AECIAN

Volume : XXXVI

litor : Chandan Kumar Das

The Aecian

36th ISSUE, 1998-99

এইচিয়ান

ANNUAL PUBLICATION

EDITOR :
Chandan Kumar Das

ASSAM ENGINEERING COLLEGE
JALUKBARI, GUWAHATI - 13

The Aecian

এইচিয়ান

EDITOR:
CHANDAN KUMAR DAS

PROF IN CHARGE:
DR. KALIPRSAD SHARMA
LECT.: CHEMISTRY DEPTT.

MEMBER :
SATYJIT BHUYAN
LECT.: DEPTT. OF ELECTRICAL ENGG.
ANURAG SARMA
EVA BORKAKOTY
PRITOM BARUAH

COVER DESIGN:
MUKUNDA MADHABH BAISHYA

BACK COVER:
PRANJAL MAJUMDAR
(Best cover of inter-hostel wall magazine competition)

ILLUSTRATIONS:
MUKUNDA MADHABH BAISHYA
SIDDHARTHA MAHANTA
AGNISWAR MITRA

PRINTED AT:
VARNALI
BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

ACKNOWLEDGEMENT

Dr. P.C Mahanta, Principal, AEC
Dr. B.C Bhuyan, Treasurer, AECSU
Dr. Kaliprasad Sharma, Prof.-in- Charge
Mr. Satyajit Bhuyan

Agni
Ajit
Amar
Anurag
Dip
Eva
Kaustubh
Pranjal
Pritom
Samrat
Sumanta
Gautam
Tapan
Raj
Roopam
Prajesh
Rana
Omar

All advertisers and all who encouraged us.....

শ্ৰদ্ধাঞ্জলী.......

সময়,
নিৰ্বাক, নিৰলস,
আমাৰ হাঁহি কান্দোনৰ মূৰ্ত প্ৰতিচ্ছবি।
সময়,
প্ৰজ্ঞাহীন, জীৱনৰ প্ৰজ্বলিত বন্তি।
সময়,
প্ৰতিধ্বনিহীন, জীৱনৰ প্ৰশ্বাস।
জন্মত জথৰ, মৃত্যুত নিৰ্বাক
কাৰণ,
সময়,
নিৰ্বাক, নিৰলস, প্ৰজ্ঞাহীন........

—

......সংজ্ঞাবিহীন জীৱনযাত্ৰাৰ আদবাটতে কালৰ প্ৰবল প্ৰহাৰক সাহসেৰে গাত পাতি লৈ মৃত্যুৰন্দৰে নিলোৰ্ভ ভাস্কৰ্য্যক খোদিত কৰি যোৱা ভাস্কৰ অধ্যাপক স্বৰ্গীয় নবেন্দু নাগ চাৰলৈ অশ্ৰু অঞ্জলী তৰ্পন কৰিলোঁ ।

Dr. P.C Mahanta, B.E (Gau). M.Sc. Tech.(Manchester)
Ph.D.(IIT. Kanpur) FIE, FIETE

✆ :570550
Principal,
Assam Engineering College
Guwahati - 781 013

MESSAGE

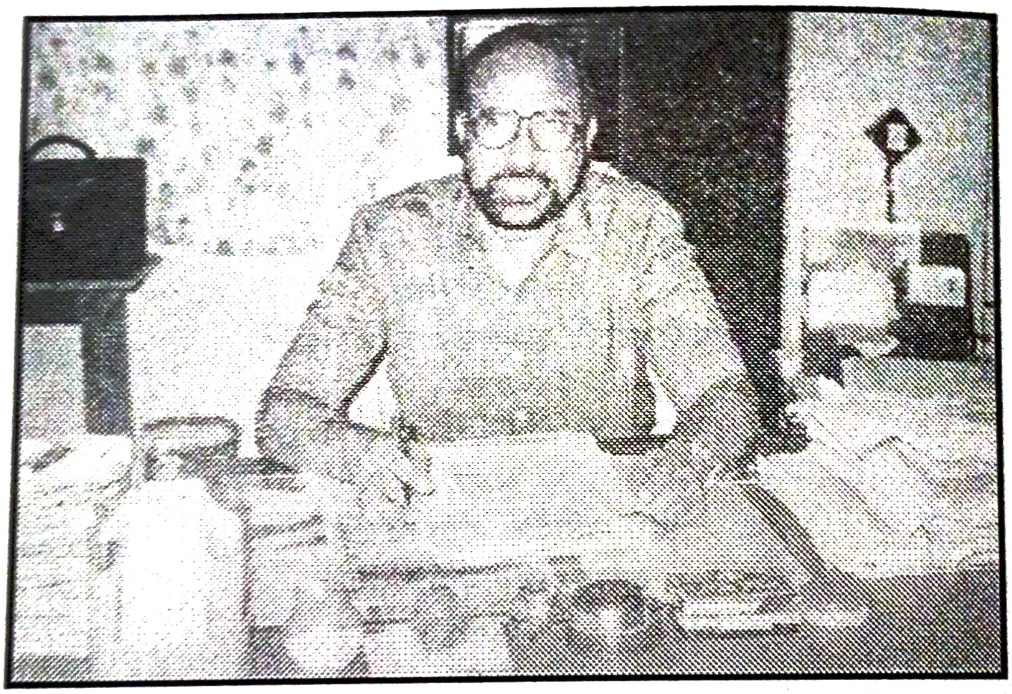

I congratulate Shri Chandan Kumar Das, Editor on the publication of 36th Volume of AECIAN. A college magazine is a reflection of the literary talent of the students and other members of the college community. The editorial board have done their work with utmost care and I sincerely hope that the readers will find the magazine informative and interesting.

30/8/99

(Dr. P.C Mahanta)
Principal
Assam Engineering College
Guwahati - 13.

গীত

অৰূপ কুমাৰ শৰ্মা
সহঃ অধ্যাপক
চিভিল ইঞ্জিনীয়াৰিং বিভাগ

সময়ে আজি দিছে সোঁৱাৰাই এইয়া
সমাজ গঢ়াৰ সময় ,
শিক্ষাৰ ভেটি সবল হলেহে
সমাজ হব জ্যোতিৰ্ময় ।।

ঘনঘোৰ তমষাত যদি কোনোবাই
জীবনৰ বাট হেৰুৱাই,
এন্ধাৰৰ সতে আমি সাহেৰে যুঁজি
যাম নিতে পথ পোহৰাই ,

আগুৱাই আহা হে সতীৰ্থ
নাই শংকা নাই সংশয় ।।

হিংসাৰ বিপৰীতে আমিয়ে ৰচিম
শান্তিৰ এখনি আকাশ ,
নতুন পুৰুষৰ প্ৰাণত জগাম
সৃষ্টিৰ নব অভিলাষ,

আগুৱাই আহা হে সতীৰ্থ
নাই শংকা নাই সংশয় ।।

সম্পাদকীয়

সাময়িক চিন্তা ঃ

সিদিনা এখন আলোচনীৰ পাত লুটিয়াই থাকোঁতে হঠাৎ দুটা পৃষ্ঠাই মোক ভবাই তুলিলে। এটা পৃষ্ঠাত আছিল কাৰ্গিলৰ যুদ্ধত অপৰিসীম সাহসেৰে যুদ্ধৰতহৈ থকা আমাৰ দুজন বীৰ সৈনিকৰ আলোকচিত্ৰ আৰু আনটো পৃষ্ঠাত আছিল কোনো এটা বহুজাতিক মটৰ গাড়ী নিৰ্মাতাৰ বিজ্ঞাপন। বিজ্ঞাপনটোত দৰ্শোৱা হৈছিল তিনিজন "সফল" যুৱক যুৱতীৰ আলোকচিত্ৰ। এটা পৃষ্ঠাই নিস্বাৰ্থ দেশপ্ৰেম সুৱাশ কঢ়িয়াই আনিছিল। আনটো পৃষ্ঠাই আনিছিল কৃত্ৰিম আনন্দ আৰু ভোগবিলাসী স্বাৰ্থৰ প্ৰতিচ্ছবি। সেইদুটা পৃষ্ঠাই মোক ভাবিবলৈ বাধ্য কৰে যে, আমি বাৰু বাস্তৱবাদ (Realism) আৰু বস্তুবাদ (Materialism) মাজৰ ক্ষীণ ৰেখাডালৰ অস্তিত্ব পাহৰি গৈছোঁ নেকি? এতিয়া যদিও সংকটৰ সময়ত দেশজুৰি দেশপ্ৰেমৰ জোঁৱাৰ উঠিছে, শান্তিৰ সময়ত দেশপ্ৰেম যেন কেৱল এক তুলুঙা আবেগহে। বস্তুবাদৰ এই জগতত যেন আবেগ অনুভুতিৰ কোনো স্থান নাই। বহু জাতিক কোম্পানীৰ সামগ্ৰীৰে ঘৰ ভৰাই তুলিব পাৰিলেহে এজন ব্যক্তিক আজিৰ সমাজে সফল আখ্যা দিয়ে। উচ্চশৈলীৰ (High profile) জীৱন এটাহে যেন জীৱনৰ সফলতাৰ মাপকাঠি! মুকলি অৰ্থনীতিৰ অৱধাৰিত ফলস্বৰূপে আমাৰ জীৱনশৈলীত বস্তুবাদৰ প্ৰভাৱ পৰিস্ফুতিতহে পৰিছে। তথাকথিত বাস্তৱবাদেৰে অনুপ্ৰাণিত আমি দৰাচলতে বস্তুবাদী ভাৱধাৰাকহে আকোঁৱালি লবলৈ ধৰিছোঁ। বৰ্ত্তমান সমাজখনত বৌদ্ধিক চিন্তা তথা প্ৰকৃত জ্ঞান আহৰণৰপ্ৰতি আকৰ্ষণ লাহে লাহে কমি যোৱাটো পৰিলক্ষিত হৈছে। বৰ্ত্তমান আমাৰ শিক্ষাব্যৱস্থা হৈছে, কেৱল পৰীক্ষাকেন্দ্ৰিক। পৰীক্ষাত কেইটামান ভাল নম্বৰ গোটাই লৈ চাকৰি এটা যোগাৰ কৰিবলৈহে যেন আমি পঢ়ি আছোঁ।সংস্কৃতিটো বস্তুবাদী ভাৱধাৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। আমি প্ৰাচীন,চহকী তথা সম্ভ্ৰান্ত ভাৰতীয় সংস্কৃতি হৈছে এলাগী। তাৰ ঠাই লৈছে "পপ সংস্কৃতিয়ে"। যি নেকি অৰ্ধনগ্ন যুৱক যুৱতীৰ টেটুফলা চিঞৰে আমাক সোঁৱৰাই দিয়ে, "মেড ইন ইণ্ডিয়া"।

এনে এখন সমাজৰ মাজতেই আমি আৰু আমাৰ ছাত্ৰসমাজ। আমাৰ ছাত্ৰসমাজত এতিয়া জীৱনত "সফল" হোৱাৰ মৰণ পণ প্ৰতিদ্বন্দিতা। আত্মকেন্দ্ৰিকতা আৰু তথাকথিত বাস্তৱ বাদৰ কালপাশত আমাৰ গৰিষ্ঠ সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিমজ্জিত। এজনক পিছপেলাই আগবাঢ়ি যোৱাৰ নিচাত মগ্ন। সমাজ তথা দেশৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতা প্ৰায় শূন্য। " আপোন ভালেই জগত ভাল " বোলা খণ্ড বাক্য শাৰীৰ অৰ্থ বৰ্ত্তমানৰ সমাজখনে ভুলকৈ বুজা যেন লাগে! মনোৰঞ্জনৰ নামত বৰ্ত্তমান সমাজ তথা সমাজৰ এটা গৰিষ্ঠ অংশ, ছাত্ৰসমাজ পচিমীয়া অপসংস্কৃতিৰ গড়ল পানত মত্ত। এনে এক পৰিবেশত কোনো বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চা বা ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ প্ৰতি অনুৰাগ দেখুৱাটোৱেই ইতিকিঙৰ আহ্বানস্বৰূপ। যি লঘিষ্ঠসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এতিয়াও "তথাকথিত বাস্তৱবাদ"ক (এটা শব্দত বস্তুবাদ) আকোঁৱালি ধৰি জীৱনৰ অংগৰূপে গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই, তেনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভোগকৰিব লগা হৈছে একাকীত্বৰ। আবেগ অনুভুতিহীন এনে সমাজ খনে আৰু আমাক ক'লৈ আগুৱাই নিব খুজিছে? একবিংশ শতিকাৰ সেই জীৱনলৈ নেকি য'ত মানব আৰু যন্ত্ৰমানৱৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাথাকিব। বহুদিনৰ আগতে পঢ়া এটা কল্পবৈজ্ঞানিক গল্পত একবিংশ শতিকাৰ এনে এটা অৱস্থাৰ কল্পনা কৰা হৈছিল য'ত নেকি হ'হা, কন্দা, লাজ কৰা আদি বিভিন্ন অনুভূতি লাভ কৰিবলৈ বিভিন্ন ধৰণৰ বড়ি সেৱনৰ আৱশ্যক হৈছিল। আমাৰ সমাজৰ

গৰিষ্ঠসংখ্যকলোকৰ জীৱনধাৰা দেখি তেনে এটা দিন অনাগত ভবিষ্যতেতে দেখা পাম বুলি আশংকা হয়।

এই কল্প বৈজ্ঞানিক কাহিনীটোৰ উদ্ভট কল্পনাখিনি উদ্ভট বুলিয়ে প্ৰমাণ কৰিবলৈ সময় সমাগত। অৰ্থনীতিৰ প্ৰাথমিক সূত্ৰইয়ে প্ৰমাণ কৰে যে, বস্তু এটা ভোগ কৰাৰ পিছত ক্ৰমান্বয়ে বস্তুটোৰ উপযোগিতা কমি যায়। কিন্তু বস্তুবাদীভাবধাৰাই যদিও এটা সীমালৈকে এই সূত্ৰ অনুসৰণ কৰে, এটাৰপিছত এটা বিলাসী সামগ্ৰীৰ প্ৰতি আমাৰ হাবিয়াসে এই সূত্ৰৰ যথাৰ্থতা গৌণ কৰি তুলিছে। ফলত বৰ্তমান সমাজত আত্মকেন্দ্ৰিকতা আৰু বস্তুবাদে এক সৰ্বনাশী ৰূপ ধাৰণ কৰি উঠিছে। এই পৰিস্থিতি আয়ত্বৰ বাহিৰলৈ নাযাওঁতেই সমাজৰ সচেতন ব্যক্তিসকলে (লাগিলে তেওঁলোক সংখ্যা লঘিষ্ঠই নহওক কিয়) সমাজ খনক নিকাৰূপত পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ একগোট হোৱাৰ প্ৰয়োজনহৈ পৰিছে।কিন্তু যি লঘিষ্ঠ সংখ্যকব্যক্তি এতিয়াও সমাজৰ প্ৰকৃত নিকাৰূপত বিশ্বাসী, তেওঁলোক যেন অন্ধকাৰত ডুব যাব খোজা সূৰ্য্যৰ কিৰণহে। অস্তযাবলৈ খোজা সূৰ্য্যক আমি উদিত সূৰ্য্যলৈ পৰিবৰ্ত্তন কৰিবলৈ সংকল্পবদ্ধ হ'ব লাগিব। কবিৰ ভাষাত,

সাত সাগৰ তেৰ নদী
পাৰহৈ যাম।
জীৱন থকালৈকে
মৰণ নহালৈকে
মৰু সাগৰ অতিক্ৰমি
আন্ধাৰক পিঠি দি
কেৱল পোহৰক বিচাৰি যাম।

<u>পুনঃ</u> সীমিত সমল আৰু নানান অৰ্থনৈতিক আহুকালৰ মাজেৰে এইচিয়ানৰ এই সংখ্যাটোৱে প্ৰকাশৰ মুখ দেখিলে। " আলোচনীখনৰ কি হৈছে" বুলি সোধা প্ৰত্যেকজন শুভাকাংখীলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আলোচনীখনে পঢ়ুৱৈসমাজৰ সমাদৰ লাভ কৰিলে আমাৰ কষ্ট সাৰ্থক হোৱা বুলি ভাবিম।

চন্দন কুমাৰ দাস

(চন্দন কুমাৰ দাস)

এই সংখ্যাত আছে........

প্ৰবন্ধ--

এজন পুৰণি শিক্ষকৰ কথা -	ৰেৱতী মোহন দত্তচৌধুৰী	1
পুনৰ্লিখন আৰু মাকু ইজৰ টোকাবহী-	সত্যজিৎ ভূঞা	2-4
মৎসগন্ধা ঃ প্ৰতিবাদী চৰিত্ৰ নিৰ্মাণ	ফুকন মহন্ত	12-15
বাৰমুডা ট্ৰায়েঙ্গল--- ৰহস্যৰ গুৰি ক'ত	ড কালিপ্ৰসাদ শৰ্মা	10-11
অসমীয়া সাহিত্য আৰু অভিযন্তা সাহিত্যিক-- - এটি বিহংগম দৃষ্টিপাত	পিনাকী ভট্টাচাৰ্য্য	24-26
অসমীয়া সাহিত্যত পাশ্চাত্য প্ৰভাৱ -- এটি আলোকপাত	অজিত কুমাৰ মেধি	35-37
হিন্দু ইচলামিক স্থপতি শিল্পৰ বৈশিষ্ট-	তপন কুমাৰ শালৈ	31

গল্প

স্মৃতিৰ জলিকাত বিগলিত মূহূৰ্ত -	ৰাতুল ধন বৰ্মন	5-9
মৰীচিকা-	ইভা বৰকাকতি	16-19
মন মৰুভূমিত এটুপি পানীবিচাৰি--	হেমন্ত কুমাৰ দাস	27-30
প্ৰেৰণাৰ মৃত্যু--	সুদীপ্তা লক্ষ্মী খাওন্দ	47-48
ছাঁ নে মৰীচিকা--	জীৱন কিশোৰ নাথ	53

সংকলনঃ শ্ৰেষ্ঠ সম্পাদকীয়--	প্ৰাঞ্জল কুমাৰ মজুমদাৰ	51

ভ্ৰমণ কাহিনী

মোৰ চিমলা ভ্ৰমণৰ অভিজ্ঞতা --	মণিকংকণা শৰ্মা	20-23

উপন্যাসিকা

যি আধালেখা হৈ ৰ'ল--	অপূৰ্ব কুমাৰ ডেকা--	38-46

কবিতা --		53-59

অনুবাদ শিতান(গল্প)

নিয়তি	অনুৰাগ শৰ্মা	32-34
ঠিক সপোনটোৰ দৰেই	চন্দন কুমাৰ দাস	49-50

এজন পুৰণি শিক্ষকৰ কথা

ৰেৱতী মোহন দত্তচৌধুৰী

অসম ইন্জিনিয়েৰিং কলেজৰ পৰা অৱসৰ লোৱাৰ মোৰ বছৰ হৈ গ'ল। এই কলেজৰ আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেতিয়া জন্ম কৰিছে মাত্ৰ অথবা খোজকাঢ়িবলৈ লৈছে মাত্ৰ। তেওঁলোকে মোৰ নাম শুনা নাই, মোক চিনিও নাপায়।এইয়াই নিয়ম। তথাপি তেওঁলোকো মোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী।

অসম ইন্জিনিয়েৰিং কলেজ মোৰ জীৱনৰ অবিচ্ছেদ্য অংশ। মোৰ বহুজনে কয় যে সৰু কালৰ চিন্তা কৰিলে সিহঁতৰ ইন্জিনিয়েৰিং কলেজৰ কথাই মনত পৰে। মোৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু দীঘলীয়া সময় মই ইন্জিনিয়েৰিং কলেজ কেম্পাচত আছিলো। শিক্ষক হিচাপে মই কিমান সাৰ্থক শিক্ষক সেই কথা মোৰ নিজৰ পক্ষে কোৱা টান। কিন্তু শিক্ষাদানত মোৰ আন্তৰিকতাৰ অভাৱ নাছিল আৰু মই কেতিয়াও ফাকি দিয়াৰ চেষ্টা কৰা নাছিলো ।ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰা মই অকৃত্ৰিম শ্ৰদ্ধা আৰু মৰম পাইছো বুলি মই নিশ্চিত। মোৰ কেইবা হেজাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নহব জানো? এইয়াই মোৰ জীৱনৰ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰাপ্তি।

আচল কথা কবলৈ হ'লে মই অংক সম্বন্ধে যিখিনি জ্ঞান ভাল দৰে সেইখিনিও শিক্ষক হিচাপে লাভ কৰিছো। পৃথিৱীৰ অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ গণিতজ্ঞ লাগ্ৰাঞ্জৰ একষাৰ উক্তিয়ে মোৰ মনত গভীৰ প্ৰভাৱ পেলাইছিল। তেওঁ কৈছিল, "মই যিখিনি পঢ়ুৱাও ছাত্ৰসকলে যদি সেইখিনি বুজি নাপায় তেনেহলে বুজিব লাগিব যে বিষয়টো ময়েই ভালকৈ আয়ত্ত কৰিব পৰা নাই।" লাগ্ৰাঞ্জৰ দৰে মানুহ এজনেহে এনেকুৱা কথা কব পাৰে। আৰু আমি কিবাকৈ প্ৰথম শ্ৰেনী পালেই নিজকে এজন ডাঙৰ পণ্ডিত বুলি ভাবো।

লেখকৰ সৈতে পাঠকৰ সম্বন্ধ। পৰোক্ষ সম্বন্ধ, কিন্তু শিক্ষক জনৰ সৈতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ যি সম্বন্ধ সেইয়া প্ৰত্যক্ষ আৰু অতি ঘনিষ্ঠ সম্বন্ধ। মই বোধহয় শিক্ষক হোৱাৰ কাৰণে জন্মলাভ কৰিছো। এ বন্ন কৈছিল। I prefer to be remenbered as a sucessful teacher than as an indifferent writer.

মই যি অলপ লিখামিলা কৰিবলৈ লৈছো সেইয়াও বোধহয় ইন্জিনিয়েৰিং কলেজ কেম্পাচত থকা কাৰণেহে সম্ভৱ হৈছে। কেম্পাচত অকৃত্ৰিম সাহিত্যনুৰাগী অধ্যাপক কেবাজনো আছিল। দেৱব্ৰত গোস্বামীৰ ব্যক্তিগত বাহিৰা কিতাপৰ সংগ্ৰহ আছিল উল্লেখযোগ্য। অশোক শৰ্মা আৰু সুৰেন মেধিৰ সংগ্ৰহও উপেক্ষনীয় নহয়।গুন্টাৰ গ্ৰাচৰ কিতাপ মই প্ৰথমে অধ্যাপক পদ্মপতিৰ পৰা লৈহে পঢ়িছো আৰু আৰু গ্ৰেব্ৰিয়েল গাৰ্চিয়া মোৰ্কোয়েজৰ হাণ্ড্ৰেড ইয়াৰচ অব চলিচুড কিতাপখন ড. পদ্ম বৰাই মোক পঢ়িবলৈ দিছিল। মাৰ্কোয়েজ মোৰ অতি প্ৰিয় লেখক। তেওঁৰ প্ৰায় আটাইবোৰ কিতাপেই মই সংগ্ৰহ কৰিছো। কিন্তু প্ৰথম সন্ধান দিছিল ড. বৰাই। এওঁলোক প্ৰত্যেকেই একোজন সাৰ্থক শিক্ষক।

মই ইয়াকেই কবলৈ বিচৰাছো যে বৃত্তি যিয়েই নহওঁক কিয় প্ৰতিজন মানুহৰ এটা সাংস্কৃতিক জীৱনো থাকিব লাগে। মই ইন্জিনিয়েৰিং কলেজত থাকোঁতে দেখিছিলোঁ যে তাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজতো বহুতো প্ৰতিভাশালী গায়ক, শিল্পী, খেলুৱৈ আছিল। তাৰে কিছুমান পাৰদৰ্শী ইন্জিনিয়েৰ হোৱাৰ ওপৰিও গায়ক, সাহিত্যিক হিচাপেও যথেষ্ট সুনাম অৰ্জন কৰিছে।

এইয়া একো আচৰ্বা কথা নহয়। আইনষ্টাইনে খুব ভাল বেহেলা বজাইছিল, সত্যেন বোসে তবলা বজাবলৈ ভাল পাইছিল। বাট্ৰাণ্ড ৰাচেলে গণিতজ্ঞ হিচাপে জীৱন আৰম্ভ কৰিছিল। তেওঁৰ প্ৰিন্সিপিয়া মেথামেটিচিয়া এখন গণিত শাস্ত্ৰৰ এক উল্লেখযোগ্য কিতাপ। তাৰ পিছত তেওঁ হ'ল বিখ্যাত দাৰ্শনিক আৰু শেষ জীৱনত তেওঁ কিছুমান অনবদ্য চুটী গল্প লিখি থৈ গৈছে। নব্বৈ বছৰ পাৰ হোৱাৰ পিছত তেওঁ লিখা আত্মজীৱনীও এক অনবদ্য সাহিত্য কীৰ্তি। লুই কে'ৰল (ছদ্মনাম) আছিল এজন গণিতৰ অধ্যাপক। চেকভ আছিল এজন সফল চিকিৎসক। নেভিল স্যুট আছিল এজন অতি প্ৰতিভাশালী লেখক। আনপিনে তেওঁ আছিল সাৰ্থক এৰ'নটিক ইন্জিনিয়াৰ। এনেকুৱা অসংখ্য উদাহৰণ দিব পাৰি। মই তাকেই কৈছো। প্ৰতিজন প্ৰতিশ্ৰুতিসম্পন্ন ইন্জিনিয়াৰৰ এটা সুস্থ সাংস্কৃতিক জীৱন থাকিব লাগে। নিজে যে লিখিব লাগিব বা গান গাব লাগিব সেইয়া নহয়। ভাল কিতাপ এখন পঢ়ি ভাল পাব, ভাল গান শুনি ভাল পাব ইত্যাদি। তেতিয়াহে জীৱন সুন্দৰ আৰু পূৰ্ণ হৈ উঠিব।

পুনৰ্লিখন আৰু মাৰ্কুইজৰ টোকাবহী

সত্যজিৎ ভূঞা
প্ৰবক্তা
বৈদ্যুতিক অভিঃ বিভাগ

নিজৰ লেখা লৈ কোনো লেখকেই সন্তুষ্ট নহয় । কেৱল লেখকৰ ক্ষেত্ৰতে নহয় কলাকাৰৰ ক্ষেত্ৰতো এই অসন্তুষ্টি প্ৰত্যক্ষ কৰা যায়। প্ৰখ্যাত চিত্ৰ পৰিচালককে কয় , ইতিমধ্যে ক্লাছিক ৰূপে চিহ্নিত হোৱা তেওঁৰে চিত্ৰ এখন পুনৰ্নিৰ্মাণ কৰা হ'লে তেওঁ অমুক অমুক দৃশ্যবোৰ একেবাৰে নোহোৱা কৰি পেলালেহেঁতেন। একেদৰে সংগীতজ্ঞ, চিত্ৰশিল্পীৰ জীৱনতো নিজৰ সৃষ্টি লৈ গৌৰৱ কৰাৰ উদাহৰণ বৰ মুষ্টিমেয় বুলিব পাৰি। শ্ৰোতা, দৰ্শক বা পাঠকৰ আনন্দ লাভ বা দৰ্শন-সুকীয়া। কিন্তু স্ৰষ্টাৰ নিজৰ সন্তুষ্টি সাধাৰণতে বিৰল। চেখভে নিজকে 'utter dunce' বুলিহে কৈছিল। আনকি সাহিত্যিক ৰূপে বিখ্যাত হোৱাৰ পিছতো। টলষ্টয়ে নিজৰ লেখা বাৰে বাৰে কাটি তত নাপাইছিল।আনকি বহুতে একোটা প্লট লৈ তাৰ ওপৰত বিভিন্ন ধৰণৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি চাইছিল। সেইটোৰ ওপৰত কবিতা লিখা সম্ভৱ হ'বনে, গল্প নে উপন্যাস? নে চিত্ৰৰূপহে অধিক কলাত্মক , সৰ্বাধিক গ্ৰহণীয় হ'ব ? এই লৈ বিভিন্ন স্ৰষ্টাই বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন পৰীক্ষা চলাই আহিছে।

আন এক ধৰণৰ কৰ্মও দেখা যায়। বহুতে নিজৰ লেখা পুনৰ্লিখনৰ দ্বাৰা অধিক মৰ্যাদাপূৰ্ণ, অধিক অৰ্থপূৰ্ণ কৰে ঠিকেই। কিন্তু আন এচামো আছে। ডেকা বয়সত লেখা আবেগ সৰ্বস্ব লিখা পৌঢ় বয়সত তেওঁ নিজে পৰিৱৰ্তন কৰিবলৈ নাযায়।অৰ্থাৎ পৌঢ়ত্বৰ যুক্তিৰে তেওঁ ডেকা বয়সৰ আবেগক ধূলিস্যাৎ কৰি দিব নোখোজে। অৰ্থহীন কৰি দিব নোখোজে ।যুক্তিৰ স্থায়ীত্ব আছে। পতিয়ন নিয়াব পৰা ক্ষমতা আছে ।চিন্তাৰ উন্মেষ ঘটোৱাৰ ক্ষমতা আছে ঠিকেই। কিন্তু আবেগো জীৱনত এলাগী বস্তু নহয়। যুক্তিৰ যদি উন্মেষণ ক্ষমতা (evocative power) আছে, আবেগৰো সেই ক্ষমতা নিশ্চয় আছে। এনে হোৱাৰ বাবেই আমি আবেগস্থিত প্লটৰ ওপৰত (treatment) চলাই যি সাহিত্য জন্ম দিও তাৰ ওপৰতে যুক্তি-তৰ্ক কৰি চিন্তাৰ অধিক উন্মেষৰ পথ সুচল কৰি থাকো। পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ভাষাত লিখিত ৰোমান্টিক উপন্যাস আৰু ৰোমান্টিক কবিতাৰ জনপ্ৰিয়তা আৰু আদৰৰ আন এক কাৰণ ইও নেকি? শ্বেলী যদি বৃদ্ধ বয়সলৈকে জীয়াই থকিলহেঁতেন তেওঁ বাৰু আগ বয়সত লিখা আবেগ বঞ্চিত নিজৰ প্ৰেমৰ কবিতাবোৰৰ প্ৰতি বিৰূপ মনোভাৱ পোষণ কৰিলেহেঁতেন নেকি? ভাব-চিন্তাৰ প্ৰগতি শীলতাই তেওঁক তেনে কাম কৰিবলৈ বাধ্য কৰালেহেঁতেন নেকি ? ই নিশ্চয় চিন্তাৰ বিষয়।

পুনৰ্লিখন সম্পৰ্কত আমি নীৎচেৰ মতামত উল্লেখ কৰিব পাৰো। নীৎচেই কৈছিল , তেওঁ ডেকা কালতে লিখাবোৰত পিছত কেতিয়াও হাত নুফুৰাই ছিল। কাৰণ 'the young man he had been would have despised the older man he had become '

কিন্তু অক্টাভিঅ' পাঁজৰ দৰে নবেল বঁটা বিজয়ী সাহিত্যিকে আকৌ পুনৰ্লিখনত অত্যধিক গুৰুত্ব দিছিল। ১৯৫০ চনত প্ৰকাশিত তেওঁৰ ' The Labyrinth of Solitude' খন তেওঁ ১৯৫১ চনত পুনৰ লিখিছিল। বিৰ্বধন-পৰিবৰ্দ্ধন কৰিছিল। আনকি চাৰি দশক আগতে লিখা কবিতাও তেওঁ পুনৰ লিখনৰ দ্বাৰা পৰিবৰ্তিত কৰিছিল। ....Poems are never finished......। পুনৰ লিখনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া লেখক সকলৰ মত হ'ল কোনো লেখাই সহজতে সমাপ্ত নহয়। কোনোবাই জীৱনকালত লিখা বহু সংখ্যক কবিতা প্ৰকৃততে তেওঁৰ জীৱনৰ এটি সুখ্যাত কবিতাৰে বিভিন্ন ধৰণৰ পৰিবৰ্তন হ'ব পাৰে। অৰ্থাৎ সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ চূড়ান্ত ৰূপ কাকতৰ কাঠামোত বন্দী নহয়েই নেকি? সি চিন্তাৰ মাজতহে পূৰ্ণ অৱয়বত প্ৰকাশিত হয় নেকি ?

আনহাতে নীৎচেৰ পৰা আমি আন শিক্ষাও পাওঁ। সাহিত্যত আবেগৰ স্থান বা ডেকা কালৰ অপৰিপক্ক মনৰ প্ৰতিফলক সাহিত্য তুলুঙা বুলি উৰুৱাই দিব পৰা বস্তু নহয়। বৰং ই এলবামত সুৰক্ষিত হৈ থকা সুগন্ধি, বৰ্ণাঢ্য স্মৃতিৰ দৰেহে। দিন বাগৰে মানে তাৰ মূল্য

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

...গুৰুত্ব বাঢ়ে। যি অৰ্থত পৌঢ় বয়সত শৈশৱৰ ফালে দৃষ্টি নিক্ষেপ ...লে মন একে সময়তে আনন্দ আৰু বিষাদত গাহিত হয় সেই অৰ্থত।

ই এম ফৰ্ষ্টাৰে তেওঁৰ 'এ পেছেজ টু ইণ্ডিয়া' উপন্যাসৰ মাৰবাৰ ...এপিছ'ড টোক পঞ্চল্লিশটা পুনৰ্লিখনৰ জৰিয়তেহে চূড়ান্ত ৰূপ ...। গুহাৰ ভিতৰত ভাৰতীয় ডাঃ আজিজে বিদেশীনী আদেলা ...দক যৌন আক্ৰমণ কৰিছিলনে নাই সেইটো এই এপিছ'ডে ...যত অস্পষ্ট কৰি ৰাখিলে, ফলত উপন্যাসখনেই যে ক্লাইমেক্সলৈ ..., এনে নহয়। ভাৰতীয় সংস্কৃতিকো এই এপিছ'ডে এক নিজস্ব ... মাত্ৰা প্ৰদান কৰিলে। এই বিষয়ে বিতং ভাবে পঢ়িবলৈ পোৱা ... নিকলা বিউমেনৰ ' Morgan' A Biography of E . M. Forster'ত।

পুনৰ্লিখন সম্পৰ্ক নবেল বঁটা বিজয়ী সাহিত্যিক গেব্ৰিয়েল ...ৰ্চিয়া মাৰ্কুইজৰ অভিমত অবিস্মৰণীয়।'strange pilgrims' নামৰ ... সংকলনটোৰ পাতনিত তেওঁ লিখা কথাখিনি এই প্ৰসংগত বিশেষ ...ৰ্তব্য।পাঠটোৰ শিৰোনামা হৈছে -- ' Prologue : Why Twelve, Why stories , Why pilgrims,'। ...কলনটোত সৰ্বমুঠ বাৰটা গল্প আছে। এইবোৰে গল্পৰূপ পোৱাৰ ...গতে ইয়াৰে পাঁচটা আছিল মাৰ্কুইজৰ সাংবাদিক ৰূপে লিখি থৈ ...ৱা টোকা আৰু মঞ্চ নাটিকা। এটা আছিল টিভি ছিৰিয়েল। এটা আছিল ...বিদ্ধ কৰি থোৱা সাক্ষাৎকাৰ ইত্যাদি। এইবোৰকে তেওঁ পুনঃ পুনঃ ...খি সংশোধন পৰিমাৰ্জন কৰি বৰ্ত্তমানৰ এই গল্পৰ ৰূপত লিখি ...লিয়ালে।

১৯৭৪ চন মানতে টোকাবহীত লিপিবদ্ধ কৰি থোৱা টোকাবোৰ ...ৰ্ং ১৯৭৬ চনৰ কোনোবা এটা দিনত উলিয়াই ল'লে। সেই বছৰতে ...কাবোৰৰ কেইটামানৰ ওপৰত ভেঁটি কৰি তেওঁ দুটা গল্প লিখি ...লিয়ালে। সেই দুটা বিভিন্ন ভাষালৈ অনুদিতও হ'ল। তাৰ পাছত তেওঁ ...তীয় আৰু চতুৰ্থ গল্প দুটা লিখি থাকোতে অনুভৱ কৰিলে যে ...কাবোৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি আৰু গল্প লিখা অসম্ভৱ। পিছত এই ...স্থিতিটো পৰ্য্যালোচনা কৰি তেওঁ দেখিলে যে' আচলতে গল্প এটা ...ম্ভ কৰাটো উপন্যাস এখন আৰম্ভ কৰাৰ দৰেই জটিল কাৰ্য্য। ...ন্যাসত প্ৰথম পেৰাগ্ৰাফতে সকলোৰে ইংগিত থকিব লাগিব। ...ucture, tone, style, rhythm, length। তদুপৰি কেতিয়াবা ...ৰ বৈশিষ্ট বা ব্যক্তিত্বও ফুটি উঠিব লাগিব ইয়াতেই। বাকীখিনি ...য় লিখাৰ আনন্দত।লিখাৰ মাজত কেৱল নিঃসংগতাৰ আনন্দ, ঘনিষ্ঠতাৰ নিৰ্যাস। আকৌ কামটো আৰম্ভ কৰা যিমান জটিল, সুকলমে তাৰ যৱনিকা টানি অনাটোও সমানেই জটিল।

কিন্তু গল্পৰ কোনো আৰম্ভণি কোনো যৱনিকা নাই। either it works or it does not। আৰু যদি সুকলমে সম্পাদিত নহয় তেন্তে তাক পুনৰ অন্য দিশৰ পৰা আৰম্ভ কৰাই ভাল। নতুবা তাক দলিয়াই দিব লাগে জাবৰৰ দ'মলৈ। এই সম্পৰ্কত কোনোবাই কৈছিল প্ৰকাশিত লেখাতকৈ ফালি পেলোৱা লেখাৰ বাবেহে ভাল সাহিত্যিক সকলক প্ৰশংসা কৰা হয়।'

মাৰ্কুইজে এদিন টোকাবহীখনৰ কথা একপ্ৰকাৰ পাহৰি পেলালে। ১৯৭৮ চনৰ এটা দিন। আন কিবা এটা বিচাৰি থাকোতে হঠাৎ তেওঁৰ সেই টোকাবহীখনৰ কথা মনত পৰিল। ঘৰৰ প্ৰতিটো চুক, কিতাপৰ ৰেক, আলমাৰী তন্ন তন্নকৈ চোৱা হ'ল। মাৰ্কুইজৰ ভাব হ'ল সেইখন বোধ হয় সচাঁকৈয়ে জাবৰৰ দমত নিক্ষেপ কৰা হ'ল। এইবাৰ মাৰ্কুইজ অস্থিৰ হ'ল। যিখন টোকাবহী তেওঁ চাৰি বছৰে অপ্ৰয়োজনীয় বুলি পেলাই থৈ দিছিল সেইখন হঠাৎ তেওঁৰ বাবে অতি দৰকাৰী হৈ উঠিল। পিছত তেওঁ বহু যত্ন সহকাৰে ত্ৰিশটা গল্পৰ বাবে টোকা পুনৰ লিখি উলিয়ালে। আৰু পিছত তাৰ পৰাও কাটি-কুটি ৰাখিছিলগৈ ওঠৰটা। কাৰণটো হৈছে— ..... Since the very effort of remembering acted as a purge , I eliminated without pitty the once that seemed beyond salvation and was left with eighteen.

মাৰ্কুইজ পুনৰ লিখিবলৈ বহিল। কিন্তু এইবাৰ তেওঁ আগবাঢ়িব নোৱাৰিলে। তেওঁ কৰ্মোন্মাদনা হেৰুৱাই পেলালে। পিছে লেখাবোৰ ফালিনেপেলাই ফাইলকৰি থৈ দিলে। ৮০-৮৪ চনৰ সময়ছোৱাত মাৰ্কুইজে বাতৰি কাকতত সাপ্তাহিক স্তম্ভ লিখিছিল। লিখাভ্যাস ঠিকে ৰাখিবলৈকে তেওঁ এই কামটো অতিশয় গুৰুত্ব সহকাৰে কৰিছিল। সেই সময়ত তেওঁৰ টোকাবহীৰ কথা পুনৰ মনত পৰিল। সেইখন মেলি লৈ এইবাৰ তেওঁ দেখিলে যে টোকাবহী খনৰ বেছি ভাগ লেখাই আছিল স্তম্ভলেখাৰ বাবেহে অধিক উপযুক্ত। টোকাবহীখনৰ পাঁচটা টোকাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তেওঁ পাচঁটা স্তম্ভলেখা লিখি উলিয়ালে। ইয়াৰ ঠিক পিছতে তেওঁৰ মন আকৌ বদলিল। তেওঁৰ ভাব হ'ল এই বোৰ যেন চিত্ৰৰূপৰ বাবেহে অধিক উপযুক্ত। যেনে কথা তেনে কাম। পাচঁখন চিনেমা আৰু টিভি ছিৰিয়েল সজাই পৰাই উলিওৱা হল।

অৱশেষত চূড়ান্ত ভাৱে ‘ strange pilgrims’ ৰ গল্পবোৰ লিখিবলৈ বহোঁতে তেওঁ চিত্ৰনাট্যকাৰ ৰূপে লেখা স্ক্ৰীপ্টৰ পৰা চিনেমাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কিন্তু গল্পৰ বাবে অপ্ৰয়োজনীয় অংশবোৰ আঁতৰাই নিজৰ চিন্তাক অগ্ৰাধিকাৰ দিলে। টোকাবোৰৰ ভালেকেইটা তেওঁ পেলাই দিলে আৰু বাকী কেইটাৰ ওপৰত ভেঁটি কৰি এবছৰৰ ভিতৰত গল্পবোৰ লিখিলে। অৱশ্যে গল্পবোৰ চূড়ান্ত ৰূপত লিখি উলিওৱাৰ পূৰ্বে তেওঁ আন কিছু কামো কৰিছিল। যেনে, তেওঁ যি বোৰ ঠাইৰ অভিজ্ঞতাক কেন্দ্ৰ কৰি টোকাবোৰ লিখি থৈছিল সেইবোৰ ঠাই বিশেষকৈ বাৰ্ছিলোনা, জেনেভা, ৰোম আৰু পেৰিছ পুনৰ ঘূৰি আহিল। অৱশ্যে টোকাৰ মাজত নিহিত থকা স্মৃতি আৰু নতুন বাস্তৱৰ মাজত বহু পাৰ্থক্য আহি পৰিছিল। ভ্ৰমণৰ পৰা ঘূৰি আহি আঠ মাহৰ ভিতৰত গল্প কেইটা পুনৰ লিখি উলিয়ালে। তেওঁ এইবাৰ কোনো অসুবিধাৰ সন্মুখীন নহ’ল। আনকি বাস্তৱ কত শেষ হ’ল আৰু কল্পনা কত আৰম্ভ হ’ল তেওঁ গমেই নাপালে। আনকি তেওঁ নিজেই গম নাপালে কি আয়াসত তেওঁ লিখি যাবলৈ ধৰিলে। আশ্চৰ্য্যজনক ভাবে তেওঁ একে সময়তে আটাইকেইটা গল্পৰ কাম কৰিব পৰা হ’ল। ইটোৰ পৰা সিটো। সিটোৰ পৰা ইটো। অৱশেষত তেওঁ গল্পকেইটা এটা ক্ৰমত সজালে। কিতাপ আকাৰে গল্প কেইটা প্ৰকাশিত হ’ল ১৯৯২ চনত। মনত ৰাখিব লাগিব যে টোকাবহীখন লিখা হৈছিল ১৯৭৪ চনত। মাজত সুৰ্দীঘ ওঠৰটা বছৰৰ ব্যৱধান। মাৰ্কুইজে পাতনিত আৰু লিখিছে –‘পূৰ্ববৰ্তী সংস্কৰণতকৈ গল্পৰ পৰৱৰ্তী সংস্কৰণ সদায়েই উত্তম হয়। অৰ্থাৎ চূড়ান্ত সংস্কৰণ কোনটো তাক কোনোবাই ক’ব পাৰে জানো ? ”

মাৰ্কুইজৰ কথাষাৰৰ আন অৰ্থও আছে। গল্পৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ যি বক্তব্য সেয়া বোধ হয় যিকোনো সৃষ্টি ধৰ্মী লেখাৰ ক্ষেত্ৰত সত্য। এইখিনিতে এই লেখকৰ সৈতে হোৱা শ্ৰীযুত হোমেন বৰগোহাঞিৰ কথোপকথনৰ একাংশ উদ্ধৃত কৰিব খোজোঁ। শ্ৰীযুত হোমেন বৰগোহাঞিয়ে কৈছিল যে তেখেতে সদায় লাহে ধীৰে লিখে। ক’ব খোজা কথা যাবলৈ ওলালে মানুহে যিদৰে পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্ন হৈ সাজি-কাচি ওলায় ঠিক সেইদৰে লিখিবলৈ বহোঁতেও তেখেতে পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্ন হৈ বহে। সচাঁ কথা ক’বলৈ গ’লে লিখা আৰম্ভ মানেই মানসিক যাত্ৰাৰম্ভ। আৰু এই যাত্ৰা পথ বহু পৰিমাণে বক্ৰ আৰু অন্তৰ্মূখী। তেখেতে মোক আৰু কৈছিল যে আন বহু লেখকে শ্ৰুতলিপি দি লিখোৱাৰ দৰে তেখেতে লিখোৱাব নোৱাৰে। আনকি হাতত কলমটো নাথাকিলে কাজানৎ জাকিছ্ৰ দৰে বৰগোহাঞিয়েও চিন্তা কৰিবলৈ অসুবিধা পায়। তেখেতৰ ‘আমাক কিতাপ লাগে’ নামৰ গ্ৰন্থাবদ্ধ ‘ অপৰাজিত’ শীৰ্ষক কথাখিনি আমি পঢ়িবলৈ পাওঁ– ‘ ......শ্ৰুতলিপি দিবলৈ আৰম্ভ কৰিয়েই নিকো কাজানৎ জাকিছ্ৰ দৰে ময়ো আবিস্কাৰ কৰিছো যে হাতত কলমটো নাথাকিলে মোৰ কাৰণে চিন্তা কৰাই অসম্ভৱ। কেৱল চিন্তা কৰাই যে অসম্ভৱ এনে নহয়। লেখাৰ গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটোৰ পৰা মই আনন্দবেদনাৰ অতীত যি এটা অনিৰ্বচনীয় অভিজ্ঞতা লাভ কৰো তেনে অভিজ্ঞতা শ্ৰুতলিপি দি লাভ কৰা সম্ভৱ নহয়।’(‘ কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ’। পৃঃ১০০) শ্ৰীযুত বৰগোহাঞিৰ কথা শুনা আৰু পঢ়াৰ পিছত মোৰ ভাব হৈছে মাৰ্কুইজৰ কথাই চিৰসত্য। পুনৰ্লিখন আৰু ধীৰ লিখনৰ দ্বাৰাহে উত্তম সাহিত্য সৃষ্টি সম্ভৱ। এনে লিখনৰ জৰিয়তেহে সৃষ্টি ধৰ্মী সাহিত্য সৃষ্টিৰ সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াটোৰ পৰা অনিৰ্বচনীয় আনন্দ লাভ সম্ভৱ। সাহিত্য মিৰাকুলাছলি ওলোৱা বস্তু নহয়। ই ধীৰ স্থিৰ চিন্তাৰ ফচল। চিন্তা যিদৰে প্ৰগেছিভ, সৃষ্টি-ধৰ্মী সাহিত্য লিখনো প্ৰগ্ৰেছিভ।

(শ্ৰীভূঞাৰ ‘কিতাপ আৰু লেখক ’ গ্ৰন্থৰ পৰা উদ্ধৃত)

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, G...

“ স্মৃতিৰ জালিকাত বিগলিত মূহুৰ্ত্ত”

ৰাতুল ধন বৰ্মন
অষ্টম ষাণ্মাসিক (ইলেক্ট্ৰিকেল)

...সত্য ঘটনাৰ আলমত

কিতাপৰ দোকানখনৰ সন্মুখত থকা বেঞ্চখনতে বহি লৈ ...লোচনীৰ পাত লুটিয়াই আছিলো। বিশেষ কাম-বন নাই - সন্ধিয়া ... ৰাস্তাত মানুহৰ যথেষ্ট সমাগম হৈছে।কোনোবা বজাৰলৈ ...হৈ,কোনোবা এনেয়ে ফুৰিবলৈ হৈছে। Hostel life ত এই ...নিতে বাহিৰলৈ ওলাই যোৱাটো এটা নিত্য নৈমিত্তিকতাত পৰিণত ... তিনি- চাৰিজনমান লগৰীয়া লগহৈ ওচৰৰ canteen নাইবা ...দোকানলৈ অথবা কেতিয়াবা বাহিৰলৈ মানে চহৰলৈ কিবা ...নীয় কামত। গতিকে ঘৰলৈ মই এদিনৰ বন্ধত আহিলেও এই ...নিত ঘৰৰ পৰা এপাক ওলাই নগলে ভাল নালাগে। স্কুলীয়া ... লগৰীয়াবোৰো মোৰ দৰে দিহিঙে দিপাঙে ক'ৰবাত ক'ৰবাত ...।দীঘলীয়া বন্ধত ঘৰলৈ আহিলেহে গোটেইকেইটা লগ হোৱা ...য়হে এদিন দুদিনৰ কাৰণে ঘৰলৈ আহিলেও এনেদৰে অকলশৰে ... দোকানখনতে জুপুকা মাৰি বহি থকাৰ বাহিৰে উপাই নাই। ...ওলাই আহিলেও আপদ। সকলোৰে সেই একেই প্ৰশ্ন— কিমান ...ৰিবা ?College বন্ধ নে কি ? কিমান দিন আছে আৰু course ...plete হ'বলৈ ?......... ইত্যাদি ইত্যাদি বহুতো কথা। হ'ল বুলিয়েই ...কিমাননো উত্তৰ দি থাকিম একেবোৰ কথাকে। সেইবাবে এনেদৰে ...হি কিতাপৰ পাত লুটিয়াই - মনৰ বিষন্নতাবোৰ দুৰ কৰিবলৈ - একেবাৰে সহজ কথাত সময় কটাবলৈ।

ঃ অ' ৰাতুল, ৰাতুল কেতিয়া আহিলা তুমি ? কি খবৰ তোমাৰ- ভাল ? হেৰি নহয় ৰাতুল টকা এটা হব নে কি তোমাৰ ?

ঃ কৈছো নহয়- খুচুৰা নাই বুলি , কিমান আমনি কৰি থাক হে ?

ঃ অ' বেয়া নাপাবা দেই। আজি দিনটো মানে চাহ অকণো খোৱা নাই বুজিছা। এহ, বেয়া নাপাবা দেই - বেয়া নপাবা।

মই কিতাপ খন হাতত লৈ থাকিয়েই তাৰ ফালে চাই ৰলো। করুণ কণ্ঠস্বৰেৰে কৈ মোৰ কাষৰ পৰা এখোজ দুখোজকৈ আতৰি গ'ল।

☆☆☆☆☆

নাম তাৰ অভিজিৎ। গাৱঁৰ মানুহে মৰমতে তাক 'অভি' বুলি মাতিছিল। শিক্ষিত ডেকা। বাণিজ্য বিভাগত উচ্চতৰ মাধ্যমিক শ্ৰেণী উৰ্ত্তীণ হবৰ আজি প্ৰায় সাত বছৰেই হ'ল। দেউতাক আছিল মধ্য- ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ এজন আৰ্দশবান শিক্ষক। ৰঙাজান অঞ্চলত সকলোৱে তেওঁক মাষ্টৰদাইটি বুলিয়েই মাতিছিল। মাষ্টৰদাইটিৰ পৰিয়াল বুলিবলৈ মুঠেই চাৰিটা প্ৰাণী - মাষ্টৰদাইটি, ঘৈণীয়েক, অভি আৰু অভিৰ এজনী অকণমানী ভনীয়েক। ভনীয়েকৰ জন্মৰ পাছত মাকৰ মৃত্যু ঘটিল। সেইবাবেই গাঁৱৰ আৰু পৰিয়ালৰ মানুহৰ হেচাত পৰি অনিচ্ছা স্বত্তেও মাষ্টৰদাইটিয়ে দ্বিতীয় বিবাহ কৰালে। মাষ্টৰদাইটিৰ সংসাৰখন ভালে ভালেই চলি গৈছিল। কিন্তু কি হ'ব -দুখিয়াৰ কপালত হাঁহকনীৰো কুহুম নাই! ঈশ্বৰে মাষ্টৰদাইটিৰ সংসাৰখনলৈ সুখ নথলে। অভি তেতিয়া উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ ছাত্ৰ। দুৰাৰোগ্যত ৰোগত ভুগি মাষ্টৰদাইটিও বৈকুণ্ঠ ধামলৈ গতি কৰিলে। ঈশ্বৰে ল'ৰাছোৱালীহালক দেউতাকৰ মৰমকণৰ পৰাও বঞ্চিত কৰিলে। এয়াই হৈছে অভিহঁতৰ সংসাৰখনৰ এটি থূল -মূল প্ৰতিচ্ছবি। আৰু সকলোৱে মৰমৰ অভিজিৎ মানে অভি এতিয়া “ অভিপাগল”। হয়, সকলোৱে ভবাৰ দৰেই ৰাস্তাই ঘাটে ঘূৰি ফুৰা সি এটা পাগল ।তাৰ

মানসিক ভাৰসাম্যতা নাই । অনুভৱ কৰিব নোৱাৰে মানুহৰ মান সম্ৰম কি বস্তু , মৰম -চেনেহ কি বস্তু। সি বুজি নাপাই দেশত , সমাজত কি ঘটিছে, সমাজে- মানুহে কি বিচাৰে , মানুহবোৰে কিয় জীয়াই থাকিব বিচাৰে ! কাৰণ ?কাৰণ তাৰ মগজুৰ চিন্তাশক্তি লোপ পাইছে । এতিয়া সি এটা পাগল। পেটৰ ভোক পিয়াহ কশৰ বাহিৰে সি একোকে অনুভৱ কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু তাৰ সেই মাহীমাক জনীযে! যাৰ কাৰণে তাৰ আজি বাটৰ বলীয়া কুকুৰৰ দৰে অৱস্থা হ'ল ? তাই জানো সুস্থ মগজুৰ - যিয়ে স্বামী বিয়োগৰ পাছত মাটি সম্পত্তিৰ লোভত পৰি নিজৰ মান সম্ভমৰ কথা পাহৰি গৈ সতিনী পুত্ৰক টিল টিলকৈ মৃত্যুৰ গৰাহলৈ ঠেলি দিবলৈকো সংকোচ কৰা নাছিল ? তাই জানো পাগল নহয় ? আৰু সেই সমাজখন ? সমাজৰ মানুহবোৰেও নিজৰ বাহিৰে কাকোকেই চিনি নাপায়। মাথো জানে নিজে কেনেকৈ জীয়াই থাকিব লাগে। সিহঁতে কানেৰে একো নুশুনে, চকুৰে একোকে নেদেখে। নহলেনো একেখন সমাজতে বাস কৰিও এটা শিক্ষিত ডেকা ল'ৰাক এনেদৰে টিল টিলকৈ মৃত্যুৰ মুখলৈ ঠেলি পথাব পাৰেনে ? গতি কে সমাজৰ গোটেই মানুহ বোৰেই পাগল হ'ল -সম্ভ্ৰান্ত পাগল।

"অভিপাগল"। এসময়ত সকলোৰে মৰমৰ অভি। এটা সুঠাম চেহেৰাৰ কলেজীয়া চ ফল ডেকা। সাজ- পোচাক , কথা বতৰা , কাম কাজ সকলোতে অমায়িকতা। বেচ ভদ্ৰ ল'ৰা-আন সৰ্ব্ব সাধাৰণ লৰাৰ দৰেই তাৰো আছিল কিছুমান ইচ্চা , আশা আকাংক্ষা, অনুভূতি।

"মোৰ আশাৰ সপোনবোৰ আজি
সমাধিস্থ। সমাধিথলিৰ পৰা সিহঁতে
হাতবাউলী দি মাতে। মই নিৰবে চাই
ৰও সপোনবোৰৰ নিষ্ঠুৰতাৰ ফালে।
কাৰণ মই আজি ভাগৰুৱা।

ভাৱনাবোৰ আছিল কবিতাৰ দৰেই
কোমল। মনৰ গোপন কোঠাটোত
এতিয়া জোনালীৰপোহৰ এমুঠিও
নাই ।ঘোৰআউসী ৰাতি মোৰ মনৰ
মুকলি কোঠাটোৰ পৰা জোনালীৰ
পোহৰমুঠি এতিয়া আতৰি নীৰবে গ'ল
- বহু দূৰ দূৰণীলৈ ....

কবিতাকোমল অতীতবোৰৰ সৈতে
এতিয়া পোহৰ বোৰে নিষ্ঠুৰতাৰ গান
ৰচিছে। বতাহ জাকে গুণ গুনাইছে সেই
গানৰ সুৰ। আৰু তাৰ সুৰে সুৰে জুৰুলি
লৈছে নিৰস শুকান সৰা পাতবোৰে।।"

সেয়াই আছিল অভিৰ জীৱনৰ নিষ্ঠুৰতম অধ্যায়টোৰ আৰম্ভ... গাঁৱত লগৰীয়াবোৰ ভাবিছিল- জোনালী নামৰ কোনোবা ছোৱালী... চাগে অভিৰ সৈতে হিয়া দিয়া-নিয়াৰ আখৰা কৰিছিল। কিন্তু সকলো... কৌতুহল-- কোন সেই জোনালী !এজন আৰ্দশবান শিক্ষকৰ ঘৰৰ ... হৈ অভিয়ে এজনী ছোৱালীৰ প্ৰেমত পৰিল বুলিয়েই এনেদৰে বা... পথে বলিয়ালি কৰি ফুৰিব বুলি কোনেও বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰে। এইদৰে... সময় বাগৰি গৈ আছে। সকলোৱেই অতিবাহিত কৰি আহিছে এ... গতানুগতিক জীৱন -কোনোবা চাকৰিয়াল, কোনোবা খেতিয়ক নাইবা... কাৰোবাৰ আকৌ ব্যৱসায় বানিজ্যৰ ব্যস্ততা। মুঠৰ ওপৰত সকলোৰে... উদ্দেশ্য পেটৰ ভাত মুঠি মোকলোৱাৰ, নিজৰ পৰিয়ালটোক পোহ পাল... দিয়াৰ। হয়েইতো - ইমান ব্যস্ততাপূৰ্ণ যান্ত্ৰিক জীৱন এটা অতিবাহিত কৰি... কোনেনো কাৰ কথা ভাবিবলৈ সময় পাব ?

☆☆☆☆☆

.... সময় তেতিয়া নিশা ন মান বাজিছে। বাহিৰত ঘিতমিতিয়া... আন্ধাৰ। ভৰ বাৰিষাৰ বৰষুণ। ৰাতি খোৱা বোৱা শেষ কৰি গাঁওখনৰ... বেছিভাগ মানুহেই নিদ্ৰা দেবীৰ কোলাত শান্তিৰ আশ্ৰয় বিচাৰি যো-... কৰিছে। বহু দুৰৈত ক'ৰবাত কুকুৰে ৰাওচি জুৰিছে। মথাউৰীটোৰ এটা... পাৰে তেনেই কাষতে লাগি আছে গাঁওখনৰ জুপুৰি ঘৰবোৰ আৰু আনটো... পাৰে গাতে লাগি আছে বাৰিষাৰ ভৰা কপিলী নদীখন। হঠাতে অভিহঁতৰ... চুবুৰীটোত এটা মৃদু হুলস্থূলীয়া পৰিবেশৰ সৃষ্টি হ'ল। ক'ৰবাত চোৰওলাইছে... বুলি ভাবি চুবুৰীটোৰ মতা মানুহখিনিয়ে যেয়ে যেনেকৈ পাৰে এহাতে... লেম-চাকি, আন-হাতে দা - কুঠাৰ লৈ বাটলৈ ওলাই আহিল। মানুহখিনি... মাজত এটা চেপা উত্তেজনাই বিৰাজ কৰিলে। অভিৰ মাহীমাক জনী... ঘৰৰ পদূলী মুখলৈ ওলাই আহি আউলী বাউলীজনী হৈ চিএৰিবলৈ... ধৰিলে- আহচোন ঐ আহ বোপাইহঁত - এই পাগলটোৱে মোক আজি... শেষ কৰিবলৈ ধৰিছিল। দুজনমানে মানুহগৰাকীক চম্ভালিলে আৰু... দুজনমানে ভয়ে ভয়ে আগবাঢ়ি গ'ল ঘৰটোৰ ভিতৰলৈ। পাছে পাছে... আনকেইজনো আগবাঢ়িল। ই কি ! মানুহকেইজনে প্ৰত্যক্ষ কৰিলে- অভিৰ... বিছনাখনৰ কাষতে পৰি আছে এখন তেজেৰে লুতুৰি পুতুৰি দা আৰু... বিছনাৰ কাপোৰ কানিবোৰ তেজ লগা অৱস্থাতচেদেলি ভেদেলিহৈ পৰি...

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

...লোতোৰ এটা চুকত পৰি আছে দুখন মান খালী বস্তা। সকলোৱে ... এটা কৌতুহলৰ ভাব স্পষ্ট হৈ উঠিল। তেনেতে দুজন মানৱ ... পৰিল- চুবুৰীটোৰ এটা মূৰে থকা নামঘৰটোৰ ফালৰ পৰা ... পৰি অভিয়ে কান্দি কান্দি চিঞৰিছে - চাহিঐ মনবৰদাইটি, ... নজৰুলৰ সৈতে লগ লাগি মোক দুচেওকৈ কাটি বস্তাত ... উঠু ৱাই দিবলৈ পাং পাতিছিল। মই মৰিলো ঐ মনবৰদাইটি, ...লো, মোক তঁহতে বচাহি। নহলে এই ৰাক্ষসীজনীয়ে মোক ... শেষ কৰি পেলাব। সেই সময়লৈ বতৰটো অলপমুকলি ... - ৰহমুনজাকো এৰিছিল। মানুহৰ জাক টো লাহে লাহে ...টোৰ ফালে আগবাঢ়িল। সিহঁত অভিৰ কাষ চাপিল। লগে লগে ...টো কাহঁ পৰি জিন যোৱাৰ দৰে হ'ল। মানুহবোৰে ইজনে সিজনৰ ... চেহাৰ বাহিৰে কোনেও একো মন্তব্য কৰিবলৈ সাহস নকৰিলে। ... অভিয়ে অবিৰাম কান্দি কান্দি চিঞৰিবলৈ ধৰিলে......... তাই মোক ... কৰি পেলাব এতিয়া............ ।

তাৎক্ষনিক ভাবে জুমটোৰ মানুহখিনিয়ে প্ৰকৃত ঘটনাটো কি কোনেও ধৰিব পৰা নাছিল। মাত্ৰ প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল অভিৰ ...ল আৰু দুয়োটা কান্ধতেই দাৰে আঘাত কৰাৰ স্পষ্ট চিন আৰু ...গাটো তেজেৰে লুতুৰি পুতুৰি।

সেই ৰাতিয়েই মানুহবোৰে অভিক চহৰৰ চৰকাৰী হাস্পাতাললৈ ...। প্ৰায় এসপ্তাহমানৰ পাছত অভি হাস্পাতালৰ পৰা ঘূৰি আহিল। ...সপ্তাহে হাস্পাতালত পৰি থাকোতে অভিক কোনে পৰিচৰ্য্যা কৰিলে ... কাৰোৰে বাবে চিন্তানীয় বিষয় নহয়। যি কি নহওঁক অভি ...তালৰ পৰা ঘূৰি আহিল। লগে লগেই সিহঁতৰ চুবুৰীটোৰ লগতে ...গোটেই অঞ্চলটোতে এটা ভয় আৰু সন্ত্ৰাসৰ পৰিবেশৰ সৃষ্টি হ'ল। ... ল'ৰা ছোৱালীবোৰ অকলশৰে বাহিৰলৈ ওলাবলৈ ভয় কৰা ...- অভি পাগল ওলাব!

এই দৰেই প্ৰায় এটা সপ্তাহ পাৰ হৈ গ'ল। অভিৰ মাহী মাকে ... পুলিচ থানাত অভিৰ বিপক্ষে লিখিত গোচৰ তৰিলে "........ ... মাটি সম্পত্তিৰ অকলশৰীয়া গৰাকী- হোৱাৰ মানসেৰে মোৰ ... সেইবাদিনো তৰ্ক যুদ্ধত লিপ্ত হয় আৰু ঘটনাৰ দিনা মই আৰু ... নজৰুলৰ বাহিৰে কোনো নথকাৰ সুযোগ লৈ সম্পূৰ্ণ ... ভাবে তাৰ নিজৰ কোঠালৈ মোক টানি নি দাৰে ঘপিয়াই ... প্ৰচেষ্টা চলায়। কিন্তু ঠিক সেই সময়ত নজৰুলৰ উপস্থিতিত ... মাজত যোটা - পুতি লাগে আৰু নজৰুল আৰু মই নিজকে বচাবলৈ চেষ্টা কৰোতে অভিজিৎ সামান্যভাবে আঘাট প্ৰাপ্ত হয়......।" গাঁৱৰ নামঘৰত ৰবমুৰীয়া সকলৰ উদ্যোগত মেল বহিল। নজৰুলকো মতাই আনি নামঘৰৰ বাহিৰতে এঠাইত ঠিয় কৰাই ৰখোৱা হ'ল। মেলত দুই অভিযোগ কাৰী অভি আৰু তাৰ মাহীমাকৰ গোচৰ শুনা হ'ল। গোচৰ শুনি ৰাইজ বিমোৰত পৰিল। সমাধান বিহীন এক জটিল সমস্যা। তথাপিও মনবৰ দাইটিয়ে গাঁওবুঢ়াৰ অনুমতি লৈ ঘটনাৰ প্ৰত্যক্ষ দৰ্শী নজৰুলৰ সাক্ষ্য ল'ব বিছাৰিলে। তেনেতে বাপুকায়ে ৰাইজৰ মাজৰ পৰা মূৰ দাঙি মাত লগালে-

ঃ নজৰুলৰ সাক্ষী লৈ কি হ'ব ? সি মাষ্টাৰদাইটিৰ ঘৰত গৰু ৰখা, বনকৰা ল'ৰাহে। সি সিহঁতৰ ঘৰুৱা বাক বিতন্দাৰ কথা কি বুজি পায়?

হৰিবৰেও বাপুকাইও কথাত হয় ভৰ দিলে

ঃ হয় হয় ৰাইজ, নজৰুলৰ দৰে সৰু লৰাপোৱালী এটাই সেইবোৰ কথাৰ কি ভূ পায়?

হৰিবৰ আৰু বাপুকাইৰ কথা শুনি মনবৰদাইটিয়ে হৰিবৰ আৰু বাপুকাইক ধমক দি কলে-

ঃ হেৰৌ গোটেই ৰাইজখনৰ লগতে তহঁতদুটায়ো তেতিয়াৰে পৰা মূৰ তল কৰি বহি আছিলি। এতিয়া নজৰুলৰ সাক্ষী ল'ব বিচাৰোতে তহঁতৰ আকৌ তালৈ পুতৌটো লাগিবলৈ কি হ'ল হঁ?

গাওঁবুঢ়াৰ আদেশ ক্ৰমে নজৰুলৰ সাক্ষী লোৱা হ'ল। অভিৰ মাহী মাকে নজৰুলক আথে বেথে মাতি আনি ৰাইজৰ সমুখত ঠিয় কৰাই দিলেহি। নজৰুলে ৰাইজৰ সমুখত ঠিয়হৈ কৈ গ'ল—

.... সিদিনা ৰাতি ভাত -পানী খাই শুই আছিলো। হুলস্থুল শুনি সাৰ পাই মই কোঠাটোলৈ সোমাই আহিলো আৰু বৌটি আৰু অভিকায়ে মাৰপিট লাগি থকা দেখিছিলো আৰু অভিকাইৰ হাতত দা এখন দেখিছিলো......।

অভিয়ে বুজি নাপায় মানুহৰ মনৰ দুখ-বেদনা কি , আঘাত কি বস্তু, হয়তো মানসিক ভাৰসাম্যতা নাই বাবেই। আৰু অভিৰ মাহীমাকেও সম্ভৱ মানসিক দুখ - বেদনা - আঘাত আদিবোৰ অনুভৱ কৰিব নোৱাৰে। নহলে মানসিক ভাৰসাম্যহীন ল'ৰা এটাৰ বিৰুদ্ধে এনেকুৱা বিবেকহীন পৰিকল্পনা এটা কৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু এই অসমাজিক কাৰ্য্য কলাপবোৰৰ ফলশ্ৰুতি হিচাবে সৰল মানসিকতাত কুঠাৰাঘাত সহ্য কৰিব লগা হয় মনবৰদাইটিৰ দৰে মানুহবোৰে যেতিয়া হৰিবৰ, বাপুকাইৰ লেখীয়া

মনুস্যত্বহীন মানুহবোৰে মনবৰদাইটিক বাটে-পথে দেখিলে ইতিকিঙৰ হাঁহি মাৰি-ঠাট্টাৰ সুৰত বাক্যবান প্ৰয়োগ কৰে। সেইবোৰ কাৰণতেই খেনিয়েকৰ সৈতে মনবৰদাইটিৰ মাজে সময়ে কথা কটা কটি হয়।

ঃ আপুনি যে এনেদৰে আনৰ হকে অকলশৰে ওলায় যায় তাৰ বিনিময়ত লাভ বুলিবলৈ কিবা এটা হৈছেনে আপোনাৰ? কিটো কৰিব পাৰিছেনো আপুনি ? মিছাতে মনৰ দুখ অশান্তিবোৰহে চপাই লোৱা হৈছে। নে এনেদৰে লাগি থাকিলে ঠিঁয়ে ঠিঁয়ে সৰগলৈ যোৱাৰ পথ মুকলি হ'ব বুলি ভাবিছে?

ঃহেৰৌ তহঁত তিৰোতা মানুহবোৰে কিছুমান কথা বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰ। সেইটো মাষ্টৰদাইটি - সি বাৰু কেতিয়াবা ভাবিছিলনে তাৰ ল'ৰাটোৰ এনেকুৱা অৱস্থা হ'ব বুলি? কি থৈ যোৱা নাই মাষ্টৰে অভিৰ কাৰণে। জ্ঞান বুদ্ধি সকলোতে পকা। বোলে- দাতাই দিলেও বিধাতাই নিদিয়ে। কালিলৈ যদি মই মৰাৰ পাছত মোৰ ল'ৰা ছোৱালী-কেইটাই এনেদৰে বাটে পথে বলীয়া কুকুৰৰ দৰে ঘুৰি ফুৰিব লগা হয় মোৰ আত্মাই বাৰু শান্তি পাবনে? আনৰ কাৰণে মই এআযাৰ মাত মাতোতে মোৰ ধন জন একো হানি হোৱা নাই'। মোৰ কি লাভ হৈছে সেইটোও ডাঙৰ কথা নহয়। ডাঙৰ কথা হ'ল মানুহৰ জনম লৈ আমি মানুহৰ দৰে জীয়াই থাকিবলৈ নিশিকিলো। মানুহ হেনো জীৱশ্ৰেষ্ঠ। কিন্তু এই মানুহমখা চোন পশুতকৈয়ো অধম হ'ল। ৰসাতলে গ'ল এই পৃথিৱীখন বুজিচ, ৰসাতলে গ'ল।

ঃ হ'ব হ'ব মানে মানে থাকক। এই দুপৰ নিশাখন গোটেই গাওঁখনকে শুনাব নালাগে। মই মাত্ৰ ক'ব খুজিছিলো.........

ঃঅ' মোৰ শত্ৰু বাঢ়িব নহয়নে? শত্ৰুয়ে কি কৰিব ? মই কাৰো পানীখোৱা পুখুৰীত বিহ ঢালিবলৈ যোৱা নাই নহয়। আমি সমাজখন অধঃপাতে গ'ল, আমাক সংস্কাৰ লাগে , সংস্কাৰ লাগে বুলি চিঞৰি থাকিলে মোৰ একো উন্নতি নহয়। দেখিছই নহয় দেশত আইন কানুন বুলিবলৈ একো নোহোৱা হ'ল। প্ৰশাসন বিভাগো সেয়া উডক ভেটা ৰখীয়া পাতি থোৱাহে হৈছে। এনেহেন দেখ দেখ অন্যায় কথা এটাৰ একোকে বিচাৰ নহ'ল। বগা ভাত চতিয়ালে কাউৰীৰ আকাল নাই। গতিকে সমাজৰ যদি সংস্কাৰ বিচাৰো , কিবা উন্নতি বিচাৰো তেনেহলে আমি সমাজৰ প্ৰতিজন মানুহেই নিজে সতৰ্ক হব লাগিব - গতিকে সমাজৰ প্ৰতিজন মানুহেই নিজে সৰ্তকিত হ'ব লাগিব - অন্যায় অনাচাৰৰ বিৰুদ্ধে আৰু উঠি অহা চামকো সৰ্তক কৰি দিব লাগিব। মই যদি কিবা ভুল এটা কৰো সেই ভুলটো মোক কোনে শুধৰাই দিব? মোৰ দৰেই আন এজন মানুহে। তাৰ সলনি পৰিণামটোৰ কথা চিন্তা কৰি ভুলটো কৰাৰ আগতেই নিজকে শুধৰাব পৰাটোহে প্ৰকৃত মানুহৰ কাম। সেইকাৰণে মানুহ হিচাপে আমি আবেগতকৈ নিজৰ বিবেককহে প্ৰশ্ৰয় দিয়াটো ভাল।

☆☆☆☆☆

সিদিনা হিৰণ্য আমাৰ ঘৰলৈ আহিছিল। হিৰণ্য মোৰ স্কুলীয়া জীৱনৰ বন্ধু। তাৰ সতে আবেলি পৰত ওলাই গলো বৰডুবী জানটোৰ ফালে। যাওঁতে বাটতে মনবৰদাইটিক লগ পালো।

ঃ মনবৰদাইটি মাছলে গৈছিল হ'বলা। মই সুধিলো।

ঃ এই কিনো কৰি, অথনিৰে পৰা জাল বাই বাই পুথি কাণী দুটামানহে পালো। দিন কাল সলনি হ'ল অ' বোপাই। বৰডুবী হেন বিলতো বেলাটো জালবাই সাজটোৰ জোখাৰে মাছ-পুথি দুটামান পাবলৈ নোহোৱা হ'ল। সেই কাৰণে বেলি থাকোতেই গুছি আহিলো-হাটলৈকে যাব লাগিব মাছ পুথি দুটামান বিছাৰি। কথা কেইষাৰ কৈয়ে মনবৰদাইটিয়ে গৰু বাটটোৰে খোজ ললে।

গৰু বাটটোৰ পৰা বৰডুবিৰ জানটোত থকা ভগ্না কাঠৰ দলংখনৰ অৱশিষ্ট অংশটো চকুত পৰে। হিৰণ্য আৰু মই দলংখনৰ ফালে খোজ ললোঁ। আতৰৰ পৰা দেখিলো মলিয়ন পোছাকেৰে কোনোবা এজন মানুহ ঠিয় হৈ পশ্চিমৰ ৰাঙলী আকাশখনৰ ফালে তন্ময় দৃষ্টিৰে কিবা চাই আছে। বাটত হিৰণ্যই মোক কিবাকিবি প্ৰশ্ন সুধিছিল, বৰডুবি জানটোৰ দলং এখনৰ কাৰণে ৰাইজে একো নকৰা নেকি ইত্যাদি ইত্যাদি। সি বুজি পাইছিল নে নাই নাজানো মই মাত্ৰ এটা বা দুটা শব্দৰে তাৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দি গৈছিলো। কথা পাতি গৈ গৈ দুয়ো কেতিয়ানো দলংখনৰ ওপৰত উঠিলো কবই নোৱাৰিলো।

ঃ ৰাতুল কেতিয়া আহিলা ? ভাল তোমাৰ ?

মই উচপ খাই উঠিলো। কথাকেইটা শুনিয়েই ধৰিব পাৰিলো সেইটো অভি। সি মোৰ একেবাৰে সমুখতে ঠিয় হৈ আছিল। মই তাৰ কথাষাৰৰ একো উত্তৰ নিদিয়াকৈ দুখোমান আগবাঢ়ি গলো। দীঘলকৈ হুমুনিয়াহ এটা কাঢ়ি পশ্চিমৰ আকাশ খনৰ ফালে চালো। বহুদূৰৈত নীলা পাহাৰখনৰ সিপাৰে বেলিটোৱে মেঘবোৰৰ সৈতে লুকা ভাকু

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

...লাগিল। আকাশ খনৰ ৰাঙলী ৰঙটো তেতিয়া ধূসৰ ...উঠিছিল টকা আহি মোৰ একেবাৰে কাষত ঠিয় হ'লহি। মই ...লোঁ। অচিৰে তেতিয়া দলংখনৰ পৰা নামি গৰুবাটটোৰ ফালে ... মোৰ ভাবনাবোৰৰ আকৌ আউল লাগিল। সি ৰাক ... কিয় "টকা এটা "নুবুজিলে! এইটো বঙাজান চাবিআলি ... দোকান-পোহৰ নাই বাবেনেকি? সি জানে নেকি ৰাক হাঁহিলে গলেহে যে মানুহৰ হাতত টকা থাকে বুলি? হিব্বা আৰু মই দলংখনৰ পৰা নামি লাহে লাহে গৰু বাটটোৰ ফালে খোজ ললোঁ। তৎক্ষণাতেই সেই মোৰ বঙাজান চাবিআলিৰ সেই কিতাপৰ দোকানখনত বহি থকিবলৈ মন গৈছিল। কিজানি অচিৰে আহি মোক আকৌ এবাৰ কৰেই ______ "টকা এটা হ'ব নেকি তোমাৰ " হিব্বা আৰু মই গৰুবাটটোৰে ঘৰমুৱা হ'লো। পশ্চিমৰ আকাশৰ ৰঙটো তেতিয়া একেবাৰে ধূসৰ হৈ পৰিছিল।

...টিকটৰ পোহৰ আহি বাবাণ্ডাত পৰিছে। ঝাক ঝাক শব্দ কৰি ৰেলৰ ইঞ্জিন এটা পাৰ হৈ গ'ল। সন্ধিয়াৰ সেই আন্ধাৰ -পোহৰৰ মাজেৰে অকপাতে মুখ ঘুৰাই চাই ৰ'ল অনুৰাধাৰ মুখলৈ, এয়ে সেই মুখ যি মুখ অকপাতে অনেক সন্ধানৰ মূৰত চিনি পাইছে।

তুমি কিয় তেনেকৈ চাই আছা মুখৰ ফালে? নাচাবা, ভীষণ বেয়া পাইছোঁ।

অনুৰ কবি অনুৰাধাই ক'লে। এই প্ৰথমবাৰৰ বাবে অকপাতে দেখিলে অনুৰাধাৰ সমগ্ৰ মুখৰয়ত এক লজ্জাৰুণ আভা, হৃদয়ত যাৰ প্ৰেম থাকে, সেই নাৰীৰ মুখতহে এনে আভা থাকে।

বহু সময় ছবিৰিংকমত দুয়োজনে মনে মনে বহি ৰ'ল। হৃদয় যেতিয়া কথাৰে ভৰি থাকে, তেতিয়া মৌনতাই কিজানি হয় মানুহৰ ভাষা।"

অনুৰাধাৰ দেশ

ফনীন্দ্ৰ কুমাৰ দেৱচৌধুৰী

বাৰমুডা ট্ৰ্যাঙ্গল—ৰহস্যৰ গুৰি ক'ত

ড. কালিপ্ৰসাদ শৰ্মা
প্ৰবক্তা, ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

বাৰমুডা ট্ৰ্যাঙ্গলৰ ৰোমাঞ্চকৰ কাহিনীৰ কথা নুশুনা মানুহ খুব কমেই আছে। শ শ জাহাজ, উৰাজাহাজ সমুদ্ৰৰ এই অঞ্চলত নিখোজ হৈ গৈছে, অলৌকিক শক্তিৰে হেনো প্ৰভাবিত এই বাৰমুডা ট্ৰাঙ্গল অঞ্চল। জাহাজৰ ধ্বংসাৱশেষ সমূহো বিচাৰি পোৱা নাযায়। কোনেও ইয়াৰ পৰা ৰক্ষা পাব নোৱাৰে। কোনো ধৰণৰ সংকেত বা সংবাদ আদিও পঠাব নোৱাৰি। অভিশপ্ত জাহাজৰ কম্পাছৰ কাঁটা হেনো ভন্‌ভন্ কৈ ঘুৰিব ধৰে। যাত্ৰীবিলাকৰ মুৰত দেখা দিয়ে গণ্ডগোল! আকাশত উদয় হয় না না ধৰণৰ অলৌকিক বস্তু। আৰু যে কত ধৰণৰ গল্প কাহিনী। বহুদিন ধৰি ইয়াৰ প্ৰকৃত ৰহস্য উদঘাটন নোহোৱাৰ বাবে অজস্ৰ গল্প কাহিনীয়ে বজাৰ গৰম কৰিছিল । কেবাজনো বিশেষজ্ঞ বিজ্ঞানী আৰু ক্ষতিগ্ৰস্ত ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মিলিত চেষ্টাত প্ৰকৃত সত্য ধৰা পৰে। ই আছিল স্বাৰ্থন্বেষী ধুৰন্ধৰ চক্ৰৰ পৰিকল্পিত অপপ্ৰচাৰ। এই কুচক্ৰই আন্তৰ্জাতিক পৰ্য্যায়তো অলৌকিকতাৰ গুজৱ প্ৰচাৰকৰি ব্যৱসায়িক স্বাৰ্থত জালিয়াতি চলাইছিল। ১৯৭৬-৭৮ চনত ৰুছ-মাৰ্কিনৰ যৌথ উদ্যোগত পৰীক্ষা নিৰীক্ষা চলাই ইয়াৰ প্ৰকৃত তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়।

বাৰ্মুডা ট্ৰ্যাঙ্গল পশ্চিম আটলান্টিক সমুদ্ৰৰ এটি ত্ৰিভুজাকাৰ কাল্পনিক জলভাগ। যি জলভাগৰ তিনিটা কোন ক্ৰমে ফ্লোৰিডা, পোয়েৰ্তোৰিকো আৰু বামুৰ্ডা। এই ৰহস্যময় অঞ্চলটোৱে যোৱা শতাব্দীত পৃথিৱীত বিস্ময় আৰু আতঙ্কৰ সৃষ্টি কৰিছিল। ১৯১৮ চনৰ মাৰ্চ মাহত মাৰ্কিন সামৰিক যান এখনৰ অন্তৰ্ধানে বিশ্বজুৰি আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰে। ১৯৫৪ চনত পাচঁখন মাৰ্কিন সামৰিক যানৰ নিখোজ — তাৰ পিছত ১৯৫৪ চনত ৫০ খন জাহাজ, উৰাজাহাজ একেধৰণেই নিখোজ হোৱাৰ পিছৰ পৰাই বাৰমুৰ্ড ট্ৰাঙ্গল হৈ পৰে—'নৰকৰ চক্ৰ' বা শয়তানৰ ত্ৰিভুজ। চাৰ্লচবাৰ্লিৎজে বাৰ্মুড্ৰ ট্ৰ্যাঙ্গলৰ ৰহস্যময় ঘটনা সংগ্ৰহ কৰি 'বাৰ্মুডা ট্ৰ্যাঙ্গল' আৰু উইদাউট এ ট্ৰেন্স'নামৰ দুখন কিতাপত আচল সত্য সমূহ গোপন কৰি অৰ্ধসত্য পৰিৱেশন কৰাৰ ফলত গোটেই ঘটনাটোৱে এটা অলৌকিক ঘটনাত পৰিণত হয়। সত্যৰ বিকৃতি ঘটিলেই সি হৈ পৰে ৰহস্য। বালিংজৰ কিতাপ ওলোৱাৰ পিচত লৰেন্স কুশে নামৰ অ্যাৰিজোনৰ এজন গ্ৰন্থগাৰিকে ৫৩ টা দুৰ্ঘটনা বিশ্লেষণ কৰি দেখুৱায় যে মাত্ৰ ভুল উক্তি, ভুল ব্যাখ্যা আৰু ভুল তথ্যৰ ভিত্তিত অভিসন্ধিমূলক ৰহস্যৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে। কেইটামান উদাহৰণ তলত উল্লেখ কৰা হল! ১৯৫৪ চনৰ ৫ ডিচেম্বৰত মাৰ্কিন নৌবাহিনীৰ পাঁচখন আক্ৰমণকাৰী বোমা বিমান নিৰুদ্দেশ হয়। ১৪ জন আৰোহী আছিল এই পাঁচখন বিমানত। ই আছিল প্ৰশিক্ষণ মূলক ভ্ৰমণ। ইয়াৰ নেতা আছিল লেফটেনেণ্ট চাৰ্লচ টেলৰ। বালিৎজে এই ঘটনাটোৰ বিকৃত ব্যাখ্যা দাঙি ধৰি মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰি তুলিছিল। তেওঁৰ মতে সিদিনা হেনো আকাশ একেবাৰে পৰিষ্কাৰ আছিল। এইবিমান কেইখনৰ অৱতৰণৰ ১৫ মিনিট আগতে ফ্লাইট ১৯ ৰ নেতা চাৰ্লৰ্চ টেলৰৰ পৰা হেনো এটা বিপদবাৰ্ত্তা পাইছিল বিমান বন্দৰৰ কণ্ট্ৰোল টাওয়াৰে। আতঙ্কিত টেলৰে হেনো জনাইছিল —আমাক অনুসৰণ নকৰিবা, দেখি ভাব হৈছে যে আমি বৰ্হিবিশ্বৰ পৰা অহা শক্তিৰ কবলত। কিন্তু ফ্লাইট ১৯ ৰ লগত যিবিলাক বিমান বন্দৰৰ বেতাৰ যোগাযোগ আছিল—তাৰ ৰেডিও লগ্ বুকে টেলৰে পঠোৱা বাৰ্তাৰ পৰা এনেধৰণৰ কোনো অদ্ভুত বাৰ্তাৰ সন্ধান পোৱা নাযায় । আচলতে ৰেডিও সংবাদ আছিল— আমি আমাৰ অৱস্থান জানো, আমি এতিয়া ২০০০ ফুট ওপৰত। আমাক অনুসৰণ নকৰিবা। বালিৎৰ্জে লিখাৰ নিচিনা বিমানসমূহ দিনৰভাগতে যোৱা নাছিল নহিবা বতৰো ভাল নাছিল। সাগৰত প্ৰচণ্ড ধুমুহাৰ সৃষ্টি হৈছিল। টেলৰৰ বাদে বাকী সকলৰ বাবে এই অঞ্চলটো আছিল অপৰিচিত। টেলৰে নিজৰ অৱস্থান বুজাত ভুল কৰিছিল। তেওঁ নিজে ফ্লোৰিডা কী 'নামৰ দ্বীপমালাৰ ওপৰত থকা বুলি ধাৰণা কৰিছিল কিন্তু তেওঁলোক আছিল বাহামা দ্বীপমালাৰ ওপৰত। আকাশৰ পৰা বাহামা দ্বীপমালাৰ লগত 'ফ্লোৰিডা কী' ৰ যথেষ্ট মিল আছে। শেষত বন্দৰ পোৱাৰ বাবে যথেষ্ট ঘুৰিব লগীয়া হয়। আৰু এটা সময়ত ইন্ধন শেষ হৈ যোৱাত বিমান কেইখন সমুদ্ৰৰ মাজত ধ্বংসপ্ৰাপ্ত হয়।

১৯৬৩ চনত KC 135 জেট ষ্ট্ৰ্যাটোটাঙ্কাৰ বিমান দুখন ধ্বংস হোৱাৰ আচল কাৰণ বালিৎজে গোপন কৰি এক ৰহস্যৰ সৃষ্টি কৰিছিল। বালিৎজে লিখিছিল প্লেন দুখনৰ ধ্বংসাৱশেষ প্ৰায় এশমাইল ব্যৱধানত পোৱা গৈছিল অৰ্থাৎ সংঘৰ্ষ হোৱাৰ সম্ভাৱনা নুই কৰিছিল। আনহাতে চৰকাৰী নথিপত্ৰ অনুসৰি এই বিমান দুখনৰ মাজত আকাশত সংঘৰ্ষ হয় আৰু তাৰ

Printed by: YARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

...নৰ পোৱা গৈছিল একে ঠাইতে।

...কালিংড়ে কি ধৰণে সত্যৰ অপলাপ ঘটাইছে তাৰ আন এটি উদাহৰণ হ'ল NOAA (নেশনাল ওশেনোগ্ৰাফিক অ্যাণ্ড এটম'স্ফেৰিক ...ট্ৰেশন অব চেটেলাইট) এই উপগ্ৰহৰ যেনো বাৰমুডা ট্ৰেঙ্গে ...পাৰ হোৱাৰ সময়ত যান্ত্ৰিক বিজুতি ঘটে, যাৰ ফলত বাৰ্তা ... কৰিব নোৱাৰে। বাৰ্তা প্ৰেৰণ নকৰাতো সচাঁ কিন্তু তাৰ প্ৰকৃত বৈজ্ঞানিক ব্যাখ্যা নিদিয়াৰ ফলত ই এক ৰহস্যত পৰিণত হৈছে। উপগ্ৰহটোৱে মেঘৰ আবৰণ সম্বন্ধে দৃশ্য (visible) আৰু অবলোহিত (infra red) বেতাৰ সংকেট পঠায়। আলাস্কাস আৰু ভাৰ্জিনিয়াৰ ওয়লাপস্ দ্বীপপুঞ্জত এই বাৰ্তা বিলাক বহন কৰে। উপগ্ৰহতো যেতিয়া ওৱালকপৰ ...ত আহি পৰে,তেতিয়া তাৰ টেপটো ভৰ্ত্তি হয়। গতিকেই টেপৰেকৰ্ডাৰটো বন্ধ কৰি নতুনকৈ ৰিওৱাইণ্ডিং (rewinding) কৰিব লগীয়া হয়। ৰিওৱা ইণ্ডিংৰ এই সময়ছোৱাত ঘটনাক্ৰমে উপগ্ৰহটো ত্ৰিভুজ অঞ্চলটো পাৰ হয়। গতিকেই এই অঞ্চলতে বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰাটো বন্ধ থাকে।

জাহাজ দুৰ্ঘটনাৰ আন আন কাৰণ সমূহৰ ভিতৰত আছে কিছুমান মালিকে নিজৰ লাভৰ বাবে চলাচলৰ অনুপযুক্ত কিছুমান জাহাজ সমুদ্ৰত চলাবলৈ দিয়ে। যিহেতু বাৰমুডা অঞ্চলত সাগৰ বৰ অশান্ত গতিকে এই অঞ্চলত জাহাজ ভাঙি চুৰমাৰ হয়। প্ৰবল সোঁতত জাহাজৰ ধ্বংসাৱশেষ বহুদূৰলৈ ভাহি যোৱা হেতুকে তাৰ চিন পোৱা নাযায়। এনেকুৱা এক ঘটনা ঘটে ১৯৬০ চনত আমেৰিকাৰ তেলবাহী জাহাজ 'পাইন বিজৰ'। জাহাজখন ১৯৪৩ চনতে তৈয়াৰী। একেবাৰে জৰাজীৰ্ণ জাহাজ এখন নকৈ ৰঙ কৰি সাগৰত এৰি দিয়া হৈছিল। তাৰোপৰি কিছুমান আন্তৰ্জাতিক বৃহৎ চক্ৰান্তকাৰীয়ে জাহাজৰ 'বীমাৰ 'ধন পাবলৈ বা কোনো গোপন ব্যৱসায়ত লিপ্ত জাহাজ ইচ্ছাকৃত ভাবে সাগৰত ডুবাই দিয়াৰ ঘটনাও কম নহয়। এই বিলাকেই মনেসজা আকস্মিক ঘটনা হিচাপে বৰ্ণনা কৰা হয়। কিন্তু ই হৈছে আচলতে নিখুত পৰিকল্পনা। আনহাতে বলিৰ্ৎজে দাবী কৰাৰ দৰে পৃথিৱীৰ বেছি ভাগ ৰহস্যময় নিৰুদ্দেশৰ ঘটনা ঘটে এই বাৰমুডা অঞ্চলত। এই টো সত্য নহয়। এই অঞ্চলত জাহাজ চলাচল খুব বেছি হোৱা হেতুকে আনুপাতিক হাৰতহে ধ্বংসে হোৱা জাহাজৰ পৰিমাণো কিছু বেচি। ভূকেন্দ্ৰৰ চুম্বক ক্ষেত্ৰৰ আৰ্কষণৰ ফলত এই জাহাজ নিখোজ হোৱাৰ নিচিনা বৈজ্ঞানিক অপব্যাখ্যাও কিছুমানে দিব বিচাৰে। মুঠতে ই যে এটা অলৌকিক ঘটনা নহয় তা ক আজি বস্তুনিষ্ঠ ভাবে সমাজ সচেতন মানুহে উপলব্ধি কৰিব পৰিছে।

"আৰু এনেকৈয়ে মই কাজান অভিমুখি ৰাওনা হ'লোঁ। মনতে পুহিছোঁ বিশ্ববিদ্যালযত পঢ়াৰ বাসনা। ইও এলা পেচা কথা নহয়।

নিকোলাই ইয়েভ্ৰেইনভ আছিল মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ, সিয়েই বিশ্ববিদ্যালয় পঢ়াৰ চিন্তাটো মোৰ মনত সুমুৱাই দিছিল। তাক দেখিলেই ভাল লাগে , মৰম লগা , দেখাতো বৰ ধুনীয়া, ছোৱালীৰ দৰে সুকুমল তাৰ চকুযুৰি। আমি দুয়োটা আছিলোঁ একেটা দালান ঘৰটে, অৱশ্যে সি থাকে ঘৰৰ ওপৰৰ বেলেগ এটা সৰু কুঠৰীত। সততে আমাৰ দেখাদেখি হয়।মোৰ কাষলতিৰ চেপত সদায় একে খন কিতাপ দেখি তাৰ কৌতুহল জন্মে। আৰু এনেকৈয়ে আমাৰ মাজত চা চিনাকী হ'ল। ইয়াৰ দিনচেৰেকৰ পাছতে সি মোক দঢ়াই দঢ়াই বুজাবলৈ ধৰিলে— মোৰ মাজত বোলে 'জ্ঞান আহৰণ অনন্য প্ৰতিভা' আছে।

'বুজিছা, জ্ঞান বিজ্ঞানক আগুৱাই নিয়াৰ বাবে প্ৰকৃতিয়ে তোমাক স্ৰজন কৰিছে'। এনেদৰে কৈ কৈ সি তাৰ মূৰৰ কলা দীঘল চুলিখিনি পিছফালে নিক্ষিপ্ত কৰে, তাৰ সেই সাৱলীল ভঙ্গীটো ফুটি উঠে কিবা কমনীয়তা।

বিলাতী এন্দুৰৰ সামান্য ক্ষমতাৰে কোনোবাই জ্ঞান বিজ্ঞানৰ উন্নতি সাধিব পাৰে সেই ধাৰণা তেতিয়ালৈকে মোৰ মনত উদয় হোৱা নাছিল। কিন্তু ইয়েভ্ৰেইনভে মোক ফটফটীয়াকৈ বুজাই ক'বলৈ ধৰিলে— বিশ্ববিদ্যালয়ত হেনো মোৰদৰে লৰাইঁতৰেই অভাৱ। ইয়াৰ লগে লগে জ্বলন্ত দৃষ্টান্ত হিচাবে বিজ্ঞানী লমনোছভৰ কথা সোৱাঁৰাই দিলে। ইয়েভ্ৰেইনভে আৰু ক'লে , কাজানত মই তাৰ লগতে থাকিব পাৰিম,হেমন্ত আৰু শীত,কালৰ দিনবোৰতে মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পাঠবিলাক আয়ত্ব কৰি ল'ব পাৰিম। তাৰ পাছত মই মাথোন কেইটামান পৰীক্ষা দিব লাগিব— মাত্ৰ 'কেইটামান কথাযাৰ সি কিমান যে সহজকৈ দাঙি ধৰিছিল ! বিশ্ববিদ্যালয়ে মোক জলপাণি দিব , আৰু পাঁচবছৰমানৰ ভিতৰতে মই এজন 'বিদ্যাবান লোক হৈ পৰিম।"

মোৰ জীৱনৰ পঢ়াশালি

মাক্সিম গৰ্কি

গ্ৰন্থ সমালোচনা

মৎস্যগন্ধাঃ প্ৰতিবাদী চৰিত্ৰ নিৰ্মাণ

এই শতিকাৰ অন্তিম চোৱাত ক্ষুদ্ৰ কলেবৰৰ কেইখনমান অসমীয়া উপন্যাসে বৃহৎ সুধী সমাজৰ দৃষ্টি আৰ্কষণ কৰিব পাৰিছে। তাৰ ভিতৰত প্ৰত্যাহ্বান মূলক বিষয়বস্তুৰে কৈৱৰ্ত সম্প্ৰদায়ৰ জীৱনৰ জীয়া ছবি অংকন কৰিছে 'মৎস্যগন্ধা' নামৰ উপন্যাসত হোমেন বৰগোহাঞিয়ে 'মেনকা' নামৰ এক প্ৰতিবাদী চৰিত্ৰৰ যোগেদি লেখকে অস্পৃশ্যতা বা জাতপাতৰ অৰ্থহীনতাৰ বিৰুদ্ধে এক বলিষ্ঠ প্ৰতিবাদৰ প্ৰয়াস কৰিছে।এই চৰিত্ৰৰ যোগেদি ভাৰতীয় সভ্যতাৰ কোঁহে কোঁহে সোমাই থকা বৰ্ণবাদী সংস্কৃতিৰ এক বিশেষ ৰূপ লেখকে সুক্ষ্ম কলা চাতুৰ্যৰে চিত্ৰিত কৰিছে 'মৎস্যগন্ধা'ত।

ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ বহুলাংশে জাতপাতৰ সংস্কৃতি। ফলস্বৰূপে ভাৰতীয় কাহিনী সাহিত্যত অৱধাৰিত ভাবেই জাতপাত বা বৰ্ণভেদে ঠাই মোকোলাই লৈছে। তৎসত্বেও ইয়াকেই মূল উপজীব্য হিচাবে লৈ উপন্যাসৰ প্ৰয়াস— এনে ঘটনা ভাৰতীয় সাহিত্যত মুন্সী প্ৰেমচান্দক বাদ দিলে বিৰল। জাতপাতৰ অযৌক্তিকতা সম্পৰ্কে লেখকৰ সংশয় বা আইন প্ৰবলতৰ সামাজিক দ্বন্দৰ চিত্ৰণৰ প্ৰতি থকা হাবিয়াসে হয়তো এনে প্ৰচেষ্টাৰ পৰা লেখক সকলক বিৰত ৰাখিছে।এনে প্ৰচেষ্টাৰ পৰা লেখক সকলক বিৰত ৰাখিছে তথাপি ভাৰতীয় ঔপন্যাসিক সকলৰ মুষ্টিমেয় যি দুই একে এনে প্ৰচেষ্টা চলাইছে তেওঁলোকৰো সৰহসংখ্যকৰ ৰোমান্টিক পৰিমণ্ডলৰ ঠেক গণ্ডীৰ পৰা উৰ্দ্ধলৈ উঠাৰ নিষ্ঠা পৰিলক্ষিত নহয়।বৰঞ্চ সস্তীয়া চিনেমাৰ দৰে পাঠকৰ মনস্কামনা পূৰণাৰ্থে অৰ্থনৈতিক বা সামাজিক স্থিতি নিৰপেক্ষ এক 'পৰম' বা ঠেকচিগা অবস্থাত চৰিত্ৰসমূহ প্ৰক্ষেপ কৰা দেখা যায়।ই নিশ্চয় লেখকসকলৰ অগভীৰ সমাজ জিজ্ঞাসা আৰু অন্তৰ্দৃষ্টিহীনতাৰে পৰিচায়ক।

উপন্যাস বা বহুল অৰ্থত সাহিত্য সৃষ্টি মূলতঃ তিনিপ্ৰকাৰৰ হ'ব পাৰে (এক) মূল সামাজিক দ্বন্দ্বসমূহ এৰাই চলি তাৎপৰ্যহীন কোনো বিষয়বস্তুক লৈ সাহিত্যৰচনাত প্ৰবৃত্ত হোৱা (Art to hide art)। (দুই) সমাজত যি ঘটিছে তাকেই হুবহু প্ৰতিফলিত কৰা (Naturalism) ।(তিনি) সমাজ বাস্তৱতাক অংকন কৰাৰ উপৰি অৱশ্যম্ভাৱী

[illegible]

পৰিবৰ্তনৰ ইংগিত দাঙি ধৰা। সাহিত্যৰ ইতিহাসত [illegible] দাঙি ধৰা সাহিত্যৰ উদাহৰণত প্ৰথম শাৰীত [illegible] পৃথিৱীৰ প্ৰখ্যাত কথা সমূহৰ সৰহভাগকে [illegible] বিশেষকৈ উপন্যাস সাহিত্য। মাৰ্কেচ [illegible] কনৰাডৰ পৰা হ্ৰস্ব কাফুকালৈ, [illegible] বংকিমচন্দ্ৰৰ পৰা মুনসী প্ৰেমচান্দলৈ আৰু [illegible] মামণি ৰয়চম গোস্বামীলৈ আৰু উপন্যাস সাহিত্যৰ [illegible] প্ৰথম বিধৰ স্থান নাই। সম্প্ৰতি আমাৰ ইয়াত [illegible] বিচ্ছিন্নতাবোধ, মধ্যবিত্তীয় সুবিধাবাদ, কৰ্ম [illegible] হতাশাগ্ৰস্ততা বা মূলতঃ চহৰ কেন্দ্ৰিক মূল্যবোধক [illegible] ৰচিত হৈ আছে সেইবোৰ লেখত লবলগীয়া [illegible] আধুনিকতাবাদ উত্তৰ আধুনিকতাবাদ [illegible] পৰি নবীন লেখকসকল এনেয়ো বিভ্ৰান্তিৰ [illegible] কিন্তু ইয়াৰ পৰা ভালেখিনি আঁতৰত। 'মৎস্যগন্ধা'ৰ মুখ্য [illegible] হৈছে শিক্ষাৰ পোহৰ নোপোৱা, আধুনিক যোগাযোগ [illegible] বিচ্ছিন্ন,দাৰিদ্ৰ পীড়িত এখন গাওঁৰ তাইৰ নাম 'মেনকা'।

মেনকা 'নীহকুলীয়া ডোম'।ম'হখুটি নৈৰ পাৰত [illegible] নামৰ কৈবৰ্ত গাওঁ খনৰ জীয়ৰী আৰু বোৱাৰী। [illegible] কুসংস্কাৰত নিমজ্জিত গৰৈমাৰী গাওঁৰ মানুহবোৰ [illegible] 'মৎস্যজীবী। পিছে মাছ -কাছৰ প্ৰচুৰ্যৰ বাবে মৎস্যজীবী [illegible] অৰ্থনৈতিক স্বাবলম্বিতা প্ৰদান কৰিব নোৱাৰে সেই বাস্তৱতা [illegible] কৰাত গৰৈমাৰী গাওঁৰ অধিকাংশেই সক্ষম নহ'ল।

মাথোন দুজন মানুহে এই বাস্তৱতাক উপলব্ধি কৰি [illegible] এক হ'ল মেনকা আৰু বায়েক বেউলাৰ পিতাক দুৰ্যোধন [illegible] তেওঁলোকৰ শহুৰেক দিগম্বৰ। তেওঁলোকে চাপৰি হৰি [illegible] খেতিত ধৰিলে। পৰম্পৰাগত জীৱিকা আৰু ৰীতি-নীতি [illegible] দুয়োজন দোপত দোপে আগবাঢ়ি গ'ল। হাইজাত পৰি দুৰ্যোধন [illegible]

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, [illegible]

...দুই পুতেক জয়হৰি আৰু পূৰ্ণলৈ ক্ৰমে বেউলা আৰু ...বিয়া কৰাই আনিলে। এসময়ত জয়হৰিয়ে নিজৰ পৰিশ্ৰম ...শিতাৰ বলত দোপত দোপে আগুৱাই গল আৰু সোৰোপা ...ইবাদু পূৰ্ণৰ হাতত পৰি মেনকাৰ সংসাৰ খন তেনেই থানবান ...কাই চোতালত থিয় হৈ আলিবাটৰ সিপাৰলৈ চাই পঠালেই ..."জয়হৰি বেউলাৰ সংসাৰৰ চিৰী শুক্লপক্ষৰ জোনৰ নিচিনাকৈ ...কৈ বাঢ়িব লাগিছে আৰু ঠিক সেই অনুপাতে সিহঁতৰ নিজৰ ...ৰ চিৰী কমিব লাগিছে কৃষ্ণপক্ষৰ জোনাটোৰ নিছিনাকৈ। ”

...-৩২)

একালে চৰম দৰিদ্ৰতা আৰু আনফালে জাতিভেদ উদ্ভূত হীন ...সূচক সামাজিক অৱস্থিতিয়ে মেনকাক সমান্তৰালভাবে চেপি ...। বেউলাৰ প্ৰতি থকা ইৰ্ষাৰ জুয়ে তাইক ক্ৰমাৎ দগ্ধ কৰি আনিছে ...নিজৰ অৱমাননাকৰ সামাজিক অৱস্থান তাইৰ দৃষ্টিত ক্ৰমে বেছি ...স্ফুট হৈ আহিছে। বেউলা, কৈৱৰ্ত গাৱঁৰ অন্যান্য মানুহ মেনকাহঁতৰ ...শ্ৰমৰ ক্ৰেতা মহঘূলি গাৱঁৰ মানুহ সকলোকে তাই শত্ৰুৰূপে ...কৰিছে। আনকি গিৰীয়েক পূৰ্ণকো। শত্ৰু মিত্ৰৰ এই গড় নিৰ্বাচনে ...তাইক বিপদত নেপেলোৱাকৈ থকা নাই। দিনৰ দিনটো তাই এই ...ৰোৰক গালিৰে থকা সৰকা কৰি নিপাত কৰিবলৈ যাওঁতে ক্ৰমাৎ ...তলৰ মাটি হেৰুৱাবলৈ উপক্ৰম কৰিছে। তাইৰ প্ৰতিবাদ নিশাৰ ...ত বাহঁগছৰ ঘন জোপোহাত ঠেকা খাই উভতি আহিছে। মানুহে জাতপাতৰ দুৰ্ভেদ্য প্ৰাচীৰত খুন্দা খাই মুখপাতি পৰিছে।

প্ৰতিবাদ মেনকাৰ মজ্জাগত। খুব সৰুতেই শুচিবায়ুগ্ৰস্ততাৰ চিকাৰ ...নুহৰ নিৰ্মম হাতৰ চৰ খাইছে এই মৰ্মন্তুদ ঘটনাৰ সাক্ষী হৈ মাক ...ৰেও আনকি জাতপাত, অস্পৃশ্যতাৰ যৌক্তিকতা সম্পৰ্কে প্ৰশ্ন ..."জা-নো আই, আপোনালোকৰ শাস্ত্ৰত সঁচাকৈয়ে এইবোৰ কথা ...ছে নে নাই সেই কথা একমাত্ৰ নেদেখাজনেহে জানে।" (পৃষ্ঠা- ... কৈৱৰ্ত সমাজখনে হিন্দু সমাজৰ আন্তঃগোষ্ঠী অস্পৃশ্যতা বা ... গ্ৰস্ততাৰ অন্তঃ সাৰ শূন্যতা উপলব্ধি কৰিলেও ইয়াৰ পৰা ...পথ বিচাৰি নাপাই ককবকাই মৰিছে। আনহাতে তথাকথিত ...হেদুঁসকলে ('মৎস্যগন্ধা'ত মহঘূলি গাৱঁৰ আহোম সকল) ...দায় বা গোষ্ঠীগত এই বিভেদৰ অৰ্থহীনতাৰ উমান পাইও ...ৰ দুৰ্ঘোৰ সমৰ্থক কাৰণ নিজৰ ধানখেতি বা মাহখেতিৰ বাবে ...সমাজখন হ'ল সস্তীয়া শ্ৰমৰ সুলভ ভড়াল। দৰিদ্ৰতাই যাৰ ...মৰ্য্যদাও অৱনমিত কৰিছে।

সকলো মানুহৰ দৰে এসময়ত মেনকাৰ হৃদয়ো পৰিপূৰ্ণ হৈ আছিল নিত্য নতুন স্বপ্নেৰে। সকলো ছোৱালীৰ দৰে তাইও কিবা এটা সুন্দৰ-মধুৰ-মনোহৰ বস্তুৰ সন্ধান কৰিছিল। কিন্তু এই সপোন ভাগি চুৰমাৰ হৈ যাবলৈ বেছি সময় নালাগিল। সমাজৰ নিষ্ঠুৰতাই তাইক ক্ৰমাৎ এটা প্ৰতিবাদী সত্তালৈ ৰূপান্তৰিত কৰিলে আৰু এসময়ত তাই নিঃস্ব আৰু অকলশৰীয়া হৈ পৰিল।

কিন্তু মেনকাৰ জীৱনলৈও সুযোগ আহিল। আহিল নাটকীয় আৰু অপ্ৰত্যাশিত ভাবে। ম'হঘূলি গাৱঁৰ হেঁদু'ৰ ল'ৰা মণিৰামে তাইৰ ননদ কমলাক আভুৱা ভাৰিলে। তাই অন্তঃসত্বা হ'ল। এদিন পিৰালিত বহি থাকোতে আন্ধাৰ নিশা কমলা আহি তাইৰ ভৰিত পৰিল। কাৰণ মেনকাই গৰ্ভপাত কৰিব জানে।

এতিয়া মেনকাৰ সমুখত দুটা পথ খোলা। যিহেতু কমলা বেউলাহঁতৰ লগত থাকে তাইৰ চিৰশত্ৰু বেউলাৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লোৱাৰ এই অযাচিত সুযোগ গ্ৰহণ কৰা অথবা নিতান্ত মানবীয় কাৰণত কমলাক সহায় কৰা। কিন্তু কমলাৰ জীৱনৰএই সন্ধিক্ষণত অমানুষিক দৰিদ্ৰতাৰে পীড়িত, অনাহাৰত ক্লিষ্ট, 'অভিশপ্ত ডোমজীৱনৰ অপমান, লাঞ্ছনা আৰু গঞ্জনাৰ ভৰত কুণ্ঠিত হোৱা মেনকা সকলো হিংসা, দ্বেষ, অসূয়া, অপ্ৰীতি আৰু সংকীৰ্ণতাৰ উৰ্দ্ধলৈ উঠিল। সমাজিক বৈষম্যৰে পীড়িত ডোম জীৱনৰ নিৰন্ধ্ৰ অন্ধকাৰৰ মাজত এচমকা পোহৰৰ চিটিকনি তাই দেখা পালে।

প্ৰেমানুভু তি সনাতন হলেও প্ৰেমৰ পাত্ৰ পাত্ৰীবোৰ সনাতন সমাজৰ বাসিন্দা নহয়। তেওঁলোকৰ জন্ম আৰু মৃত্যু আছে। প্ৰেম কিবা স্বাৰ্গীয় বস্তু বুলি মনিৰাম দুদিনমান দিবাস্বপ্নত মচগুল হৈ থাকিল যদিও পথাৰৰ বোকা পানী আৰু জাতপাতৰ বিভেদৰ প্ৰাচীৰখনে অতি সোনকালেই তাক মাটিলে নমাই আনিলে।লেখকৰ সাৰ্থকতা ইমানখিনিলৈকে হে। কাৰণ নিৰালয় প্ৰেমৰ স্থায়ীত্ব সন্দেহ জনক। পিছে কমলা অন্তঃসত্বা বুলি জনাৰ পাছতো বিবাহৰ বাবে মনিৰামৰ অসন্মতিয়ে তাক মানুহ হিচাবে তললৈ নমালে। মানুহ সৃষ্ট এই বিভেদ মানুহেই আতৰাবলৈ সক্ষম বুলি সি পতিয়ন নগ'ল। এইটো মেনকাৰ ডাঙৰ ব্যৰ্থতা লগতে ঔপন্যাসিকৰো। যাৰ বাবে মেনকাই প্ৰায় ব্ৰেক-মেইলিঙৰ পৰ্য্যায় পালে। অথচ উপন্যাসৰ পৰিসমাপ্তিত তিমিৰাচ্ছন্ন পৃথিৱীত আলোকবৰ্তিকাহৈ মেনকাই যি পথৰ সন্ধান দিব তাতেই জাতিভেদ বা

...শিশুৰে দুই পুতেক জয়হৰি আৰু পূৰ্ণলৈ ক্ৰমে বেউলা আৰু ...ক বিয়া কৰাই আনিলে। এসময়ত জয়হৰিয়ে নিজৰ পৰিশ্ৰম ...শিতাৰ বলত দোপত দোপে আগুৱাই গল আৰু সোৰোপা ...পূৰ্ণৰ হাতত পৰি মেনকাৰ সংসাৰ খন তেনেই থানবান ...মেনকাই চোতালত থিয় হৈ আলিবাটৰ সিপাৰলৈ চাই পঠালেই ...য় "জয়হৰি বেউলাৰ সংসাৰৰ চিৰী শুক্লপক্ষৰ জোনৰ নিচিনাকৈ ...কৈ বাঢ়িব লাগিছে আৰু ঠিক সেই অনুপাতে সিহঁতৰ নিজৰ ... চিৰী কমিব লাগিছে কৃষ্ণপক্ষৰ জোনাটোৰ নিছিনাকৈ। "
(পৃষ্ঠা-৩২)

এফালে চৰম দৰিদ্ৰতা আৰু আনফালে জাতিভেদ উদ্ভুত হীন ...সূচক সামাজিক অৱস্থিতিয়ে মেনকাক সমান্তৰালভাৱে চেপি ...বেউলাৰ প্ৰতি থকা ইৰ্ষাৰ জুয়ে তাইক ক্ৰমাৎ দগ্ধ কৰি আনিছে ...নিজৰ অৱমাননাকৰ সামাজিক অৱস্থান তাইৰ দৃষ্টিত ক্ৰমে বেছি ...হৈ আহিছে। বেউলা, কৈৱৰ্ত গাৱঁৰ অন্যান্য মানুহ মেনকাহঁতৰ ...শ্ৰমৰ ক্ৰেতা মহঘূলি গাৱঁৰ মানুহ সকলোকে তাই শত্ৰুৰূপে ...কৰিছে। আনকি গিৰীয়েক পূৰ্ণকো। শত্ৰু মিত্ৰৰ এই গড় নিৰ্বাচনে ...তাইক বিপদত নেপেলোৱাকৈ থকা নাই। দিনৰ দিনটো তাই এই ...ক গালিৰে থকা সৰকা কৰি নিপাত কৰিবলৈ যাওঁতে ক্ৰমাৎ ...তলৰ মাটি হেৰুৱাবলৈ উপক্ৰম কৰিছে। তাইৰ প্ৰতিবাদ নিশাৰ ...ত বাহঁগছৰ ঘন জোপোহাত ঠেকা খাই উভতি আহিছে। মানুহে ...জাতপাতৰ দুৰ্ভেদ্য প্ৰাচীৰত খুন্দা খাই মুখপাতি পৰিছে।

প্ৰতিবাদ মেনকাৰ মজ্জাগত। খুব সৰুতেই শুচিবায়ুগ্ৰস্ততাৰ চিকাৰ ...মানুহৰ নিৰ্মম হাতৰ চৰ খাইছে এই মৰ্মন্তুদ ঘটনাৰ সাক্ষী হৈ মাক ...য়েও আনকি জাতপাত, অস্পৃশ্যতাৰ যৌক্তিকতা সম্পৰ্কে প্ৰশ্ন ...। "জা-নো আই, আপোনালোকৰ শাস্ত্ৰত সঁচাকৈয়ে এইবোৰ কথা ...আছে নে নাই সেই কথা একমাত্ৰ নেদেখাজনেহে জানে।" (পৃষ্ঠা- ...) অৰ্থাৎ কৈৱৰ্ত সমাজখনে হিন্দু সমাজৰ আন্তঃগোষ্ঠী অস্পৃশ্যতা বা ...বায়ু গ্ৰস্ততাৰ অন্তঃ সাৰ শূন্যতা উপলব্ধি কৰিলেও ইয়াৰ পৰা ...ৰ পথ বিচাৰি নাপাই ককবকাই মৰিছে। আনহাতে তথাকথিত ...ৰ হেদুঁসকলে ('মৎস্যগন্ধা'ত মহঘূলি গাৱঁৰ আহোম সকল) ...সম্প্ৰদায় বা গোষ্ঠীগত এই বিভেদৰ অৰ্থহীনতাৰ উমান পাইও ...ৰ দুৰ্ঘোৰ সমৰ্থক কাৰণ নিজৰ ধানখেতি বা মাহখেতিৰ বাবে ... সমাজখন হ'ল সস্তীয়া শ্ৰমৰ সুলভ ভড়াল। দৰিদ্ৰতাই যাৰ ...মৰ্যাদাও অৱনমিত কৰিছে।

সকলো মানুহৰ দৰে এসময়ত মেনকাৰ হৃদয়ো পৰিপূৰ্ণ হৈ আছিল নিত্য নতুন স্বপ্নেৰে। সকলো ছোৱালীৰ দৰে তাইও কিবা এটা সুন্দৰ-মধুৰ-মনোহৰ বস্তুৰ সন্ধান কৰিছিল। কিন্তু এই সপোন অগি চুৰমাৰ হৈ যাবলৈ বেছি সময় নালাগিল। সমাজৰ নিষ্ঠুৰতাই তাইক ক্ৰমাৎ এটা প্ৰতিবাদী সত্তালৈ ৰূপান্তৰিত কৰিলে আৰু এসময়ত তাই নিঃস্ব আৰু অকলশৰীয়া হৈ পৰিল।

কিন্তু মেনকাৰ জীৱনলৈও সুযোগ আহিল। আহিল নাটকীয় আৰু অপ্ৰত্যাশিত ভাৱে। ম'হঘুলি গাৱঁৰ হেঁদু'ৰ স'ৰা মণিৰামে তাইৰ ননদ কমলাক আভুৱা ভাৰিলে। তাই অন্তঃসত্ত্বা হ'ল। এদিন পিৰালিত বহি থাকোতে আন্ধাৰ নিশা কমলা আহি তাইৰ ভৰিত পৰিল। কাৰণ মেনকাই গৰ্ভপাত কৰিব জানে।

এতিয়া মেনকাৰ সমুখত দুটা পথ খোলা। যিহেতু কমলা বেউলাহঁতৰ লগত থাকে তাইৰ চিৰশত্ৰু বেউলাৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লোৱাৰ এই অযাচিত সুযোগ গ্ৰহণ কৰা অথবা নিতান্ত মানবীয় কাৰণত কমলাক সহায় কৰা। কিন্তু কমলাৰ জীৱনৰএই সন্ধিক্ষণত অমানুষিক দৰিদ্ৰতাৰে পীড়িত, অনাহাৰত ক্লিষ্ট, 'অভিশপ্ত ডোমজীৱনৰ অপমান, লাঞ্ছনা আৰু গঞ্জনাৰ ভৰত কুঞ্চিত হোৱা মেনকা সকলো হিংসা, দ্বেষ, অসূয়া, অপ্ৰীতি আৰু সংকীৰ্ণতাৰ উৰ্দ্ধলৈ উঠিল। সমাজিক বৈষম্যৰে পীড়িত ডোম জীৱনৰ নিবন্ধ্ৰ অন্ধকাৰৰ মাজত এচমকা পোহৰৰ চিটিকনি তাই দেখা পালে।

প্ৰেমানুভু তি সনাতন হলেও প্ৰেমৰ পাত্ৰ পাত্ৰীবোৰ সনাতন সমাজৰ বাসিন্দা নহয়। তেওঁলোকৰ জন্ম আৰু মৃত্যু আছে। প্ৰেম কিবা স্বাৰ্গীয় বস্তু বুলি মনিৰাম দুদিনমান দিবাস্বপ্নত মচগুল হৈ থাকিল যদিও পথাৰৰ বোকা পানী আৰু জাতপাতৰ বিভেদৰ প্ৰাচীৰখনে অতি সোনকালেই তাক মাটিলে নমাই আনিলে।লেখকৰ সাৰ্থকতা ইমানখিনিলৈকে হে। কাৰণ নিৰালয় প্ৰেমৰ স্থায়ীত্ব সন্দেহ জনক। পিছে কমলা অন্তঃসত্ত্বা বুলি জনাৰ পাছতো বিবাহৰ বাবে মনিৰামৰ অসন্মতিয়ে তাক মানুহ হিচাবে তললৈ নমালে। মানুহ সৃষ্ট এই বিভেদ মানুহেই আতৰাবলৈ সক্ষম বুলি সি পতিয়ন নগ'ল। এইটো মেনকাৰ ডাঙৰ ব্যৰ্থতা লগতে ঔপন্যাসিকৰো। যাৰ বাবে মেনকাই প্ৰায় ব্ৰেক-মেইলিঙৰ পৰ্য্যায় পালে। অথচ উপন্যাসৰ পৰিসমাপ্তিত তিমিৰাচ্চন্ন পৃথিৱীত আলোকবৰ্তিকাহে মেনকাই যি পথৰ সন্ধান দিব তাতেই জাতিভেদ বা

বৰ্ণভেদৰ মৃত্যুঘণ্টা নিনাদিত হ'ব বুলি যি আশা পাঠকে পোষণ কৰে লেখকে তাত চেঁচাপানী ঢালি দি নাটকীয় কায়দাত প্ৰতিশোধাত্ম কাৰ্যটিত মেনকাক লিপ্ত কৰোৱালে। স্পষ্টতঃ একে ভাষা,একে খাদ্যাভ্যাস , একে সাংস্কৃতিক পৰিচয় অথচ ওচৰাওচৰি দুখন গাওঁৰ মাজত ইমান জাতিগত বিভেদ ই চিৰকাল তিষ্ঠি থাকিব নোৱাৰে। অৰ্থনৈতিক স্বাবলম্বিতা অৰ্জন কৰাৰ লগে লগে ,শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ লগে লগে এই ব্যৱস্থা নিশ্চয় উক্ত অঞ্চলৰ পৰা আতৰি যাব। উপন্যাসখনৰ পৰিসমাপ্তিত কিন্তু তেনে ইংগিত অনুপস্থিত। কৈৱৰ্ত সমাজৰ নিশ্চল, নিস্তৰংগ জীৱন যাত্ৰাত মেনকাই যি খলকনি তুলিলে তাৰ ঢৌ মাৰ যাবলৈ সৰহ সময় নালাগিব।এখন উন্নততৰ সমাজ গঠনৰ বাবে এই ঘটনাই নিশ্চয় আৰু কাকো উদ্বুদ্ধ নকৰিব।

পৰিবৰ্তনৰ বতাহ যে গৰৈমাৰী গাঁৱতো লাগিছে সেই ইংগিত অৱশ্যে উপন্যাসখনতে আছে। দুৰ্য্যোধনৰ কাণত পৰিছে-- 'দক্ষিণ পাৰৰ কৈৱৰ্ত ' মানুহবোৰৰ মাজত এতিয়া দুই এজনে মেট্ৰিক পাছ কৰি কেৰাণী -মহৰীৰ কামত সোমাইছে'(পৃঃ ১১)। দিগম্বৰেও দুই পুত্ৰ জয়হৰি আৰু পূৰ্ণক ভূধৰ শৰ্মাৰ স্কুললৈ পঠাইছে। দিগম্বৰৰ প্ৰতি ভূধৰ মাষ্টৰৰ প্ৰতিক্ৰিয়া তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ-- " কটা ডোমৰপো যাৰ গাত হাত লাগিলেও গা ধুব লাগে, তাৰ পুত্ৰেকে এতিয়া বামুণ-গোসাঁইৰ লৰা'ৰ লগত একে শাৰীতে গা ঘহাঁই বহি স্কুলত পঢ়িব। মাছ মাৰিবলৈ এৰি এতিয়া সিহঁত চকীত বহি ঠেং জোকাৰা বাবু হ'ব। (পৃষ্ঠ-২৬) পিছে ভূধৰ শৰ্মাৰ শ্ৰেণীটোৰে দুৰ্ভাগ্য,মহাৰাণীৰ ৰাজত্বত এইবোৰ কথা মুখ ফুটাই কোৱাৰ উপায় নাই।

'মৎস্যগন্ধা' ৰ পাৰ্শ্ব চৰিত্ৰসমূহৰ ভিতৰত অহেতুক মনোযোগ পোৱা কানীয়া গগনকো স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বা- বতাহে স্পৰ্শ কৰিছে। কৃষ্ণ পণ্ডিতৰ নিছিলা নমস্য আৰু নিৰীহ শিক্ষকৰ পিকেটিঙৰ ফলত দুৰ্ঘোৰ কানীয়া গগনেও এদিনৰ বাবে কানি এৰিবলগীয়া হৈছিল। 'মৎস্যগন্ধা' ৰ অন্যান্য চৰিত্ৰবোৰে জীৱনত একোটা মহৎ কাম কৰাৰ সুযোগ পাইও কাৰ্যকৰী কৰিব নোৱাৰাৰ বিপৰীতে এটা Flat চৰিত্ৰ হিচাবে প্ৰদৰ্শিত গগনে কিন্তু এবাৰ এটা মহৎ কাম কৰিলে। সি মেনকাৰ মাক মেমেৰিৰ জীৱন ৰক্ষা কৰিলে ।

কাহিনীৰ আৱৰ্তত গগন কানীয়া যদিও এটা ওফোৰাজেংহে এটা সম্পূৰ্ণ অধ্যায় অধিকাৰ কৰি সি নিশ্চয় কাহিনীৰ গতিবেগত মহৰতা আনিছে। তেনেদৰে সপ্তম অধ্যায়ৰ পাছলৈ পেকোৱাগোটৰ কিয় ... আছেনে ? চৰিত্ৰ সৃষ্টিৰ অপূৰ্ব দক্ষতা তথা প্ৰাণবন্ত আৰু ... হ'ল উপন্যাসখনৰ মূ ল সম্পদ। পিছে কলেজৰ সহপাঠী ... এদিনীয়া ক্ৰিকেট খেলৰ বেটচমেনৰ দৰে অধীনতা ... ক্ষেত্ৰতো একে কথাই খাটে। ঘটনাৰ পাক নাটকীয় ... দৈৰ্ঘ্য বৃদ্ধি পাব এই আশংকাত কাহিনীক থকপকীয়া ...

সমস্ত দায় দোষ সত্বেও এইটো নিৰ্দ্বিধাই ক'ব পাৰি ... পিছতেই 'মৎস্যগন্ধা' হোমেন বৰগোহাঞিৰ এক উজ্জ্বল ... পিতাপুত্ৰ উপন্যাস প্ৰকাশ হোৱাৰ পাছত কৈৱৰ্ত পাৰাৰ ... বঞ্চিত মানুহখিনিৰ ক্ষোভ আৰু হা-হুতাশ ভালদৰে প্ৰতিফলিত ... অন্তৰালত 'মৎস্যগন্ধা' সৃষ্টিৰ ৰহস্য লুকাই আছে যেন লাগে ... 'মৎস্যগন্ধা' পিতাপুত্ৰ'ৰ অনুপূৰক।

হোমেন বৰগোহাঞি অসমীয়া সাহিত্যত বলিষ্ঠ ... পৰিচিত। এই পৰিচিতি আৰু বেছি গাঢ় হৈছে উপন্যাসখনত ... চিত্ৰকল্প, উপমা আৰু প্ৰতিকৰ যোগেদি সম্পদ হৈছে মেনকাৰ মুখৰ ... গালিবোৰ। শালীনতাবোধৰ সীমা অতিক্ৰম নকৰাকৈ মেনকাৰ মুখৰ ... গালিবোৰে মেনকাক পৰিপূৰ্ণ ৰূপত আমাৰ সন্মুখত উদ্ভাসিত কৰিছে।

" ঐ খেকাৰ খোৱা, ঐ মুখত পোক পৰা, ঐ মইকীৰ ... ভতীয়া , কাক 'ডোম' 'ডোম' বুলিছ? কটা মেখেলাৰে কোবাই ... একাকাৰ কৰি দিম, বুঢ়ীমাৰক চিনি পোৱা নাই?" (পৃষ্ঠাঃ ২)

"কটা নিধকৰ পো, চুৰিয়া সলাই মেখেলা পিন্ধিব কিয়? ... চৰ-গোৰ খাই এনেকৈ জীয়াই থকাতকৈ ডিঙিত ডবা বান্ধি ... ঘুলিত পৰি মৰি নাযাব কিয় ?"(পৃঃ৬)

"ঐ কটা চুৱা-চেলেকা নিধকৰ সঁচ, কাৰ ঘৰত হাঁহ -পাৰ ... আহিছ? যা যা, সৌ মৰিব নজনা বাঘৰ আগতেন বোৱাৰীৰ ... আজি কোনোবা নহয় কোনোবা এটি মৰিবই ,তালৈ গ'লেহে ... ভোজ খাবলৈ পাবি।" (পৃঃ২৩)

"বোলো কৰবী নাটে শৰী" - মেনকাৰ হঠাৎ চিঞৰত ... গ'ল -"বৰষুণত তিতি বুৰি গা উলিয়াই তৰেই আচলতে ... কৰিলি। মনিবামৰ গাত দোষ কি।" (পৃঃ৫০)

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH ...

মৎস্যগন্ধা উপন্যাসৰ অন্তও পৰিছে মেনকাৰ গালিৰেই, “ ঐ পোক লগা , ঐ খেকাৰ খোৱা, ঐ মেখেলা তলীয়া কাক ‘ডোম’ ’কৰিছ? থিয়ৈ নাঙঠ কৰি মেখেলাৰে কোবাম, চিনিপোৱা নাই। নমোৱা নাই, আজি তহঁতৰ এটাক জাতলৈ তুলিলোঁ। ভয় ৰি, তহঁতৰো আৰু বেছি দিন নাই। এটা এটাকৈ তহঁত গোটেইবোৰকে জাতলৈ তুলিলোঁ ভয় নকৰিবি, তহঁতৰো আৰু বেছি দিন নাই। এটা এটাকৈ তহঁত গোটেইবোৰকে জাতত নোতোলালৈকে মোৰ শান্তি নাই.......” (পৃষ্ঠা ঃ ৮০) পিছে মেনকাই যি বাটৰে যাত্ৰাৰম্ভ কৰিছে সেইবাটৰ ইয়াতেই অন্ত পৰিল। সেইবাবেই হ’বলা আন্ধাৰৰ মাজেৰে আৰম্ভ হোৱা উপন্যাসখনৰ পৰিসমাপ্তিও ঘটিছে আন্ধাৰৰ মাজেতেই।

ভাঙ্কাই লিখি যাবলৈ ধৰিলে, ককাদেউতা মোৰ ওচৰলৈ তুমি কিন্তু আহিবাই। যীশুৰ নামত কাকুতি কৰিছোঁ। ইয়াৰপৰা মোক লৈ যোৱাহি মোক দয়া কৰা মই অভাগা মাউৰা ল’ৰা ইহঁতে মোক সকলো সময়তে মাৰ কিল কৰে আৰু মই সদায় ভোকত থাকো । ইয়াত মই কিমান দুখ কষ্টত আছোঁ তোমাক যে বুজাও কেনেকৈ। অনবৰতে কান্দি থাকোঁ জানা, আৰু এদিন মালিকে জোতা বনোৱা সাঁচ ডালেৰে মোৰ মূৰত ডঙনিয়ালে! মাটিত বাগৰি পৰিলো। ভাবিছিলো কোনো দিনেই আৰু মূৰ তুলিব নোৱাৰিম। ইমান ঘিণ লগা জীৱন কুকুৰতকৈ অধম। বাৰু মোৰ মৰম জনাবা আলিওনাক , সেই কণা ইয়েগৰক আৰু কচোৱানকো। অ’ মোৰ মাউথ অৰ্গেনটো কাকো নিদিবা দেই। ইতি, তোমাৰ নাতি ভান ঝুকভ, মৰমৰ ককা নহাকৈ নেথাকিবা।”

ভাঙ্কাই কাগজখিলা মোকোটাই চাৰি ভাজ কৰিলে। তাৰ পাছত লেফাফা এটাত চিঠিখন ভৰালে। আগদিনাই সি এক কোপেক দি লেফাফাটো কিনি ৰাখিছিল। এইবাৰ সি অলপ পৰ থমকি ৰৈ ভাবিবলৈ ধৰিলে । মৈলামত কলমটো জুবুৰিয়াই ওপৰলৈ তুলি আনিলে , লিখিলেঃ

কনস্তান্তিন মাকাৰিছ, ‘গাৱঁলৈ’

চিঠিখন সুকলমে লিখাত বাধা নপৰিল, কথাতো চিন্তা কৰি তাৰ মনত সন্তোষ লাগিল। লৰালৰিকৈ সি টুপীটো পিন্ধি ল’লৈ আৰু ৰাস্তালৈ দৌৰাই লৰ মাৰিলে। কামিজ চোলাটোৰ ওপৰত তাৰ কোটটো পিন্ধিবলৈও আনকি গাত তত নাছিল।

কচাই খানাৰ মাংস বেচা মানুহক সি আগদিনাই সুধি ৰাখিছিল, সিহঁতে তাক কৈছিল— ডাকবাকচত চিঠিবিলাক পেলাব লাগে , আৰু বাকচবিলাকৰ পৰা চিঠিবিলাক গোটেই পৃথিৱীলৈকে ভাগে ভাগে ডাক কড়িওৱা গাড়ীত পঠিয়াই দিয়া হয়,তিনিটা ঘোঁৰাই টনা এইবোৰ ত্ৰী মদখোৱা গাড়োৱানে চলাই নিয়ে আৰু টিলিঙাবোৰে জুন জুন শব্দ কৰি যায়। ভাঙ্কাই নিচেই ওচৰৰ চিঠিৰ বাকচটো পাবলৈ পাৰেমানে মাৰিলে আৰু তাৰ আপুৰু গীয়া চিঠিখন বাকচৰ দীঘল ফাটটোৰ মাজেৰে সুমুৱাই দিলে।

এঘন্টামান পাৰ হ’ল, সেন্দুৰীয়া আশাৰে দেহমন জুৰ পৰিল, টোপনিত সি লালকাল দিলে ..... সপোনতে তাৰ চকুৰ আগত ভাহি এখন জুহাল। জুহালৰ কাষৰ এটা ওপৰ খলপাত বহি আছে তাৰ ককাদেউতাক, তেওঁৰ উদং ভৰি দুখন মাটিত নলগাকৈ ওলমি আছে, ঁৰৰ আগতে তেওঁ চিঠিখন পঢ়ি শুনাইছে.... জুহালৰ সন্মুখত ইলে আগ পিছ কৰি লাহে লাহে খোজ পেলাইছে, মাজে মাজে লৰাইছে নেজডাল.....

ভাঙ্কা

আপ্তন ছেখভ এন্টন

মৰীচিকা

ইভা বৰ কাকতি
অষ্টম ষাণ্মাসিক
বৈদ্যুতিক বিভাগ

আজি গোটেই দিনটো বৰষুণ দি আছে তাতে শীতৰ হাড়কপোৱা জাৰ। মেঘনাৰো আজি মনটো অস্থিৰ। তাইৰ ৰাতিপুৱাৰ পৰাই মনটো বেয়া। হঠাৎ গাটো বেয়া লাগিল বুলি ক্লাচ নকৰি তাই হোষ্টেললৈ ঘূৰি আহিল। মেঘনা চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ তৃতীয় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰী। ঘৰ শিৱসাগৰত।

হোষ্টেললৈ আহি একলম লিখো বুলি তাই ডায়েৰীখন উলিয়ালে। বেগটোত হাত ভৰাই কলমটো উলিয়াব ধৰোতে হঠাৎ তাই গম পালে যে তাইৰ কলমটো বেগত নাই। তাই বেগটো ওলট-পালট কৰি কলমটে বিচাৰিব ধৰিলে। ড্ৰয়াৰত পাহৰি থৈ যোৱা বুলি ভাবি এবাৰ ড্ৰয়াৰৰ ভিতৰতো চালে। ৰুমটোৰ চুকে-কোণে বিচাৰি কলমটো নোপোৱাত তাই হতাশ হৈ ভাবিব ধৰিলে যে কলমটো ক'ত হেৰুৱালে। " ওফ! ক'ত থলো, ক'ত থলো মই কলমটো" তাই নিজে নিজকে ক'লে। তাই লাহেকৈ ৰুমমেট নলিনীক মাত লগালে, " নলিনী তই বাৰু মোৰ গ'ল্ডেন কালাৰৰ কলমটো দেখিছ নেকি?" " নাই, মই দেখা নাই" নলিনীয়ে উত্তৰ দিলে। " মই বোধহয় কলমটো হেৰুৱালে", মেঘনাই ক'লে। মেঘনাৰ চকু দুটা চলচলিয়া হৈ পৰিল। "সেই কলমটোতনো কি বিশেষত্ব আছে? এনেকুৱা পেন পইচা দিলে বজাৰত বহুত কিনিব পাই ।" নলিনীয়ে এইবুলি কৈ ৰুমৰ পৰা ক্লাচলৈ ওলাই গ'ল। নলিনীৰ এই কথাত মেঘনাই মনত বৰ আঘাট পালে। " তইনো কি বুজিবি! এই কলমটো মোৰ বাবে কিমান মুল্যবান।" তাই মনৰ মাজত কৈ উঠিল। হঠাৎ অতীতৰ কিছুমান স্মৃতিয়ে তাইৰ অন্তৰখন বিষাদেৰে ভৰাই পেলালে। এনে প্ৰবল ভাবৰ লহৰত তাই কেতিয়া অতীতলৈ উৰা মাৰিলে গমকে নাপালে।

মেঘনা সেই সময়ত শিৱসাগৰ কলেজৰ ছাত্ৰী। পঢ়া-শুনাৰ লগতে সকলো দিশতে আগবঢ়া। কলেজত হৰ্ষৰ বাহিৰে তাইৰ অন্য কোনো ভাল বান্ধৱী নাছিল। দুয়োজনী সৰুৰে পৰা একেলগে ডাঙৰ-দীঘল হোৱা, একেলগে পঢ়া । কলেজত দুয়োজনী একেলগে থাকে একেলগে বহে। কিন্তু সেইদিনা..................।

সেইদিনা সিহতৰ ঠাইত কোনোবা এটা অচিনাকী লৰা আছিল। ক্লাচত কাৰো সাহ নাই সেই ঠাইত বহিবলৈ। দুয়োজনীৰ ভিতৰৰ সেই দৃশ্য দেখা পাই খংঙে চুলিৰ আগ পালেগৈ। লৰাটোৰ ওচৰলৈ আহিলে আৰু সুধিলে, " তুমি আমাৰ ঠাইত কিয় আছা ? এই বেঞ্চখনৰ এইখিনি ঠাইত কেৱল মই আৰু হৰ্ষ ইয়াৰ বাহিৰে তুমি যতে ইচ্ছা কৰা ততে বহিব পাৰা। কিবা কোৱাৰ আগতে ইয়াৰ পৰা উঠি যোৱা।" " এই বেঞ্চখন তোমাৰ

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

...ইয়াত বহাৰ সকলোৰে অধিকাৰ আছে।" ল'ৰাজনে উত্তৰ দিলে। ...কথাতে মেঘনা আৰু ল'ৰাজনৰ মাজত বহুতো মতভেদৰ সৃষ্টি হ'ল। ...সময়ৰ পিচত প্ৰফেছাৰ সোমাই অহাত মেঘনা আৰু হৰ্ষা বেলেগ ...বেঞ্চত বহিল। মেঘনা প্ৰথমে বেলেগ বেঞ্চত বহিবলৈ ইচ্ছা ...আছিল কিন্তু হৰ্ষাই কোৱাতহে বহিবলৈ মান্তি হ'ল। ক্লাচশেষ হোৱাৰ ...সিহঁতে দুয়োজনীয়ে নবীনক মাতি সুধিলে, "নবীন, কোন হয় অ ...মহাপুৰুজন? আগতেটো ক্লাচত কেতিয়াও দেখা নাই। নতুনকৈ ...নেকি?" "অ'নাম তাৰ গৌতম। আগতে সিহঁত দিল্লীত আছিল। ...দেউতাকৰ অসমলৈ বদলি হোৱাত ইয়ালৈ আহিল," নবীনে মেঘনাৰ ...উত্তৰ দিলে। "অ'........., সেইকাৰনে ইমান ডাংকোপ মৰা কথা," ...কলে।

...দিনা পুণৰ সেই ঠাইত গৌতম বহি থকা দেখা পাই মেঘনাৰ ...সীমা পাৰ হৈ গ'ল আৰু এইবাৰ তাক অলপ বেয়াকৈ ক'বলৈ ... "কালিটো তুমি গম পাইছিলা যে এইখনত আমি বহোঁ, গতিকে ...ইয়াৰ পৰা উঠা।" মেঘনাৰ এই ব্যৱহাৰত গৌতমৰ অলপ খং ...শেষত ধৈৰ্য্য ধৰিব নোৱাৰি সি তাইক ক'লে "মই বেলেগ এখন ...ত বহিবলৈ কুণ্ঠবোধ নকৰো। কিন্তু তোমাৰ ব্যৱহাৰৰ পৰা তোমাৰ ...টো গম পালো।" গৌতমে এনেদৰে কৈ তাৰ পৰা উঠি বেলেগ ...বেঞ্চত বহিল। মেঘনা অলপ সময় ঠিয় হৈ চিন্তা কৰিব ধৰিলে, ...বোধহয় তাক কথাষাৰ আঘাট লগাকৈ ক'লো নেকি, বাদ দে, যি ...ভালেই হ'ল।"

এনেদৰে সিহঁতৰ দিনবোৰ পাৰ হ'ব ধৰিলে। এহাতে যেনেকৈ ...আৰু ক্লাচৰ আন ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ মাজৰ বন্ধুত্ব বাঢ়ি গ'ল ...দৰে তাৰ আৰু মেঘনাৰ মাজৰ দূৰত্বও বাঢ়ি গ'ল। মেঘনাই কিন্তু ...তাৰ পিনে বন্ধুত্বৰ হাত বঢ়াব বিচৰা নাছিল। কিন্তু সি সদায় মেঘনাৰ ...অভিমান সহজভাৱে ল'লে। সি প্ৰথম দিনৰ পৰাই মেঘনাৰ প্ৰতি ...ত হৈছিল। মেঘনাৰ আৰু তাৰ মাজৰ প্ৰতিটো ঘটনাই তাৰ ...হৃদয়ৰ কোণত বিশেষ স্থান অধিকাৰ কৰিলে। সি যদিও তাইৰ ...কাৰণে চিন্তা কৰে তথাপি তাই তাৰ প্ৰতিটো কথা ওলোটাভাৱেই ...ধৰিব ধৰিলে। তাৰ সেই জনপ্ৰিয়তা তাই চকু পৰিও দেখিব পৰা ...তাৰ এই জনপ্ৰিয়তা আৰু মেধাৱীতাই তাক তাইৰ প্ৰতিদ্বণ্ডী ...ঠিয় কৰালে আৰু মেঘনাইও তাক এইভাৱেই গ্ৰহন কৰিলে। ...কিন্তু এই সম্বন্ধ এনেভাৱে গ্ৰহন নকৰিলে। সি সদায় মেঘনা ...সকলো ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াটোয়েই বিচাৰিলে।

কিন্তু বিধাতাৰ কি লিখন। সচাঁকৈয়ে মানুহৰ জীৱনত কেতিয়া কি ঘটে একেবাৰেই ধৰিব নোৱাৰি। এবাৰ মেঘনা কলেজৰ পৰা ঘৰলৈ আহি থাকোতে বাটতে দুৰ্ঘটনাৰ সম্মুখীন হ'ল। সেই দুৰ্ঘটনাত তাই গুৰুত্বৰ ভাৱে আহত হোৱাত হস্পিটেলত ভৰ্তি কৰোৱা হ'ল। মেঘনাৰ অবস্থা মৰা-জীয়াৰ মাজত। সোনকালে যদি তাইক তেজ দিয়া নহয় তাইযে জীয়াই থাকিব সেইটোও সন্দেহ, কিয়নো মেঘনাৰ যিটো ব্লাড গ্ৰুপ সেইটো ব্লাড গ্ৰুপ ক'তো বিচাৰি পোৱা নগ'ল। মেঘনাৰ দেউতাক আৰু মাকৰ বাবে তাইক মৃত্যু মুখৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰাটো ক্ষীণ আশা হৈ পৰিল। সিহঁতে কি কৰিব বুজিব নোৱাৰিলে।

ইপিনে মেঘনা কলেজলৈ নহা দেখি গৌতমে হৰ্ষাক তাইৰ বিষয়ে সুধিলে আৰু হৰ্ষাৰ মুখে কথাখিনি গম পাই লগে লগেই খবৰ লবলৈ হস্পিটেললৈ গ'ল। হস্পিটেলত মেঘনাৰ দেউতাকক চিন্তাত দেখি তেওঁৰ পৰা চিন্তাৰ বিষয়টো জানিব আগ্ৰহ কৰিলে। গৌতমৰ এই আগ্ৰহত মেঘনাৰ দেউতাকে তাক সকলো কথা বিবৰি ক'লে— কথাবোৰ গম পাই সি কলে, "uncle আপনি চিন্তা কৰিব নালাগে, কিয়নো মোৰ ব্লাডগ্ৰুপ তাইৰ লগত একে। মই তাইক ব্লাড দিম কিন্তু আপুনি এই বিষয়ে তাইক একো নজনাব।" গৌতমে এইভাৱে মেঘনাৰ দেউতাকক অনুৰোধ কৰিলে কিয়নো সি কেতিয়াও মেঘনাৰ ওচৰত নিজকে মহান কৰিব বিচৰা নাছিল। ভগৱানৰ কৃপাত মেঘনা সুস্থ হৈ পৰিল। গৌতম বাহিৰে সকলোবোৰ তাইৰ খবৰ লবলৈ আহিল। সকলোবোৰৰ মাজত গৌতমক নেদেখি তাই হৰ্ষাক ক'লে, "বুজিছ হৰ্ষা, সি কেতিয়াও নিজৰ বাহিৰে আনক চিনি নাপায়। মাথো তাৰ নিজৰ গৰ্ব।" তাকে শুনি হৰ্ষা অন্যমনস্ক হ'ল।

মেঘনা পুনৰ কলেজ যোৱা আৰম্ভ কৰিলে। ইতিমধ্যে সিহঁতৰ পৰীক্ষাও ওচৰ চাপিল। মেঘনাই এদিন কলেজ লাইব্ৰেৰীৰ পৰা এখন কিতাপ লবলৈ লাইব্ৰেৰীলৈ আহিল। তাই গৈ দেখে যে গৌতমো তাতে বৈ আছে। গৌতমে তাইক দেখি সুধিলে, "কি কিতাপ লাগে তোমাক"? মেঘনাই কওঁ নকওঁকৈ যেনেতেনে কিতাপখনৰ নামটো কৈ লাইব্ৰেৰীৰ ভিতৰলৈ সোমোই গ'ল। গৌতমো আচলতে সেই কিতাপখনৰ বাবেই তালৈ আহিছিল। কিন্তু কিতাপখনৰ কপি লাইব্ৰেৰীত মাত্ৰ এটা আৰু সেইটোও গৌতমৰ নামত ইছু হ'ল। কিন্তু সি কিতাপখনৰ প্ৰয়োজন মেঘনাৰ আছে বুলি গম পাই কপিটো তাইৰ নামত ইছু কৰোৱাই দিলে। মেঘনাই এই বিষয়ে গমকে নাপালে আৰু কিতাপখনলৈ আনন্দমনেৰে

ঘৰলৈ গুচি গ'ল। সিহতৰ পৰীক্ষা শেষ হ'ল আৰু দুমাহমানৰ পিছত ফলাফল বাহিৰ ওলোৱাত দুয়োজন সুদক্ষতাৰে উত্তীৰ্ণ হ'ল। মেঘনাই কিন্তু এই কৃতকাৰ্যতাৰ আৰঁত কোন আছিল গমকে নাপালে।

কলেজৰ শেষদিন। সকলোবোৰ শেষবাৰৰ বাবে কলেজলৈ আহিল। গৌতম আৰু মেঘনাইও লগৰ বিলাকক লগ পাবৰ বাবে কলেজলৈ আহিল। তাতে সেইদিনাখন মেঘনাৰ জন্মদিন। সকলোৱে তাইক জন্মদিনৰ শুভেচ্ছা জনালে। গৌতমেও শেষবাৰৰ বাবে তাইক লগ ধৰিব বিচাৰিলে। কলেজত মেঘনা, হৰ্ষা আৰু আন লগৰ বিলাকৰ লগত কথা পতাত ব্যস্ত। এনেতে হঠাৎ গৌতম মেঘনাৰ ওচৰলৈ আহিল। তাইক ক'লে, " মেঘনা, অলপ শুনাচোন।" মেঘনাই কিন্তু তাক কেন্বাহিকেও চাব নিবিচাৰিলে। হৰ্ষাই এই কথা বুজি পাই মেঘনাক তাৰ পৰা মাতি আনি বুজাব ধৰিলে, "চা , আজি কলেজৰ শেষ দিন ।ইয়াৰ পিছত কেতিয়াও কাকো লগ নাপাও। তাতে আজি তোৰ জন্মদিন। অন্ততঃ আজি দিনটো এনেকুৱা নকৰিবি।" হৰ্ষাই গৌতমৰ অন্তৰত ৰ প্ৰতি থকা মৰম বুজিব পাৰিছিল আৰু তাই যথেষ্ট চেষ্ঠা কৰিছিল যাতে সিহতৰ সেই দূৰত্ব ওচৰ চাপে। হৰ্ষাৰ কথামতে মেঘনা গৌতমৰ পিনে আগবাঢ়ি গ'ল। " কি হ'ল ? কিয় মাতিছিলা ? মেঘনাই তাক সুধিলে। " জন্মদিনৰ শুভেচ্ছা থাকিল" গৌতম শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলে। " আজি আমাৰ কলেজৰ শেষ দিন। আৰু চাগে কেতিয়াও জীৱনত লগ নাপাও। তুমিটো মোক কেতিয়াও ফ্ৰেণ্ড হিচাপে ভাবিব নোৱাৰিলা, কিন্তু মই তোমাক সদায় মোৰ ওচৰত পাইছিলো আৰু পাই থাকিম। আজি তোমাক মই এটা উপহাৰ দিব বিচাৰিছো আৰু আশা কৰিছো অন্ততঃ আজি দিনটোত তুমি আমাৰ মাজত থকা সেই দূৰত্ব আৰঁৰত ৰাখি এই উপহাৰটো গ্ৰহণ কৰিবা। মই জানো তুমি বৰ ভাল লিখামেলা কৰা সেইবাবে তোমাৰ বাবে এই কলমটো লৈ আনিছোঁ.........।" এইবুলিকৈ গৌতমে কলমটো আগবঢ়াই দিলে আৰু মেঘনাই অলপ চিন্তা কৰি সেইটো গ্ৰহণ কৰিলে। " অ' congratulation তুমিটো মেডিকেলত চিট পাইছা। মইও অসমত বেছি দিন নাথাকো। দেউতাৰো কানপুৰলৈ বদলি হৈছে আৰু মইও ভাগ্যক্ৰমে I.I.T ত কানপুৰতে চিট পাইছো। কিন্তু মই যতেই নাথাকো কিয় তোমাক মই সদায় মনত ৰাখিম। এইটো লোৱা মোৰ তাৰ ঠিকনা। ভৱিষ্যতে যদি এই দূৰত্ব আৰঁৰাব পাৰা তেতিয়া একলম লিখিবা বুলি আশা ৰাখিলো। এইখিনি কথা কবৰ বাবেই তোমাক মাতিছিলো। বেয়া নাপাবা। o.k Buy," এই বুলি কৈ গৌতম তাৰ পৰা গুচি গ'ল। মেঘনাই তাৰ পৰা ঠিকনাটো লৈ তাতে নিমাত হৈ তাৰ যোৱাৰ পিনে ৰ' লাগি চাই থাকিল।

মেঘনা পিছদিনাখন লাইব্ৰেৰীৰ কিতাপ ঘূৰাব... কলেজলৈ আহিল ।তাই কিতাপখন ঘূৰাই দিওতে লাইব্ৰেৰীয়... ক'লে, " মেঘনা তুমি বৰ ভাগ্যবান।" "কিয় ?" মেঘনাই সুধিলে।... কিতাপখন আচলতে তোমাৰ নামত ইছু হোৱা নাছিল," লাইব্ৰেৰীয়... ক'লে।" মানে, আপুনি কি ক'ব বিচাৰিছে?" মেঘনাই তেওঁক সুধিলে... "এই খন গৌতমৰ নামতহে ইছু হৈছিল কিন্তু সি তোমাৰ নামত... কৰাই দিলে। সচাঁকৈয়ে সি বৰ ভাল ল'ৰা সেই।" তেওঁ ক'লে। মেঘনা... বুজিবলৈ আৰু একো বাকী নাথাকিল। তাই তাইক কিমান দূৰ... আছিল। সি তাইৰ বাবে যি কৰিছে তাৰ ঋণ তাই কেতিয়াও পৰিশো... কৰিব নোৱাৰে। তাইৰ অন্তৰখন অনুশোচনাৰে ভৰি পৰিল আৰু... চলচলিয়া হব ধৰিলে। তাই লাইব্ৰেৰীৰ পৰা ওলাই আহিল সিহঁতৰ... সেই বেঞ্চখনত হতাশ হৈ বহি পৰিল। মেঘনা আজি ভাগি পৰি... তাইৰ সকলো অভিমান চূৰ্ণ-বিচূৰ্ণ হৈ পৰিছে। ইতিমধ্যে হৰ্ষাই... বিচাৰি ক্লাচৰুম পালেহি।" অ' মেঘনা তই ইয়াত আছ, মই তোক... ক'ত বিচৰা নাই, ব'ল ঘৰলৈ যাওঁ," হৰ্ষাই ক'লে। হৰ্ষাই কিন্তু এই আ... সমৰ্থন মেঘনাৰ পৰা ঘূৰাই নাপালে। " কি হ'ল, একো মাত নিদিয়... এইয়া কি তোৰ দেখোন চকু দুটা ৰঙা হৈ পৰিছে ,কি হ'ল গৌ... লগত এতিয়াৰ পৰা কাজিয়া কৰিব নেপাবি বুলি মনটো বেয়া লা... নেকি ?" হৰ্ষাই তাইক ধেমালিকৈ ক'লে " হৰ্ষা , অলপ মনে মনে থাক... তই যা মই অলপ পাছত যাম।" মেঘনাই হৰ্ষাক ক'লে। হৰ্ষাই ... পাবলৈ বাকী নাথাকিল যে মেঘনা আজি সচাঁকৈয়ে গহীন।" কি... মোক নকও নেকি ?" হৰ্ষাই মেঘনাৰ মূৰত হাত ফুৰাই সুধিলে। মে... আৰু ধৈৰ্য্য ধৰিব নোৱাৰিলে আৰু হৰ্ষাক সাৱটি মাৰি লাইব্ৰেৰীৰ ঘটনা... কব ধৰিলে। " সচাঁকৈয়ে সি বৰ মহান । তোৰ ঘটনাটোত......... হঠাৎ হৰ্ষাৰ মুখৰ পৰা ওলাই গ'ল আৰু তাই ৰখি গ'ল। মেঘনাই চক... উঠিল। " মোৰ দুৰ্ঘটনাত! মোৰ দুৰ্ঘটনাৰ সময়ত কি হৈছিল? ... সবিশেষ ক' হৰ্ষা।" মেঘনাই হৰ্ষাক অনুৰুধ কৰিলে। " নাই মই ... একো ক'ব নোৱাৰো। এই কথা কাৰো আগত নকওঁ বুলি কাৰোবাক ... দিছো।" হৰ্ষই ক'লে। " নাই নাই হৰ্ষা , তই এই কথা মোৰ পৰা গো... ৰাখিব নোৱাৰ! তই মোক আজি সকলোকথা কবই লাগিব।" মেঘ... হৰ্ষাক ক'লে।

অৱশেষত মেঘনাৰ নেৰানেপেৰা অনুৰুধ পেলাব নোৱাৰি হ... সকলোখিনি কথা তাইৰ আগত বিৱৰি ক'লে। এইবাৰ মেঘনাই অনুশো... সেই দুধাৰি চকুলো ধৰি ৰাখিব নোৱাৰিলে। তাইৰ চকুৰ পৰা বহি... প্ৰবল সোঁতৰ জলধাৰাৰ দৰে চকুলো বব ধৰিলে। তাইৰ সকলো...

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, G...

... এটা এটাকে মনত পৰিল। লাহে লাহে তাই গৌতমৰ অন্তৰত ... প্ৰতি থকা মৰম অনুভৱ কৰিব ধৰিলে। কিন্তু গৌতম আজি ... ওচৰত নাই। সি গুচি গ'ল। কিন্তু এৰি থৈ গ'ল কিছু স্মৃতি যি ... কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰে। তাই আজি অকলশৰীয়া। তাই ... নিমান ওচৰত গৌতমক বিচাৰিছে সি আজি তাইৰ পৰা সিমান ... সেই নিৰৱতাত তাই গৌতমক বিচাৰিব ধৰিলে। নিয়তি ... তাইৰ পক্ষত নহয়। সকলোখিনি আজি অতীতৰ পিনে ঢাল ... এনেতে হঠাৎ তাইৰ গৌতমে দিয়া ঠিকনাটোৰ কথা মনত ... তাই ঘৰলৈ ঘুৰি আহে আৰু এখন কাগজত তাইৰ সকলোবোৰ ... স্বীকাৰ কৰে আৰু তাইৰ অন্তৰৰ এচুকত তাৰ প্ৰতি লুকাই থকা ... আবেগৰ কথাও প্ৰকাশ কৰে। তেতিয়া সময় সাত বাজিছিল। তাই ... লিখি অলপ স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলায় আৰু টিভিটো খুলি বাতৰি ... ধৰিলে। হঠাৎ এটা খবৰ শুনি তাইৰ মূৰত আকাশ ভাগি পৰা ... অনুভৱ কৰিলে। সেই খবৰটোয়ে তাইৰ বুকুখন কঁপাই পেলাই। যি ... ট্ৰেনত গৌতম কানপুৰলৈ গৈছিল সেই ট্ৰেনখন বোমা বিস্ফোৰণৰ ... দুৰ্ঘটনাৰ সন্মুখীন হ'ল। তাইৰ নিয়তিৰ নিষ্ঠুৰ পৰিহাসৰ কথা ... লৈ বাকী নাথাকিল। তাইৰ গাটো কপিব ধৰিলে। গৌতম চিৰদিনৰ ... তাইৰ ওচৰৰ পৰা আতঁৰত গুচি গ'ল। তাই বুজিব নোৱাৰিলে যে ... কি কৰিব? তাই আজি কান্দিবৰ বাবে চকুত চকুলো নাই। তাইৰ ... সূক্ষ্ম অনুভূতি, মিছা অভিমান একো বাকী নাথাকিল। আজি ... হাতত থাকি গ'ল কেৱল শূন্যতা। তাই নিয়তিৰ ওচৰত হাৰি গ'ল। ... সেই তৃষ্ণা মৰীচিকা হৈয়ে থাকিল। আজি তাই আৰু কেৱল ... স্মৃতি............... ।

হঠাৎ টং টং ঘড়ীৰ শব্দ হ'ল। মেঘনা সাৰ পাই উঠিল। তাইৰ আধা শুকোৱা চকুপানী তাই হাতেৰে মুচি দিলে আৰু ঘড়ীটোৰ পিনে চালে। তেতিয়া ঘড়ীটোত পাঁচটা বাজিছিল। তাই হঠাৎ আকৌ কলেজত কলমটো বিচৰাৰ উদ্দেশ্যে কাপোৰবোৰ পিন্ধি ল'লে। অলপ অলপ আন্ধাৰ তাতে ঠাণ্ডানিৰ গধূলি। মেঘনাই টেবুলৰ পৰা টৰ্চটো ল'লে আৰু লৰালৰিকৈ কলেজৰ পিনে আগবাঢ়িল, কিয়নো ছয়টা বজাত চকীদাৰে কলেজৰ দুৱাৰ বন্ধ কৰি দিয়ে। তাই কলেজৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। লাহে লাহে তাই ক্লাচৰুম পালেগৈ। তাতে তাই কলমটো বিচাৰিব ধৰিলে। তাই তাইৰ বহা ঠাইত, বেঞ্চৰ তলত মুঠতে কমটোৰ চুকে-কোণে পাগলৰ দৰে কলমটো বিচাৰিব ধৰিলে। অৱশেষত তাই ক'তো বিচাৰি নাপাই অৱশ হৈ বহি পৰিল।

সেই সময়ত শীতৰ এজাক বতাহে তাইৰ গাটো সাবটি পেলালে। তাই ক্লান্ত হৈ বাৰাণ্ডত বহি পৰিল। এনেতে হঠাৎ সেই আন্ধাৰত সেউজীয়া ঘাঁহনিৰ মাজত কিবা এটা উজ্জ্বলি থকা বস্তু তাইৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল। অনুসন্ধিৎসুমনেৰে তাই বস্তুটোৰ পিনে আগবাঢ়ি গ'ল আৰু ওচৰত গৈ দেখা পালে যে সেই উজ্জ্বলি থকা বস্তুটোয়ে তাইৰ হেৰুৱা কলমটো, যিটো গৌতমে তাইক দিছিল। তাই কলমটো এনে উৎসাহত উঠিল যেন তাই আজি নতুন জীৱনহে ঘুৰাই পালে। তাই মনে মনে ভগৱানক ধন্যবাদ জনালে। তাই কলমটো সাৱত মাৰি ধৰিলে আৰু মনৰ মাজত কৈ উঠিল, " গৌতম মই তোমাক বিচাৰি পালো । মোৰ ওচৰৰ পৰা তুমি কেতিয়াও আঁতৰি নাযাবা।" এনেদৰে তাই কলমটো হাতত লৈ হোষ্টললৈ ঘুৰি আহিল।........

অভিজ্ঞতা

মোৰ চিমলা ভ্ৰমণৰ অভিজ্ঞতা

মনিকজেনা শর্মা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

প্ৰতিজন ব্যক্তিৰে আশা থাকে নেদেখাটো চাবলৈ আৰু নোপোৱাটো পাবলৈ। মইও তাৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। সৰু কালৰে পৰাই মনত পুহি ৰাখিছিলো চিৰ সেউজীয়া দেশ হিমাচল প্ৰদেশখন এবাৰ ভ্ৰমণ কৰাৰ অদম্য আশা। আৰু মোৰ সেই আশা বাস্তৱত পৰিণত হৈছিল যোৱাবছৰ জুলাই মাহত। হোষ্টেলত থকা অৱস্থাতে দেউতাই ফোনৰে জনাইছিল যে পৰীক্ষা শেষ হোৱাৰ লগে লগে আমি মানে মা,দেউতা, ভাইটী আৰু মই চিমলালৈ যাম। এই খবৰ পাই মন আনন্দত আত্মহাৰা হৈছিল। কেলেণ্ডাৰত মাথো দিনবোৰ কাটি গৈছিলো। অৱশেষত সেই স্মৰণীয় দিনটো আহিছিল আৰু আমি চাৰিওটিয়ে দিল্লী অভিমুখে দ্ৰুতগামী ৰাজধানী এক্সপ্ৰেচত যাত্ৰা কৰিছিলো।

৭ তাৰিখ পুৱা ৮ বজাত আমি দিল্লী পালোগৈ। তাত মাত্ৰ দুনিশা কটাই হিমাচল চৰকাৰৰ অধীনত চলা Tourist বাছ এখনত চিমলালৈ বুলি গতি কৰিলো। সম্পূৰ্ণ বাৰ ঘন্টাৰ যাত্ৰাৰ পিছত প্ৰাতঃ ৬ বজাত আমি চিমলা চহৰত উপস্থিত হৈছিলো। তাত তেতিয়া গ্ৰীষ্মৰ অন্তপৰি বৰ্ষা ঋতুৰ আৰম্ভ হৈছিল। বৰষাৰ চিন স্বৰূপে আমি সন্মুখীন হৈছিলো এজাক পাতলীয়া বৰষুণৰ। সাগৰতলীৰ পৰা ৭০০০ ফুট ওপৰত অৱস্থিত চিমলা চহৰত ভৰি দি এনে লাগিছিল যেন আমি কোনোবা সপোনপুৰীলৈ আহিছো। চৌকাষে বৃহৎ বৃহৎ পাহাৰ আৰু তাতে ওখ ওখ পাইন গছৰ শাৰী। বেলি আৰু বৰুণ দেৱতাৰ মাজত যেন যুদ্ধহে চলিছে, যাৰ ফলস্বৰূপে বৰষুণৰ মাজে মাজে সুৰুযৰ যেন মিঠা আভাৰে ধৰা পোহৰাই তুলিছে। অতি অপৰূপ দৃশ্য! কিছু সময়ৰ বাবে অপলক নেত্ৰেৰে আমি সেই দৃশ্য চাই ৰলো।

দেউতাই আমাৰ গন্তব্য স্থান Summer Hill লৈ যাবলৈ এখন টেক্সী বন্দবস্ত কৰিলে। Summer Hill তে হিমাচল বিশ্ববিদ্যালয় খন অৱস্থিত। আমি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অতিথিশালাতে আশ্ৰয় ললোগৈ। চামাৰহিল খন চিমলা নগৰীৰ পৰা অলপ আঁতৰত। তাত এটা সুন্দৰ জলপ্ৰপাত আছে। নাম 'চেন্দউইচ'। জলপ্ৰপাতটো আমি থকা গেষ্ট হাউচৰ পৰা বৰ বেছি দুৰত নাছিল। সেয়ে মই আৰু ভাইটিয়ে পা পা পু ৰাতিপুৱা চাহ-জলপান খাই সেই জল প্ৰপাত চাবলৈ ওলাই গলো। কিন্তু জলপ্ৰপাতলৈ যোৱাৰ ৰাস্তাটো অতিশয় পিছল আছিল। দুখোজমান গৈয়ে বিপদৰ সংকেত পাই আমি উভটি আহিলো। তাৰ পিছত আমি দুয়ো বিশ্ববিদ্যালয়খন চোৱাৰ মানসেৰে খোজ পেলালো।

পাহাৰ কাটি-কাটি কৰা সুন্দৰ পিটছ দিয়া ৰাস্তাৰ দুয়োকাষে বিশ্ববিদ্যালয়খন বিস্তৃত। ডিপাৰ্টমেন্ট বোৰ ইটোৰ পৰা সিটো বৰ বেছি আঁতৰত নহয়। একো একোটা প্ৰকাণ্ড বিলডিং, ঠিক আমাৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দৰে। কিন্তু যথেষ্ঠ সুপৰিকল্পিত। প্ৰায় এঘন্টামান সময় ওলাহতে ঘূৰি ফুৰি আমি দুয়ো গেষ্ট-হাউচলৈ উভতি আহিলো। আহি থাকোতে ৰাষ্টাত শুনিবলৈ পালো ভিন ভিন পক্ষীৰ ভিন্ন মাত। এনে লাগিছিল যেন সেউজৰ্গভা পৃথিৱীৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্য্য দেখি আনন্দত আত্মহাৰা হৈ সিহঁতেও গানহে গাইছে।

কিছুপৰ জিৰণিলৈ আবেলি আমি 'মাল' অৰ্থাৎ চিমলাৰ প্ৰধান বজাৰখন চাবলৈ গলো। মালখন এটা সুউচ্চ পাহাৰত অৱস্থিত। তালৈ যাবলৈ 'লিফট্' পোৱা যায়। প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ ভাড়া দুটকা। এটা লিফটে নি এখন পাহাৰত নমাই দিয়েগৈ। তাৰ পৰা কেই গজ মান খোজ কাঢ়ি আন এটা লিফট পোৱা যায়। সেইটো লিফটে নি বজাৰত নমাই দিয়েগৈ। বজাৰখন দেখি আমি হতভম্ভ হলো। দেশী, বিদেশী পৰ্যটকৰ অত্যাধিক ভিৰ। কোনেও কাকো চাবলৈ সময় নাই। মাথো অবিৰাম গতিত অহা যোৱা চলি থাকে। আমি প্ৰথমতে হিমাচল প্ৰদেশৰ পৰ্যটন বিভাগৰ অফিচত গলো। তেওঁলোকে স্থানীয় ঠাইসমূহৰ পৰিদৰ্শন বাবে বিশেষ বাছ সেৱা আগবঢ়ায়। সৰ্বমুঠ ৪ টা Route ত তেওঁলোকে ফুৰিবলৈ নিয়ে। আমি দুদিনৰ বাবে দুটা Route বাচি লৈছিলো। দুয়োটা Route ৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় টকা পইচা জমা দিয়াৰ পিচত আমি বজাৰৰ ভিতৰত সোমাই পৰিছিলো। বজাৰখন আছিল অত্যন্ত পৰিপাটি আৰু সুশৃংখল। ৰাস্তাৰ দুয়োকাষে দোকান। আমি তাৰে দুখনমানত সোমাই বস্ত্ৰ

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

...ৰ দুই দিতি শেষত কুল্লু এমব্ৰইডাৰীৰ 'খল ' কিনিলো। এটা ...কথা হ'ল যে চিমলাৰ প্ৰতিখন দোকানেই Fix price ...। আমাৰ ইয়াৰ দৰে 'বাগেইনিং' একেবাৰে নচলে। ...মাহে পৰ্যটকৰ সমাগম হোৱাৰ বাবেই এনে নিয়ম চলি ...পৰা কেইটামান চিৰিৰে তললৈ গ'লে এখন তীব্ৰতি ...পোৱা যায়। তাত কাপোৰ, জোতা , ছাটি আনকি প্ৰসাধনৰ ...অলপ কম দামত পোৱা যায়। তীব্ৰতি সকলে যথেষ্ট চল ...ৰ গ্ৰাহকৰ বস্তু সমূহ যাচিদিয়ে। আমি দুই এপদ বস্তু কিনি বিয়লি ...ত গেষ্ট হাউচলৈ উভতি আহিলো।

দ্বিতীয়দিনা সোনকালে শোৱাপাটী এৰি ৰাতিপুৱাৰ কৰণীয় ...ৰ শেষ কৰি স্থানীয় ঠাই সমূহ পৰিদৰ্শন কৰাৰ বাবে সাজু হলো। ...ত গেষ্ট-হাউচৰ পৰা গাড়ীৰে গৈ মালত উপস্থিত হৈছিলো আৰু ...ৰ পৰা এখন Tourist বাছেৰে আমাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছিলো। ...একা বেকা পথেৰে বাছখন একনিৰ্দিষ্ট গতিত আগবাঢ়িছিল। ...যাত্ৰীয়ে বাছৰ খিৰিকিৰে নৈশগিক শোভা উপভোগ কৰাত মগ্ন। ...হাতত মাইক্ৰফোন লৈ আমাৰ Tour ৰ গাইডজনে নিজৰ ...দি চিমলা চহৰৰ সমন্ধে কিছু তথ্য আমাৰ আগত আগবঢ়ালে।

উত্তৰ-পূব হিমালয়ত অৱস্থিত চিমলা চহৰখন বৃটিছ শাসন কালত ...প্ৰাক স্বাধীন যুগত Summer capital আছিল। সহজ ভাষাত ...বিচাৰিলে আমি কবলাগিব যে গৰমৰ দিনকেইটাত বৃটিছে চিমলা ...পৰাই আন আন ৰাজ্যসমূহ পৰিচালনা কৰিছিল। এই চিমলা ...নামৰ উৎপত্তি হেনো শ্যামলা শব্দৰ পৰা। শ্যামলা কালী দেৱীৰ ...এটা নাম। স্থানীয় বিশ্বাস মতে হিমাচলৰ মখু পাহাৰত এটা কালী ...পোৱাৰ পিছৰে পৰা ঠাই খনৰ নাম শ্যামলা হ'ল। সময়ৰ লগে ...শ্যামলা নামৰ পৰিৱৰ্তন হৈ চিমলা হলগৈ।

বাছেৰে কিছুদুৰ যাত্ৰ কৰাৰ অন্তত আমি নালদেহৰা পালোগৈ। ...হৰা চিমলা পৰা ২২ কিঃমিঃ নিলগত। তাত এখন Golf ...se আছে। বৃটিছ ভাইছৰয় লৰ্ড কাৰ্জনে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। সেইখন ...পৰাই চাই আমি লাহে লাহে ওপৰলৈ উঠি গলো। অলপ দূৰ ...আমি গম পালো যে পাহাৰৰ একেবাৰে ওপৰলৈ যাবলৈ ভাৰাত ...পোৱা যায়। সেয়ে আমি চাৰিওটিয়ে চাৰিটা ঘোঁৰাৰ পিঠিত উঠি ...তাৰ পৰা ৮০০০ ফুট ওপৰত থকা নালদেহৰা পাহাৰলৈ যাত্ৰা ...। ওপৰ পাই আমাৰ চকু বিষ্মিত হ'ল। কেনে মনোমোহা দৃশ্য চাৰওকাষে ওখ ওখ পাইন, দেবদাৰুৰ শাৰী। প্ৰকৃতিৰ বুকুত যৌৱনৰ ভৰপূৰ চাপ। এনে লাগিল যেন বিভিন্ন অলংকাৰেৰে অলংকৃতা হৈ নিজৰ ৰূপ লাৱণ্যৰে প্ৰকৃতিয়ে প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ হিয়াত প্ৰেমৰ প্ৰবাহ বোৱাই নিয়াৰ অপ্ৰান প্ৰচেষ্টা চলাইছে। কুঁৱলিৰ মাজে মাজে চেগা চোৰোকাকৈ ওলোৱা হিমালয় পৰ্বতৰ একাংশ আমাৰ দৃষ্টি গোচৰ হ'ল। কককাল বতৰত হেনো সুন্দৰ ভাৱে দৃশ্যমান হয়। কিন্তু আমাৰ সেয়া চোৱাৰ সৌভাগ্য নহল। এই নালদেহৰাতে কুডৰত, দিল আদি চিনেমাৰ শুটিং হৈছিল। দুৰদৰ্শনত প্ৰচাৰিত হোৱা আজনবী আৰু হিন্দুস্থানীৰ শুটিংো সেই নালদেহৰাতে হৈছিল। নালদেহাৰৰ পাহাৰৰ ওপৰত ৫ খন ফল ,ফুলৰ বাগিছা আছে। সময়ৰ অভাৱত আমি সেইবোৰ চোৱাৰ পৰা বিৰত হলো।

নালদেহৰাৰ পৰা আমি কুফৰীলৈ আহিলো। কুফৰী চিমলাৰ পৰা ১৬ কিঃমিঃ নিলগত। তাত এখন সৰু ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আছে। আমাৰ কাজিৰঙাৰ তুলনাত একেবাৰেই নহয়। কিন্তু হিমাচল চৰকাৰে যি কেইবিধ সম্পদ আছে তাৰ ৰক্ষনাবেক্ষনৰ বাবে বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। উদ্যানখন চাই ঘুৰি আহোঁতে দুপৰীয়া ১২ বাজি গৈছিল। সেয়ে আমাৰ এখন ৰেষ্টোৰেন্টলৈ যাবলৈ নিৰ্দ্দেশ দিয়া হ'ল। ৰেষ্টোৰেন্টখনৰ নাম ' চিনে বাংলো'। এই চিনে বাংলোতে বিখ্যাত চিমলা চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল। জনবিশ্বাস মতে হিমাচলৰ ৰজাই ৰাজকুমাৰী এজনীক পলুৱাই আনি এই বাংলোতে লুকুৱাই থৈছিল। তেতিয়া পৰা বাংলোটোৰ নাম চিনে বাংলো হ'ল। লৰালৰিকৈ দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি নালদেহৰাত থকা মিনি বজাৰ খনত সোমাই পৰিলো। চিমলাতকৈ তাত দাম অলপ কম পোৱাত আমি গৰম কাপোৰ দুই এবিধ কিনিলো। প্ৰায় ১ ঘন্টাত বজাৰ চোৱা শেষ কৰি আমি বাছত উঠিলোহি।

কুফৰীৰ পৰা ১.৩০ বজাত বাছ ৰাওনা হ'ল মাচোৰৰাৰ পিনে। মাচোৰৰা চিমলাৰ পৰা ১২ কিঃমিঃ নিলগত। আপেলৰ বাগিছাৰ বাবে বিখ্যাত। তাত পাতৰ মাজে মাজে লোমালোমে আপেল ওলমি থকা আকৰ্ষণীয় দৃশ্য আমি দেখিবলৈ পাইছিলো। দুটামান চিঙি অনাৰ খুব ইচ্ছা আছিল। কিন্তু হিমাচল চৰকাৰে নিষেধাজ্ঞা লগাই দিছে। সেয়ে মনৰ আশা মনতে ৰাখি আমি উভটি আহিলো।

মাচোৰৰাৰ পিছত ফাগুলৈ গলো। প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰে ভৰপূৰ ফাগু চিমলাৰ পৰা ২২ কিঃ মিঃ নিলগত। ফাগুৰ পৰাও হিমালয় পৰ্বতমালাৰ একাংশ স্পষ্ট ভাৱে দেখা পোৱা যায়। কিন্তু সেইদিনা ঘন

কুঁৱলিৰ বাবে আমি একোকেই দেখা নাপালো।

ফাগুতেই আমাৰ সেইদিনা দীনপঞ্জিৰ অন্ত পৰিছিল। বিয়লি চাৰি বজাত চিমলা চহৰৰ পৰা মালত উপস্থিত হৈছিলো। তাৰ লিফটেৰে নামি আমি এখন এখন টেক্সীলৈ আমাৰ গেষ্ট-হাউচ লৈ উভতি আহিলো।

সন্ধিয়া কাপোৰ কানি সলাই গেষ্টহাউচৰ বাৰান্দাতে আৰামী চকীত বহি দূৰৰ পাহাৰত থকা ঘৰবোৰৰ পৰা বিজুলী চাকিৰ পোহৰত জিলিকি থকা চিমলা নগৰীৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্য্য নিবিড়ভাবে উপভোগ কৰিলো। ৰাতিৰ আন্ধাৰেও চিমলাৰ সৌন্দৰ্য্য ম্লান কৰিব নোৱাৰে। এনে লাগিল যেন জোনাকী পৰুৱাই পাহাৰৰ মাজত উৰি নিজৰ পোহৰ বিলাইছে, আমি নিজ নিজ চিন্তাত বিভোৰ হৈ পৰিলো।

পিচদিনা অৰ্থাৎ ১২ তাৰিখে আগৰ দিনাৰ দৰেই ৰাতিপুৱা উঠি ২ নং Route ৰ ঠাইবোৰ চাবৰ সাজু হলো। ৮ বজাত মালত উপস্থিত হলোগৈ। মালৰ পৰা বাছেৰে পোন প্ৰথমে ৰাজ্যিক সংগ্ৰহালয় চাবলৈ গলো। তাত প্ৰাচীন কালৰ বহুতো শিল্পকলা সুন্দৰ ভাবে সংগ্ৰহিত কৰা হৈছে। বেৰ সমূহত হিমাচলৰ চিত্ৰ সমূহৰ সুন্দৰ প্ৰৰ্দশন হৈছে। সংগ্ৰহালয় চাই হিমাচলৰ শিল্পকলাৰ বিষয়ে কিছু জ্ঞান আহৰণ কৰিলো।

তাৰ পৰা আমি সংকট মোচন মন্দিৰলৈ গলো। মন্দিৰৰ ভিতৰত হনুমান আৰু ৰামৰ প্ৰতিমুৰ্ত্তি আছে। স্থানীয় বিশ্বাস অনুসৰি এই মন্দিৰত পূজা কৰিলে সংসাৰৰ সকলো সংকট পলকতে দূৰ হয়। সেয়েহে দৰ্শনাৰ্থীৰ সমাগম যথেষ্ঠ হয়। আমিও প্ৰভু হনুমানৰ নামত চাকি বন্তি জ্বলাই জীৱনটো বিপদমুক্ত কৰাৰ বাবে কৃপা ভিক্ষা কৰিলো। নিজৰ লগতে দেশখনৰ যেন সকলো অপায় অমঙ্গল দূৰ হঁওক তাৰ বাবে প্ৰভুৰ চৰণত এপাহি পুষ্প প্ৰদান কৰি মন্দিৰৰ চৌকাষে তিনিপাক ঘূৰি আমি বাছত উঠিলো।

বাছ তীব্ৰ বেগে আগবাঢ়িল। কিছুসময়ৰ পিছত আমি উপস্থিত হলো Indian Institute of Advanced Study Centre ত তাত ভৰি দিয়েই এনে লাগিল যেন সেয়া সৰগৰ নন্দন কাননহে। বিভিন্ন ধৰুনৰ Season flower ৰেৰে ভৰপূৰ এখন বাগিছা। বাগিছাৰ ৰং বিৰঙৰ ফুলৰ মাজে মাজে উৰি ফুৰিছিল নানাৰঙী পখিলা। এনে লাগিছিল যেন সিহঁত ফুলৰ সুসমা পান কৰাত মগ্ন। মাটিত গজিছিল সেউজ কোমল সৰু সৰু ঘাঁহ। দূৰৰ পৰা চালে লাগে যেন এখন দলিছাহে। কতো অকলো লেতেৰা দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। Maintanance উন্নত মানৰ। বৰ্তমান Study centre টো এসময়ত ৰাষ্ট্ৰপতি ভৱন আছিল। আমি যোৱাৰ দিনা দেওবাৰ পৰাত Study centre টো বন্ধ আছিল, সেয়ে আমি ভিতৰলৈ সোমাবলৈ নাপালো। কিন্তু বাহিৰৰ পৰাই যি ৰূপ দেখিলো সেয়া অবৰ্ণনীয়। মই অনুভৱ কৰিলো এই পৃথিৱী সঁচাই বিচিত্ৰ। এফালে হত্যা,লুণ্ঠন, ধৰ্ষনৰে ভৰপুৰ পৃথিৱীৰ কদৰ্য্য ৰূপ আৰু আনফালে চিৰ সেউজ পৃথিৱীৰ কোমল আহ্বান। আপ্লুত হৈ নিজকে অশুভ কাৰ্যৰ পৰা আতঁৰাই আনি তাই-তাঁৰ কোলাত বান্ধ খাই পৰাৰ বাবে প্ৰকৃতিৰ একনিষ্ঠ আহ্বান। মই ভাবো সুবিধা পালে প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে এবাৰ তালৈ যাব লাগে। প্ৰায় ১/২ ঘন্টা মনৰ আনন্দেৰে বিচৰণ কৰাৰ পিছত আমি পুনৰ চিমলা চহৰলৈ উভতি আহিলো।

চিমলাত নামি বালাজী নামৰ ৰেষ্টোৰেন্ট এখনত দুপৰীয়া আহাৰ গ্ৰহণ কৰি, মালত কিছু পৰিমানে বয় বস্তু কিনিলো। তাৰ পিছত ঘূৰি বাৰৰ বাবে মালখন এবাৰ চাই আমি 'চামাৰ হিললৈ' ঘূৰি আহিলো। আবেলি পৰত মা-দেউতাৰ লগত বিশ্ববিদ্যালয় চৌহদত অলপ সময় কাঢ়িলো। দেউতাৰ পৰা জানিব পাৰিলে যে বিশ্ববিদ্যালয়খন ১৯৭০ ত হে স্থাপিত হোৱা। মই বিশ্বাস কৰিবলৈ অলপ টান পালো, কাৰণ মাত্ৰ ২৮ বছৰতে বিশ্ববিদ্যালয় এখন সম্পূৰ্ণ ৰূপত গঢ় লৈ উঠাটো মোৰ বাবে সচায় অবাস্তৱ। তাৰ পৰা বুজিলো যে হিমাচলৰ চৰকাৰ, জনসাধাৰণ উভয়ে যথেষ্ঠ সজাগ। দুয়ো পক্ষৰ প্ৰচেষ্টাত ৰাজ্যখনত বহুতো গঠনমূলক কাম হৈ উঠিছে। আমি আশা কৰিলো যে কোনোবা দিনা আমাৰ অসমখনৰ প্ৰতি দায়িত্বও যেন চৰকাৰে সুকলমে পালন কৰিব সোণৰ অসমখন আকৌ গঢ় লৈ উঠিব।

১৩ তাৰিখে ৰাতিপুৱাই টালি টোপোলা বান্ধি আমি ষ্টেচনলৈ ওলাই আহিলো। ৰেলষ্টেচনত প্ৰায় ১০মিনিট মান ৰোৱাৰ পিছত আমাৰ আগত আহি থিয় হৈছিলহি এখন সৰু ৰেলগাড়ী। নাম 'হিমালয়ান কুইন'। আমি লৰা লৰিকৈ নিজৰ বস্তু সমূহ উঠাই বহি পৰিলো। এটা দীঘল উকি মাৰি ৰেল আগবাঢ়িল কলকা অভিমুখে। শান্ত দেশক বিদায় জনালো। ৰাস্তাত আমি ৫০ ৰ অধিক গুহা পাৰ হৈ আহিছিলো। ১,২ মিনিট মান ঘোৰ অন্ধকাৰৰ মাজেদি পাৰ হোৱাৰ পিছত পোহৰ দেখাৰ দৃশ্য অতি ৰোমাঞ্চকৰ। যিমানে তললৈ নামি আহিছিলো সিমানে পাহাৰ পৰ্বতবোৰ কমি গৈ আছিল। ৰেলৰ দুৱাৰৰ কাষত থিয় হৈ দূৰত এৰি থৈ অহা পাহাৰবোৰ চাই এক অদ্ভুত অনুভূতি লভিছিলো।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, G.M...

[illegible] কণীয়া মাহাৰ অন্তত আমি নিজৰ ৩ বজাত কলকতা [illegible] আহিলোঁহি। কলকাত 'বিজ্ঞানচাৰ্য মুক্তিগণ' [illegible] [illegible] বাওনা হলো। দিল্লী ৯ বজাত দিল্লী মহানগৰীৰ [illegible] চাৰিওফালৰ অট্টালিকাৰ পৰিবেশে [illegible] দিছিল। বাজাৰ দুয়োকাষে থকা দোকানবোৰে [illegible] দিছিল। মোৰ কিবা উদাহ [illegible] যেন লাগিছিল। [illegible] যেন এক দুখন [illegible]। কিন্তু পিচদিনা বাতিপুৱা ৭ বজাতে [illegible] দিল্লীতো তাতে কঠিন পৰীক্ষা হ'ল। [illegible] Association of Indian University ৰ [illegible] Association [illegible] আমাৰ লগো।

পিচদিনা বাতিপুৱাই [illegible] আহি এক এবাৰ [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] এক অদ্ভুত আনন্দত [illegible]। [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible]। [illegible] ১৫ তাৰিখে দিল্লী [illegible] আমি [illegible]। [illegible] মোৰ মন প্ৰাণ ভৰি পৰিছিল। [illegible] [illegible] কৰিলো। [illegible] মোৰ [illegible] এক স্মৃতি হৈ ৰ'ল।

" অসমীয়া সাহিত্য আৰু অভিযন্তা সাহিত্যিক —এটা বিহঙ্গম দৃষ্টিপাত"

পিনাকী ভট্টাচাৰ্য
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক (ইলেক্ট্ৰিকেল

বিশ্বৰ মহান সাহিত্যৰাজিৰ সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত সাহিত্যিক সকলে তেওঁলোকৰ বৃত্তিগত বিভিন্নতা নিৰ্বিশেষে স্বতঃস্ফূৰ্তভাবে বৰঙণি আগবঢ়ায়। মহান সৃষ্টিকৰ্ম লেখকৰ ব্যক্তিগত বৃত্তিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল নহয় আৰু মানবীয় আবেদনৰ বিশ্বজনীনতা এইবোৰৰ এটা উল্লখযোগ্য বৈশিষ্ট্য । পৃথিৱীত এনে কোনো সাহিত্য নাই যি লেখকে সাহিত্য চৰ্চা বা শৈক্ষিক দিশক বৃত্তি হিচাপে নলৈ আন বৃত্তি গ্ৰহণ কৰা বাবে প্ৰাপ্য সন্মানৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে। আন বৃত্তিৰ দৰে অভিযান্ত্ৰিক বৃত্তি গ্ৰহণ কৰা বহুতো সাহিত্যিকেও বিশ্বৰ সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰিছে। এই প্ৰসংগত উল্লেখ কৰিব পাৰি যে সাহিত্যত প্ৰথম নবেল বটা বিজয়ী (১৯০১ চনত) কবি , দাৰ্শনিক আৰ.এফ.চুলী এজন অভিযান্ত্ৰিক ছাত্ৰ আছিল । ফ্ৰান্সৰ নাগৰিক ছুলীৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থ দুখন হ'ল— Impression of war আৰু Happiness (১৮৮৮)

আন সাহিত্যৰ দৰে অসমীয়া সাহিত্যও প্ৰায় আৰম্ভণীৰ পৰাই অভিযন্তা সাহিত্যিকসকলৰ অৱদানেৰে সমৃদ্ধ হৈ আহিছে। ভাৰতবৰ্ষ পৰাধীন হৈ থকা সময়তে এজন বিলাতফেৰৎ অসমীয়া অভিযন্তাই অসমীয়া ভাষাৰ উন্নতিৰ বাবে অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল । তেওঁ আছিল বলিনাৰায়ণ বৰা (১৮৫২-১৯২৭) । উত্তৰ গুৱাহাটীত জন্ম গ্ৰহণ কৰা বৰাই ১৮৬৮ চনত গুৱাহাটী চেমিনাৰীৰ পৰা এণ্ট্ৰেন্স পৰীক্ষা আৰু ১৮৭১ চনত এফ . এ পাছ কৰি এবছৰমানৰ পাচত উচ্চশিক্ষাৰ বাবে বিলাতলৈ যায়। ১৮৭৭ চনত তেওঁ কুপাৰ হিলচ্ কলেজৰ পৰা চিভিল ইঞ্জিনিয়াৰিং বিষয়ত স্নাতক পাঠ্যক্ৰম সমাপ্ত কৰে। নগাওঁ, শিৱসাগৰ আৰু বংগৰ বিভিন্ন ঠাইত চাকৰি কৰি ১৯০৭ চনত তেওঁ অধীক্ষক অভিযন্তাৰূপে অৱসৰ লয়। ভাৰতীয় বাবে ইংৰাজ চৰকাৰে তেওঁক মুখ্য অভিযন্তাৰ পদ দিয়া নাছিল। তেওঁ নগাওঁত চাকৰি কৰি থকা সময়ত ১৮৮৬ চনত মৌ নামৰ এখন কাকত সম্পাদনা কৰি উলিয়াইছিল। তাত তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত ভালে মান মূল্যবান প্ৰবন্ধও প্ৰকাশ পাইছিল। মৌৰ প্ৰায় চাৰিটা মান সংখ্যা প্ৰকাশ হোৱাৰ পাছত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা আৰু কলিকতাৰ আন অসমীয়া ছাত্ৰ সকলে কৰা বিৰোধিতাৰ বাবে কাকত খন বন্ধ হৈ যায়। তাৰো পৰি তেওঁ আসাম বন্ধুতো প্ৰবন্ধ লিখিছিল। তেওঁ ... কবিতা আৰু ইংৰাজী কবিতাও ৰচনা কৰিছিল। তেওঁৰ ৰাৰ ... গ্ৰন্থবোৰ হ'ল - A geography of India, ভাৰতবৰ্ষ ... অসমীয়া প্ৰবচন (১৯৪৩) আৰু জৰীপ (survey) বিষয়ৰ এখন ... গ্ৰন্থ।

অসম ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজৰ প্ৰথমজন অধ্যক্ষ হৰি প্ৰসাদ ... (১৮৮৯-১৯৭৪) এজন অসমীয়া সাহিত্যৰ একনিষ্ঠ সেৱক আছিল ... অসমীয়া মুদ্ৰা -লিখন যন্ত্ৰ বা টাইপ ৰাইটাৰৰ আবিষ্কাৰক বৰুৱা ... অসমৰ প্ৰথমজন ভাৰতীয় মুখ্য অভিযন্তা আৰু ভাৰতীয় অভিযান্ত্ৰিক ... সেৱাৰ সদস্যপদ (IES) লাভ কৰা প্ৰথমজন অসমীয়া। ১৯০৬ চনত ... প্ৰকাশিত 'মইনা' নামৰ পুথিখন তেওঁৰ শ্ৰেষ্ঠ শিশুপুথি। 'একপদ' ... আন এখন পুথিও তেওঁ ৰচনা কৰিছিল। ১৯৬৮-৭০ চনত অসম বিজ্ঞান ... সমিতিৰ সভাপতি ৰূপেও কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। ১৯৭৪ চনত তেওঁৰ ... দেহাৱসান ঘটে।

অসমীয়া সাহিত্যলৈ উল্লেখযোগ্য বৰঙণি আগবঢ়াই যোৱা আন এজন অভিযন্তা আছিল দেবেন্দ্ৰ নাথ আচাৰ্য্য (১৯৩৭-১৯৮১)। ... চনত প্ৰথমে আলোচনী আদিৰ যোগেদি আত্মপ্ৰকাশ কৰা আচাৰ্য্যৰ ... প্ৰথমে উপন্যাস অন্যযুগ অন্যপুৰুষ প্ৰকাশ পায় ১৯৭০ চনত। ... চনত প্ৰকাশ পোৱা তেওঁৰ দ্বিতীয় উপন্যাস কালপুৰুষৰ বাবে তেওঁ ১৯৭৯ চনত অসম প্ৰকাশণ পৰিষদৰ বঁটা লাভ কৰে। আচাৰ্য্যৰ তৃতীয় আৰু সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ উপন্যাস ' জংগম' প্ৰকাশ পায় ১৯৮২ চনত মৰণোত্তৰ ভাবে, যাৰ বাবে তেওঁ ১৯৮৪ চনৰ সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰে। আচাৰ্য্যই হল অসমীয়া সাহিত্যত এই বঁটা লাভ কৰা প্ৰথম আৰু বৰ্তমানলৈ একমাত্ৰ অভিযন্তা সাহিত্যিক।

আন এজন অভিযন্তা ৰাজমোহন নাথেও (১৮৯১-১৯... অসমীয়া সাহিত্য চহকী কৰি থৈ গৈছে। হাইলাকান্দিত জন্মগ্ৰহণ কৰা ...

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, G...

... ১৯২১ চনত আই এছচি পাছ কৰি শিৱপুৰ ... ১৯২৫ চনত স্নাতক পাঠ্য ক্ৰম সমাপ্ত কৰে। ... সহকাৰী অভিযন্তা হিচাপে কামত যোগদান কৰে। ... প্ৰতিষ্ঠানৰো তৃতীয়জন অধ্যক্ষ হৈছিল। তেওঁ ... দুশৰো অধিক প্ৰবন্ধ ৰচনা কৰিছিল। তেওঁৰ ... বিষয়ৰ উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থসমূহ হ'ল - বীৰ ... The background of Assamese culture ... (১৯৬৯), Glorious Assam : a clue to the ... valley script and civilization (1956), Rigveda ... (1965) আদি। তেওঁৰ দ্বাৰা সম্পাদিত গ্ৰন্থ কেইখনমান ... শংকৰদেৱৰ বৰগীত (১৯৪৪) , মাধৱদেৱৰ বৰগীত ... (১৯৫৫), দৈত্যাৰি ঠাকুৰৰ শ্ৰীশংকৰদেৱ - মাধৱদেৱ ... (১৯৫০)। তেওঁ পীতাম্বৰ ৰায়মেধি ... হাস্য-ব্যংগাত্মক পুথি ৰচনা কৰিছিল- পকামিঠৈ, ... গোট কত্ৰুই কাহুদি খাৰলী আৰু চেচাঁপানী।তেওঁ ... ঘৰৰ বাবে গৃহ নিৰ্মাণ বিষয়ৰ এখন হাতপুথিও ৰচনা ... ১৯৫৮ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ ২৬ তম তিনিচুকীয়া ... শাখাৰ সন্মিলনত সভাপতিত্ব কৰিছিল। তেওঁ ... সমিতি, ইণ্ডিয়ান ৰিচাৰ্চ ছোচাইটী আদিৰো সভ্য আছিল।

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া গল্প আৰু উপন্যাস জগতত এক সুকীয়া ... কৰি থকা সাহিত্যিক পোলেন বৰুকটকীও বৃত্তিত এজন ... তেওঁৰ প্ৰকাশিত পুথিসমূহ, বিশেষকৈ উপন্যাস ' এক দধীচিৰ ... (১৯৭৫), সি তাৰ পৃথিৱীত, শিকলি আদি পাঠক সমাজত ... সমাদৃত। তেওঁৰ গল্প বা উপন্যাসৰ নায়ক আৰু লেখকৰ ... অভিন্নতা তেওঁৰ প্ৰায়ভাগ ৰচনাৰে এক উল্লেখযোগ্য ... বৰকটকীৰ দ্বাৰা ৰচিত প্ৰবন্ধ সমূহো পাঠক সমাজত সমানেই ...

অভিযন্তা ... কুমাৰ দেৱচৌধুৰীও অসমীয়া পাঠক সমাজৰ ... পৰিচিত। প্ৰধানকৈ গল্প আৰু উপন্যাস ৰচনাৰে নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত ... চৌধুৰীৰ ৰচনাৰ এক প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হ'ল আলংকাৰিক অথচ ... আৰু ঘটনাৰ সাবলীল গতি। অসম সাহিত্য সভাৰ ... তেওঁৰ উপন্যাস অনুৰাধাৰ দেশ অসমীয়া ভাষাৰ ... সমূহৰ ভিতৰত অন্যতম। আধুনিক নগৰীয়া জীৱনৰ এক জটিল দিশ দাঙি ধৰা তেওঁৰ এই উপন্যাসখনৰ বিষয়ে সমালোচক নলিনীধৰ ভট্টাচাৰ্যই কৈছে " ব্যক্তিৰ অন্তৰ্জীৱন, অন্তৰ্দ্বন্দ আৰু উত্তৰণৰ কলাসুলভ চিত্ৰ হিচাপে উপন্যাস খনিৰ স্বকীয়তা নিশ্চয় আছে। পুথিখনিৰ ৰচনাশৈলীত জীৱনৰ স্পৰ্শ অনুভৱ হয়। " দেৱচৌধুৰীৰ আন উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থবোৰ হ'ল – গল্প লিখাৰ গল্প, , ইদিপাস, শব্দ, প্ৰেম আৰু বিবেক , সত্যানুসন্ধান, প্ৰেমৰ ঘৰ , মৃত্যুৰ লেখা প্ৰেমৰ লেখা, হোমেন বৰগোহাঞিৰ মুৰ্দাবাদ আদি। তেওঁৰ দ্বাৰা সম্পাদিত এশবছৰৰ অসমীয়া গদ্য সাহিত্য গ্ৰন্থখন অসমীয়া ভাষা সাহিত্যলৈ এক অনবদ্য অৱদান।

প্ৰধানত গল্পকাৰ অভিযন্তা দেৱব্ৰত দাসে তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত গল্প আৰু উপন্যাসৰ যোগেদি অসমীয়া সাহিত্যত এক বিশিষ্ট স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। তেওঁৰ উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ সমূহ হ'ল– গধূলিৰ পৰা গধূলিলৈ, দুবৰিদলিৰ সময়, অৰ্পিতাৰ এৰাতি, হয়তোবা ভেশছন, দূৰলৈ নেযাবা কাবেৰী , মৃগয়া , নিষ্ঠুৰ মৃ-গয়া আদি। তেওঁৰ ৰচনাসমূহৰ এক প্ৰধান বৈশিষ্ট হ'ল যে কথাছবিৰ দৰে তেওঁৰ গল্পত পট পৰিবৰ্তন হয়।

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যলৈ উল্লখযোগ্য বৰঙনি আগবঢ়োৱা আন এগৰাকী অভিযন্তা হ'ল বন্দিতা ফুকন। মুলতঃ শিশু সাহিত্যিক ফুকন এগৰাকী গল্পকাৰ হিচাপেও অসমীয়া পাঠক সমাজত সুপৰিচিত। তেওঁৰ প্ৰকাশিত শিশু সাহিত্যসমূহ হ'ল– জুমি, ৰীমা আৰু সিহঁত,সোনটীৰ দিনবোৰ, সিহঁতে খেলিছিল, বন্ধৰ দিনত সোনটিহঁত, এখন চাৰ্কাছ আহিছিল, মটৰ গাড়ীখন কেনেকৈ চলে আদি। তাৰোপৰি জৰ্জ অৰৱেলৰ বিশ্ববিখ্যাত উপন্যাস " বাৰ্মিজ ডেইজ "ৰ তেওঁ কৰা সুখপাঠ্য অনুবাদ "প্ৰিয়বান্ধৱী" য়ে তেওঁৰ অনুবাদৰ মাজতো মৌলিকতা ধৰি ৰাখিব পৰা ক্ষমতাৰ সাক্ষ্য বহন কৰিছে। তেওঁৰ এখন জনপ্ৰিয় গল্প সংকলন হ'ল শিপা।

সাহিত্যচৰ্চাৰ লগত জড়িত আন এগৰাকী অভিযন্তা হ'ল স্যমন্ত ফুকন। এসময়ত দৈনিক অসম কাকতত প্ৰকাশপোৱা স্যমন্ত ফুকনৰ মন দাপোনত শিতানটোৰে জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰা ফুকনৰ এখন সদ্য প্ৰকাশিত গল্প সংকলন হ'ল সঁজা।

আন এগৰাকী সাহিত্যিক, প্ৰধানতঃ গল্পকাৰ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱাও বৃত্তিত এজন অভিযন্তা। তেওঁৰ প্ৰত্যাবৰ্তন এখন সুখপাঠ্য উপন্যাস। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত প্ৰায় ভাগ গল্পতে দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ আৰু সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ প্ৰকাশ মনকৰিবলগিয়া।

'আমাৰ অসম' কাকতৰ জনপ্ৰিয় স্তম্ভলেখা 'দেখি-শুনি, পঢ়ি-বুজি' ৰ লেখক সত্যজিৎ ভূঞাও বৃত্তিত, এজন অভিযন্তা। এসময়ত 'দৈনিক অসমত' ধাৰাবাহিক ভাবে প্ৰকাশ পোৱা তেওঁৰ 'অঘৰীৰ ঘৰ' নামৰ উপন্যাসখনে পাঠক সমাজৰ পৰা উপযুক্ত সহাৰি লাভ কৰিছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত 'কিতাপ আৰু লেখক,' এন্টন চেখভৰ গল্প, 'স্মৰণীয় সাহিত্য বৰণীয় সাহিত্যিক' আদি গ্ৰন্থসমূহৰ মাজেৰে লেখকৰ গভীৰ অধ্যয়নশীলতা প্ৰকাশ পাইছে।

যোৱা প্ৰায় চাৰি বছৰৰো অধিক কাল দৈনিক অসম কাকতত ধাৰাবাহিক ভাবে প্ৰকাশ পাই অহা চলন্ত বিৱৰণীৰ লেখক প্ৰমোদ চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্যও বৃত্তিত এজন অভিযন্তা। কবি, গল্পকাৰ ভট্টাচাৰ্য্য হাস্য-ব্যংগ লেখক হিচাপেহে অধিক জনপ্ৰিয়। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত গ্ৰন্থবোৰ হ'ল— শতাধিক কেলেংকাৰী, যুগান্তৰৰ হাঁহি, বেবেৰিবাং আদি।

অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যত এক নতুন যুগৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা প্ৰখ্যাত অসমীয়া উপন্যাসিক কাঞ্চন বৰুৱাও বৃত্তিত আছিল এগৰাকী অভিযন্তা। এই লেখকৰ প্ৰকৃত নাম আছিল ভূবন চন্দ্ৰ বৰুৱা। (মোহন)। বৰুৱাৰ জনপ্ৰিয় উপন্যাসবোৰ হ'ল— অসীমত যাৰ হেৰাল সীমা, অশান্ত প্ৰহৰ, জয়ামহল, পুৰৱতি তৰা, সুৱৰ্ণ বলয় আদি। তেওঁৰ জনপ্ৰিয় উপন্যাস অশান্ত প্ৰহৰৰ আধাৰত একে নামেৰে এখন চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল।

ইয়াৰ উপৰিও অৰ্নবজান ডেকা (বিভিন্ন বাতৰি কাকত, আলোচনী আদিত চিন্তাগধুৰ প্ৰবন্ধ), সুমন্ত চলিহা (বিভিন্ন প্ৰবন্ধ আদিৰ উপৰি অভিধান, শব্দকোষ আদিৰ প্ৰণয়নৰ লগত জড়িত), তীৰ্থনাথ শৰ্মা (কাহিনী), কৃষ্ণ ৰায় মেধি (নাট্য সাহিত্য), চিত্তডেকা আদি অভিযন্তাসকলে অসমীয়া সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশত অৰিহণা যোগাই আহিছে।

প্ৰবন্ধ লেখকৰ টোকাঃ এই প্ৰবন্ধটোত অসমীয়া সাহিত্যলৈ অৰিহণা আগবঢ়াই যোৱা আৰু নীৰবচ্ছিন্ন ভাবে সাহিত্য চৰ্চা কৰি থকা অভিযন্তা সকলৰ শিক্ষাগত বিভিন্নতা নিৰ্বিশেষে সকলোকে অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে। এই বিষয়ে নিৰলস অধ্যয়ণ আৰু অনুসন্ধান স্বত্বেও যদি কোনো অভিযন্তা সাহিত্যিকৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হোৱা নাই, সি সম্পূৰ্ণ অনিচ্ছাকৃত। কোনো সদাশয় পাঠক-পাঠিকাই এই বিষয়ে দৃষ্টিগোচৰ কৰিলে- প্ৰবন্ধ লেখক তেওঁৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ হৈ থাকিব।

— — — — —

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHA

মন মৰুভূমিত এটুপি পানী বিছাৰি

হেমন্ত দাস
৪ ৰ্থ ষাণ্মাসিক
বৈদ্যুতিক

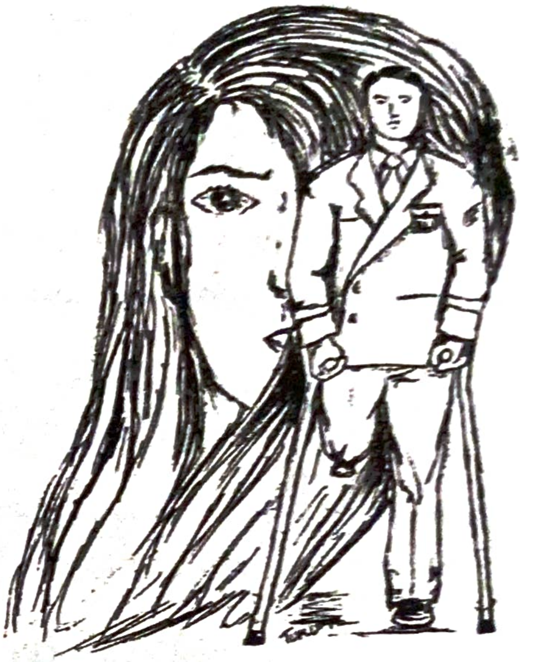

মৰমৰ অজন্তা,

চিঠিৰ প্ৰাৰম্ভতেই তোমাৰ বাবে মোৰ হৃদয়ত সাঁচি ৰখা মৰমখিনি আগবঢ়ালো গ্ৰহণ কৰিবা। মোৰ বৰ্তমান ভাল নহয়। তোমাক এটা কথা ক'ব্ৰ লগা আছিল। তাৰ বাবেই এই শুকুলা পৃষ্ঠাত চিএঁাহীৰ বুলনি পৰিল।

দৌল গোবিন্দলৈ যাওঁতে তোমাক কথাটো ক'ম বুলি ভাবিছিলো। কিন্তু তেনে কথা কোৱাৰ সুযোগ সুবিধা নাপালো বাবেই তেতিয়া কোৱা নহ'ল। কিয় জানো মনটোৱে তোমাক দেখাৰ পৰাই কথাটো ক 'ৱলৈ ব্যাকুল হৈ আছে। তাকে ক'ৱলৈ নাপাই মই সাংঘাতিক যান্ত্ৰনাত ভুগি আছো। এতিয়া ৰাতি দুটা বাজিছে। বাহিৰত ঝিলিৰ ঝি ঝি মাত,অৰ্ধবৃত্তাকাৰ জোনটোৰ আলফুলীয়া মৰমসনা পোহৰে দিপৰ বিলক সাৱটি ধৰিছে লগতে আমাৰ হোষ্টেলৰ দেৱদাৰু গছ কেইজোপাকো। মোৰ ৰুমমেট গলে। হোষ্টেলৰ সকলোবোৰ ৰুমতেই অন্ধকাৰে বিৰাজ কৰিছে। দুৰৈৰ পৰা কুলিৰ কু-উ-উ কু-উ-উ সুৰটি ৰিণিকি - ৰিণিকি শুনিবলৈ পাইছো। এনেকুৱা পৰিৱেশ মোৰ খুৱ ভাল লাগে। ভাব হয় এনে সময়ত মোৰ প্ৰেয়সী বা কোনো অন্তৰংগ বন্ধু ওচৰত থকাহেতেন, হিয়া উজাৰি কথা পাতিব পাৰিলোহেতেন। আচল কথাটো লিখিবলৈ গৈ ক'ৰবাতহে পালোগৈ।

তোমাৰ লগত চিনাকী হোৱাৰ দিনাৰে পৰাই তুমি মোৰ হৃদয়ত স্থিত হৈ ৰৈছিলা।মোৰ মনৰ অব্যক্ত কথাবোৰ তোমাক ক'বলৈ মই উদ্ধাউল হৈ পৰিছো। ইয়াকে কিজানি প্ৰেম বুলি কয়। প্ৰেমৰ যান্ত্ৰনা কেনেকুৱা এতিয়াহে বুজিছো। মন মৰুভূমিত এটুপি পানী বিছাৰি হাঁহাকাৰ কৰিছো।

অজন্তা, *I Love You . I love you very much.* কোৱা অজন্তা, তোমাৰ মৰমৰ আলয়ত মোক অ-ক্ক-ণ মন জিৰণী লবলৈ নিদিবানে? তোমাৰ প্ৰেমবৃক্ষৰ ফলেৰে এই ভোকাতুৰ পথিকৰ ক্ষুধা নিবাৰণ নকৰিবানে? তোমাৰ পৰা এটা সদুত্তৰ পাম বুলি আশা কৰিলো। তোমাৰ ঋনাত্মক উত্তৰে হয়তো মোৰ জীৱনলৈ অন্ধকাৰ কঢ়িয়াই আনিব পাৰে। উত্তৰটো সোনকালেই দিবা বুলি আশা কৰিলো।

এতিয়া দুই বাজি চল্লিছ মিনিট গৈছে। গভীৰ মানসিক যান্ত্ৰনাত ভোগিছো। চিঠিখন শেষ কৰি তোমাৰ হাতত নপৰা পৰ্য্যন্ত হয়তো, তোমাৰ পৰা এটা উত্তৰ নোপোৱালৈকে এনেদৰেই কটাব লাগিব। যায নহওঁক বিচনাতে পৰি থাকোগৈ।

শেষত ব-হু-ত মৰমেৰে......

ইতি
তোমাৰ......
কৌশিক

VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

অজন্তা চিঠিখন দশমবাৰৰ কাৰনে পঢ়ি সামৰিলে। তাইৰ শৰীৰত অদ্ভুৎ শিহৰণ পাৰ হৈ গ'ল। কিয় জানো চিঠিখন পঢ়িলে তাই ৰোমাঞ্চিত হৈ যায়। লগে লগে তাইৰ জীবনৰ কিছুমান উত্তাল মূৰ্হুত মনলৈ আহে। আজি তাইৰ বিয়া হোৱাৰ তিনিবছৰৰ পিছতো চিঠিখন তাই এৰিব পৰা নাই। চিঠিখনৰ প্ৰতি তাইৰ মোহ সাত বছৰীয়া পুৰনি। সেই এক এপ্ৰিলৰ দিনটো তাইৰ ভালকৈয়ে মনত আছে। তেতিয়া তাই দ্বিতীয় ছেমিস্তাৰত আছিল। সিহঁতৰ ক্লাচমেট কৌশিকে তাইলৈ বুলি জয়শ্ৰীৰ হাতত দিয়া এই চিঠিখন আজি তাই সাতবছৰৰ মূৰত পঢ়ি প্ৰথম দিনা পঢ়াৰ দৰেই অনুভৱ কৰিছে। চিঠিখন দিয়াৰ এদিনৰ পিছত অজন্তাই কৌশিকক একাষৰীয়াকৈ মাতি নি শুধিছিল--

ঃ কৌশিক, তুমি চিঠিখন বেলেগ এদিন নিদিলা কিয়?

ঃ কিয় কালিনো কি হ'ল? কৌশিক জানিও নজনাৰ ভাওঁ ধৰি ক'লে।

ঃ কালিযে এপ্ৰিল ফুল আছিল। অজন্তাই ক'লে।

ঃ বেলেগ এদিন দুটা কাৰণত দিব নোৱাৰিলো, প্ৰথম হ'ল তোমাৰ লগত মোৰ বন্ধুত্ব আৰু..........

ঃ আৰু কি? কোশিকে অলপ ৰোৱা দেখি অজন্তাই ক'লে।

ঃ মই যে তোমাৰ প্ৰেমত পৰা নাই। যি নহওক, মই তোমাক এপ্ৰিল ফুল কৰা নাই বুলি ধৰি ল'বা।

বাৰু কোশিক, তুমি ল'ৰা ছোৱালীৰ মাজৰ বন্ধুত্ব কেনেদৰে ল'ব বিচৰা। ল'ৰা ছোৱালীৰ বন্ধুত্ব যে প্ৰেমলৈ পৰিৰ্বতিত হ'ব পাৰে, কথাটো তুমি তেনেদৰে ল'ব বিচাৰা? অজন্তাই ক'লে।

ঃ ল'ৰা ছোৱালী মাজৰ বন্ধুত্বৰ শেষ পৰিণতি প্ৰেম হ'ব পাৰে। "কুচ্ কুচ্ হোটা হেয়" তটো তাকেই দেখুৱাইছে। কিন্তু কিছুমান ল'ৰা বা ছোৱালীয়ে প্ৰেমত পৰিবলৈ বন্ধুত্ব পাতে। সেইবিলাকক মই বন্ধুত্ব বলি নকওঁ, নিজৰ স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ বাবে কৰা সন্ধিহে। কোশিকে কৈ শেষ কৰি ঘড়ীটোলৈ চালে। নটা-বিশ বাজিছে। টি-ব্ৰেক শেষ হ'লেই। দুয়ো ক্লাচৰুমলৈ গ'ল।

অজন্তাই নিৰিবেলি সময়ত কোশিকৰ কথা ভাবে। অন্যতকৈ বেলেগ ধৰণৰ ল'ৰা সি। ভয় আৰু লাজ কি বস্তু চিনি নাপায়। যিকোনো সময়ত যা-তা-কথা কৈ দিব পাৰে। ক্ষীনকায় সুগঢ়ী ল'ৰাটো তাইৰ সেইকাৰণেই ভাল লাগে।

বন্ধুত্বৰ পৰা মৰম ভালপোৱাৰ স্বৰ্গীয় পথত সেয়াই প্ৰথম পদধ্বনি। কৌশিকেও ভাবে তাৰ ইমানবোৰ বন্ধু বান্ধৱী থাকিও যেন কিবা এটা বস্তুৰ অভাৱ হৈছে। নিৰিবিলি পৰিবেশত ... তাৰ এই ভাব প্ৰকট হৈ উঠে। তাক কিবা এটা ... দৰকাৰ সি অস্পষ্ট, সম্ভৱ প্ৰেয়সী।। প্ৰেয়সী।। সি আকৌ ... তাক কিয় লাগে? ইমান বিলাক বান্ধৱী থাকোতেও প্ৰেয়সীৰ ... পাৰ্থক্য সি যেন এতিয়াহে অনুভৱ কৰিছে তাক এজনী প্ৰেয়সী ... আকৌ তাৰ চিন্তা হয় সিনো কাক ভাল পায়। সি ... কেইজনী ভিতৰত অজন্তাৰ লগতে তাৰ অন্তৰংগতা আছে ... তাৰ ভাল লাগে। তেনেহ'লে অজন্তা ই তাৰ ইপ্সিত প্ৰেয়সী ...

চঞ্চলা - চপলা ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজ। ... দিপৰবিলৰ পাৰৰ পূৰ্বদেশৰ কাৰিকৰী জ্ঞানৰ তীৰ্থক্ষেত্ৰ। ... আহে, তেজোদীপ্ত সোতৰ, ওঠৰৰ আগমনত। তেতিয়া ... পাহাৰীয়া জুৰিৰ লগতহে যেন মাৰিছে। শাৰদীয় সুবাসে ... একাকাৰ কৰি দিয়ে। কিন্তু ডিচেম্বৰৰ ঠেঁৰেঙা জাৰত বা ... পৰীক্ষাৰ কাৰনে কিছু স্থবিৰ হৈ পৰে সেই চঞ্চল ... আচল বসন্তৰ আগমনত চপলা হৈ উঠে এ.ই.চি।

সেই চপলাতাতে মত্ত হৈছিল অজন্তা। তেতিয়াৰে ... তাইৰ হৃদয়ৰ সিংহভাগ অধিকাৰ কৰি লৈছিল। ইমানদিনে ... অবোধিত এই জুৰিটি কোনো মতে ধৰি ৰাখিছিল। কিন্তু ... নোৱাৰিলে। ১৪ ফেব্ৰুৱাৰীৰ দিনা তাই কৌশিকক ... কোনৰ বতৰা দিলে। কোশিকেও তাক সহজ ভৱে গ্ৰহন কৰিলে ... দুয়োৰে ভালপোৱাত অগাধ বিশ্বাস কৰিলে। সেইদিনাই দুয়ো ... মন্দিৰলৈ গৈ দিনটো উপভোগ কৰিলে।

তেনেকৈ দিনবিলাক যাব ধৰিলে। অজন্তা আৰু কৌশিক ... প্ৰেম গাঢ়ৰ পৰা গাঢ়তৰ হ'ল। দুয়োৰে সংসাৰ গঢ়াৰ সপোন ... জীৱনে মৰনে দুয়োৰে এগেলগে থকাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে। ... লগা মিঠা অনুভূতি কিছুমানে দুয়োকে আমনি কৰিব ধৰিলে, ... সিহঁতৰ এই চিৰ পৰা বিদায় লোৱাৰ মূহুৰ্তও পালেহি।

অজন্তা স্থানীয় ছোৱালী। অষ্টম ছেমিস্তাৰৰ পৰীক্ষা শেষ ... পিছত হোষ্টেলৰ পৰা ঘৰলৈ উভটিল। কৌশিকৰ ঘৰ ডিব্ৰুগড়, ... পঢ়া-শুনা বা চাকৰিৰ কাৰণে গুৱাহাটীতে থাকিলে তাৰ সুবিধা হ'ব। ... পৰীক্ষা শেষ হোৱাৰ পিছত চান্দমাৰীত এটা ভাড়াঘৰ ঠিক কৰি ... ' আৰু 'MAT' ৰ ' কাৰনে প্ৰস্তুতি চলালে।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, ...

অন্য দিনা পোৱাৰ দৰে সেইদিনাও নিৰ্দ্ধিষ্ট সময়ত নেহেৰু ...কৰ কাষত কৌশিকে অজন্তাক লগ ধৰিলে। আজি কিন্তু অজন্তাক ...ন দিনাৰ নিচিনা দেখা নগ'ল। তেনেই ৰাংঢালী, চিংপখিলী অজন্তাজনী ...ন যোৱা দুদিনৰ ভিতৰত সলনি হৈ গৈছে। গহীন, গম্ভীৰ অজন্তাজনী ...নী কৌশিকে প্ৰথমতে আচৰিতেই হৈছিল আৰু কিবা এটা হোৱাৰ ...নুমান কৰিছিল। দুয়ো পাৰ্কৰ এটুকুৰা নিৰ্জন ঠাইত বহি লগে। তাৰ ...িত অজন্তাই আৰম্ভ কৰিলে, "কৌশিক মোৰ বিয়া এপ্ৰিলৰ তেইশ ...ৰিখে। তোমাক এতিয়াই নিমন্ত্ৰন কৰিলো। পিছত লগ.................." ...ৌশিকে ৰৱ নোৱাৰিলে, অজন্তাৰ কথা শেষ নহওঁতেই সি ক'লে ...কি!! তোমাৰ বিয়া !!!" অজন্তাই কলে, " হয় মোৰ বিয়া, মই বহুত ...ষ্টা কৰিছিলো বিয়াত নবহিবলৈ, কিন্তু দেউতাই মোৰ কথা নুশুনিলে। ...ই তোমাৰ কথাও কৈছিলো, তোমাৰ লগত মোৰ সম্পৰ্কৰ কথা ...ৈছিলো, কিন্তু দেউতা নিজৰ কথাত অলৰ। মোৰ গাত কোনো দোষ ...ই কৌশিক, তোমাক মই আজীৱন ভাল পাই থাকিম। তুমি যি মোৰ ...দয় অধিকাৰ কৰিলা কৰিলাই, তাত আৰু দ্বিতীয় জন সোমাব ...োৱাৰে। দেউতাৰ কথা মই মানিবই লাগিব, দেউতাৰ ময়ে একমাত্ৰ ...ন। একমাত্ৰ সন্তান হৈ দেউতাৰ মনত দুখ দিয়াটো মোৰ পক্ষে ...ম্ভৱ, কৌশিক।" কৌশিকে মৌন হৈ থকা দেখি অজন্তাই ক'লে, " ...না কৌশিক, আজিয়েই তোমাৰ লগত মোৰ শেষ দেখা। বিয়ালৈ ...া। ক'ৰবাত কেতিয়াবা লগ পাম চাগে। কৌশিক, কিবা ক'বা "? " ...নাই।" টোপনীৰ পৰা সাৰ পাই উঠি কোৱাৰ দৰে ক'লে কৌশিকে। ...ন্তে যাওঁ ব'লা।" অজন্তা যাবলৈ প্ৰস্তুত হ'ল। কৌশিকে এখোজ ...ৱাজকৈ গেটৰ ফালে আগবাঢ়িল।

ৰাতিটো কৌশিকৰ টোপনী নাহিল। কিহৰ বাবে অজন্তাই তাৰ ...নেৰৰ নোৱাৰিলে। তাক এটাও কথা কবলৈ সুবিধা নিদি দেউতাকৰ ...ত সহজেই আত্মসৰ্মপন কৰা এইজনী অজন্তাটো ইমান ৰক্ষনশীল ...ল, হয়তো সি এতিয়া বিয়া কৰাব নোৱাৰিলে হেতেন, কিন্তু তাৰ ...ন অতি বেছি তিনি বছৰ ৰ'ব নোৱাৰিলে কিয়? এয়ে নেকি মিঠা ... প্ৰেম ভালপোৱা। সি মনতে ঠিৰাং কৰিলে অজন্তাক ইয়াৰ ...ৱৰ দিবই দিব। অজন্তা আৰু তাইৰ দেউতাকক দেখুৱাব অকল ...ই সকলো নহয়। কেইদিন মানৰ পিছত সি অন্যসূত্ৰে গম পালে ...ৰ ভাবী স্বামী ইলেক্ট্ৰনিক্স কোম্পানী এটাৰ নৰ্থ-ইষ্টৰ এচিষ্টেন্ট ...াৰেল মেনেজাৰ।

চিনেমাৰ চলমান দৃশ্যবোৰৰ নিচিনাকৈ তাতীতৰ সেই মূহুত বোৰ এটা এটাকৈ মানস পটত ভাহি আহিল। চিঠিখন তাই আলফুলে সামৰি আকৌ আগৰ ঠাইত থৈ দিলে। তাই এতিয়া সকলো পাইছে, কিন্তু পোৱা নাই মানসিক সুখ। তাইৰ স্বামী অনুপম ইমান মৰমীয়াল হোৱা সত্বেও তাই যেন অনুপমৰ লগত একাত্ম হব পৰা নাই। কোম্পানীৰ উচ্চ-খাপৰ বিষয়া হোৱাৰ কাৰনেই অনুপম প্ৰায়ে বাহিৰত থাকিব লাগে। বাংগালোৰলৈ অহা সিহঁতৰ এবছৰমানহে হৈছে। অনুপমৰ কোম্পানীৰ কামত এতিয়া দিল্লী, মুম্বাই, ছিংগাপুৰ, টকিঅ, আদি ঠাইলৈ, যোৱাৰ মাত্ৰ বাঢ়িছেহে। চিঠিখনে আকৌ তাইক কৌশিকৰ কথালৈ মনত পেলাই দিলে। তাইৰ চিন্তাত মতি পেলাই ফোনৰ ৰিং বাজি উঠিল ৰিচিভাৰটো তুলি ল'লে। মিচেছ কৃষ্ণমুৰ্তিৰ মাতটো সিফালৰ পৰা ভাহি আহিল। মিচেছ কৃষ্ণমুৰ্তিৰ বাৰ্থডে পাৰ্টীলৈ নিমন্ত্ৰন কৰিছে। ফেক্সত ইনভাইটেচন লেটাৰ পঠোৱা বুলিও ক'লে, ৰিচিভাৰটো থৈ কাৰ্ডখন চাই অনুপমলৈ ফোন কৰি কথাটো জনাই সন্ধ্যা সোনকালে আহিবলৈ ক'লে।

হলটোত প্ৰায় ছয়যোৰ মান ডাইনিং টেবুল আছে। ৰঙা নীলা, সেউজীয়া মৃদু পোহৰৰ আমেজত আৰু সংগীতৰ মৃদু মূৰ্চনাত পৰিবেশ টো উৎসৱমুখৰ কৰি তুলিছে। তাতে কাটা চামুচ, গিলাচ, প্লেটৰ মৃদু অথচ অসামঞ্জস্য শব্দই খোৱা বোৱাৰ ব্যস্ততাৰ ইঙ্গিত দিছে। কৌশিকে প্ৰথমতে তাৰ বন্ধু লগত এটা কমত বহি আছিল আৰু পিচত সিহঁতক সেই হলটোলৈ লৈ যোৱা হ'ল। সি তাত ভৰি দিয়েই পৰিস্থিতিটোৰ উমান ল'লে। দুই তিনি যোৰ মানে সংগীতৰ সুৰে সুৰে ব'ল ডেন্স দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। ক্ৰমান্বয়ে যোৱাৰ সংখ্যা বাঢ়িছিল। কৌশিকে এখন টেবুলৰ চৌকাষে তিনিগৰাকী মহিলা আৰু দুজন মানুহ বহি থকা দেখা পালে। মৃদু পোহৰত তাৰে এগৰাকী মহিলা তাৰ চিনাকী চিনাকী যেন লাগিল। ওচৰৰ টেবুলত সংলগ্ন চেয়াৰ এখন টনাৰ চলেৰে মহিলা গৰাকী ভালদৰে নিৰিক্ষন কৰিলে। সি নিজকে বিশ্বাস কৰিব পৰা নাই এইজনী দেখোন অজন্তা। তাৰ মৰমৰ অজন্তা। অজন্তাইও এবাৰ সেইফালে চাওঁতে তাৰ চকুৰে চকুৰে পৰিল। তইও চাগৈ তাইক দেখি আচৰিতেই হৈছিল। তাই উঠি আহি ঠিক তাৰ ওচৰ পালেহি। "এক্সকিউজ মি, আৰনট ইউ কৌষিক বৰা"। তাইৰ পোনপটিয়া প্ৰশ্নত সি অলপো আচৰিতই নোহোৱা দেখুৱাই ক'লে, " য়া, আই থিংক ইউ আৰ অজন্তা, আ'নট ইউ? " " হয়", তাই চমুকৈ উত্তৰ দি সোহাত খন আগবঢ়াই দিলে।, " সৌ যে কৰুনাৰটোত ডেন্স কৰি আছে, সেইজন মোৰ হাচবেণ্ড, অনুপম। তুমি যাৰ বাৰ্থডে'পাৰ্টি খাবলৈ আহিছা তেওঁ অনুপমৰ কলিগ' এজনৰ ৱাইফ। তুমি পিছে কি কৰা, ক'ত থাকা আৰু ইয়াত কেনেকৈ ওলালাহি।"

"মই সেনা বাহনীৰ কমাণ্ডিং অফিচাৰ। এতিয়া অসমতে কাম কৰি আছো। মোৰ ভাইটিজন চুৰথ্‌কল আৰ ই চি ত পঢ়ি আছে। তাৰ ওচৰলৈ আহিছিলো। এটা বিশেষ কামত। এওঁ মোৰ বন্ধু। বৰ্ত্তমান তেওঁৰ ঘৰতে আছো। অনুপমৰ কালিগ'ৰ ৱাইফ এওঁৰ বন্ধু এজনৰ ভনীয়েক হয়। মই পিছে অনিমন্ত্রিত অতিথি।' কৌশিক তাৰ বিষয়ে থুলমুলকৈ ক'লে " কৌশিক তুমি আৰ্ম ফৰ্চতহে চাকৰি পালাগৈ।" অজন্তাই হতাশাভৰা কণ্ঠেৰে ক'লে। " কিয় কি হ'ল , দেশ ৰক্ষা কৰা কামতকৈ আৰু ভাল কাম কি আছে। অ' মোৰ অহা মাহত কাশ্মীৰলৈ ট্ৰেন্সফাৰ হ'ব।" কৌশিকে ক'লে, " কাশ্মীৰলৈ"! অজন্তাই ব্যাকুল হৈ ক'লে, " অ' কি হ'ল? " সি ক'লে। "নাই একো হোৱা নাই"। "তোমাৰ লগত মোৰ দুটামান কথা পাতিব লগীয়া আছিল, " অলপ সময় ৰৈ তাই ক'লে। "কোৱা কি ক'ব লগা আছে।" কৌশিকে ক'লে। " ইয়াত নহয়, কাইলৈ তুমি পাৰ্কৰ ওচৰত মোৰ কাৰনে অকনমান সময় খৰছ কৰিবানে "? অজন্তাই ক'লে, "কোৱা, কিমান সময়ত"? কৌশিকে আপত্তি নকৰি ক'লে, " ঠিক চাৰিটাত," তাই ক'লে, "বাৰু, মোৰ ন বজাত ট্ৰেইনৰ সময়, ভালকৈ পাৰিম "। কৌশিক ক'লে।

বহু দিনৰ মূৰত কৌশিক আৰু অজন্তাই দুয়ো একেলগে ৰেষ্টুৰেন্টৰ চকী অধিকাৰ কৰিছে। অজন্তাই মেনুখন চাই বয়জনক ইডলীৰ অৰ্ডাৰ দিলে আৰু আৰম্ভ কৰিলে, "জানা কৌশিক, মোৰ সংসাৰিক জীৱন অনুপমৰ লগত একেবাৰে ভাল লগা নাই। তুমিয়েই মোৰ হৃদয় আবৰি আছা আৰু আগলৈকে থাকিবা। কোৱা কৌশিক মই এতিয়া ডিভৰ্চ কৰিবলৈ সাজু আছো, তুমি মোক গ্ৰহন কৰিবানে"? কৌশিকে কিছু সময় মৌন হৈ থাকিল আৰু ক'লে , "তুমি চাৰিবছৰৰ অন্তৰংগতাৰ মূৰতো মোক চিনিব নোৱাৰিলা। মোক বুজিবলৈ তোমাৰ আহৰি নাছিল। এতিয়া কৌষিকক চিনি পোৱা হ'লা কেনেকৈ"? "কৌশিক মোৰ বিয়াৰ সময়ত তোমাৰ চাকৰি নাছিল আৰু তুমি হেনো ল'ৰাৰ কাপ্তৈৰ আছিলা। সেয়েহে দেউতাই তোমাক লগত মোৰ বিয়া হোৱাটো নিবিচাৰিছিল। মইও দেউতাক অমান্য কৰাৰ সাহস নাছিল। সেয়েহে অনিচ্ছা সত্বেও অনুপমৰ লগত বিয়াত বহিত লগা হ'ল। এতিয়া আৰু দেউতা নাই, সেইবোৰ আতঁ ধৰিবলৈ দেউতা নাই।" কথাখিনি কৈ অজন্তাই ৰুমালেৰে চকুৰ পৰা ওলাব ধৰা চকুৰ পানী মচিলে। "তোমাৰ আৰু অনুপমৰ সংসাৰ ভঙাৰ অধিকাৰ মোৰ নাই। সকলো সিদ্ধান্ত তোমাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিছে। তুমি কি কৰা কৰিবা।" অলপ চিন্তিত হৈ কৌশিকে ক'লে।

"আচাম ট্ৰিবিউন"ৰ ইন্টাৰনেট এডিচনটোৰ প্ৰথম পৃষ্ঠাত কাশ্মীৰত উগ্ৰপন্থীৰ বোমা বিস্ফোৰণত সেনা বাহিনীৰ কনভয় এটা ধ্বংস হোৱাৰ বাতৰিটো দেখি অজন্তা চমকি উঠিল। বাতৰি পঢ়ি তাত 'কৌশিক বৰা 'নামটো দেখি অজন্তা প্ৰায় সংজ্ঞাহীন হৈ পৰিল। লগে লগে নিজৰ চম্ভালি বিচনাৰ ওচৰলৈ গ'ল। কৌশিক আহত হৈছে। ভগৱানৰ দয়া তাৰ যে প্ৰানটো মাৰি নিনিলে।

আজি প্ৰায় ডেৰমাহ হ'ল কৌষিক আমি হস্পিটেলত থকা। আজি তাক হস্পিতেলৰ পৰা বিদায় দিব। সি এখন ভৰি হেৰুৱাই পুৱা সাৰ পাই উঠি বাহিৰলৈ ওলাবলৈ বুলি পেংযোৰত চকু পেলাওঁতে দুৱাৰ খোলাৰ শব্দত সচকিত হৈ উঠিল। সি দেখিলে নাৰ্চ এজনীৰ লগত অজন্তা তাৰ ওচৰলৈ সোমাই আহিছে। নাৰ্চজনীয়ে অজন্তাক কৌশিকৰ ওচৰত থৈ পুনৰ উভতি গ'ল। কান্দোন প্ৰায় অজন্তাই ক'লে " কৌশিক মই তোমাক এৰি কেতিয়াও থাকিব নোৱাৰো। মই সদায় তোমাৰ লগতেই থাকিম। তোমাক শুশ্ৰষা কৰিয়েই মই তোমাক দিয়া দুখৰ প্ৰতিফল ভোগ কৰিম। মই ডিৰ্ভচ কৰিলো কৌশিক। কোৱা কৌশিক, মই তোমাৰ জীৱনৰ লগৰী হ'ব পাৰিমনে? কৌশিকৰ দুচকু লোচক ববলৈ আৰম্ভ কৰিছিলেই। অজন্তাৰ মুখৰ পৰা এটা মৃদু উচুপনি উঠিল। কৌশিক উঠিব খুজিছিল। অজন্তাই অলপ সহায় কৰি দিলে। দুয়ো বাৰান্দালৈ ওলাই আহিল। বাহিৰত কৌশিকৰ ভায়েক আৰু বা... ৰৈ আছিল। সন্মুখৰ ফুলনিৰ বেলিফুল কেইজোপাই বেলিৰ পোহৰৰ লগত মিতিৰালি পাতি মৃদু বতাহৰ তাল তালে হেন্দোলনি খেলি অজন্তা-কৌশিকৰ নৱজীৱনক সিহতেওঁ যেন ওলগ জনাইছে।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

হিন্দু-ইছলামিক স্থপতিশিল্পৰ বৈশিষ্ট্য

তপন কুমাৰ শালৈ অষ্টম যান্মাসিক (চিভিল)

ভাৰতবৰ্ষলৈ মুছলমান শাসকসকলৰ আগমনৰ লগে লগে থলুৱা ...লা আৰু সংস্কৃতিৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ প্ৰভাৱ স্পষ্টকৈ পৰে। এই ...কাৰে আন আন শিল্পৰ লগতে স্থপিত শিল্পকো প্ৰভাৱিত কৰে। ইয়াৰ ...লত এক নতুন নিৰ্মাণশৈলীৰ প্ৰচলন হোৱাৰ উপৰিও মুছলিম সমাজৰ ...তি আৰু সামজিক নীতিনিয়মও ইয়াত প্ৰতিফলিত হয়।

মুছলিম সকলে ভাৰতবৰ্ষৰ স্থপতিশিল্পলৈ এক অনন্য বৈচিত্ৰ ...দান কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত চৈ পিঠিয়া টোৰণৰ (Arch) বা ধেনুৰ ...লনেই উল্লেখযোগ্য। পূৰ্ব-মুছলিম যুগতো ভাৰতবৰ্ষত এনে ধৰণৰ ...নি নিৰ্মাণ কৰাৰ প্ৰমাণ দেখা যায় যদিও মুছলিম স্থপতিবিদ সকলকে ...ধেনুৰ (True Arch) প্ৰচলক বুলি কোৱা হয়। তেওঁলোকে দুই স্তম্ভ ...দেৱালৰ মাজৰ খালী ঠাই পূৰণৰ বাবে শিল বা ইটাৰ এনে ধেনুৰ ...হাৰ কৰিছিল। যদিও এই পূৰ্ণ ধেনুৰ গঠনৰ লগত প্ৰাচীন হিন্দু ...তিশিল্পৰ ধেনুসদৃশ গঠনৰ সাদৃশ্য আছিল মুছলিম সকলে প্ৰৱৰ্ত্ত ...ৱা পূৰ্ণ ধেনুয়ে ভাৰতীয় নিৰ্মাণ শৈলীত স্থায়ী আসন লাভ কৰিলে। ...লত ঘৰৰ মূধাবৰণৰ (ceiling)চৌকাঠৰ (Lintel) স্থান ল'লে ...ৰ্ণধেনুয়ে আৰু পিৰামিডীয় মূধাবৰণৰ স্থান ল'লে গুম্বজে ...Dome)তেনেদৰেই চাৰিচুকিয়া গঠন এটাৰ ওপৰত গুম্বজ সজা প্ৰথাৰ ...চলন হ'ল। বাৰাণ্ডাৰ প্ৰচলনো হিন্দু-মুছলিম নিৰ্মাণশৈলীৰ এটা স্বকীয় ...শিষ্ট্য। বাৰণ্ডাৰ লগত সংলগ্ন গাঠনিবোৰ আছিল অত্যন্ত আলংকাৰিক। ...স্তম্ভ (মিনাৰ) আৰু অৰ্ধ গুম্বজ হৈছে এই নিমাৰ্ণশৈলীৰ আন দুটা ...খযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

হিন্দু আৰু মুছলিম ধৰ্মৰ প্ৰাৰ্থনা কৰাৰ নিজস্বশৈলীৰ প্ৰভাৱ ...ৰ আৰু মছজিদৰ নিৰ্মানশৈলীত স্পষ্ট। বিগ্ৰহ মুৰ্ত্তি স্থাপনৰ বাবে ...ক কোঠালি আৰু তাৰ সন্মুখত ভক্তসকলৰ বাবে এখন মণ্ডপ, ...নাড়ম্বৰ হিন্দু মন্দিৰৰবাবে যথেষ্ট।কিন্তু ইছলামধৰ্মই সামূহিক ...ত গুৰুত্ব দিয়ে। সেয়েহে এটা মছজিদত এখন আহল বহল চোতাল ...পশ্চিম দিশত এটা প্ৰাৰ্থনাগৃহ অত্যাৱশ্যকীয়। প্ৰাৰ্থনাগৃহত ইমাম ...ৰ বাবে এখন মঞ্চ নিৰ্মাণ কৰা হয়। ভক্তসকলক প্ৰাৰ্থনাৰ বাবে ...জনাবলৈ সজা মিনাৰ সমূহ পিছলৈ স্থপতি কলাৰ নিদৰ্শন স্বৰূপহে ...মছজিদ সমূহৰ মুখ্যদ্বাৰ থাকে পূবমুৱাকৈ।

মুছলিমসকলে মৃতকক কবৰস্থ কৰে আনহাতে হিন্দুসকলে ...দাহ কৰে। এই কবৰস্থ কৰাৰ ৰীতিৰ ফলতে প্ৰচলন হয় ...সমূহৰ (Tomb) এটা গুম্বজেৰে আচ্ছাদিত কোঠা, এখন ...ক আৰু মাটিৰ তলত কোঠাত থকা প্ৰকৃত কবৰ, এইকেইটা হৈছে মৈদাম সমূহৰ মুখ্য অংশ। মৈদামসমূহৰ প্ৰৱেশদ্বাৰ সাধাৰণতে দক্ষিণ দিশৰ পৰা হয়।

ইছলামিক ভাস্কৰ্যশিল্পৰ প্ৰকাশভংগী, ভাবধাৰা, আদিও পূৰ্বৰ হিন্দু ভাস্কৰ্য্যতকৈ পৃথক। হিন্দু ভাস্কৰ্য্যৰ অলংকৰণ মূলতঃ প্ৰাকৃতিক। এনে অলংকৰণত নৰ,পশু সকলো বিদ্যমান। বৈষুৱীয় দেশখনৰ অৰণ্যইও এনে অলংকৰণত স্থান লাভ কৰিছিল। কিন্তু মুছলিম ভাস্কৰ্য্য শিল্পৰ আলংকৰণ মূলত জ্যামিতিক।এই শৈলীত আলংকাৰিক লিখনীৰো বিস্তৰ ব্যৱহাৰ হৈছিল। সহজ সৰল প্ৰকাশভংগী ,নিৰ্মাণ সামগ্ৰীৰ যথাযথ ব্যৱহাৰ আৰু বিভিন্ন অংশৰ সঠিক সজ্জাই হৈছে ইছলামিক স্থপতিশিল্পৰ বৈশিষ্ট্য। কিন্তু হিন্দু শিল্পকলাত জটিল ভাস্কৰ্য্যৰ অতিশাৰ্য্যতাই প্ৰাধান্য লাভ কৰিছিল। ইছলামিক গাঠনিৰ অলংকৰণবোৰ সাধাৰণতে শিলত খোদিত কৰা হৈছিল। এনে অলংকৰণ সমূহ কাৰ্শীপিকাৰ্য্যৰ (Embriodery)সমকক্ষ আছিল। চূণৰ ব্যৱহাৰ প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষত অতি সীমিত আছিল। ইটাৰ গাথনিৰ বাবে কেৱল বোকাহে (mud) ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। ডাঙৰ শিলৰ চটাবোৰ লোৰ চটিৰে সংযোগ কৰা হৈছিল। মুছলিমসকলে পিছে চূণৰ বিস্তাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। তেওঁলোকে চূণৰ সহায়ত গাঠনিৰ কাম কৰাৰ উপৰিও চূণক লেপ (plaster) ৰূপেও ব্যৱহাৰ কৰিছিল। মুছলিমশৈলিৰ নিৰ্মাণত অলংকৰণৰ ভেটি ৰূপেও চূণৰ বহুল ব্যৱহাৰ হৈছিল।

হিন্দু-ইছলামিক স্থপতিশিল্পক মূলতঃ তিনিটা ভাগত বিভক্ত কৰিব পাৰি। প্ৰথম ভাগত পৰে চুলতান বা ক্ষুদ্ৰৰাজ্যসমূহৰ শাষণকৰ্ত্তাসকলে সজা স্মৃতি সৌধ সমূহ। দ্বিতীয় ভাগত পৰে চুলতানসকলৰ কৱলৰ পৰা নিজকে স্বাধীন ঘোষণা কৰা ৰাজ্যসমূহৰ নিৰ্মানশৈলী। এই নিৰ্মাণশৈলীয়ে এক স্বকীয় ভিন্নতাৰ প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।মোগলসকলৰ নিমাৰ্ণশৈলী পৰে তৃতীয় ভাগত। মোগলসকলে প্ৰায় সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষকে একত্ৰিত কৰিছিল। ফলত সমগ্ৰ ভাৰততে এই নিৰ্মাণশৈলীৰ প্ৰভাৱ সুস্পষ্ট হৈ পৰিছিল।

ইছলামিক শাসণকৰ্ত্তাসকলে আমদানি কৰা স্থপতিশিল্প আৰু থলুৱা হিন্দু স্থপতিশিল্পৰ এক অপূৰ্ব মিশ্ৰণ ঘটি সৃষ্টি হয় এক নতুন নিৰ্মাণশৈলীৰ। গুম্বজ, ধেনু আদিৰ প্ৰচলন কৰিছিল মুছলিম সকলে আনহাতে অত্যাধিক আলংকাৰিক নিৰ্মাণশৈলী হ'ল হিন্দু স্থপতি শিল্পৰ এক স্বকীয় বৈশিষ্ট্য। এনে দুই স্থপতিশিল্পৰ সংমিশ্ৰনৰ ফলতহে ভাৰত বৰ্ষত এক নতুন নিৰ্মাণশৈলীৰ প্ৰচলন হৈছিল, যি নেকি ইংৰাজৰ আগমনৰ সময়লৈকে নিৰ্মিত হোৱা প্ৰত্যেকটো উল্লেখনীয় নিৰ্মাণতেই প্ৰতিফলিত হৈছিল।

অনুবাদ গল্প

নিয়তি

মূল : অ'হেনৰী
অনুঃ অনুৰাগ শৰ্মা
অষ্টম ষাণ্মাসিক (মেকানিকেল)

চপীয়ে মেডিচন স্কোৱাৰৰ পাৰ্কত থকা বেঞ্চত অস্বস্তিৰে বাগৰ সলালে। যেতিয়া ৰাতি বনৰীয়া হাঁহে চিঞৰে আৰু যেতিয়া অন্য মানুহে প্ৰেয়সীৰ বুকুৰ উম লয় আৰু যেতিয়া চপীয়ে বেঞ্চত অস্বস্তিৰে বাগৰ সলায় তেতিয়াই আপুনি গম পাব শীতৰ আগমনৰ কথা।

শুকান পাত এটা চপীৰ কোলাত পেলাই শীতে নিজৰ আগমনৰ কথা আকৌ এবাৰ দোহাৰিলে। আচলতে শীতে মেডিচন স্কোৱাৰ পাৰ্কত থকা বাসিন্দাসকলক নিজৰ আগমনৰ আগলি বতৰা দি দিয়ে।

চপীয়ে হঠাতে নিজৰ বিষয়ে সচেতন হৈ পৰিল। সি শীতকালটো ভালদৰে কটোৱাৰ সংকল্প লৈ বেঞ্চত পুনৰ অস্বস্তিৰে বাগৰ সলালে।

শীতকালটো কটোৱাৰ বাবে চপীৰ মনত কোনো উচ্চ পৰিকল্পনা নাই। তাৰ পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত ভূমধ্যসাগৰৰ বিলাসী জাহাজৰ কল্পনা বা বিচুবিয়ান উপসাগৰৰ মনোমোহা দৃশ্য আদি অন্তৰ্ভূক্ত নহয়। শীতৰ তিনিমাহ জেলত সুন্দৰ ভাৱে কটোৱাটোয়ে তাৰ অভিলাস। সেই কেইদিন জেলৰ সুন্দৰ অভ্যৰ্থনা তথা মনে মিলা সংগীৰ লগত কটাব পাৰিব সেইটো আশা পূৰণ কৰিবলৈ তাৰ প্ৰবল ইচ্ছা হল।

যোৱা কেইবছৰমান শীতৰ সময়ত চপী সুন্দৰ ব্লেকৱেলতে থাকিছিল। যেতিয়া চপীৰ পাৰ্কৰ ভাগ্যশীল সংগীয়ে পাম বীচলৈ গুচি গ'ল চপীয়ে তেতিয়া মনতে ভাবিছিল যে সি অনাগত শীতত জেলতে কটাব।এতিয়া সেই কামৰ বাবে তাৰ সময় আহিল। যোৱাৰাতি তাক দি থৈ যোৱা চাবাথৰ তিনিখন বাতৰি কাকত কোটৰ ভিতৰতে আছিল। সি সেইকেইখন গাত লৈ শীত গুচাবলৈ বৃথা চেষ্টা কৰিলে। তাৰ মন লাহে লাহে জেলৰ ভিতৰৰ বিচনাকেইখনৰ প্ৰতি প্ৰবলভাৱে আকৰ্ষিত হ'বলৈ ধৰিলে। সি গৃহহীনবিলাকৰ কাৰণে থকা স্বেচ্ছাচাৰী অনুষ্ঠানবোৰক গালি পাৰিলে। তাৰমতে সেই মানুহবোৰৰ উপকাৰকৈ আইন সিহঁতৰ প্ৰতি বেছি দয়ালু। চহৰত অসংখ্য তেনে অনুষ্ঠান আছে য'ত চপীয়ে অতি সহজে অলপো কষ্ট নোহোৱাকৈ তাৰ জীৱন কটাব পাৰে। কিন্তু ... সজাৰ পক্ষীৰ দৰে হৈ পৰিব। পইচাৰে ধাৰ সুজাব নালাগিলেও ... সহানুভূতিৰ বাবত বহুতৰ ঠাট্টা মস্কৰা সহিব লাগিব। প্ৰত্যেক ... বাবে যেনেকৈ এজন ব্ৰুটাছ থাকে ঠিক তেনেদৰে তাত খোৱা ... ৰুটিৰ ক্ষতিপূৰণো সিহঁতক সুজাব লাগিব। মানুহবোৰে চপীৰ ... চিন্তাচৰ্চা অনাধিকাৰ প্ৰৱেশ কৰিব। তাতকৈ কেইদিনমান আইনৰ ... হৈ থকাই শ্ৰেয়। যদিও তাত জেলত নিয়মানুবৰ্ত্তিতা মানি চলিব ... তেওঁলোকে ব্যক্তিগত বিষয়ত হস্তক্ষেপ নকৰে।

চপীৰ এতিয়া হাতে কামে লাগিবৰ হ'ল। আচলতে তাৰ ... পূৰণৰ বহুতো সহজ উপায় আছে। আটাইতকৈ সহজ উপায় ... ৰেষ্টুৰা এখনত গৈ উদৰ পূৰাই খাই বিলৰ প্ৰতি অপাৰগতা ... ৰেষ্টুৰাৰ মানুহে অকণো হৈ চৈ নকৰাকৈ পুলিচৰ হাতত দিলে ... কামখিনি মেষ্টিষ্ট্ৰেটে সহজে কৰি দিব।

চপীয়ে পাৰ্কৰ বেঞ্চখন এৰি পাৰ্কৰ পৰা ওলাই গৈ "ব্ৰডৱে"ৰ ... আগুৱাব ধৰিলে। কিছুদূৰ গৈ এখন ৰসাল খাদ্যৰে ভৰপূৰ ... ৰেষ্টুৰাৰ ওচৰত ৰ'ল।

চপীৰ নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস আছে। তথাপিও সি নিজে ... কোটটোলৈ লক্ষ্য কৰিলে । ঠিকে আছে। কোটটো এগৰাকী ... মিছনাৰীয়ে থেংছগিভিংডেৰ দিনা উপহাৰ দিয়া। দাড়িও কটা আছে ... সি কেনেবাকৈ ৰেষ্টুৰাৰ টেবুল এখন অধিকাৰ কৰিব পাৰে তেতিয়া ... সাফল্য নিশ্চত। টেবুলৰ ওপৰত ওলাই থকা দেহৰ সাজে নিশ্চয় ... মনত সন্দেহ নজগায়। সি ভাবিলে ৰোষ্টকৰা বনৰীয়া হাঁহ, ... এবটল, সুগন্ধি ফ্ৰেঞ্চ চীজ, ডেমী টিজ অলপ আৰু চিগাৰ ... এইখিনিয়েই তাৰবাবে যথেষ্ট হ'ব তাৰোপৰি বিলৰ পৰিমাণো ... নহব তথা ৰেষ্টুৰাৰ গৰাকীৰ ওপৰত সেই বিলৰ পৰিমাণে ... প্ৰভাৱ নেপেলাব। খাদ্যখিনিয়ে তাৰ শীতকালীন বাসস্থানলৈ ...

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, ...

...সময়ে অৱহেলা যোগাব।

চপীয়ে ৰেষ্টুৰাৰ ভিতৰত ভৰি দিয়াৰ লগে লগে প্ৰধান ৱেইটাৰৰ ... তাৰ পুৰণি পেন্ট আৰু ক্ষয় যোৱা জোতাযোৰৰ ওপৰত পৰিল। লগে লগে ৱেইটাৰজনৰ কঠোৰ হাতে চপীক অতি শান্তি পূৰ্ণভাৱে গতিয়াই বাহিৰ কৰি দিলে। গতা খোৱাৰ পিছত চপীৰ কনৰীয়া হাহঁৰ ৰোষ্ট খোৱাৰ সপোন কৰ্পূৰৰ দৰে উৰি গল।

চপীয়ে ব্ৰডৱে এৰি চিক্সথ এভিন্যুত উঠিল। তাৰ এনে লাগিল যেন তাৰ শীতকালীন বাসস্থানলৈ যোৱা যাত্ৰা বৰ সহজ নহব। কিন্তু সি আন এটা উপায় ভাবিলে।

চিক্সথ এভিন্যুৰ চুকত সি এখন ডাঙৰ দোকান দেখিলে। সি এটা শিল দলিয়াই দোকানৰ সন্মুখত থকা ডাঙৰ আইনাখন ভাঙি দিলে। তাত লগে লগে মানুহৰ জুম বান্ধিলে আৰু পুলিচে এজন তৎক্ষণাত উপস্থিত হ'ল। চপীয়ে পকেটত হাত ভৰাই নিজৰ স্থানতে থিয় হৈ থাকিল। পুলিচজনে উত্তেজিত হৈ সুধিলে " কোনে এই কামটো কৰিলে" ?

চপীয়ে নিৰুদ্বেগভাৱে উত্তৰ দিলে " আপুনি নাভাবেনে বাৰু সেই মানুহজন ময়েই হ'ব পাৰো।"

পুলিচজনে চপীক ধৰাটো দূৰৰে কথা সন্দেহৰ চকুৰেও নাচালে। যিজনে এই কামটো কৰিছে তেওঁ নিশ্চয় ইয়াতে বৈ পুলিচৰ বাবে অপেক্ষা কৰিনাথাকে। হঠাৎ পুলিচজন টেক্সী ধৰিবলৈ দৌৰি যোৱা মানুহ এজনৰ প্ৰতিহে আৰ্কষিত হ'ল। চপী দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে অসফল হ'ল।

ৰাস্তাৰ সিফালে থকা আন এখন ৰেষ্টুৰাৰ প্ৰতি চপী আগবাঢ়িল। যদিও আগৰ ৰেষ্টুৰাখনৰ দৰে অত্যাধুনিক নহয়, চপীৰ বিশ্বাস ইয়াতে সি সফল হ'ব পাৰিব। ৰেষ্টুৰা খনত বিভিন্ন খাদ্যসামগ্ৰী সজোৱা আছে। চপীয়ে অতি সাধাৰণভাৱে গৈ এখন টেবুল অধিকাৰ কৰিলে আৰু কাকো সন্দেহৰ অৱকাশ নিদিয়াকৈ পৰ্কষ্টিক,ড্ৰাফ নট আৰু পাই খালে। তাৰ পিছত ৱেইটাৰক তাচ্ছিল্যৰ সুৰত নিজৰ অৱস্থাটো জনালে।

" মই ভাবো আপুনি ভদ্ৰলোক এজনৰ সময় নষ্ট নকৰি অতি সোনকালে পুলিচ এজন মাতিব।"

"তোমাৰ কাৰণে পুলিচ ?" আচৰিত হৈ ৱেইটাৰজনে চপীৰ পিনে চাইকালে, তেওঁৰ চকুটো চেৰীৰ নিচিনাকৈ উজলি উঠিলে আৰু ভিতৰলৈ চাই কাৰোবাক মাতিলে।

ক্ষন্তেক পিচতে চপীয়ে নিজকে ফুটপাথত আবিস্কাৰ কৰিলে। ধূলি জোকাৰি নিজৰ দেহৰ গাঠিৰ বিষবোৰ অনুভৱ কৰিবলৈ কিছু সময় লাগিল ।নিজৰ অৱস্থালৈ চাই হাহিঁও উঠিল। এতিয়া চপীৰ বাবে জেল বহু দূৰত। চপীৰ পৰা নাতি দূৰত থকা পুলিচ জনে তাৰ অৱস্থা দেখি হাহি গুচি গ'ল।

অলপদূৰ গৈ চপীয়ে পুনৰ মনত সাহস গোটাই ললে। এইবাৰ সি দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞ হ'ল সুযোগ নেৰাৰ বাবে। সি কিছুদুৰত এগৰাকী মহিলাই দোকান এখনৰ বাহিৰত সজাই থোৱা সামগ্ৰী কিছুমান চাই থকা দেখিলে। তাৰ অলপ আগত এজন বৃহৎকায় পুলিছ অতি ভদ্ৰভাৱে বৈ আছে।

চপীয়ে চিকাৰ আৰু তাৰ ওচৰত বৈ থকা পুলিছজন দেখি কল্পনাকৰিলে যে এইবাৰ অতি সহজে সি জেলৰ দুৱৰা দেখা পাব। তাৰ লগে লগে সপোনৰ শীতকালীন নিবাসত উপনীত হব পাৰিব।

চপীয়ে তাৰ নেকটাই ডাল ঠিক কৰি ললে আৰু নিজকে এবাৰ নিৰীক্ষন কৰিলে। সি মহিলাগৰাকীৰ ফালে অগ্ৰসৰ হ'ল। মহিলাগৰাকীৰ ওচৰ চাপি, সি মৃদু কাহ এটা মাৰি তাইৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলে আৰু লগে লগে সি দেখিলে যে পুলিছজনে তাৰ পিনে চাই আছে।

মহিলাগৰাকী কেইখোজমান আগুৱাই গৈ পুনৰ বস্তুবিলাক চোৱাত লাগিল ।চপীয়ে নিৰ্বিকাৰভাৱে পুনৰ মহিলাগৰাকীৰ ওচৰ চাপি বিনম্ৰভাৱে হেটটো দাঙি সুধিলে " অই । বেদোলিয়া দেখোন! তুমি মোৰ স'তে ফুৰিবলৈ নোযোৱানেকি"? পুলিচজনে তেতিয়া সিহঁতৰ পিনে একেথৰে চায়েই আছিল। চপীয়ে ভাবিলে, এতিয়া নিশ্চয় সি তাৰ গন্তব্যস্থল নিৰ্বিঘ্নে পাবগৈ। মহিলাগৰাকী তাৰ পিনে ঘূৰি ললে আৰু তাৰ কোটৰ বুটাম এটা চুই মূৰ দুপিয়ালে " নিশ্চয় মাইক। মই তোমাৰ সতে কিছু কথা পাতিব খোজো। কিন্তু পুলিছজনে আমাৰ ফালে চায়ে আছে"।

সিহঁত দুজন ধৰাধৰিকৈ পুলিছজনৰ মুখৰ আগেদিয়েই পাৰ হৈ আহিল। চপীৰ অসহ্য লাগিল.সি কিছুদূৰ গৈ তাইক এৰি দৌৰিলে।

অলপ দৌৰি সি বৈ গ'ল। সি তাৰ চাৰিওদিশে সুক্ষ্মভাৱে পৰ্যাবেক্ষন কৰিলে। নিয়ন লাইটৰ উজ্জল পোহৰৰ মাজত সি বৈ আছে। তাৰ আশে পাশে অনেক পুৰুষ মহিলাই নোমৰ কোট পিন্ধি অহা যোৱা কৰি আছে। চপীৰ মনত সন্দেহ হ'ল যে সি যেন জেললৈ যাবলৈ সক্ষম

... VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

নহ'ব ।ভাবি ইফালে সিফালে চাওতে থিয়েটাৰ হ'ল এটাৰ সন্মুখত এজন পুলিছ দেখিলে।

সি হঠাৎ মদাহী এজনৰ নিচিনাকৈ ৰাস্তাত নাচি বাগি চিঞৰি পদাচাৰী বিলাকক আমনি কৰিব ধৰিলে।

পুলিছজনে ঘুৰি গৈ এজনভদ্ৰ লোকক ক'লে "এও হাটফৰ্ড কলেজৰ ছাত্ৰ। এওঁলোকে আজি স্ফুৰ্ত্তি কৰি celebrate কৰিছে। ই আমনি দায়ক যদিও ক্ষতিকাৰক নহয়। গতিকে আমাৰ নিৰ্দেশ আছে এওঁলোকৰ একো অনিষ্ট-নকৰিবলৈ।

চপীৰ আত্মশান্তনা পাবলৈ পথ নোহাৰা হ'ল। কেতিয়া এজন পুলিছে তাক আটক কৰিব, কেতিয়া সি গৈ জেলত সোমাব, সকলো তাৰ সপোনৰো অগোচৰ যেন হ'ল।

সি ওচৰতে থকা চিগাৰৰ দোকান এখনত এজন ভদ্ৰলোকক চিগাৰ জ্বলাই ভিতৰত সোমোৱা দেখিলে। মানুহজনে নিজৰ ছাতিটো দুৱাৰমুখত আওঁজাই ৰাখিছে। চপীয়ে দোকানৰ ভিতৰত ভৰি ৰাখিয়েই ছাতিটো লৈ উভতি খোজ ললে। মানুহজনে ইতস্থতঃ ভাৱে তাৰ পিচ ললে।

" মোৰ ছাতি" মানুহজনে ক'লে। "হয় নেকি"? তাচ্ছিল্যৰ সুৰত সুধিলে। " বাৰু আপুনি পুলিছ এজন নামাতে কিয়? আপোনাৰ ছাতি মই ললো, বছ। আপুনি পুলিছ এজনক মাতক। সেই চুকত এজন ৰৈ আছে, ছাতিৰ গৰাকীজনে লাহেকৈ খোজৰ বেগ কমাই দিলে। চপীয়ে খোজৰ বেগ কমালে। অৱশ্যে পুলিছজনে সিহঁতৰ পিনে চাই আছে।

" নিশ্চয়" মানুহজনে ক'লে " মানে মই.......... আপুনিটো জানেই কেনেকৈ এনেকুৱা ভুলবোৰ হয়। যদি এইটো ছাতি মই আশাকৰো আপুনি মোক ক্ষমা কৰি দিব। আচলতে ৰাতিপুৱা ৰেষ্টুৰা এখনৰ পৰা লৈ আহিছিলো। যদি আপোনাৰ বুলি চিনি পাইছে তেন্তে নিশ্চয়......."

"নিশ্চয় মোৰ ছাতি " চপীয়ে নিৰ্বিকাৰ ভাৱে ক'লে। মানুহজনে উভতি খোজ ল'লে। সিহঁতক চাই থকা পুলিছজনে ৰাস্তাটোৰ সিপাৰে অসুবিধাত পৰা ওখ বগা চুলিৰ মানুহএজনৰ সহায়ৰ বাবে আগবাঢ়ি গ'ল।

চপীয়ে মেৰামতি চলি থকা পথ এটাৰে পূবলৈ আগবাঢ়িল। খণ্ডতে চপীয়ে ছাতিটো গাঁত এটাত দলিয়াই দিলে।

সি বেছবলৰ পোছাক পিন্ধি থকা মানুহ কিছুমানক কিবাকিবি ভোৰভোৰাই ক'লে। কিন্তু কোনোৱে তাক একো নকৰিলে। সি যেন ৰজাহে, সি যি কৰে সেয়াই শুদ্ধ। পথটোত জনসমাগম কম। কিছুদূৰ গৈ সি পুনৰ মেডিচন স্কোৱাৰৰ ফালে খোজ ললে। অলপদূৰ গৈ অস্বাভাৱিক ভাৱে শান্ত কেকুঁৰী এটাত সি ৰৈ গ'ল। সি সন্মুখত এটা ধুনীয়া পুৰণি গীৰ্জাঘৰ দেখিলে। গীৰ্জাটোৰ বেঙুণীয়া ৰং কৰা এখন খিৰিকিৰে কোমল পোহৰ এচেৰেঙা আহি বাহিৰত পৰিছেহি। ভিতৰত এজনে সুন্দৰ ভাৱে বাদ্যত চাবাথ এনথেম'ৰ সুৰ তুলিছে। চপীয়ে সেই মিঠা সুৰৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ পৰিল। সি গীৰ্জাটোৰ চৌহদ আৱৰি থকা লোৰ বেৰৰ ওচৰৰ স্তব্ধ হৈ ৰ'ল।

শান্ত, কোমল জোনাক, কম জনসমাগম, কেইটামান পক্ষী তাত শুই আছে। গোটেই পৰিবেশটো গাঁৱৰ গীৰ্জাৰ পৰিবেশ যেন লাগিল। অৰগেনৰ সুৰটোৱে তাক অতীতলৈ লৈ গল য'ত তাৰ মাৰ, বন্ধু বান্ধৱ, তাৰ সকলো অতীতে বাস কৰিছিল।

সেই সুৰ, সেই গীৰ্জাৰ দৃশ্যই তাৰ মনত তীব্ৰভাৱে আঘাত কৰিলে। সি নিজকে অন্যৰূপে আৱিস্কাৰ কৰিলে। চপীয়ে শংকাৰে নিজৰ উপস্থিতি, নিজৰ দিনবোৰ, ভগ্ন আশা তথা অদ্ভুত কামনাবোৰৰ বিষয়ে ভাৱিব ধৰিলে।

ঠিক সেইসময়তে তাৰ হৃদয় উজলি উঠিল আৰু সি লগে লগে তাৰ অদৃষ্টৰ সতে যুজিবলৈ সাজু হৈ পৰিল। সি নিজকে এই অৱস্থাৰ পৰা আতঁৰাই আনিব ।তাৰ মগজুত অধিকাৰ কৰা অশুভ শক্তিক পৰাস্ত কৰিব আৰু নিজকে পুনৰ নতুন ভাৱে গঢ়িব । এতিয়াও চপীৰ বয়স তাৰ বাল্যৰ সপোনক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিব পৰাবিধৰে। চপীয়ে নিজৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভূল ভাবে গঢ়িব। কালিয়েই সি ডাউনটাউনলৈ যাব আৰু কাম বিচাৰি ল'ব। এবাৰ এজন নোমৰ ব্যৱসায়ীয়ে তাক ড্ৰাইভাৰ হিচাপে ৰাখিব বিচাৰিছিল। চপীয়ে কালিয়ে সেই ব্যৱসায়ীজনক বিচাৰি উলিয়াব আৰু নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব।

হঠাৎ তাৰ কান্ধত কোনোবাই হাত এখন থলে। চপীয়ে পিছফালে ঘুৰি চাই এজন পুলিছক দেখিলে।

" ইয়াত কি কৰি আছা," পুলিছজনে সুধিলে।

"নাই, এনেয়ে" চপীয়ে উত্তৰ দিলে। "তেনেহ'লে মোৰ সতে বলা।" পুলিছজনে কলে।

পিছদিনা পুলিছকৰ্টৰ মেজিষ্ট্ৰেট জনে চপীক ক'লে "তোমাৰ তিনিমাহৰ কাৰাদণ্ড বিহা হ'ল"।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, G...

অসমীয়া সাহিত্যত পাশ্চাত্য প্ৰভাৱ - এটি আলোকপাত

অজিত কুমাৰ মেধি

৮ ম ষাণ্মাসিক (কেমিকেল)

"সাহিত্য ভাবৰ ধ্বনি আৰু প্ৰতিধ্বনি" সেয়েহে প্ৰত্যেক সাহিত্যত আন সাহিত্যৰ ভাবধাৰা প্ৰতিফলিত হোৱাটো একো অস্বাভাৱিক নহয়। বৰঞ্চ স্বাভাৱিকহে। সাহিত্য কোনো জনবিচ্ছিন্ন দ্বীপ নহয়। বৰঞ্চ সাহিত্য এখন ফুলৰ দৰেহে। নানান ফুলৰ পৰা মৌ মাখিয়ে মৌ শুঁহাৰ দৰেই কবি সাহিত্যিক সকলে সাহিত্যৰ ফুলনিৰ পৰা মৌ আহৰণ কৰি নিজ সাহিত্যৰ ৰহঘৰা সজোৱাৰ বাবেই প্ৰত্যেকে সাহিত্যত আন সাহিত্যৰ প্ৰভাৱ পৰিস্ফুট হৈ উঠে। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যও তাৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত পাশ্চাত্য প্ৰভাৱ সুস্পষ্ট। এই পাশ্চাত্য প্ৰভাৱৰ গুৰিতেই হ'ল অসমত বৃটিছৰ ৰাজত্ব। তেওঁলোকৰ ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰচাৰ আৰু সেই ভাষাৰ যোগেদি অসমীয়া সাহিত্যিক সকলৰ পাশ্চাত্য বিশেষকৈ ইংৰাজী সাহিত্যত লাভ কৰা নতুন চিন্তাধাৰা আৰু অনুকৰণৰ প্ৰচেষ্টা। আনহাতে পশ্চিমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰভাৱতে ঠন ধৰি উঠা বঙলা সাহিত্যও অসমীয়া সাহিত্যিক সকলৰ ওপৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাইছে। ইংৰাজী আৰু বঙলা সাহিত্য পঢ়ি অসমীয়া সাহিত্যকসকলে এটি নতুন দিশৰ সন্ধান পালে। ফলত তেওঁলোকে পাশ্চাত্য আৰ্হিত সাহিত্য ৰচিবলৈ ধৰিলে।

অসমত ইংৰাজ ৰাজত্বৰ কেইবছৰমানৰ পিছৰ পৰাই অসমীয়া সাহিত্যইও ঠন ধৰি উঠিবলৈ আৰম্ভ কৰে। ইয়াৰ গুৰিতেই আছিল নাথান ব্ৰাউন, ওটী কট্টৰ, ব্ৰঞ্চন আদি আমেৰিকাৰ বেপ্টিষ্ট মিচনেৰীসকল। অসমীয়া ভাষা জীয়াই ৰখাৰ বাবে অসমীয়া সকল এই লোকসকলৰ ওচৰত ঋনী হৈ থাকিব লাগিব। তেওঁলোকে আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন প্ৰমুখ্যে ব্যক্তিৰ লগ লাগি বঙলা ভাষাৰ কবলৰ পৰা অসমীয়া ভাষাক উদ্ধাৰ কৰিছিল। ১৮৩৯ চনত ৰবিঞ্চন চাহাবে "অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ" আৰু ৰেভাৰেণ্ড ব্ৰঞ্চনে "অসমীয়া শব্দাৱলী" আৰু খণ্ডবাক্য প্ৰণয়ন কৰে। এনে পুথি সমূহৰ পৰা আৰ্দশ লৈহে পিছলৈ হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ "হেমকোষ", সত্যনাথ বৰাৰ " বহল ব্যাকৰণ" আদি ৰচিত হৈছিল। মিচনেৰী সকলৰ আন এটি উল্লেখযোগ্য অৱদান হৈছে ১৮৪৬ চনত ওলোৱা মাহেকীয়া বাতৰি "অৰুণোদয"। যদিও অৰুনোদয় মূলতঃ খৃষ্ট ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ বাবে উলিওৱা হৈছিল ইয়াত বিজ্ঞান, বুৰঞ্জী, জীৱনী, নৈতিক শিক্ষা, চুটি কাহিনী আদি বিষয়ৰ উপৰিও সমসাময়িক বা-বাতৰি প্ৰকাশ হৈছিল। এইদৰে অৰুণোদয়ে আমাক দিয়ে দেশে বিদেশৰ জ্ঞানৰ সম্ভেদ, এদল অসমীয়া লেখকৰ জন্ম আৰু অসমীয়া বাতৰি কাকত আৰু আলোচনী প্ৰৱৰ্তনৰ আৰ্দশ যাৰ ফলত "আসাম বিলাসিনী," "জোনাকী", "বিজুলি" "আদিৰপৰা অসমবাণী" লৈকে নানান বাতৰি কাকত, আলোচনী আদিৰ জন্ম হৈছে।

অৰুণোদয় যুগত গজালি মেলা অসমীয়া সাহিত্যই, জোনাকী-বাহীৰ যুগত পত্ৰেপুষ্পে সুশোভিত হৈ উঠে। প্ৰকৃতাৰ্থত জোনাকী-বাঁহী যুগতেই আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত পাশ্চাত্য প্ৰভাৱ সম্পূৰ্ণকৈ পৰে। জোনাকী যুগৰ ত্ৰিমূৰ্তি চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা, লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী আৰু অন্যান্য সমসাময়িক লেখকসকলে ইংৰাজী তথা বঙালী সাহিত্য অধ্যয়ন কৰি তাৰ অনুকৰণত অসমীয়া সাহিত্য ৰচিবলৈ প্ৰেৰণা লাভ কৰে, এই যুগৰ লিখকসকলেই অসমীয়া সাহিত্যলৈ পশ্চিমীয়া ৰোমান্টিক ভাৱধাৰা আমদানী কৰে। ফলত বৈষ্ণৱযুগৰ সাহিত্যৰ ঠাই ন ভাৱধাৰাৰ সাহিত্যই অধিকাৰ কৰে। প্ৰকৃতিপ্ৰীতি, বিস্ময় ভাৱৰ নৱজাগ্ৰত চেতনা, প্ৰেমৰ পূজা, অতী ন্দ্ৰিয়বাদ আদি ৰোমান্টিক সাহিত্যৰ ভাৱধাৰা অসমীয়া সাহিত্যত প্ৰকট হৈ পৰে।

জোনাকী যুগৰ পৰা ৰচিত কবিতাসমূহত ৰোমান্টিক ভাৱধাৰা সুস্পষ্ট ভাৱে প্ৰকাশপাইছে। চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা আৰু লক্ষীনাথ বেজবৰুৱাৰ কবিতাত নৱন্যাসৰ বিভি ন্ন লক্ষন বিদ্যামান। আশাবাদী ৰোমান্টিক কবিসকলে শোষিণহীন, বিভেদহীন সমাজ এখন প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ কামনা কৰে। চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ কথাত,

মান অপমান টোৱাই যাওক পৃথিৱীৰপৰা গুচি। নতুন সৃষ্টিৰ অৰুণ কিৰণে কৰক সকলো শুচি। ইয়াত আশাবাদৰ সুৰ স্পষ্ট। শ্যেলীয়ে আকৌ আশাবাদলৈ কৈছে, O, wind

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

If winter comes ,can spring be far behind?

ৰোমান্টিক কবিসকলৰ প্ৰকৃতি প্ৰীতিৰ উদাহৰণ বিহগী কবি ৰঘুনাথ চৌধাৰীৰ চৰাই বা প্ৰকৃতি বিষয়ক কবিতাতে যথেষ্ট পোৱা যায়। অতীত প্ৰীতী, অতীতৰ জয়গান - এই যুগৰ কবিসকলৰ ৰচনাৰ আন এটি উল্লেখ নীয় দিশ । জাতীয় ঐক্যসাধন আৰু স্বদেশ প্ৰীতি এওঁলোকৰ প্ৰধান লক্ষ্য। এই প্ৰসংগত অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰী, জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালা আদিৰ নাম উল্লেখযোগ্য।

আধুনিক যুগৰ কবিসকলে ইংৰাজ কবিসকলৰ দৰেই প্ৰেমক এখন সুকীয়া আসন দিছে। " প্ৰেমত ঘুৰিছে ভূমণ্ডল। প্ৰেমত ফুৰিছে শতদল।" তেওঁলোকে যেন গোটেই বিশ্বতে প্ৰেয়সীৰ সৌন্দৰ্য্য দেখিবলৈ পাইছে। বেজবৰুৱা , হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী, ৰত্নকান্ত বৰকাকতী আদিৰ বহু কবিতাৰ ভাৱধাৰা প্ৰায় একেই। গনেশ গগৈৰ কবিতাত বিৰহবেদনা বেছি পৰিস্ফুট হৈ ওলাইছে। অম্বিকাগিৰি ৰায় চৌধুৰী, নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতা প্ৰেমৰপৰা আধ্যাত্মিক ভাবলৈ ৰূপান্তৰিত হোৱা দেখা যায়। নৱন্যাস যুগৰ অন্যতম কবি দেৱকান্ত বৰুৱাৰ প্ৰকাশিভঙ্গী সহজ সৰল অথচ আকো সঞ্চাৰী। পাশ্চত্যৰ প্ৰভাৱতেই অসমীয়া সাহিত্যত চতুৰ্দশপদী কবিতা (sonet) , লোকগীত (Elye) , কাহিনী গীতি আদি ৰচিত হয়। দ্বিতীয় মহাসমৰৰ পিছৰপৰা ৰচিত অসমীয়া কবিতা সমূহক সাম্প্ৰতিক প্ৰগতিবাদ কবিতা বুলি ক'ব পাৰি। এই ভাৱধাৰা ৰোমান্টিক কবিতাৰ বিপৰীত বুলি ক'ব পাৰি। ইয়াত কল্পনা প্ৰৱনতাৰ ঠাই লৈছে বাস্তৱতাই।

আধুনিক অসমীয়া নাট্য সাহিত্যতো পাশ্চাত্য প্ৰভাৱ বিদ্যমান। অংকীয়া নাটকৰ পৌৰাণিক বিষয়বস্তু বাদদি আধুনিক নাট্য সাহিত্য বাস্তৱতাৰ ফালে ধাৱমান হ'ল। " ধৰ্মৰ জয় আৰু অধৰ্মৰ পৰাজয়" আৰ্দশৰ পৰা চৰিত্ৰৰ সংঘাতৰ পিনেও মন দিয়া হ'ল। চৰিত্ৰসমূহো ৰজা মহাৰজা সমূহৰ পৰা আতৰি সাধাৰণ মানুহলৈ বিয়পি পৰিল। মিলনান্ত নাটকৰ উপৰিও শোকনাটকৰো সৃষ্টি হ'ল।

১৮৫৭ চনত প্ৰথম আধুনিক অসমীয়া নাটক গুনাভিৰাম বৰুৱাৰ " ৰাম নৱমী" ৰচিত হয়। এই যুগৰ নাটবোৰ মুলতঃ ছেক্সপিয়েৰৰ নাটকৰ আৰ্হিত ৰচনা কৰা হৈছিল। সেইদৰে আকৌ ৰোমান্টিক ভাৱধাৰাত অনুপ্ৰাণিত হৈ বেজবৰুৱা, নকুল ভূঞা আদিয়ে বুৰঞ্জীমূলক নাটক লিখে। কিছুমান নাটকৰ চৰিত্ৰ ছেক্সপিয়েৰৰ নাটকৰ চৰিত্ৰৰ আলমত অংকন কৰা হৈছিল। যেনে , বেজবৰুৱাৰ চক্ৰধ্বজ সিংহ নাটকৰ গজপুৰীয়া, প্ৰিয়ৰাম, গজপুৰিয়ানী আদি চৰিত্ৰ ছেক্সপিয়েৰৰ Henry IV নাটকৰ ক্ৰমে Fallstaff, PrinceHall, Mistress Quickly চৰিত্ৰৰ অনুকৰণত অংকণ কৰা হৈছে।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ দিনৰ পৰা অসমীয়া নাটকত নৈতিক ভাৱধাৰা সোমোৱাৰ লগতে ৰচনা পদ্ধতিতো আমূল পৰিবৰ্তন ঘটিল। কলেবৰো সৰু হ'ল। অসমৰ নাটকত নাট্যকাৰসকলে মঞ্চসজ্জাৰ কোনো বিৱৰণ নিদিছিল। কিন্তু মঞ্চৰ কাৰিকৰি দিশত উন্নতিৰ লগে লগে জ্যোতিপ্ৰসাদ বা তেওঁৰ পৰৱৰ্তী নাট্যকাৰ সকলে নাটকত মঞ্চসজ্জাৰ বিতং বিৱৰণ দিবলৈ ধৰিলে।

উপন্যাস সাহিত্যও পাশ্চাত্য উপন্যাসৰ প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱৰ ফল। ১৮৭৭ চনত ৰচিত এ. কে গাৰ্নীৰ "কামিনী কান্তাক" প্ৰথম অসমীয়া উপন্যাস বুলি কব পাৰি। ইয়াৰ পিছত ইংৰাজ উপন্যাসিক স্কট, বাংলা উপন্যাসিক বংকিম চন্দ্ৰক অনুকৰণ কৰি কেইবাজনো লেখকে উপন্যাস লিখিবলৈ লয়। তাৰ ভিতৰত ৰজনীকান্ত বৰদলৈ, পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱা আদিয়ে অগ্ৰণী আছিল। বৰদলৈয়ে "নিৰ্মলভকত," টেনিছন এনক আৰ্ডেনৰ অনুকৰণত ৰচনা কৰিছে। বেজবৰুৱাৰ "পদুমকুঁৱৰীত শেক্সপিয়াৰৰ "ৰোমিঅ যুলিয়েট "ৰ প্ৰভাৱ দেখাযায়, " ভানুমতী নিৰ্মলভকত আদি আংশিক আত্মজীৱনীমূলক আৰু "মনোমতী" ৰং লিগিৰী "সাধনা" আদি বৰ্ণনামূলক উপন্যাস । ইয়াৰ উপৰিও কিছুমান লিখকে বিখ্যাত উপন্যাস কিছুমান অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰিছে। তাৰ ভিতৰত লক্ষেশ্বৰ শৰ্মাৰ " পম্পিয়াৰ প্ৰলয় কাহিনী, " মাতৃ নাম আদি উল্লেখযোগ্য। তদুপৰি প্ৰেমনাৰায়ণ আৰু কে বৰঠাকুৰৰ ডিটেকটিভ উপন্যাস সমূহো মন কৰিবলগীয়া।

প্ৰাচীন অসমীয়া সাহিত্যত চুটি গল্প নাছিল। সাধুকথা, কিংবদন্তি আলৌকিক আখ্যান আদিহে আছিল। উপন্যাস দৰে চুটি গল্পতো পাশ্চাত্য প্ৰভাৱ আছে। অসমীয়া সাহিত্যত চুটি গল্পৰ স্ৰষ্টা হ'ল লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা। সুৰভি, সাধু কথাৰ কুকি আৰু জোনবিৰিত তেওঁৰ কেইবাটাও উৎকৃষ্ট চুটি গল্প আছে। ইয়াৰ পিছত শৰৎ গোস্বামী, নগেন্দ্ৰনাৰায়ণ চৌধুৰী, লক্ষ্মীফুকন, মহীম বৰা আদিক চুটিগল্পৰ লিখক ৰূপে পোৱা যায়। মোপাচা, গৰ্কী আদিৰ গল্পৰ ঠাচ আৰু ফ্ৰয়েদ, ইয়ং এডলাৰ আদিৰ যৌন আৰু মনস্তত্বই এই যুগৰ চুটি গল্প লিখকসকলক বাৰুকৈয়ে প্ৰভাৱিত কৰিছিল।

প্ৰবন্ধ, ব্যংগৰচনা, জীৱনীমূলক ৰচনা, সমালোচনা, শিশুসাহিত্য আদিও পাশ্চাত্য আৰ্হিতেই গঢ়লৈ উঠে। অৰুণোদয়তেই প্ৰবন্ধমূলক চিন্তাশীল লিখনীয়ে প্ৰথম আত্মপ্ৰকাশ কৰে। বৈষ্ণৱ যুগৰ জীৱনীমূলক চৰিত পুথিবোৰত গুৰু সকলৰ কেৱল গুণসমূহহে বৰ্ণোৱা হৈছিল। পিছে আধুনিক যুগত অসমীয়া জীৱনী সাহিত্যত ব্যক্তি এজনৰ প্ৰকৃত কথা ৰজিমাৰি লিখিবলৈ লোৱা হয়।

যুদ্ধোত্তৰ যুগত অসমৰ সামাজিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, নৈতিক আদি জীৱনত বিৰাট পৰিৰ্বত্তনে দেখা দিয়ে। ফলত সাহিত্যিক সকলৰ চিন্তাধাৰাতো পৰিবৰ্তনে দেখা দিয়ে। তদুপৰি তেওঁলোকক মাৰ্ক্সৰ শ্ৰেণীসংগ্ৰাম আৰু ফ্ৰয়েদৰ যৌনতাবাদে বিশেষকৈ প্ৰভাৱিত কৰাত এওঁলোকৰ লিখনীতো সেই ভাবৰ প্ৰতিধ্বনি উঠিবলৈ ধৰে। এইযুগৰ অসমীয়া কবিতাক " প্ৰগতিবাদী" বা " সাম্প্ৰতিক কবিতা " বোলা হৈছে। এনে কবিতাত বাস্তৱতাৰ প্ৰধান্য দেখাযায়। হেমবৰুবা, নব বৰুৱা, হৰি বৰকা কতি, বীৰেণ ভট্টাচাৰ্য্য, হোমেন বৰগোহাই আদি এক শ্ৰেণীৰ কবিৰ হাতত এনে কবিতাই সমৃদ্ধি লাভ কৰিছে। শ্ৰেণীসংগ্ৰামী, যৌনতত্ব আৰু মনোবিশ্লেষণ মুলক গল্প আৰু উপন্যাসো যুদ্ধোত্তৰ কালত এচাম নতুন লিখকৰ হাতৰ পৰশত শোভিত হবলৈ ধৰিলে। তাৰ ভিতৰত চৈয়দ আব্দুল মালিক, দীননাথ শৰ্মা, যোগেশ দাস, হোমেন বৰগোহাঁই, চন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকিয়া, ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া, বীৰেণ ভট্টাচাৰ্য্য, হিতেশ ডেকা, আদি কেইবাজনো লিখকে কৃতিত্ব লাভকৰিছে। এইদৰে দেখা যায় যে অন্যান্য ভাৰতীয় সাহিত্যৰ দৰে অসমীয়া সাহিত্যও পাশ্চাত্য সাহিত্য আৰু ভাৱধাৰাৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ এদিন গজলি মেলি আহি পত্ৰে পুষ্পে সুশোভিত হ'ব ধৰিছে।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

উপন্যাসিকা

"যি আধালেখা হৈ ৰ'ল"

অপূৰ্ব কুমাৰ ডেকা
অষ্টম ষাণ্মাসিক (মেকানিকেল)

(জীৱনৰ একমাত্ৰ গৌৰৱ হ'ল স্বপ্ন অসম্ভৱ বুলি জানিও তাৰ অনুসৰণ কৰিবলৈ নেৰা, অন্বেষণ অন্তহীন বুলি জানিও তাৰ পৰিহাৰ নকৰা— Man of La Manch ত চৰিত্ৰ লবেনৰ মুখত দিয়া সংলাপ এটুকুৰা)

।।প্ৰথম অধ্যায়।।

চলিহাই বিচনাত পৰি পৰি চিন্তা কৰে কথাবোৰ। এখন ওখ-চেৰেৰ বননিত বহি দুজন ল'ৰা আৰু সমুখত এখন পথাৰ। সেউজীয়া। চকু মুদিলেই দৃশ্যটো চলিহাৰ চকুত ভাঁহি উঠে। জীৱনৰ ষাঠিটা বসন্ত অতিক্ৰম কৰি চলিহাই তেনেবোৰ দৃশ্যৰ কথাকে চিন্তা কৰি থাকে। আচলতে জীৱনৰ ষাঠিটা বসন্তত কেইখন পৃথিৱী ভ্ৰমন কৰি আহিল তেওঁ। আৰু প্ৰতিখন পৃথিৱীকে এক সুকিয়া মৰ্য্যদা প্ৰদান কৰি আহিল চলিহাই। যি মৰ্য্যদাই চলিহাক দি থৈ গ'ল এটা সংযতপূৰ্ণ জীৱন। সেই সংযতপূৰ্ণজীৱনত চলিহাৰ নিজক বৃত্তৰ দৰে ঘূৰণীয়া লাগে, যাৰ একোটা কেন্দ্ৰ আছে, পৰিধি আছে, ব্যাস আছে, ব্যাসাৰ্ধ আছে। আৰু চলিহাই কল্পনা কৰি লয় নিজৰ চাৰিওফালৰ মানুহবোৰক - বৃত্তটোৰ কেন্দ্ৰ, পৰিধি, জ্যা অথবা ব্যাস হিচাপে। বিচনাত পৰি পৰি তেনেবোৰ কথাকে চিন্তা কৰি থাকে চলিহাই। চিন্তা কৰি কৰি একোটা সিদ্ধান্তত উপনীত হয় তেওঁ আৰু যেতিয়া সিদ্ধান্তত উপনিত হয় তেতিয়া দৃশ্যটো তেওঁৰ চকুত ভাঁহি উঠে এখন গুমটি, এখন পথাৰ আৰু বননিত বহি দুজন ল'ৰা। কাৰ পৃথিৱী এইখন? কাৰ পৃথিৱী আছিল এইখন?

সমাজে বহুপথ নিৰ্মাণ কৰে। সম্ৰান্ত পথ, নিচঁলা পথ আৰু অন্যান্য। যিবোৰৰ ইটোৰ লগত সিটোৰ যোগসূত্ৰ নাই। কোনোবাই যোগসূত্ৰ উলিয়াব বিচাৰিলেও তেওঁক পথচ্যুত কৰা হয়। বহু দীঘলীয়া পথ এইবোৰ। পথেৰে আহি থাকোতেই চলিহাই এদিন এখন পৃথিৱীত পদাৰ্পণ কৰিছিল। সেইখন পৃথিৱী আছিল প্ৰণয় আৰু মালাহঁতৰ। আজি চলিহাই আন এখন পৃথিৱীত বাস কৰে। এই পৃথিৱী চলিহাৰ নিজৰ। এইখন মালাহঁতৰ পৃথিৱী নহয়। এইখন পৃথিৱীত মালাহঁতে কথা নকয়, খায়ো নাহঁও। এইখন এনেকুৱা এখন পৃথিৱী যিখনত চলিহাই ৰাতিপুৱা সৰ খায়, পত্নীৰ লগত কথা পাতে, বোৱাৰীহঁতে চাহ দিয়ে, ভাত দিয়ে। এইখন এনেকুৱা এখন পৃথিৱী য'ত গধূলি হ'লে চলিহাই বিচনাত পৰি পৰি অতীতৰ স্মৃতি ৰোমন্থণ কৰে, নিজৰ মাজতে হাঁহে, কথা পাতে।

✵✵✵✵✵

চলিহাই চাকৰি পাইছিল একুৰি পাঁচবছৰ বয়সত আৰু বিয়া কৰাইছিল তাৰ ঠিক তিনিবছৰৰ পাছত। এক সহজ-সৰল জীৱন, যত জীৱনৰ নাম-গোন্ধো নাছিল। আৰু তেনে এক সহজ-সৰল জীৱনটোক আৰু সহজ-সৰল কৰি তুলিছিল চলিহাৰ পত্নী তৰুলতাই। তৰুলতা আছিল চলিহাৰ জীৱনৰ মধুৰতম অভিজ্ঞতা, এক জীৱন্ত-আদৰ্শ নাৰী।

ঃ আশা কৰো তুমি মোৰ জীৱনৰ কিছুমান ভুল মাফ কৰি দিবা। বিয়াৰ প্ৰথম নিশাই চলিহাই কথাৰ পাতনি মেলিব খুজিছিল। কিন্তু প্ৰত্যুত্তৰত তৰুলতাই যিখিনি কথা ক'লে চলিহাই মানুহজনীলৈ ভেবা লাগি চাই থাকিল। তৰুলতাই কৈছিল।

ঃ জীৱনৰ ভুলবোৰৰ বিষয়ে কথা পাতি আমাৰ যুগ্ম-জীৱনৰ পাতনি মেলাটো ভাল হ'ব জানো? মানুহৰ জীৱনটো এনেকুৱাই। ভুলবোৰৰ বিশ্লেষণ কৰি লাভ নাই। আমি নিজে বল প্ৰয়োগ কৰি জীৱনৰ নিয়ম-কানুনবোৰ সলনি কৰিব নোৱাৰো। আজি কিবা এটা আছে, কালিলৈ নাথাকিবও পাৰে। সেয়ে বৰ্ত্তমানটোক লৈ জীয়াই থাকিবলৈ শিকা।

আৰু কিবা-কিবি কৈছিল তৰুলতাই চলিহাক। চলিহাই পাহৰিলে। কিন্তু যিখিনি কথা মনত ৰ'ল সেইখিনি কথাই চলিহাৰ মুখখন বহুদিনলৈ বন্ধ কৰিলে। চলিহাই নিজে বন্ধ কৰিবলৈ বাধ্য হ'ল।

নিৰিড় হৈ থকাৰ দিনকেইটাত একো ক'ব নোৱাৰিলে চলিহাই তৰুলতাক। পাচত ৰন্টুহঁতৰ জন্ম হ'ল আৰু সময় অতিবাহিত হোৱাৰ লগে লগে তৰুলতাও চলিহাৰ পৰা আতঁৰি যাবলৈ ধৰিলে। ঘৰখন আৰু ভৱিষ্যত গঢ়াত মানুহজনী ইমানকৈ ব্যস্ত হৈ পৰিল চলিহাই নিজৰ বিগলিত জীৱনৰ কাহিনী শুনাবলৈ তেওঁক সহায়েই নকৰা হ'ল। আৰু এনেদৰে থাকোতেই তৰুলতাই চলিহাৰ ওপৰত কেতিয়াৰ পৰা পত্নীৰ পৰিৰ্বতে মাতৃৰভূমিকা পালন কৰিবলৈ ল'লে চলিহাই গমকে নাপালে। তথাপি চলিহৰ মাজে মাজে হোৱা অসুখ অশান্তিত মানুহজনী চট্‌ফটায়। ডাক্তৰ আনিবলৈ, দৰৱ-পাতি কিনিবলৈ মানুহজনীয়ে হুলস্থুল লগায়। দিনৰ দিনটো চলিহাৰ লগতে লাগি থাকে। আচলতে এই গোটেইবোৰ আপ্দাল চলিহাই স্বামীত্বৰ অধিকাৰৰ পৰিবৰ্তে পুত্ৰবৎ স্নেহৰ বাবেহে লাভ কৰা যেন অনুভৱ কৰে। তাৰ মাজে মাজে কেতিয়াবা অৱশ্যে তৰুলতাৰ মাজত মালাক বিচাৰি চাইছিল তেওঁ। কিন্তু তৰুলতা আৰু মালা যে দুখন নদীৰ দুটি পাৰ সেইটো চলিহাই বুজি পাইছিল। মালা আছিল নদীৰ বালিচৰৰ এডাল অস্থায়ী বন, যাক উভালি পেলাবও পৰা যায়। আৰু তৰুলতা? চলিহাৰ দেহৰ কোষে কোষে সোমাই পৰিছিল মানুহজনী।

ঃতুমি মানুহটো বেচি আবেগিক। তৰুলতাই কেতিয়াবা কয়। কথাটো নোহোৱা নহয়। কাৰণ সেইখিনি আবেগ থকাৰ বাবেই হয়তো মালাৰ সকলোবোৰ অনুভূতিক বুকুত সযতনে উম দি ৰাখিব

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

পাৰিছে অতদিন চলিহাই। মালা আৰু তৰুলতা দুখন নদীৰ দুটি পাৰ স্বত্বেও একেখিনি আবেগৰ সোঁতেই অতদিন ধৰি ৰাখিব পাৰিছে দুয়োটা পাৰকে। পাৰ্থক্যটো আচলতে ক'ত থাকি আহিল? মালা আৰু তৰুলতাৰ নদী দুখন বেলেগ হোৱা স্বত্বেও চলিহাই কিয় দুয়ো নদীতে কেৱল শুকিয়ালহীন নাওএখনৰ দৰেহে বৈ থাকিল? চলিহাই ভাবে।

বিয়াৰ আগতে তৰুলতাক চলিহাই মাত্ৰ এদিন দেখিছিল। আঙুঠি পিন্ধোৱাৰ দিনা। তৰুলতাৰ সুখ-দুখ, আবেগ-অনুভূতি এইবোৰ একেবাৰেই জনা নাছিল চলিহাই। কিন্তু সেইজনী মানুহেই পাছৰ জীৱনটোত চলিহাক কেনেকৈ আৱৰি পেলালে সেইকথা ভাবি তেওঁ আচৰিত হয়। কেনেদৰে এজনী মানুহেই পত্নী,মাতৃ আৰু অভিভাৱকৰ দায়িত্ব পালন কৰিব পাৰে সেই কথাও চলিহাই বুজি নাপায়। এইখনত পৃথিৱী চলিহাৰ নিজৰ। এইখন মালাৰ পৃথিৱী নহয়। এইখন পৃথিৱীত মালাইঁতে কথা নকয়, নাহাঁহেও। এইখন এনেকুৱা এখন পৃথিৱী যিখনত চলিহাই ৰাতিপুৱা সাৰপায়, পত্নীৰ লগত কথা পাতে,বোৱাৰীহঁতে চাহ দিয়ে, ভাত দিয়ে। এইখন এনেকুৱা এখন পৃথিৱী য'ত গধূলি হ'লে চলিহাই বিচনাত পৰি পৰি অতীতৰ স্মৃতি ৰোমন্থন কৰে, নিজৰ মাজতে হাঁহে, কথা পাতে। তথাপি তৰুলতাৰ আক্ষেপ নাই। দিনৰ দিনটো ঘৰৰ কামবোৰৰ মাজত সোমাই থাকিও চলিহাক তেওঁ আৱৰি ৰাখিছে। আজি তেত্ৰিশবছৰ ধৰি মানুহজনীয়ে কিবা কাৰণত কৈফিয়ৎ দিব লগা হোৱা নাই। কাৰণ আজি চলিহাৰ এটা ভাল চচিয়েল ষ্টেটাচ আছে, চহৰৰ ভব্য-সব্য মানুহবোৰৰ লগত ঘনিষ্ঠতা আছে। এই সকলোবোৰ তৰুলতাৰে পৰিশ্ৰমৰ ফল। চলিহাৰ দৰে এলেহুৱা আৰু কৰ্মবিমুখ মানুহটোকো তৰুলতাই পৰিশ্ৰমী কৰি তুলিছিল।

এনেবোৰ কথাকে তৰুলতাক ক'ব খোজে চলিহাই। কিন্তু তৰুলতাৰ সময় ক'ত। সেয়ে কথাবোৰ ভাবিব লগা হয় চলিহাই ।ভাবি ভাবি একোটা সিদ্ধান্তত উপনীত হয় তেওঁ আৰু যেতিয়াই সিদ্ধান্তত উপনীত হয় তেতিয়াই দৃশ্যটো তেওঁৰ চকুত ভাঁহি উঠে এখন গুম্‌টি, এখন পথাৰ আৰু কলনিত বহি দুজন ল'ৰা। কাৰ পৃথিৱী এইখন? কাৰ পৃথিৱী আছিল এইখন?

*****

প্ৰকৃততে দোষটো কাৰ আছিল– চলিহাৰ নে মালাৰ? প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ চলিহাই নাজানে। কাৰণ চলিহাৰ তেতিয়া উত্তৰ বিচৰাৰ বয়সো নাছিল। সকলোতে যেন কেৱল প্ৰশ্ন আৰু প্ৰশ্ন। প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ যেন কোনেও দিব নোৱাৰিব।চলিহাই হাবাথুৰি খাই ফুৰিছিল।আৰু এনেদৰে হাবাথুৰি খাই ফুৰোঁতেই চলিহাৰ কাষত থিয় দিছিলহি প্ৰণয়।আচলতে প্ৰণয় বয়সতকৈ বেছি পৰিপক্ক আছিল। কাৰণ চলিহাৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিব পৰাৰ জোখেৰে তাৰ ইতিমধ্যে জ্ঞান হৈছিল।

সকলো মানুহে জীৱনৰ কৈশোৰ কালত এনে কিছুমান প্ৰশ্নৰ সন্মুখীন হয় তাৰ উত্তৰ বিচাৰি কাৰোবাক কেতিয়াবা ব্যতিব্যস্ত কৰি তোলে। হয়তো এনে ব্যতিব্যস্ততাই প্ৰণয়ক পৰিপক্ক কৰি তুলিছিল। আৰু এই পৰিপক্কতাৰ ওচৰত হাৰ মানিছিল চলিহাৰ বিয়াগোম প্ৰশ্নবোৰে।

ঃ মালাই তোলৈ ইমানকৈ কিয় চাই অ'?

মদনদাসৰ গুম্‌টিখনৰ কাষৰ সেই নিৰ্দিষ্ট ঠাইখিনিৰ কলনিৰ ওপৰত বহি প্ৰণয়ে আৰু চলিহাই আড্ডা মাৰিছিল। সৰহভাগ সময় প্ৰণয়ে নিজে নিজে কৈছিল– বাহাদুৰ গুৱালে গাখীৰত কিমান পানী মিহলাই, মদন দাসৰ গুম্‌টিত পোৱা এটা গোপন বস্তু, নাথ ছাৰৰ তাতৰ ছোৱালীজনী টিউচনলৈ সদায় কিমান সময়ত যায় আৰু বহুত কিবা-কিবি ।তেতিয়া মদন দাসৰ দাসে গুম্‌টিখনত তামোল কাটি থাকে। গ্ৰাহক আহিলে দুই এটা বস্তু দিয়ে। মাজে মাজে কেতিয়াবা কানদুখন বাটিৰ ফালে দি শুনিবলৈ চেষ্টা কৰে। চেঙেলীয়া ল'ৰা দুটাইনো কি কথা পাতিছে বুলি। প্ৰণয়ে তেতিয়া কথাবিলাক লাহে লাহে কয়। ঠিক তেতিয়াই পথাৰৰ সেউজীয়াখিনিৰ সিপাৰে ঘৰৰ পদূলিত মালা বৈ থাকে. চলিহাই কেঁৰাহিকৈ চালে হাঁহে। কিবা এটাই যেন দুয়োটাকে খুলি খুলি খাব ধৰিছে।আনকি প্ৰণয়কো।সময়বোৰ তেনেকৈয়ে পাৰ হৈছিল।

আচলতে চলিহা , মালা অথবা প্ৰণয়, কোনেও জনা নাছিল কাৰণ কি। আবেলি সময়খিনিত বেলি ডুবোঁতে অলপ পলম হ'লেই তিনিওটাই ইটোৱে সিটোৰ মুখলৈ চাইছিল। তাৰো কোনো কাৰণ নাছিল। স্কুললৈ যাওঁতে চলিহাৰ চাইকেলৰ স্পীড যেতিয়া কমি গৈছিল, তেতিয়া মালাই খুক্‌খুকাই হাঁহিছিল। কেতিয়াবা প্ৰণয়েই হাঁহি ৰখাব পৰা নাছিল, যেতিয়া মালাৰ হাতৰ আৰ্চীখনৰ ৰশ্মিৰ এটা অংশই চলিহাৰ চকু চুইছিলহি। এই কাণ্ড-কাৰখানাবোৰ কিছুদিনলৈ চলিয়ে থাকিলে। কিন্তু পাচত যেতিয়া এইবোৰৰ কাৰণ তিনিওটাই জনা হ'ল তেতিয়া মালাই চলিহাক নাম কাঢ়ি মাতিব পৰা হ'ল। মদন দাসৰ দোকানৰ পৰা কিনা দুইটকাৰ চানা-চুৰখিনিৰ তিনিটা ভাগ হ'ল। কৈশোৰৰ মাদকতাই চলিহাৰ জীৱনত বহুতো আঁক-বাক কৰিছিল।

এখন উকা কাগজত যেন কোনোবাই ৰামধেনুৰ সাতোটা ৰঙৰ এটা কৰি পেলাইছিল। পঢ়াৰ মেজৰত বহি তেতিয়া চলিহাই কেৱল দন্তুত'

Media: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

...ত' লিখিছিল। দন্ত্য'ত' টো লিখোতেঁ ঘূৰণীয়া গোলকটোতে চলিহাৰ ...ঘূৰি আছিল। তেনেকৈয়ে সময় পাৰ হৈছিল। এক মিনিট, দুই ...। আচলতে কিবা এটাৰ বাবে দন্ত্য'ত'ৰগোলকটোতে কলমটো ...কোতে চলিহাৰ ভয় হৈছিল— কোনোবাই কিবা গম পালেই ...। চলিহাই বহুত ভাবিছিল কিবা এটাৰ বিষয়ে। তেওঁৰ ভয়ো ...। সাহসবোৰ ক'ৰবাত গোট মাৰিল বুলি! আচলতে চলিহাৰ ...আছিল- সেয়া তেওঁ পাচত গম পাইছিল। চলিহাই তেনেকৈয়ে ... হৈ আছিল। পাচত প্ৰণয়ে তেওঁক বহু কিবা-কিবি বুজাইছিল, ...ত কিবা -কিবি দেখুৱাইছিলো। কাৰণ সেইকণ সাহস প্ৰণয়ৰ আছিল। ...'ত' মূৰ্দ্ধন্য 'ট'ৰ বাহিৰেও যে জীৱনত আকঁ-বাক কৰিব পৰা বহু ...কিবি আছে সেয়া চলিহাই প্ৰণয়ৰ পৰাই গম পাইছিল। আৰু প্ৰণয়েই ...ক'ৰবাৰ পৰা দৌৰি আহি গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড এখন চলিহাৰ হাতত ...দিছিলহি। কাৰ্ডখন মালাৰ আছিল। যাৰ তলৰ ফালে লিখা আছিল- "...ৰ মৰমৰ মালা"। চলিহাই গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডৰ শাৰীকেইটা উশাহ ...বাকৈ দহবাৰ পঢ়িছিল। এইকেইটা তেওঁক লৈয়ে লিখা হৈছিল? ...কৈ শাৰীকেইটা কেৱল তেওঁক লৈয়ে লিখা হৈছিলনে?

কৈশোৰ কালৰ এনে অভিজ্ঞতাই হয়তো প্ৰতিজন মানুহকে উন্মাদ ...ৰি তোলে। সেইখিনি সময়ত মানুহ বিবেকতকৈ বেছি আবেগৰ ...হে পৰিচালিত হ'বলৈ ধৰে। আৰু এই আবেগেই হয়তো মানুহক ...ৰি তোলে একান্ত স্বাৰ্থপৰ আৰু সপোনমুখী। সপোনমুখী এই ...বোৰৰ ৰং বেলিতকৈয়ো উজ্জ্বল, আকাশতকৈয়ো বিশাল আৰু ...বা সাগৰতকৈও বেছি গভীৰ হয়। খেলি খেলি শেষ নোহোৱা ...খেলবোৰ। তথাপি তাৰমাজতে কেতিয়াবা কোনোবা হতাশ হয় আৰু ...হতাশাই মানুহক পুনৰ বিবেকৰ বান্ধোনৰ মাজলৈ লৈ যায়।

✵✵✵✵✵

চলিহাৰ মনত কিবা এটা সন্দেহ হৈছিল। তেওঁৰ কৈশোৰ অৱস্থাৰ ...মনটোৱে গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডৰ বাস্তৱতাখিনিক সচাঁ বুলি ভাবিব পৰা ...। চলিহাই নিজৰ গাত চিকুটি চাইছিল। কিন্তু সকলো ঠিকেই ...। তথাপিও এয়া জানো সম্ভৱ? এনে এক বাস্তৱ?

কিন্তু চলিহাৰ সন্দেহ ভাঙিবলৈ বেছি দিন নালাগিছিল। কাৰণ ...দিনমান পাচত তেওঁ মালাৰ পৰা এখন দীঘলীয়া চিঠি পাইছিল, ...আছিল "মই তোমাক ভালপাওঁ" বুলি লিখা শাৰীটো। শাৰীটো ...ৰে লিখা আছিল। এক অনামী অনুভৱ! চলিহাই দন্ত্য'ত', মূৰ্ধন্য'ট' ...। আৰু বগা কাগজত চিএৰাইৰে মালালৈ বুলি কিবা অলপমান ...। হ'ত আছিল কিছু সংশয়, কিছু শান্তনা আৰু অলপমান বুকুৰ ধপধপনি।

তাৰপাছত? তাৰ পাছত কি হৈছিল?

মালাৰ কপাল খন বহল আছিল আৰু চলিহাই তাত কল্পনাতে জোন-বেলি-তৰা আকিঁছিল। মদন দাসৰ গুমটিৰ কাষৰ বননিখিনি তেতিয়া আৰু সতেজ হৈ উঠিছিল আৰু সমুখৰ পথাৰৰ সেউজীয়াখিনি আৰু বেছি সেউজীয়া! আচলতে এই গোটেইবোৰতে যেন মালাই আঙুলি বুলাই থৈছিল-চলিহাই ভাবিছিল। এই সকলোবোৰ কাণ্ডৰ সাক্ষী আছিল প্ৰণয়। প্ৰণয়ো সিহঁতৰ মাজতে থাকি জীৱনৰ ৰং খিনিক আৰু বেছি তীব্ৰ কৰি তুলিবলৈ বিচাৰিছিল। প্ৰতিটো আবেলিক সিহঁতে নতুন ৰূপত সজাইছিল। কেতিয়াবা যদি মালা ঘৰৰ পদূলিত থাকে, কেতিয়াবা খিৰীকীৰ কাষত, প্ৰতিবাৰতেই চলিহাৰ দৃষ্টিৰ ভিতৰত আছিল। আৰু সেই দৃষ্টিয়ে মালাক খেদি ফুৰিছিল প্ৰতিবাৰে। তাৰপাছত?

এখন নহয়, দুখন নহয়, হিচাপ কৰি কৰি পাঁচখন চিঠি মালাৰ পৰা চলিহাই এবছৰত পালে। চিঠিমানে স্কুলৰ বহীৰ পাত ফালি কিবা -কিবি লিখি শেষত ভাতৰ আঠা অলপমান লগাই পঠোৱা কাগজৰ টোপোলা। আৰু চলিহাই? চলিহায়ো বহীৰ পাত ফালিলে,লিখিলে আৰু শেষত গৰম ভাতৰ আঠা লগাই হিচাপ কৰি কৰি পাঁচটা কাগজৰ টোপোলা প্ৰণয়ৰ হাতত দিলে। প্ৰণয়ে সেই কেইটা নি মালাক দিলে।

✵✵✵✵✵

চলিহাই ডিগ্ৰীটো ভালধৰণেৰেই পাছ কৰিছিল। কাৰণ মাজে মাজে পঢ়া-শুনা চলি আছিল। দেউতাকৰ পইচাৰে কেইবাটাও টিউচন লৈছিল, নোটচ কিনিছিল। পাচত ৰিজাল্টটো যেতিয়া দিলে,তেতিয়া আন এক ব্যস্ততা আৰম্ভ হ'ল। সেইকেইদিন কেৱল মাৰ্কশ্বিট্, ৰিজাল্ট, চাৰ্টিফিকেট আদি লৈয়ে ব্যস্ত হ'ল চলিহা। তাৰ মাজত সেই কিবাটো হেৰাই থাকিল। হেৰাই গ'ল দন্ত্য'ত', মূৰ্ধন্য 'ট'-ৰআউল লগোৱা চিন্তাবোৰ। চলিহা মাত্ৰ দৌৰি থাকিল— স্কুল, কলেজ, অফিচ, কাছাৰী।

সমাজে বহু পথ নিৰ্মাণ কৰে। সম্ভ্ৰান্ত পথ, নিৰ্চলা পথ আৰু বহুতো। যিবোৰৰ ইটোৰ লগত সিটোৰ যোগসূত্ৰ নাই। কোনোবাই যোগসূত্ৰ উলিয়াব বিচাৰিলেও তেওঁক পথচ্যুত কৰা হয়। চলিহা আৰু মালাৰ পথ বেলেগ বেলেগ আছিল। সেই পথদুটাৰ মাজত কোনোবাই যোগসূত্ৰহীনতাৰ জেওৰা দিছিল। সেই জেওৰা অতিক্ৰম কৰি কিবাএটা কৰিবলৈ আচলতে

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

চলিহা , মালা অথবা প্ৰণয় কাৰোৱেই সাহস নাছিল। হয়তো সকলো মানুহ এনে অৱস্থাত মুকবধিৰ এজনৰ দৰে হৈ পৰে, হয়তো প্ৰতিজন মানুহেই এনে অৱস্থাত একমাত্ৰ মৌন হোৱাৰ বাহিৰে আইন একো উপায় বিচাৰি নাপায়, হয়তো ..... হয়তো .... ।

চলিহাই প্ৰণয়ৰ আগতে কৈ পঠাইছিল মালাক আৰু চিঠি নিদিবলৈ । তাৰ কাৰণ সেই কিবাটো । তাৰ পাচত জানো কি ঘটিল ...... ? সকলো বিলাক লাহে লাহে নিজম পৰিল। কিবা এটা কৰিবলৈ যাওঁতে কিবা এটা ঘটিল। আচলতে সেই সময়খিনিত মালা অলপ আবেগিক হ'ল।

সেই আবেগৰ তীব্ৰতা আজিও অনুভৱ কৰে চলিহাই। তেনে তীব্ৰতাক আকৌ এবাৰ তীব্ৰতৰ কৰিবলৈ যেন পৃথিৱীৰ প্ৰলয়েই একমাত্ৰ অবলম্বন ! আৰু কৰবাত পোৱা যাবনে সেই তীব্ৰতা ? ক'ৰবাত .... ?

*****

ঠিক এনেবোৰ কথা কব বিচাৰে চলিহাই তৰুলতাক। কিন্তু দিনৰ দিনটো মানুহজনী ঘৰখনৰ কামৰ মাজত এনেকৈ সোমাই পৰে যে চলিহাই সুৰুঙা এটা বিচাৰি ফুৰোতেই দিনটো পাৰ হয়। হয়টো তৰুলতা নামৰ মানুহজনী এনেকুৱাই হয়। কাৰণ তৰুলতাই চলিহাক এই তিনিকুৰি বছৰ বয়সলৈকে আৱৰি ৰাখিছে। আজি তেত্ৰিশবছৰ ধৰি মানুহজনীয়ে কোনো কাৰণত কৈফিয়ৎ দিব লগা হোৱা নাই। পাৰ্থক্যটো আচলতে ক'ত থাকি আহিল ? মালা আৰু তৰুলতাৰ পৃথিৱীদুখন বেলেগ হোৱা স্বত্বেও চলিহা কিয় ৰবটৰ দৰে দুয়োখন পৃথিৱীতে কেৱল যন্ত্ৰহে হৈ থাকিল -চলিহাই ভাবে।

মালাই শেষৰ চিঠিখনত লিখিছিল- " আচলতে তুমি প্ৰেম মানে কি তাকে নাজানা" ! কেনেকৈ জানিব ? তেতিয়াটো তেওঁ কৈশোৰক বিদায় দি যৌৱনৰ দুৱাৰদলি গচকিছিলহে! চলিহা ভাবে। মালাই তেওঁক ভাল পাইছিলনে নাই তাকো তেওঁ জানিবলৈ চেষ্টা কৰা নাছিল। মাথোঁ ভাল পাব লাগে কাৰণেহে ভাল পাইছিল তেওঁ। মালাই আৰু বহুত কিবা কিবি লিখিছিল চিঠিবিলাকত। সেইবোৰ নুবুজিয়ো কিছু কিছু বুজিছিল চলিহাই। আৰু সেই কিছুবুজাৰ ফলশ্ৰুতি হিচাপেই তেওঁ কিছুমান গহীন ৰাতি ভৱাই তুলিছিল কিছুমান মিছা আবেগেৰে। সেই আবেগে প্ৰেমৰ শেষবিন্দু চুই যোৱা নাছিল। কাৰণ যিটো বয়সত মানুহবোৰক তথা সমাজখনকে বুজিবলৈ চেষ্টা কৰা নাছিল চলিহাই, সেইটো বয়সত প্ৰেমৰ গভীৰতা তথা তাৰ শেষবিন্দুৰ বিষয় কেনেকৈ বুজিব পাৰিলেহেতেন, চলিহাই ভাবে। চলিহাৰ মনটোৱে তেতিয়া মানুহবোৰক একোডাল সুন্দৰ জখলা বুলি ভাবিছিল, যাৰ বুকুৰে বগাই গৈ আকাশখনক , জোন-তৰাবোৰক চুবগৈ পাৰি। তেওঁ জনাই নাছিল জখলাৰ তলত থকা মানুহবোৰৰ আচৰণ-প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে। এনেকৈয়ে বুজা-নুবুজাৰ মাজেৰে মালাৰ পৃথিৱীখন এৰি আহি চলিহাই আন এখন পৃথিৱীত সোমাইছিল, যিখন পৃথিৱীত মানুহবোৰে নহঁহাকৈয়ো হাঁহিব পাৰিছিল আৰু নকন্দাকৈয়ো কান্দিব পাৰিছিল।

তাৰ পাচত .... ? তাৰপাচত কি ঘটিছিল......... ?

।। দ্বিতীয় অধ্যায়।।

তাৰ ঠিক পাচৰ অধ্যায়টো আৰম্ভ হৈছিল গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চৌহদত। বি,এ পাচ কৰাৰ পাছত যেতিয়া এম, এ , পঢ়িবৰ বাবে চলিহা জালুকবাৰী পালেহি, তেওঁৰ জীৱনটোৱে এক নতুন গতি ললে। এক নতুন জীৱন প্ৰবাহ, যত আছিল কেৱল যৌৱনৰ দুৰন্ত আকাংখ্যাবোৰ, তাৰ মাজে মাজে আছিল ব্যস্ততা, দৌৰা-দৌৰি। এইখন মালাহঁতৰ পৃথিৱী নাছিল। কাৰণ মালাৰ পৃথিৱীখন আছিল লেহেম গতিৰ, যাৰ কক্ষপথত আছিল প্ৰণয় , চলিহা আদি গ্ৰহ-উপগ্ৰহবোৰ।

কিন্তু চলিহা আচলতে এটা কক্ষচ্যুত গ্ৰহহে আছিল। কাৰণ চলিহা জালুকবাৰীৰ কৃষ্ণচূড়াৰ তলে তলে তেতিয়া প্ৰেমৰ এক নতুন সংজ্ঞা বিচাৰিছিল, যিটো সংজ্ঞা চলিহাক মালাই দিব নোৱাৰিলে। আৰু প্ৰেমৰ এই সংজ্ঞাবোৰ আছিল প্ৰৱল-বনলতা, জীৱন-মণিমালা আদি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পপুলাৰ কাপল্‌বোৰ। কেতিয়াবা দূৰে দূৰে এই পেয়াৰবোৰক লক্ষ্য কৰিছিল চলিহাই। অথবা কেন্টিণত চাহ খাওঁতে সিহঁতৰ ওচৰৰে চকী এখনত বহি সিহঁতৰ কথাবোৰ মনে মনে কেতিয়াবা শুনিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল তেওঁ। এনে কৰোঁতে চলিহাই আন নহ'লেও এটা কথা ভালদৰে বুজি উঠিছিল যে এই প্ৰৱল-বনলতা অথবা জীৱন-মণিমালাৰ দৰে, প্ৰেমৰ সংজ্ঞাবোৰৰ জীৱনবোৰ কেৱল কেন্টিনৰ পৰা ডিপাটমেন্টৰ কৰিড'ৰ অথবা পাৰ্কৰ পৰা চিনেমা হলৰ চীটবোৰৰ মাজতে সীমাবদ্ধ আছিল। তাতকৈ বেছি সিহঁতৰ কৰিবলগীয়া একো নাছিল! " এয়াইটো জীৱন" —কোনোবাই কেতিয়াবা মন্তব্যও কৰিছিল। কিন্তু কেনেকৈ এইবোৰ জীৱন হ'ব পাৰে - চলিহাই ভাবিছিল। কাৰণ সাধাৰণ কথা বাৰ্তাৰ বাহিৰেও এইবোৰ জীৱনত মনোৰঞ্জনৰ দৰে কিছুমান নতুন মাত্ৰাও যোগ হৈছিল।তথাপিও তাকেইটো

...কি বিচাৰি ঘূৰিছিল চলিহাই! তেন্তে.... ?

তাৰ মাজতে কিছুমান তৰল বিপ্লৱী সংস্কৃতিৰ লগতো পৰিচয় হৈছিল চলিহাই। আৰু এই গ্ৰুপবোৰৰ সদস্য আছিল পল্লৱ আৰু নিখিলহঁত। ...যুদ্ধৰ কথা কয়, ক্লাচ কৰে আৰু মাজে মাজে অসম পৰিবহন ...জৰাজীৰ্ণ বাচকেইখনত ফুৰিবলৈ ওলাই যায়। সিহঁতে মাজে ... কয়– সিহঁতৰ বাবে জীৱনটো এটা প্ৰশ্ন নহয়, জীৱনটোৰ বাবেহে ... একো একোটা জটিল প্ৰশ্ন। যাৰ উত্তৰ বিচাৰিবলৈ গ'লে– মানুহ ...হয়তো পাগল হব লাগিব, নহ'লে ফুটপাথত বহি টোকাৰী এখন লৈ ...বৈৰাগ্যৰ গীত গাব লাগিব। কাৰণ সিহঁত প্ৰেমিক নাছিল। পল্লৱহঁতৰ ...বাবে প্ৰেমৰ সংজ্ঞা আছিল এটা সুইৰী অথবা কেইটামান বিকট চিঞৰ, ...কেইটাই ইউনিভাৰ্চিটিৰ ৰাস্তাৰে খোজ কাঢ়ি যোৱা কোনোবা জীনচ ...পিন্ধা আধুনিকাৰ হৃদয়ক ধৰাশায়ী কৰিব পাৰে। তথাপি সিহঁতৰো ...ইচ্ছা হয়– কেতিয়াবা বহি কোনোবা মৰমীয়াল বান্ধৱীৰ সতে চাহ একাপ ...খাবলৈ অথবা কোনোবা মণিমালাৰ স'তে ভালৰো ভাল চিনেমা হল ...এটাত একেলগে বহি চিনেমা এখন চাবলৈ। কিন্তু এইবোৰ কৰিবৰ ...বাবে যেতিয়াই সিহঁত কোনোবা বনলতা বা মণিমালাৰ চপিছিল, তেতিয়া ...সিহঁতৰ মুখৰ পৰা ওলোৱা বিলাতফেৰৎ বিষবাষ্পই সকলোকে দূৰলৈ ...খেদি পঠাইছিল। আচলতে প্ৰেমিক হ'বলৈ কৰা সিহঁতৰ এই বৃথা ...চেষ্টাই সিহঁতক আৰু বেছি বিদ্ৰোহীহে কৰি তুলিছিল আৰু বাকীবোৰৰ ...বাবে এইবোৰেই হৈ পৰিছিল আড্ডাৰ একোটা গৰম টপিক্।

*****

পল্লৱহঁতে যিটো সংস্কৃতি গঢ়ি তুলিছিল তাত চলিহাই এদিন ...লীন হৈ যাবলৈ বিচাৰিছিল। কাৰণ সিহঁত তৰল সাংস্কৃতিৰ সাধক ...হ'লেও যদিও সিহঁতৰ একোখন হৃদয় আছিল। চলিহাই প্ৰেমৰ যিটো ...সংজ্ঞা বিচাৰি ফুৰিছিল তাক পাবৰ বাবে সিহঁতেই যেন সহায় কৰিব ...পাৰিব চলিহাক – তেওঁ ভাবিছিল। আচলতে সিহঁতৰ কোনো সমস্যা ...নাছিল কাৰণ সিহঁতৰ বাবে বাৰ্থ ডে এটা চেলেব্ৰেছন কৰিবলৈ কেৱল ...কেইজনমান সদস্যই যথেষ্ট আছিল। চলিহা ক্ৰমান্বয়ে আগুৱাই গৈছিল ...সিহঁতৰ মাজলৈ।

তাৰ পাছত ? তাৰ পাছত কি ঘটিছিল.... ?

*****

...অৱশেষত চলিহাই এদিন বিচাৰি পালে প্ৰেমৰ নতুন সংজ্ঞাটো। পল্লৱহঁতে ...তেওঁক সহায় কৰিলে আৰু গুচি গ'ল। তাৰ পাছত চলিহা ব্যস্ত হৈ ...পৰিল পংখীৰ স'তে। তেতিয়া প্ৰবল অথবা জীৱনহঁতৰ দৰে চলিহা ...ৰেষ্টুৰেণ্ট আৰু চিনেমা হললৈ যাব লগা হ'ল, ম'নিবেগত খমখমীয়া নোট এখন লৈ। পংখী ছাঁটোৰ দৰে চলিহাৰ লগত ঘূৰি ফুৰিল। কাৰণ পংখীয়ে যন্ত্ৰৰ দৰে যিবোৰ কথা চলিহাক কৈছিল, সেইবোৰৰ মোটামোটি অৰ্থ কেণ্টিন, পাৰ্ক অথবা চিনেমাৰ বাহিৰে আন একো নাছিল।

—তোমাৰ ফেভাৰেট ডিচ কি ?

এদিন ৰেষ্টুৰেণ্টত সোমাই পংখীয়ে প্ৰশ্নটো কৰিছিল চলিহাক। চলিহাই থতমত খাইছিল। কাৰণ সেইদিনা প্ৰথম ৰেষ্টুৰেণ্টত সোমোৱা চলিহাৰ ফেভাৰেট ডিচ্ কি হ'ব পাৰে সেইটো তেওঁ নিজেই জনা নাছিল। তথাপিও 'চাহ' বুলি ক'লে বেয়া শুনিব বুলি ভাবিয়ে চলিহাই 'চাওমিন' বুলি কৈ থৈছিল। এনেকৈ আৰু বহুত সৰু সৰু ঘটনা ঘটিল পংখীক লগ পোৱাৰ পাচত।

প্ৰৱালে এদিন তাৰ বাৰ্থডেলৈ মাতিলে চলিহাক। লগতে পংখীকো। সেইদিনা পাৰ্টিটোত চলিহা আৰু পংখীক নিউকাপল বুলি একেলগে নাচিবলৈ দিয়া হ'ল ইংৰাজী সুৰ এটাৰ তালে তালে। কিন্তু নাচি থাকোতে যেতিয়া চলিহা ভৰি দুটা মাজে-মাজে পাকখাই ধৰিছিল তেতিয়া তেওঁ প্ৰকৃততেই অপ্ৰস্তুত হৈ পৰিছিল। কিন্তু ভাগ্য ভাল, কোনেও দেখা নাছিল। কাৰণ এইবোৰ কথালৈ মন দিবলৈ আচলতে কাৰোৱেই সময় নাছিল। সময়ৰ জ্ঞান নথকা পংখীহঁতৰ দৰে ছোৱালী বিলাকৰো কেনেকৈ অভাৱ হয় সেইটো চলিহাই বুজা নাছিল। হয়তো সিহঁতৰ জীৱনত একমাত্ৰ সময়ৰ বাদে বাকী সকলো বস্তুৰে নিৰ্দিষ্ট মূল্য আছে, যি মূল্যই মূল্যহীন সকলোবস্তুৰে এটা নিৰ্দিষ্ট মূল্য দিব পাৰিছিল। আচলতে এনেবোৰ মূল্যহীন বস্তুৰেই পৰিপূৰ্ণ কৰি ৰাখিছিল পংখী আৰু বনলতাহঁতৰ দৰে মানুহবোৰৰ জীৱনবোৰ। সেইটো কথা চলিহাই সোনকালে বুজি উঠিছিল।

তাৰ পাছত আৰু কেইবাটাও বাৰ্থডে'ত একেলগে নাচিছিল চলিহা আৰু পংখীয়ে। পাচৰ কেইবাৰত চলিহাৰ ভৰি পাক খোৱা নাছিল। আচলতে গোটেই সময়বোৰ যেন চলিহাৰ ভৰিতহে পাক খাই ধৰিছিল- - চলিহাৰ তেনে লাগিছিল। এইখন মালাহঁতৰ পৃথিৱী নাছিল। কাৰণ পংখীহঁতৰ ব্যস্ত আৰু খৰতকীয়া পৃথিৱী খনত মালাৰ লেহেম গতিৰ আৰু আবেগেৰে পৰিপূৰ্ণ পৃথিৱীখনক কল্পনাই কৰিব পৰা নগৈছিল। চলিহাই তেতিয়া কথাবোৰ তেনেকৈয়ে ভাবিছিল। চলিহাই মালাৰ কথা পংখীৰ আগত উল্লেখ কৰা নাছিল। আচলতে পংখীৰ অশান্তিৰ কাৰণ এটাক চলিহা কঢ়িয়াই অনাটো তেওঁ ভাল পোৱা নাছিল। কিন্তু পংখীয়ে কোনোবোৰ কথাত বেছি অশান্তি অনুভৱ কৰিছিল সেইটোও চলিহাই ভালদৰে জনা নাছিল। কিবা এটা কৰি থাকিলে যদি শান্তি হয়, তেন্তে সেইটোকে কৰাৰ পক্ষপাতী আছিল চলিহা। সংজ্ঞা এটা বিচাৰি ফুৰি তেওঁ

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

নিচেই কাষতে অতি নিবিড়ভাবে তাক পাইছে। গতিকে সেইটোক হেৰুওৱাবলৈ চলিহাই এটা কিয় হাজাৰটা অশান্তিৰ কাৰণক হৃদয়ক মাজত সোমোৱাই থৈ দিব —চলিহাই তেনেকৈয়ে ভাবিছিল তেতিয়া।

কিন্তু চলিহাৰ ভুল ভাঙিছিল। কাৰণ পংখীয়ে সাধাৰণ ভাৱেই যেতিয়া বিজিতৰ কথা চলিহাই আগত কৈছিল, তেতিয়া তেওঁ নিজৰ ধাৰণাৰ অস্পষ্টতা সম্পৰ্কে তেওঁ নিজেই গম পাইছিল। পংখীয়ে বিজিতক চলিহাৰ দৰেই লগ পাইছিল। কেৱল বিজিত আছিল পংখীতকৈ তিনিবছৰ মানৰ ডাঙৰ। সেয়ে সিহঁতৰ যেতিয়া এংগেজমেন্ট হৈছিল, তেতিয়া সকলো সময়তে পংখীৰ ইচ্ছা-অনিচ্ছা বোৰতকৈ বিজিতৰ ইচ্ছা আৰু অনুভূতিবোৰেহে বেছি প্ৰাধান্য পাইছিল। আৰু সেইকাৰণেই সিহঁতৰ মাজত প্ৰায়ে কাজিয়া হৈছিল। পংখী অলপ জেদী আছিল কাৰণেই একমাত্ৰ এই কাজিয়াবোৰৰ বাবে সিহঁতৰ সম্পৰ্কটো বেছিদিন নাথাকিল।

বিজিত আহিল আৰু গুচি গ'ল। আৰু বিজিত গুচি যোৱাৰ পাচত পংখীও কিবা কাৰণত বিজিতৰ কথা ভাবিব লগা হোৱা নাছিল। কাৰণ পংখীৰ বাবে তাইৰ জীৱনত এজন বিজিতৰ অভাৱতকৈ হাজাৰজন নতুন বিজিতৰ অনুভৱেহে তোলপাৰ লগাব পাৰিছিল। সাধাৰণভাৱেই পংখীয়ে কথাখিনি কৈছিল। পংখীয়ে বিজিতৰ কথা সাধাৰণভাৱেই কৈ দিছিল যদিও চলিহাই মালাৰ বিষয়ে এটা কথাও পংখীক নক'লে।

— তোমাৰ ইয়াৰ আগতে কাৰোবাৰ এফেয়াৰ আছিলনেকি বুলি পংখীয়ে এদিন চলিহাক সুধিছিল।

—নাই,নাই। চলিহাই একে আষাৰতে না কৰিছিল।

হয়তো কথাটো পংখীয়ে সাধাৰণভাৱেই ল'লেহেতেন কিজানি। কাৰণ পংখীৰ ধ্যান-ধাৰণা আৰু অনুভৱবোৰৰ মাজত কোনো তীব্ৰ আবেগ দেখা পোৱা নাছিল চলিহাই।

এইখন মালাহঁতৰ পৃথিৱী নাছিল।

যৌৱনৰ ৰঙবোৰ মানুহে হেপাঁহ পলুৱাই খেলি খেলি যেতিয়া এটা সময়ত ভাগৰি পৰে, তেতিয়া মানুহৰ শৰীৰৰ সকলো অৱসাদে এটা নিৰ্দিষ্ট ঠিকনা বিচাৰি হাবাথুৰি খায় আৰু এই ঠিকনাৰ বাবেই মানুহে এটা সময়ত জীৱনৰ সকলো অনুভৱক পাহৰি উন্মাদ হৈ পৰে। উন্মাদ হৈ পৰা এই সকলোবোৰ মনুাহেই তেতিয়া একমাত্ৰ লক্ষ্যটো চুবলৈ বৰ্বৰতাৰ সকলোবোৰ পথকে বাচি লয়।

ঠিক ফাইনেল পৰীক্ষাৰ দুমাহমান আগতে পল্লৱহঁতে মাতি পঠাইছিল চলিহাক। সিহঁতবোৰ সেই আগৰদৰেই আছিল। তৰল সংস্কৃতিৰ সাধক, একো একোজন বিপ্লৱী প্ৰেমিক। মাথো হাতত থকা গিলাচবোৰৰ ৰং সলনি হৈছিল আৰু এই সলনি হোৱা ৰং বোৰৰ স'তে সিহঁতবোৰ হৈ পৰিছিল আৰু বেছি উন্মাদ।

—কি অ,' কিমান দূৰ আগবাঢ়িলি তই ?

—মানে ? পল্লৱে কৰা প্ৰশ্নটোত চলিহা আচৰিত হ'ল।

—তয়ো মিঃ অকঁৰা, সোনকালে কিবা এটা কৰ। নহলে পনচি উৰি গুচি যাব। পল্লৱে তাক ইংগিত দিলে।

চলিহাই প্ৰথমে ইংগিতটো বুজিব পৰা নাছিল, কিন্তু অলপ পাছত যেতিয়া বুজি পালে, তেতিয়া অলপ বেয়া পালে তেওঁ। মই নোৱাৰিম কৰিব ’বুলি চলিহাই সিহঁতৰ চাই ৰৈছিল।

—নোৱাৰ কৰিব ? নহ'লে কি কৰিবলৈ তাইক পটালি হঁ!

— কিন্তু মৰেলিটি বুলিতো কথা এটা আছে......... ?

চলিহাই কোৱা 'মৰেলিটি' শব্দটোত পল্লৱ সিদিনা জাঙুৰ খাই উঠিছিল। সি এটা দীঘলীয়া ভাষণ আৰম্ভ কৰিলে।

— মৰেলিটিৰ শিক্ষা দিবলৈ আহিছ ,মক্কেল! বুজিছ , পৃথিৱীৰ জীৱবিলাকৰ ভিতৰত মানুহেই এটা জীৱ যাৰ কোনো মৰেলিটি নাই। আন সকলোবিলাক জীৱৰে মৰেলিটি আছে। কাৰণ গৰুৰো মৰেলিটি আছে আৰু সেই কাৰণে সি আজীৱন ঘাঁহ খাই কটায়, মেকুৰীৰ মৰেলিটি আছে বাবেই নিজৰ বিষ্ঠা গাঁতত পুতিবলৈ বিচাৰে আৰু মৰেলিটি থকাৰ বাবেই কুকুৰ জীৱন প্ৰ ভুভক্ত। আৰু মানুহৰ ? ছিঃ ! মানুহৰ কিবা মৰেলিটি থাকিব পাৰে বুলি মোৰ মনে নধৰে । আৰু মৰেলিটি নথকাৰ বাবেই মানুহৰ নিজত্বও নাই। সেইবাবে আমি মানুহবোৰ সময়ৰ লগত সলনি হৈ গৈ থাকোঁ। আজি কিবা এটা কৰি ভাল লাগিছে , কৰি আছো , কালিলৈ সেইটো বেয়া লাগিছে.তাক বাদ দিছো। আজি আমি বাটৰ কাষত বহি ইভ্‌টিজিঙ -ত মত্ত আছোঁ, কালিলৈ এজন ভব্য-গব্য প্ৰফেছাৰ হৈ ইয়াৰ বিপক্ষে থিয় হ'বলৈ যাম। আজি ভাল লাগিছে কাৰণে প্ৰেমক স্বৰ্গীয় বুলি কৈছো, কালিলৈ তাকে নাৰকীয় কাণ্ড বুলি দুখত ম্ৰিয়মান হ'ম"। আৰু কিবা কিবি কৈছিল সি, কিন্তু তাৰ আগতেই চলিহা সিহঁতৰ কমৰ পৰা গুচি আহিল।

*****

চলিহাই পল্লৱে কোৱা কথাখিনি পিচত বহুত ভাবিছিল। কিন্তু সেই কথাখিনিৰ তীব্ৰতাই নতুনকৈ কিবা এটা কৰাৰ ইচ্ছাটোকে জাগ্ৰত নকৰিলে। সেইকেইদিন চলিহাই পংখীৰ গোটেই শৰীৰটোক পৰ্যবেক্ষণ কৰি থাকিল আৰু এই পৰ্য্যবেক্ষণে চলিহাক এটা নতুন অনুভৱ দি থাকিল। কিন্তু তাতকৈ বেছি আগবাঢ়িলেই যেন তেওঁ খহি পৰিব কৰাৰ পৰা, ঠিক আকাশৰ পৰা নক্ষত্ৰ এটা খহি পৰিলে যিটো হয়।

– তুমি আজিকালি অলপ মুডী হৈ পৰিছা। পৰীক্ষাৰ টেনছন বাঢ়িছে হ'বলা। পংখীয়ে এদিন কৈছিল।

চলিহাই একো উত্তৰ নিদিলে পংখীক।

ফাইনেল হৈ গৈছিল। চলিহা টালি-টোপোলা বান্ধি ঘৰ পালেহি। তেতিয়া চলিহা আচলতে এটা সম্পূৰ্ণ বেলেগ মানুহ হৈ পৰিছিল। শৈশৱৰ পৰা আৰম্ভ কৰি যৌৱনত শেষ কৰা পঢ়া শুনাৰ এই দীঘলীয়া অধ্যায়টোৰ শেষ কৰি কিছুপৰিমাণে আত্মগৌৰৱী হৈ পৰিছিল। যেন চলিহাৰ হাতৰ নিৰ্দেশতহে চলিব গোটেই সমাজখন! আৰু এই আত্মগৌৰৱী হৈ থকাৰ সময়ছোৱাত মালা অথবা পংখী, কাৰোবেই চিন্তাই চলিহাক চিন্তিত কৰি তোলা নাছিল।

এই সময়খিনিত পংখীৰ পৰা এখনো চিঠি পোৱা নাছিল চলিহাই। আনহাতে চলিহায়ো দিয়াৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ নকৰিলে। এইধৰণৰ সম্পৰ্কবোৰ সাধাৰণতে এনেকুৱাই হয়। কাৰণ পংখীৰ বাবে চলিহা সাধাৰণ আছিল আৰু চলিহাৰ বাবেও পংখী একেই আছিল।

কিন্তু কিছুদিনৰ পাচত পংখীৰ চিঠিএখন পালে চলিহাই। বিয়াৰ চিঠি। কোনোবা বৰুৱাৰ লগত। চলিহা আবেগিক নহ'ল। আবেগিক হোৱাৰ প্ৰশ্নও নাছিল। কিন্তু সেইকণ সৌজন্যতাৰ বাবে পংখীক ভাল পালে চলিহাই। অন্ততঃ এসময়ত কিছুমান উল্লাসেৰে পৰি পূৰ্ণমূহুৰ্তক পংখীয়ে বিয়াৰ সময়ত মনত পেলাব পাৰিছে! কিন্তু সেই একেখিনি সৌজন্যতা মালাই কিয় দেখুওৱাব নোৱাৰিলে সেইটো ভাবি চলিহা আচৰিত হৈছিল। কাৰণ মালাৰ পৰা কোনো চিঠি পোৱা নাছিল চলিহাই। হয়তো মালাৰ বিয়াও হৈ গৈছিল। আৰু এই বিয়াতে হয়তো মালা আৰু চলিহাৰ সকলোবোৰ অনুভূতিক কবৰ দিছিল মালাই। হয়তো এটা সাধাৰণ কাৰণতে সকলোৱেই চলিহা মালাৰ বুকুৰ পৰা হেৰাই গৈছিল। চলিহাই তেতিয়া এনেকৈয়ে ভাবিছিল।

তাৰ পাচৰ ঘটনা তেনেই চমু। পঁচিছ বছৰ বয়সত চলিহাই চাকৰি পাইছিল আৰু তাৰ ঠিক তিনিবছৰৰ পাছত তৰুলাক বিয়া কৰিছিল।

* * * * *

তৰুলতাক বিয়া কৰোৱাৰ পাচত চলিহাৰ বাবে একমাত্ৰ সত্যটো হৈ পৰিছিল কেৱল তৰুলতা। তৰুলতাই কাম কৰি ভাল পাইছিল। সাধাৰণ পাকঘৰৰ কাম- বনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ঘৰখনৰ অভাৱ-অভিযোগ সকলোবোৰ মূৰ পাতি লৈছিল মানুহজনীয়ে। চলিহাই কেৱল মনে মনে নিজৰ কামবোৰ কৰি গৈছিল। আৰু ইয়াৰ মাজে মাজে তৰুলতাৰ খবৰ লৈছিল। কিন্তু তৰুলতাই যেন সেইখিনি অধিকাৰো চলিহাৰ পৰা কাঢ়িব খোজা নাছিল। মানুহজনীৰ এনে আচৰণত চলিহা মাজে মাজে গদ্ গদ্ হৈ পৰিছিল। আৰু ৰন্টুহঁতৰ জন্মহোৱাৰ পাচতো তৰুলতা একেদৰেই আছিল। চলিহাৰ বাবে এয়া আছিল জীৱনৰ এক মধুৰতম্ অভিজ্ঞতা। সেয়ে মাজে মাজে তৰুলতাক তেওঁ মালা আৰু পংখীৰ লগত তুলনা কৰি চাইছিল। হয়তো মালা আৰু পংখীৰ সংজ্ঞাটো ভুল আছিল, হয়তো মালা আৰু পংখীয়ে চলিহাক বুজি পোৱা নাছিল। কাৰণ মালাক লগপোৱাৰ সময়ত চলিহাৰ এনে এটা বয়সত, যিটো বয়সত দন্ত্য 'ত' মূৰ্ধন্য 'ট' ৰ আউল লগোৱা চিন্তাবোৰে তেওঁক লেউ-সেউ কৰি পেলাইছিল। সেইসময়ত কিবা এটা কৰাৰ বাবে তেওঁৰ সময় আৰু সাহস দুয়োটাৰে অভাৱ আছিল। আনহাতে পংখীক যেতিয়া লগ পাইছিল, তেতিয়া চলিহাই কেৱল ইটোৰ পাচত সিটো সংজ্ঞা বিচাৰি হাবাথুৰি খাইছিল। আচলতে মালা অথবা পংখী কোনোৰেই হয়তো হেপাহৰ দৃষ্টিৰে চলিহাৰ জীৱনটো চাবলৈ বিচৰা নাছিল, একমাত্ৰ তৰুলতাৰ বাহিৰে— চলিহাই ভাবিছিল।

চলিহাৰ জীৱনটো সহজ-সৰল কৰি তুলিছিল তৰুলতাই। সুদীৰ্ঘ ষাঠিটা বছৰ আৱৰি ৰাখিছিল তৰুলতাই তেওঁক।

।। উপসংহাৰ।।

সমাজে বহু পথ নিৰ্মাণ কৰে। সম্ভ্ৰান্ত পথ, নিচঁলা পথ, বিকলাংগ পথ আৰু বহুতো। যি বোৰৰ ইটোৰ লগত সিটোৰ যোগসূত্ৰ নাই। কোনোবাই যোগসূত্ৰ উলিয়াব বিচাৰিলেও তেওঁক পথচ্যুত কৰা হয়। এইবোৰ পথেৰে আহি থাকোতেই চলিহাই মালা, পংখী আৰু তৰুলতাক লগ পাইছিল। আচলতে জীৱনৰ সম্বন্ধবোৰৰ প্ৰথম পৰ্য্যায়টোত মালাই আছিল চলিহাৰ সহযাত্ৰী। কিন্তু সম্বন্ধৰ গভীৰতাক ভয় কৰি চলিহাই পথ সলাব লগা হল চলিহাই। পংখীয়ে কেৱল চলিহাৰ জীৱনত এটা ওপৰোৱা প্ৰলেপ সানি গুচি গ'ল আৰু তাৰপাছত আহিল তৰুলতা। আচলতে কোনো সম্বন্ধই যেন মানুহৰ জীৱনত চিৰস্থায়ী নহয়, ই কেৱল মানুহক মোহাচ্ছন্নহে কৰিব পাৰে। আৰু এই মোহত পৰি মানুহ সম্বন্ধৰ গভীৰলৈ গ'লেই

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

জীৱনৰ পথত পিছল খায়। তেতিয়া হয়তো কাৰোবাৰ মোহভংগ হয়। কিন্তু কেতিয়াবা কিছুমান সম্বন্ধই মানুহক জীৱনৰ কিছুমান নতুন সংজ্ঞাৰ বিষয়ে শিকিবলৈ বাধ্য কৰায়। তৰুলতাও তেনে এক সম্বন্ধই আছিল। মালা আৰু পাখীয়ে বিশৃংখল কৰি পেলাই ছিল চলিহাৰ জীৱন, কিন্তু তৰুলতাই পাছত সেইখিনি শৃংখলিত কৰিছিল।

চলিহা সুখী হৈছিল। সুদীৰ্ঘ বাইচটা বছৰ আদৰি ৰাখিছিল তৰুলতাই তেওঁক। আচলতে মানুহক এনেবোৰ সম্বন্ধই যেন এটা সুখী জীৱন প্ৰদান কৰিব পাৰে, যত মানুহে অতীতৰ সকলো সম্বন্ধ নেওচি এটা সহজ-সৰল জীৱন কামনা কৰিব পাৰে। জীৱন যে এটা নিজে গঢ়ি ল'ব পৰা সংজ্ঞা সেয়া এনেবোৰ সম্বন্ধই মানুহক শিকায়। চলিহাৰ সেয়াই হৈছিল।

চলিহাৰ জীৱনটো সহজ-সৰল কৰি তুলিছিল তৰুলতাই।

কিন্তু তাৰপাছত ঘটা ঘটনা এটাইহে চলিহাক ভাবুকি কৰি পেলালে। চলিহাৰ সহজ-সৰল জীৱনটোত ঘটনাটোৱে এটা সৰু-সুৰা ধুমুহাৰ সৃষ্টি কৰিলে।

এদিন চলিহা ল'নখনত বহি থাকোতে ক'ৰবাৰ পৰা মালা ধুমুহাকৈ সোমাই আহিছিল। মালাৰ এনে অপ্ৰত্যাশিত আগমনত চলিহা হতভম্ব হৈছিল। কিবা এটা আউল লাগিল চলিহাৰ। জীৱনত কিবা এটা কৰিবলৈ যাওঁতে কিবা এটাহে হ'ল তেওঁৰ। তেওঁৰ কি ভুল হ'ল? প্ৰণয়ে দন্ত্য'ত' মূৰ্দ্ধন্য 'ট'ৰ কথা কৈ তেওঁক কি আউল লগাই দিছিল— চলিহাই ভাবিছিল। তেওঁ কিয় বুজি নাপালে মানুহবোৰক, পৃথিৱীখনক? সম্বন্ধৰ কথা কৈ মানুহবোৰৰ কিয় আতংক— চলিহাই বুজি নাপালে। বুজি নাপালে চলিহাই নিজকে।

সেইদিনা মালাই চলিহাৰ সন্মুখৰ চকীখনত বহিছিল

— বিশ্বাবালা এটাই তোমাৰ মনটো সেপুৰাই দিব লোন লাগে। তোমাৰ এম.এল.এ হোৱাৰ সপোন পুৰেই কিবা এটা কৰি দিব পাৰিবা নেকি?

মালাই কথাখিনি নিৰ্বিকাৰভাৱে কৈ গৈছিল। চলিহাই উত্তৰ কিবাকিও উত্তৰ দিব নোৱাৰিলে। কাৰণ গোটেই জীৱনটোৱে উত্তৰ বিচাৰিয়ে কটালে। সেইদিনা মালা চলিহাৰ সন্মুখৰ চকীখনত বহি ছিল। তেওঁ মালালৈ চাইছিল — সেই একেই মালা, মুখ, তিৰবিৰাই থকা চকু। কেৱল বয়সৰ আঁচোৰ পৰিছিল। কপালখনো আগৰদৰেই বহল আছিল, যিখনত চলিহাই আগতে জোন-বেলি-তৰা আঁকিছিল।

সেই একেই কপাল, মাথোঁ উকা আছিল।

*****

ঠিক এনেবোৰ কথাকে ক'ব বিচাৰে চলিহাই তৰুলতাক। তৰুলতাৰ সময় ক'ত? সেয়ে ভাবিবলগা হয় চলিহাই। ভাবি ভাবি সিদ্ধান্তত উপনীত হয় তেওঁ আৰু যেতিয়াই সিদ্ধান্তত উপনীত হয় তিয়াই দৃশ্যটো তেওঁৰ চকুত ভাহি উঠে— এখন গাড়ী, তেওঁৰ বহি দুজন ল'ৰা আৰু সন্মুখত এখন পথাৰ। সেউজীয়া।

পৃথিৱীখন মালাৰ আছিল।

(বিঃদ্ৰঃ— উপন্যাসিকা হিচাপে লেখকৰ এয়া প্ৰথম প্ৰচেষ্টা। সেয়ে অজানিতে ৰৈ যোৱা ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে লেখক পাঠক-পাঠিকা ওচৰত ক্ষমা-প্ৰাৰ্থী।)

প্ৰেৰণাৰ মৃত্যু

সুদীপ্তা লক্ষ্মী খাওন্দ
৪ৰ্থ ষান্মাসিক
ইলেকট্ৰনিক্স

প্ৰেৰণাৰ মৃত্যু ঘটিল।
ই মৰ্মাহত হৈ পৰিছো, ছাটিফুটি কৰি আছো তাইৰ মৃত্যুত।

প্ৰেৰণা মোৰ কি হয় ? বাইদেউ, ভন্টী, মা, পত্নী নে একান্ত আপোন মোৰ প্ৰেয়সী? নাই— প্ৰেৰণা দেখোন সেইবোৰ একোৱেই নহয়। গতিকে সমাজৰ সংজ্ঞামতে তাই মোৰ আত্মীয়ও নহয়। তেতিয়াহলে এই শূণ্যতাৰ কাৰণ কি? মোৰ হৃদয়ত যে এটুকুৰা চিৰদিন পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰা শূন্য ঠাইৰ সৃষ্টি হ'ল!—কিয়?

প্ৰেৰণাৰ পৰিচয় ভাঙি ধৰিবলৈ হ'লে মই অতীতলৈ ঢাপলি মেলিব লাগিব। অৱশ্যে অলপ দূৰ পিছুৱাই গ'লেই মই তাইক পাম— তেতিয়াহ'লে বৰ বেছি কষ্ট নহ'ব, এই উভটনিযাত্ৰাত।

মই ঠিক তেতিয়া হাফ্‌পেন্ট পিন্ধি ফুৰিবলৈ যাবলৈ লাজ কৰা বয়স— অনবৰতে মোক ধুনীয়া জিন্‌চ পিন্ধিবলৈ লাগে – ধৰি লওঁ যদি মোৰ বয়স ১২ ৰ পৰা ১৩ বছৰৰ ভিতৰত- এটা চেঙে লিয়া ল'ৰাৰ বয়স। মই প্ৰেৰণাক ঠিক সেই সময়তে চিনি পাইছিলো —কিন্তু মই ক'ব নোঁৱাৰো যে মই তাইক আগতে লগ পোৱা নাছিলো। আচলতে আগৰে পৰা তাই ক'ৰবাত লুকাই আছিল। মইহে বিচাৰি উলিয়াব পৰা নাছিলো। ডাঙৰ হৈ অহাৰ লগে লগে মোক তাইৰ প্ৰয়োজন হ'ল আৰু এদিন পুৰণা আলমাৰিত যিদৰে কাপোৰৰ মাজৰ পৰা খুচৰি খুচৰি মোৰ সৰু কালৰ অকণমানি চোলা এটা পোৱাৰ দৰে হৃদয়ৰ প্ৰতিখন দুৱাৰ ,খিৰিকিৰ কোণত বিচাৰি বিচাৰি অৱশেষত এদিন তাইক পাইছিলো। আৰু যি পালো, তেতিয়াৰে পৰা তাই মোৰ হৈ পৰিল একান্ত লগৰী, আজৰি সময়ত লগৰী – ব্যস্ততাৰ মাজৰ লগৰী – দুখৰ লগৰী – আনন্দৰৰ লগৰী। নতুন কিতাপ এখন পঢ়িলে বা ভাল চিনেমা এখন চাই আহিলে বা এটি সুমধুৰ গীত শুনিলে, তাৰপিছত তাইৰ লগত বহি সেই বিষয়ে পুঙ্খানুপুঙ্খকৈ কথা পাতিবলৈ ধৰিলো। আমি দুয়ো একেলগে বৰগছৰ তলত বহি কুলু কুলু সুৰেৰে বৈ যোৱা জুৰিটিৰ কাপত মুগ্ধ হ'বলৈ ধৰিলো। তাই স্কুললৈ নাযায় , অন্যৰ লগত খেলিবলৈ নাযায়।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

তাই মোৰ লগতেহে থাকে। হয়তো আনৰ মাজতো বা আনৰ লগতো এনে এজন নিবিড় সম্বন্ধৰ কোনো থাকে। স্কুলৰ বাতৰি ,লগৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ বাতৰি মই তাইক বিতংভাবে দিওঁ। মুঠৰ ওপৰত দিনটোত মোৰ যি যি অভিজ্ঞতা হয় সকলোবোৰৰ হিচাব মই তাইৰ সন্মুখত দাঙি ধৰোঁহি। মানুহ যে অকলশৰীয়া মই সেই কথা বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পালো।

প্ৰেৰণা যে মোৰ আলোচনাৰহে লগৰী এনে নহয়। মই স্কুলৰ এজন কৃতী ছাত্ৰ হিচাবে পৰিচিত । পৰীক্ষাত প্ৰথমস্থান দখল কৰাৰ উপৰিও মই কবিতা লিখো, গল্প লিখো , তৰ্ক কঁৰো ,আবৃত্তি কঁৰো—। কিন্তু মোৰ এই নামমাত্ৰ প্ৰতিভাৰ বাবে মই একমাত্ৰ প্ৰেৰণাৰ ওচৰতহে ঋণী। তাই মোক সদায় কয় ," তুমি আগবাঢ়ি যোৱা। মই আছো নহয় তোমাৰ লগত। মোৰ উপস্থিতিয়ে তোমালৈ আত্মবিশ্বাস কঢ়িয়াই আনিব---ভয় ,সংকোচ আদিক খেদি পঠিয়াব।"

মই মেট্ৰিক পাছ কৰিলো – কলেজত পঢ়িবলৈ, আহিলো নতুন চহৰলৈ। বিজ্ঞান শাখাত নাম ভৰ্ত্তি কৰিলো। নতুন আশা বুকুত বান্ধি পঢ়াত বহিলো। হাৰে! কিন্তু কি হ'ল! মই যে আগৰদৰে পঢ়া-শুনা কৰিব পৰা নাই। কিবা এক অজান অশান্তিত মই ভুগিবলৈ ধৰিলো। কলেজৰ প্ৰথম পৰীক্ষা টোতে মোৰ বিফলতাৰ পৰিচয় মই ডাঙি ধৰিলো।ভগ্ন হৃদয়ৰে মই প্ৰতিযোগিতাৰ চহৰত জঁপিয়াই পৰিলো। প্ৰেৰণাই খুব চেষ্টা কৰিলে আগৰ মোক ঘূৰাই আনিবৰ বাবে। এনে চেষ্টাতে এদিন তাইও বেমাৰত পৰিল। তাইৰ বেমাৰৰ মূল কাৰণ হৈছে এই চহৰৰ যান্ত্ৰিকতা –য'ত গাঁৱৰ সেই বাঁহীৰ মিঠা মূৰ্চ্ছনা নাই। মানুহৰ মাজতহে প্ৰেৰণা, তেনেস্থলত মানুহেই যদি নাথাকে প্ৰেৰণা কেনেকৈ থাকিব ? নগৰত মানুহ নাই। কি আচৰিত ! প্ৰতিদিনে পঢ়িবলৈ পাইছো যে পৃথিবীৰ জনসংখ্যা সাংঘাতিক ধৰণেৰে বাঢ়িছে , বিশেষকৈ নগৰসমূহত। তেনেস্থলত—— এনে অবাস্তৱ কথা ! অবাস্তৱ নহয়, ই এক কঠিন বাস্তৱ। নগৰত মানুহ নাই আছে যন্ত্ৰ, সুন্দৰ প্ৰকৃতি নাই আছে কংক্ৰিটৰ কৰ্কশ ওখ ওখ ঘৰ, নিজৰা -জানৰ কুল কুল সুৰ নাই আছে ডোঙা -ডোঙা মহ-দাহৰ আশ্ৰয়স্থল ক'লা লেতেৰা পানী। বৰ্তমান মইও এটা যন্ত্ৰ। কিন্তু এতিয়াও নিখুঁত যন্ত্ৰ হ'ব পৰা নাই। অৱশ্যে যন্ত্ৰই, যি দৰে উদ্যোগীকৰণ কৰাৰ গৌৰৱত গৌৰবান্বিত হৈ থাকে তেনেদৰে মইও গৌৰবান্বিত এই প্ৰতিযোগিতাৰ চহৰত।

লাহে লাহে প্ৰেৰণাৰ বেমাৰ বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। ক্ৰমে ... বগা পৰি যায়। মই আজিকালি তাইৰ প্ৰতি উদাসীন ... হ'লো,তাইৰ লগত কথা নপতা হ'লো — কাৰণ মোৰ সময় নাই ... অহৰহ নিজৰ কৰ্মপটুতা দেখুৱাব লোৱাৰিলে তাক মানুহে ... পেলাই দিয়া হয়। মোৰ মাজত চলিবলৈ ধৰা যন্ত্ৰৰ গৌৰৱে প্ৰেৰণাক ... আৰু বঢ়াবলৈ ধৰিলে, কাহে কফে তাইৰ বুকুত ... ল'লে। কিন্তু মই জানো স্তব্ধ হ'লো ? মই বেছিকৈ গৌৰৱ ... নিজকে সঁপি দিলো – এটি নিখুঁত যন্ত্ৰ হ'বলৈ চেষ্টা কৰিবলৈ ধৰিলো ... এনেদৰে থাকোঁতে কালি ৰাতি প্ৰেৰণাৰ অৱস্থা অতি শোচনীয় হৈ পৰিল ... তেতিয়াহে যেন কিহবাই মোক জোকাৰি দিলে, মোৰ শৰীৰৰ ওপৰত ... থকা লোৰ লেপনবোৰ এটুকুৰা-দুটুকুৰাকৈ সৰি পৰিবলৈ ধৰিলে ... সেই আগৰ তেজ-মঙহৰ মইটো অলপ অলপকৈ ওলাই আহিল। মই উপলব্ধি ... গম পালো চিৰলগৰীয়া প্ৰেৰণা কিমান দুৰ্বল হৈ পৰিছে। প্ৰেৰণাক ... কৰি তুলিম বুলি ভাবিলো। কিন্তু বহুত পলম হ'ল—তাই ইতিমধ্যে ... দুৱাৰদলিত উপস্থিত হ'লগৈ। তাই অহৰহ তেজ বমি কৰিছে ... নাই আৰু এয়া কি !..................................ঠিক আধাৰাতিৰ ... প্ৰেৰণাই মোৰ পৰা বিদায় মাগিলে। মই কিন্তু কান্দিব নোৱাৰিলো ... এবাৰ মোৰ শৰীৰৰ অৰ্দ্ধ অংশত এতিয়াও লাগি থকা আৰু ... থকা লোৰ টুকুৰাকেইটালৈ চালো আৰু এবাৰ মোৰ শৰীৰৰ ... মঙহখিনি স্পৰ্শ কৰি চালো। প্ৰেৰণাৰ মৃত্যুৰ লগে লগে ... মঙহখিনিও হিমচেঁচা হৈ শেতা পৰি গ'ল। মই চিঞৰি উঠিলো—... কৰিলো। কিন্তু দেখিলো লোৰ টুকুৰাকেইটাৰ সেখোন একো পৰিৱৰ্তন ... হোৱা নাই। তাৰমানে মইয়ে প্ৰেৰণাৰ হত্যাকাৰী যাক মই এদিন ... বিচাৰি উলিয়াইছিলো ।প্ৰেৰণাৰ মৃত্যুতহে মই গম পালো মই ... প্ৰাণী। মোৰ লগত বিশ্বজগতৰ কাৰো তুলনা নাই।

প্ৰাণী। মই জানো প্ৰাণী? মোৰ জানো জীৱ আছে? ... আছে? তাক পৰিচালনা কৰিবলৈ বা উৎসাহ দিবলৈতো প্ৰেৰণা ... প্ৰেৰণাই আগতে মোক কোৱা কথা কেইষাৰ মনত পৰিল "তুমি আগবাঢ়ি.."

মই লাহেকৈ কাষত পৰি থকা লোৰ টুকুৰাকেইটা ... ল'লো ——————————————এতিয়া মই আৰু ... মঙহৰ মই নহয়——————————————মই এক নিখুঁত ...

— — — — — — — — —

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

ঠিক সপোনটোৰ দৰেই !

মূলঃ ৰিচাৰ্ডি মাৰ্ক
অনুঃ চন্দন কুমাৰ দাস।
৮ ম ষান্মাসিক(মেকানিকেল)

প্ৰতি,
আৰক্ষী অধীক্ষক,
যাযাৰা,
নাইজেৰিয়া।

মহোদয়,

শ্ৰদ্ধা গ্ৰহণ কৰিব। মোৰ নাম টকুনব' ওগোনৰ'। মই যায' চহৰৰ ... ইষ্টেটৰ ফ্লেট নং ৩৬ অত বাস কৰোঁ। আজিৰ পৰা তি নি দিন আগতে, অৰ্থাৎ ২৭।৩।৯৭ৰ নিশা প্ৰায় মাজনিশা হঠাৎ কিবা ভঙাৰ শব্দত মই সাৰ পাওঁ। আমাৰ শোৱনি কোঠাৰ কাষৰ পাকঘৰৰ পৰা আইনা ভঙা আৰু খিড়িকিৰ ৰড কটাৰ শব্দ শুনিবলৈ পালো। বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল যে ঘৰত ডকাইত সোমাইছে।

"জকো, ডকাইত।" মই চিঞৰি উঠিলো। আমি কোঠাৰ দুৱাৰ মুখত প্ৰতিবন্ধক হিচাপে আলমাৰী দুটা দি ঈশ্বৰৰ নাম লব'লৈ ধৰিলো। তেতিয়াই আমাৰ শোৱনীকোঠাৰ পাকঘৰৰ ফালৰ দুৱাৰ খনত আনবাই জোৰেৰে ঢকিয়াবলৈ ধৰিলে আৰু এটা কৰ্কশ চিঞৰ শুনা গ'ল। "মৰিবলৈ মন নাই যদি দুৱাৰ খন খোল।"

উপায়ন্তৰহে মই দুৱাৰ খন খুলিবলৈ বাধ্য হলো। মাৰণাস্ত্ৰৰে সজ্জিতহে তিনিটা বিশালকায় মানুহ কোঠাটোলৈ সোমাই আহিল। দুটাই সিহঁতৰ 'ওগাৰ' (দলপতি) নিৰ্দ্দেশত জকোৰ সকলো ... মোৰ ঘড়ী আদি সকলো মুল্যবান বস্তু কাঢ়ি ল'লে। তাৰপিছত ... চৰা ঘৰলৈ গৈ সকলো ইলেকট্ৰনিক্স সামগ্ৰী হস্তগত কৰিলে। ... ভিতৰতে মোৰ কষ্টোপাৰ্জিত সকলো সম্পত্তি সিহঁতৰ হস্তগতহৈ ... নিৰুপায়ভাৱে কন্দাৰ বাহিৰে মোৰ কোনো উপায় নাছিল। সকলো মূল্যবান বস্তু হস্তগত কৰি সিহঁত যাবলৈ ওলাল। ওগাই মোৰ ফালে চাই ... সুৰেৰে ক'লে, "পুলিচক একো নকবি" আৰু মোৰ মুহুৰ্ত্তে কষ্টোপাৰ্জিত সকলো সম্পত্তি ৰাতিৰ আন্ধাৰত বিলীন হৈ গ'ল।

হঠাৎ মই নিজকে নিচিদ্ৰ আন্ধাৰৰ মাজত আবিস্কাৰ কৰিলোঁ। বেডলাইটো জ্বলাই দেখোঁ যে সকলো বস্তু স্বস্থানত আছে আৰু জকো মোৰ কাষত গভীৰ নিদ্ৰাত! মই এটা দুঃস্বপ্ন দেখিছিলো। ভগৱানৰ অপাৰ দয়া। "জকো উঠাছোন।" মই জকোক হেচুকি জগাই দিলোঁ। "ভগৱানে সপোনটোৰ জৰিয়তে মোলৈ বিপদ সংকেত পঠোৱা যেন লাগিছে। কাইলৈ ৰাতিপুৱাই তুমি অলংকাৰবোৰ বেংকৰ লকাৰৰ থবাগৈ আৰু মই সকলো বস্তু বীমা কৰি পেলামগৈ। "

পিছদিনা ৰাতি, অথাৎ ২৮।৩।৯৭ ৰ ৰাতি। আমি দুয়ো শুবলৈ যাওঁতেই পাকঘৰৰ পৰা আইনা ভঙাৰ আৰু ৰড কটাৰ শব্দ ভাঁহি আহিল। ঠিক আগনিশাৰ সপোনটো দৰেই। "জকো এইবাৰ সচাই ডকাইত।" মই চিঞৰি উঠিলোঁ। আমি দুৱাৰদুখনত তলা মাৰি প্ৰাৰ্থনা কৰিবলৈ ধৰিলোঁ।

কোনোৱাই দুৱাৰখন ঢকিয়াই ঢকিয়াই কৰ্কশ মাত এটাৰে চিঞৰি উঠিল। "মৰিবলৈ মন নাই যদি খোল। দুৱাৰ খন খোল!" আতংকত কপি কপি মই দুৱাৰখন খুলি দিলোঁ। চাৰিটা বিশালকায় মানুহে মোক গতিয়াই আঁতৰাই কোঠাটোলৈ সোমাই আহিল। হাতে হাতে আগ্নেয়াস্ত্ৰেৰে সজ্জিত মানুহকেইটাৰ আচৰণত কোনো ভয় বা শংকাৰ তিলমাত্ৰও নাছিল। সিহতেঁ আনকি কোনো মুখাবৰণো পৰিধান কৰা নাছিল। সিহঁতৰ ওগাই চিঞৰি উঠিল, " অই তোৰ ঘড়ীটো খোল।" সিহঁতে জাকোৰ অলংকাৰৰ যি আছিল তাকে কাঢ়ি ললে। "আলমাৰীটো খোল আৰু টকা -পইচা কি আছে দে।" আৰু মুহুৰ্ত্ততে ৫০০০ নাইৰা (নাইজেৰীয়াৰ মুদ্ৰাৰ নাম) সিহঁতে হস্তগত কৰিলে। সিহঁতে আমাক চৰাঘৰলৈ নিলে আৰু টি.ভি, ভিডিঅ আদি সকলো মূল্যবান ইলেকট্ৰনিক্স আহিলা নিজৰ হস্তগত কৰিলে। ঠিক সপোনটো দৰেই!

ডকাইতৰ দলটো যাবলৈ ওলাল আৰু, ওগাই মোলৈ লোমহৰ্ষক চাৱনিৰে চাইকলে, " পুলিচক একো নকবি ।" ঠিক সপোনটোৰ দৰেই!

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

দুখভয়ে সেই নিশা আমাৰ আৰু টোপনি নহ'ল। পিচদিনা পুৱা মই জকোক কলো,"মই কালিৰ ঘটনাটোৰ বিষয়ে থানাত জনাওগৈ। জকো মোৰ কথা শুনি খঙত একো নাই হৈ উঠিল। কেতিয়াও নহয়। তুমি ইয়াৰ পুলিচৰ বিষয়ে নাজানা। তুমিটো ইংলেণ্ডত ডাঙৰ দীঘল হোৱা। এই খন নাইজেৰিয়া। ইয়াৰ পুলিচ প্ৰশাসনৰ বিষয়ে তুমি একো নাজানা। ডকাইত কেইটাৰ হাব ভাবৰ পৰা লাগে যেন, সিহঁতে পুলিচ কেইটাক জানে। গতিকে তুমি থানালৈ কেতিয়াও যাব নোৱাৰা।"

কিন্তু মই অত্যন্ত জেদী। মই থানালৈ গলো আৰু এখন এজাহাৰ দাখিল কৰিলোঁ। এজাহাৰ খন পাই দাৰোগাজন আচম্বিত হোৱা যেন লাগিল।

"আপোনি বাৰু ডকাইকেইটা চিনাক্ত কৰিব পাৰিবনে ?"
"নিশ্চয়। কিয় নোৱাৰিম।"
"আপুনি বাৰু নিশ্চিতনে?"
"নিসন্দেহে।"
"বাৰু। ঠিক আছে। আপুনি সোঁহাতৰ কোঠাটোলৈ এবাৰ যাওকচোন।"

মই কোঠাটোলৈ গ'লো। মোলৈ পিঠিদি এজন আৰক্ষী বিষয়া বহি আছিল। মোৰ খোজৰ শব্দ শুনি তেওঁ মোৰপিনে ঘূৰিলে। আৰু মই যি দেখিলোঁ, আকাশখন খহি পৰা হলেও মই সিমান আচৰিত নহলোহেঁতেন আৰু ভয় নাখালোহেঁতেন। পুলিচ বিষয়া জন আছিল ৰাতিৰ ডকাইত কেইটাৰ ওগা।

মই আতংকত আৰ্তনাদ কৰি উঠিলো আৰু কোঠাটোৰ পলাবলৈ চেষ্টা কৰিলোঁ। কিন্তু সিহঁতে মোক ধৰি পেলালে আৰু কুঠৰিত মোক বন্দী কৰি পেলালে। মিছা এজাহাৰ দাখিল কৰাৰ অপৰা

মহাশয়, আৰক্ষী অধিক্ষকৰূপে অনুগ্ৰহ কৰি মোৰ এই পত্ৰৰ বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি মোক মুক্ত কৰক। মই সম্পূৰ্ণ নিৰ্দোষী।

পুনৰ শ্ৰদ্ধাৰে,
টকুনৰ ওগোনৰ,।

পিছদিনা আৰক্ষী অধীক্ষকে পত্ৰখন পঢ়িলে। পত্ৰবাহক আছিল আ বিষয়া ওগোনদে।

"ইন্সপেক্টৰ ওগোনদে"!
"কওক চাৰ।"
"তুমি এই চিঠিখন পঢ়িছানে?"
"পঢ়িছো চাৰ।"
"পঢ়িছা যদি পত্ৰলিখকজন এতিয়াও কিয় জীৱিত হৈ আ নাজানানেকি ইয়াৰ পৰিণাম কি হব পাৰে?"
"হয়।"
"তেন্তে! কি চাই আছা. যোৱা আৰু তোমাৰ দায়িত্ব পালন যোৱা।"
"বাৰু চাৰ।".......

প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ পৰা......

প্ৰাঞ্জল মজুমদাৰ
সম্পাদক, সংকল্প
(৪ নং ছাত্ৰবাস)
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠ সম্পাদকীয়

এক

৪ নং ছাত্ৰবাসৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনিৰ দ্বায়িত্ব লোৱাৰ পৰা মনত এটা কথাই বৰকৈ খুদুৱানি লগাই আছে যে আমাৰ শিক্ষানুষ্ঠানটিত এটা বৌদ্ধিক পৰিবেশৰ বৰ অভাৱ। বৌদ্ধিক চিন্তা-চচাৰ্ৰ প্ৰতি আবাসীসকল উদাসীন। বেছিভাগেই তৰল চিন্তা-চৰ্চাতে আজৰি সময়খিনি অতিবাহিত কৰে। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহটোৰ প্ৰাৰম্ভতে পত্ৰিকাখনিৰ লগত কটোৱা বাকী সময়খিনিতে আমি যেন এক সুৰঙা পাওঁ এই মানসিক স্থবিৰতাৰ বিৰুদ্ধে যুজৰ সূচনা কৰিবলৈ।

দুই

আজি কিছুদিনৰ পূৰ্বে মহাবিদ্যালয় চৌহদৰ ঘটনা এটাই মোৰ অন্তৰত বৰ দুখ দিলে। কেইজনমান ছাত্ৰই ৰাতিৰ অন্ধকাৰৰ সুযোগ লৈ আমাৰ এজন শিক্ষাগুৰুৰ বাসগৃহত আক্ৰমণ কৰে আৰু অশ্লীল বাক্যবান প্ৰয়োগ কৰে। শিক্ষাগুৰুৰ প্ৰতি ভক্তি প্ৰদৰ্শন ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ এক বৰ পুৰণি পৰম্পৰা, কিন্তু আজিৰ আধুনিক যুৱসমাজৰ বাবে ই হাঁহিৰ খোৰাক মাথোন। আমি হয়তো আজি শিষ্ট আচৰণ পাহৰি গৈছো, আমাৰ সমাজৰ কৌটিকলীয়া মূল্যবোধৰ পৰা আতঁৰি আহিছো।

শিক্ষিত আৰু বিদ্বান হ'লেই মানুহ এজনক শিষ্ট বা সংস্কৃতিবান বুলি ক'ব নোৱাৰি, যদিহে তেওঁৰ অৰ্হতা আৰু জীৱনধাৰাৰ মাজত আকাশ পাতাল প্ৰভেদ থাকে । আমাৰ মহাবিদ্যালযৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰই এদিন সমাজৰ আগশাৰীত স্থান পাব, নিজকে অভিযন্তা বুলি পৰিচয় দিব। কিন্তু এনে ধৰণৰ অসংযত আৰু কুৰুচী-পূৰ্ণ আচৰণ বৰ্তি থাকিলে আমাক নিশ্চয় কোনো শিক্ষিত সমাজে সংস্কৃতিবান বুলি স্বীকৃতি নিদিব। আমাৰ ছাত্ৰ-সমাজক শিষ্টাচাৰ আৰু আত্মসংযমৰ পাঠ পঢ়োৱাৰ অতিকৈ প্ৰয়োজন হৈছে।

তিনি

একবিংশ শতিকাঃ মাত্ৰ দুটি বৰ্ষৰ প্ৰতীক্ষা। তথাপিও চাৰিওদিশে যেন মাথো হতাশা আৰু নিৰাশা। ক্ষুধাৰ্ত মানৱৰ আৰ্তনাদৰ প্ৰতি শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত কোঠাত মন্ত্ৰী-মহোদয়সকল মৌন-মূক -বধিৰ। বস্তুৰ গগন চুম্বী দামে দুখীয়া আৰু মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীক বাৰুকৈয়ে জুৰুলা কৰিছে। আলু-পিয়াজৰ দৰে সাধাৰণতে সহজ লভ্য অথচ অপৰিহাৰ্য্য পণ্য সামগ্ৰী এতিয়া সাধাৰণ জনগণৰ ক্ৰয় ক্ষমতাৰ বাহিৰত । পিয়াজৰ উৎপাদন ১৫ শতাংশ কম হওঁতেই মূল্য বাঢ়িল ৫০০ শতাংশ। আলু পিয়াজৰ দামে আজি নিৰ্ধাৰণ কৰে ৰাজনৈতিক দলৰ - উত্থান-পতন। ইয়াৰ বিপৰীতে সততে দেখা যায় পঞ্চাচ বছৰীয়া স্বাধীন-ভাৰতৰ অকৰ্মণ্য প্ৰশাসণৰ অহৈতুক নিৰ্লিপ্ততা।

ৰাজনীতিৰ দবাৰু-সকলৰ হাতত এখন দেশৰ ভাগ্য নিৰুপিত হয়। কিন্তু সেই ৰাজনীতিত আজি অপৰাধীৰ বাধ বিচৰণ। দেশত ৰমেশ শৰ্ম্মাৰ দৰে মাফিয়া ৰাজনৈতিক নেতাৰ অভাৱ নাই। তথ্যমতে, ভাৰতৰ ৪২২৭জন বিধায়কৰ ভিতৰত ৭০০ জনেই বিভিন্ন অপৰাধত অভিযুক্ত। আমাৰ শাসনৰ স্বৰূপটো ইয়াৰ পৰা সহজেই অনুমেয়। ক্ষমতা পিপাসুৰবাবে জীৱন এতিয়া মূল্যহীন। সেইবাবে হয়তো অলপতে নিৰ্বাচন কালীন দিল্লীত অৰাজক পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ এচাম দুঃস্কৃতিকাৰীয়ে খাদ্যত বিষ দিবলৈও কুণ্ঠিত নহ'ল।

চাৰি

পুহৰ জাৰত এতিয়া যেন শান্তিৰ কপৌজনীয়ে জুপুকা মাৰিছে।পাঠক বৃন্দ আহক, আমি ভেলাঘৰৰ উমেৰে সংকল্প লওঁ মাঘৰ পুৱাৰ সেন্দুৰী সূৰুয ঘূৰাই অনাৰ। সূৰুযৰ হেঙুলৰ আভাত বগা কপৌজনীয়ে নিশ্চয় পুৱালীত ভুমুকি মাৰিব , আমালৈ আনিব শান্তি, সৌম্য, মানৱতাৰ কোঁহমেলা শইচৰ এখুদ টোপোল। শাওঁন আহিলে আমি কঠীয়া সিৰ্চি দিম। মানবীয় মূল্যবোধ কোমল সেউজ হৈ পথাৰ শুৱনি কৰিব। আমাৰ 'কাতিৰ নাটনি' হ'ব 'আঘোণৰ ডাঙৰি'।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

১৯৯৮চনৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰথম স্থান প্ৰাপ্ত চুটিগল্প

ছাঁ নে মৰীচিকা

জীৱন কিশোৰ নাথ
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক (মেকানিক

গড উইন জাহাজ। সুবিশাল সমুদ্ৰৰ মাজত থকা জাহাজখনৰ ওপৰৰ অংশত মেৰী আৰু মিকলাচৰ অৱস্থিতি। বিধিৰ বিপাঙত পৰি আজি কেইজনমান যাত্ৰীৰ সৈতে সিহঁতো তাতে দিন কটাবলগীয়া হৈছে। কেইদিন মানৰ আগতে জাহাজৰ অচলাৱস্থা দেখি কাষেৰে পাৰ হৈ যোৱা আন এখন জাহাজত বাকীবোৰ যাত্ৰী গুচি গল। তাত কেৱল থাকি গ'ল মুষ্টিমেয় যাত্ৰী বিভিন্ন অসুবিধা হেতু,.........

সমুদ্ৰ তৰংগৰ কি উন্মাদ কাল্লোল। দুৰৈৰ পৰা বৈ অহা ঢৌবোৰ যেন মেৰীৰ দেহৰ প্ৰতিটো ভাঁজৰ নিৰ্দশনস্বৰূপ। মৃদুপৱনৰ কিযে শিহৰীত স্পৰ্শ। মেৰীৰ দেহাৱয়বত মলয়াৰ কি যে নিৰ্মম প্ৰহাৰ। সুদূৰত ক্ৰমাৎ হেঙুলীয়া হৈ অহা সূৰ্য্যটোও যেন মেৰীৰ ৰূপ মাৰ্ধুয্য পানতেই ব্যস্ত। জাহাজৰ আগভাগত ওলামি থকা ৰচী এডালত ধৰি নিক'লাচেও মেৰীৰ ফালে একে দৃষ্টিৰেই চাই আছে। সমূদ্ৰ তৰংগৰ দৰেই নিকলাচ উন্মাদ। মেৰীৰ দেহত মলয়াই যেনেকৈ স্পৰ্শ কৰি গৈছে ঠিক তেনেদৰেই নিক'লাচৰো যেন আদিম স্পৰ্শৰ হাবিয়াস। তাৰ চাৱনিত দূৰত্ব হ্ৰাসৰ প্ৰৱণতা।

মেৰীৰ মুখমণ্ডলত চিন্তাৰ ক'লা ছাঁ। যেন তাইৰ মনাকাশ ক'লা ডাৱৰৰ আবেষ্টনীত। হয়তো হৰিণাৰ বুকুত সিংহৰ নিষ্ঠুৰ আচোঁৰ পৰিবলৈ আৰু বেছি সময় নাই। নিকলাচৰ নেত্ৰদ্বয়ত আদিম হেঁপাহৰ স্পষ্ট, প্ৰবল লিপ্সা। মেৰী যেন কিংকৰ্ত্তব্য বিমূঢ়। যাক তাই মন প্ৰাণ সকলোবোৰ দি দিছে অজানিতে, যাৰ বাবে তাই ৰব লগীয়া হ'ল বিশাল জাহাজখনত মুষ্টিমেয় যাত্ৰী সৈতে, তাৰ পৰাই আজি তাই নিজকে বচাবলৈ প্ৰয়াস কৰিবলগীয়া হৈছে কিয়?

নিৰুপায় হৈ মেৰীৰ এক তীক্ষ্ণ চিঞৰ আৰু ইয়াৰ প্ৰতি… যেন দশোদিশ কঁপি উঠিছে। হঠাৎ মেৰীয়ে অনুভৱ কৰিলে এক আ… খণ্ডৰ স্বপ্নভংগৰ কথা। অদূৰত থিয় হৈ নিক'লাচে কোমল দৃষ্টি নি… কৰিছে তাইলৈ। এতিয়াও মেৰীৰ মুখাৱয়বত ভয়াবহ দুঃস্বপ্নৰ … বিদ্যমান।

তেতিয়া দূৰৈৰ সূত্ৰসদৃশ দিগন্তত বেলিয়ে স্পৰ্শ কৰি… বেলিটোৱে যেন নিজৰ হেঙুলীয়াখিনি জাল পৃষ্ঠও সিচঁৰিত কৰি… আৰু সেই হেঙুলীয়াই যেন মেৰীৰ মুখৰ উজ্জলতা বঢ়াইছে।… মনত হেজাৰ প্ৰশ্নৰ আক্ৰমণ। লাজ আৰু শংকোত তাই ওঠ… মৃদুকম্পন। তাই অনুভৱ কৰিব পাৰিছে নিক'লাচক। "মানৱ… উৰ্দ্ধত তেওঁ। যৌৱনৰ ওপৰত কি যে কঠোৰ দমন তেওঁৰ। নিক… সচাঁই দেৱতুল্য।" ——মেৰীৰ ভাৱ।

তেতিয়াও নিক'লাচ মৌন হৈ জাহাজৰ আগ অংশত বহি… চিন্তান্বিত মনেৰে। কিবা এক অজান আতংকত তাৰ গা মন কঁপি উ… ৰিব্ ৰিব্ মলয়া চাটিয়েও এক অজান শিহৰণৰ সৃষ্টি কৰিছে নিক'… সৰ্বাংগত। ডুব যাওঁ যাওঁ বেলিটোৰ ফালে চাই সি চিন্তা কৰি… "মেৰীয়েতো নাজানে মই যে অসমৰ্থ পুৰুষ!" শিহৰণ যেন … বৃদ্ধি পালে নিক'লাচৰ দেহত। হেঙুলীয়াখিনিৰ বিপৰীতে সেই নিক…

ছাঁ নে মৰীচিকা?

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

অতিথি কবি

অসুৰ সুৰ হওক বুলি

অনুপমা দত্ত শইকীয়া

মোৰ হৃদয়ৰ সেউজ প্ৰাংগনত
খোলে-তালে মুখৰিত উছৱৰ উখল-মাখল
হঠাতে নিজম পৰে এনেকৈয়ে

গোলাপৰ আচঁলৰ আঁৰত চোপ লৈ
বিষাক্ত কাইটে কোমল আঙুলি
এনেকৈয়ে ৰাঙলি কৰে

বুকুত সজাঁল ধৰা ধাননিডৰা
নিশাৰ অন্ধকাৰত শিঙাল পশুৱে
তহিলং কৰি খায় এনেকৈয়ে.....

কাতি কৰি ৰ'দ-বৰষুণ
কঠোৰ তপস্যাৰ অন্তত লাভ কৰা শৰৎ ঋতুক
এখন হিংস্ৰ হাতে লণ্ড-ভণ্ড কৰি
অট্টহাস্য কৰে এনেকৈয়ে।

আশাভৰা পূৰ্ণিমাৰ শুকুলা জোনাকৰাশি
আদবাটতে আহি ধৰেহি আগচি
অনাহুত মৰ -আঁউসীয়ে

নিয়তিয়ে বাৰে বাৰে পিয়লা ভৰাই দিয়া
নীলা গৰল
যদিও কৰিছোঁ পান ওৰেটো জীৱন—

অমৃত মন্থন কৰাতে মগন মই
অসুৰৰ হিতৰ কাৰণে...........

নিষ্পেষিতা

ইন্দ্ৰ কমল কলিতা
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক
মেকানিকেল

হে কলুষিতা , নিষ্পেষিতা
তুমিয়েইতো আছি জননী।
কিন্তু কি হ'ব আহি ?
তোমাৰ অন্তৰাত্মাত প্ৰতিফলিত
সুশোভিত নিলাজ ছায়াৰে বেষ্টিত
সৰলতাৰ সুযোগলৈ,
তোমাৰ সন্তানেই সেখোন আজি
তোমাক খাদ্য কৰিছে
ৰক্তপিপাসু দানৱৰ দৰে দুহাত ৰঙা কৰি
ৰক্তপান কৰিছে
মঙহৰ স্বাদত সিহঁতে বিপুল আনন্দত
কিৰিলি পাৰিছে
সিহঁতৰ কিৰিলিত
তুমি ওৰণিৰে মুখ ঢাকি
অশ্ৰুৰে দুগাল উপচাই পেলাইছা।

তথাপিও
আজিৰ এই সমাজত
তোমাৰ বৈ অহা উত্তপ্ত অশ্ৰু দেখি
কাৰো অন্তৰ বিগলিত নহয়।
হে নিষ্পেষিতা, তুমি আওঁৰি যোৱা
নিৰবে আওঁৰি যোৱা।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

কবিতা মোৰ অনিৰুদ্ধ তেজৰ প্ৰবাহ

কবি সনন্ত তাঁতীলৈ

শ্ৰীবাণী কান্ত গোস্বামী
অধ্যাপক,পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

কেতিয়াবা কেতিয়াবা মই দুৰ্নিবাৰ হৈ উঠো
অনিৰুদ্ধভাবে হৃদয়ৰ পৰা মগজু
মগজুৰ পৰা হৃদয়লৈ প্ৰবাহিত হয় তেজ
ধুমুহাৰদৰে তেজে মোক
আহ্বান জনায় জীৱনৰ
প্ৰবাহিত হওঁ ধাৰাষাৰে এখন নদীৰ দৰে

ধৰ্ষণ, হত্যা, বোমাবিস্ফোৰণ, সন্ত্ৰাসে
যেতিয়া ৰক্তাক্ত কৰে সময়
ক্ৰুদ্ধ প্ৰতিবাদত স্বোচ্ছাৰ হৈ উঠে
মোৰ অমল আত্মা
জুইৰে প্ৰজ্জ্বলিত কৰি মোৰ কবিতাক
শব্দৰ ধাৰাল তৰোৱালেৰে
আক্ৰমণ কৰো অন্ধকাৰেৰে আচ্ছাদিও
স্বেচ্ছাচাৰী গণশক্ৰক
মানুহৰ সমদলত মিলি যাওঁ
শোভাযাত্ৰাৰ তুমুল শব্দত
উত্তোলিত কৰো বাহু

গণজীৱন যেতিয়া ফাটি পৰে
স্বাধীনতা,স্বাধিকাৰ আৰু সমস্বত্বৰ দাবীত
জোনাকেৰে আলোকিত হৈ পৰে
মহানগৰৰ কেউদিশ
স্নান কৰে জীৱনে সূৰ্য্যৰ আলোকত

বানপানী, মহামাৰী, গৃহদাহে
যেতিয়া বিবৰ্ণ কৰি তোলে সময়
মই তেতিয়া প্ৰেমিক প্ৰকৃতিৰ
আত্মাত বুৰ মাৰো

কবিতাৰ কণ্ঠ কানপাতি শুনো
যিয়ে সনন্ত তোমাৰ ভাষাৰে

“ অন্ধকাৰকো আলোড়িত কৰি
দিয়ে নিৰ্বিকাৰে”
যন্ত্ৰণাতে যেতিয়া চকুৰ পৰা
নিগৰি ওলায় বেদনা
কবিতাৰ সৈতে মই একেলগে
ওলাই আহো
আৰ্ত্তনাদকো প্ৰশমিত কৰি
কবিতাৰ শব্দময় হাতেৰে
শান্তিপানী ছটিয়াই
নিৰস্ত্ৰ কৰো সমস্ত শোকানুভূতি

মোৰ কবিতা এক পবিত্ৰ শঙ্খধ্বনি
হৃদয় আৰু প্ৰেমেৰে সিক্ত
সুখদুখ আৰু প্ৰতিবাদৰ স্মৃতি

অনামিকা আৰু কিমান..............?

অমৰ জ্যোতি মগৰ
অষ্টম ষাম্মিসিক
কেমিকেল বিভাগ

অনামিকা আৰু কিমান পৰ?
সৌৰা,ঢৌ ভাঙি
সাগৰৰ গৰ্ভলৈ বুলি,
সূৰ্য্যৰ পদক্ষেপ
কোলাহলত ম্লান, মন্দিৰৰ ঘন্টাধ্বনি
ৰঙাধেনুৰ পোহৰত আলোকিত
এই জীৱন যুদ্ধ আৰু কিমান পৰ?
অনামিকা, আৰু কিমান পৰ?

অনামিকা, আৰু কিমান দূৰ?
অনামিকা আৰু কিমান দূৰ চোমালিয়াৰ মৰিশালি
য'ত মই কবৰ উপভোগ কৰিব বিচাৰোঁ
য'ত তোমাৰ স্তন পান কৰি
জীয়াই উঠক সমগ্ৰ শিশু, আৰু
তুমি পোৱা মাতৃত্বৰ অধিকাৰ
অনামিকা, আৰু কিমান দূৰ?

অনামিকা, আমাক নেলাগে,
অনামিকা আমাক নেলাগে সমাজৰ স্বীকৃতি
অবৈধ আমাৰা প্ৰেম।
মনত সাহস বান্ধিব পাৰিলে
ওলাবা মোৰ লগত
সাগৰৰ গৰ্ভলৈ।

হৃদয়ৰ ভাষা

ৰাতুল ধন বৰ্মন
অষ্টম ষাণ্মাসিক
ইলেক্ট্ৰিকেল

জোনাকবোৰ আছিল সিমানে কোমল
সিদিনা কবিতাটোত লিখাৰ দৰে
বতাহজাকো বলিছিল একেদৰেই
মাথো বৈ গ'ল সুবাস বিলাবলে'

বাহিৰত জোনাক - কবিতা কোমল
সুবাসহীন বতাহৰুদ্ধ এটা নিঃছিদ্ৰ কোঠা
ভিতৰত মই অকলশৰে আৰু এডাল জ্বলন্ত মম
কথাপাতিছিলো পোহৰবোৰৰ সতে হৃদয়ৰ ভাষাৰে

দেবদাৰুজোপাই শেতা আঙুলিকেইটাৰে যত্ন কৰিছিল
বাৰুকৈয়ে - বন্ধ খিৰিকিখন খুলিবলে
মই পৰ্দাখন আৰু ভালকৈ লগাই দিছিলো
তেতিয়া মমডালে উজ্বল পোহৰ বিলাইছিল.......

পুৱা পোহৰ হোৱাৰ লগে লগে মমডাল
জ্বলি গলি নিঃশেষ হৈ গ'ল
ৰৈগ'ল মাথো কিছু অৱশেষ
অ' পুৱতি নিশাতে মই এটি বতৰা পালো
অজান পখি এটিয়ে কাণে কাণে কৈ গ'লহি
যোৱা নিশা তৰালিৰ জাকবোৰে হেনো
জোনাবাইটিৰসতে মেল পতা নাছিল
ভাগৰতে সিঁহত টোপনী গৈছিল
—বহল আকাশৰ বুকুত
আৰু সিহঁতবোৰে এটা দুঃস্বপ্ন দেখিছিল
মাজনিশা কোঠাটোৰ মমডাল নুমাই যোৱা!!

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

এমুঠি অনুভৱক লৈ

অপূৰ্ব কুমাৰ ডেকা
অষ্টম ষাণ্মাসিক
মেকানিকেল

আমাৰ বাবে সময়বোৰ মাথো এটা ক্ষণিকৰ অনুভৱ
দপ্‌দপ্‌কৈ জ্বলা জুই একুৰা যেনেদৰে
উভটি যায়গৈ কোমলতাৰ মাজলৈ ক্ষন্তেকতে

আৰু

ক্ষণিকৰ এই আনন্দ ও
দৰাচলতে এটা পুৰতি নিশাৰ বিকৃত সপোন
যাৰ বাবে নিয়তিক মাজত লৈ ৰক্ত-চন্দনেৰে লেপি যাওঁ
আমি আমাৰ
সমস্যা বহুল নিয়মবোৰ

তোমাৰ নাস্তিকতাই
তোমাৰ নিষিদ্ধতাক
উলংগ কৰিব পৰা এয়া এক শাৰীৰিক বৈশিষ্ট্য

অথবা স্পৰ্শৰ অস্থিৰতাত জীয়াই থকা ই এক
আমাৰ পুৰণিকলীয়া মুমূৰ্ষু প্ৰাৰ্থনা
যেন শাৰী শাৰী মানুহৰ মাজতে উমলি ফুৰিছে শাৰী শাৰী
হৃদয়ৰ ছাঁ

তথাপিও এয়া আমাৰ যাত্ৰা
অন্তহীন এক মহাশূণ্যতাৰ।

ধৰ্ষিতা প্ৰেম

মনীষা শৰ্মা
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক
ৰাসায়নিক বিভাগ

জোনাক সিচাঁ বাটটোৱেই তাই আহিছিল
আমাৰ মাজলৈ,
তায়েই আছিল প্ৰেম................
তাই আছিল,
মৃত্যুমুখীৰ জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা
দিশহাৰাৰ জীৱনৰ সাধনা!!
আৰু আমিবোৰ
মুখাপিক্ষা স্বাৰ্থন্ধতাৰ মূৰ্ত্ত স্বৰূপ!!
বিবেকহীনতাই মাথো বিচাৰে,
কেঁচা তেজৰ অদম্য সোৱাদ........
নিজান ৰাতি এতিয়া তাইৰ চকুত নিৰৱ চকুপানী,
বৈ থকা বতাহ জাকে কাণে কাণে কয়,
তাইও এতিয়া ধৰ্ষিতা।
হৃদয়হীনতাৰ আগত,
তাইও এতিয়া লাঞ্চিতা।।

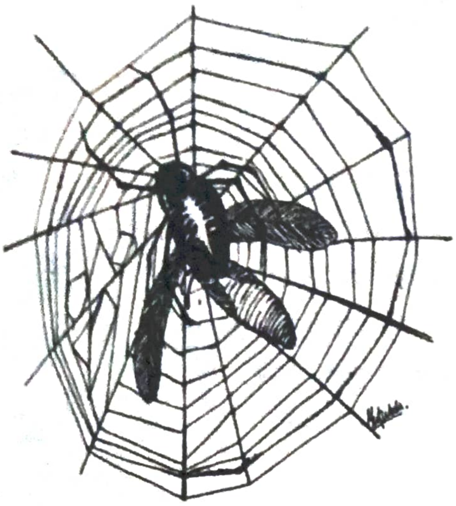

কলিজা

প্ৰজেশ কুমাৰ দাস
চতুৰ্থ ষান্মষিক
মেকানিকেল

সপোনতো ভবা নাছিলোঁ,
মই কচাই হ'ম বুলি ।
আজি কিন্তু মোৰ হাতত
মাংস কটা দা।
তোমাৰ বুকুখন মই
একে ঘাপেই দুটুকুৰা কৰিলোঁ।
কলিজাটো ওলাই পৰিল,
টিক টিক কৈ ৰঙা ।
মানুহে এনেই কয়,
কলিজাতে মৰম থাকে বুলি।
কিন্তু মই বিচাৰিও নাপালোঁ।
মাথো পালো এসোপা মাংস,
ক'লা তেজত লুতুৰি পুতুৰি মাংস।

প্ৰথম প্ৰেম

জোনালী ফুকন
চতুৰ্থ ষান্মাসিক
বৈদ্যুতিক

এইয়া কিহৰ পৰশ
প্ৰেমৰ নে প্ৰকৃতিৰ?
মন মোৰ মিঠা আমেজত মগ্ন।

সেইয়া—
মোৰ প্ৰথম প্ৰেমে হাত বাউলি মাতিছে-
" আহাঁচোন, আমি দুয়ো কথা পাতোঁ
আমাৰ সূক্ষ্ম অনুভূতিৰে।"

কোমল আলফুলীয়া কুঁহিপাতে
মোক সুধিছে- " আমাক ভাল পোৱানে তুমি?"

কলিটিয়ে ভয়ে ভয়ে মিচিকিয়াইছে,
তাৰ ভয় —মৰমলৈ,
কিজানিবা অতি মৰমে
চিঙি নিয়ে তাৰ হিয়া।

আহ ! মোৰ প্ৰথম প্ৰেম
মই য'তেই যাওঁ তাতেই মোৰ মনক দিয়ে অফুৰন্ত আনন্দ।
কৃষ্ণচূড়াইটো মোৰ প্ৰথম প্ৰেম।

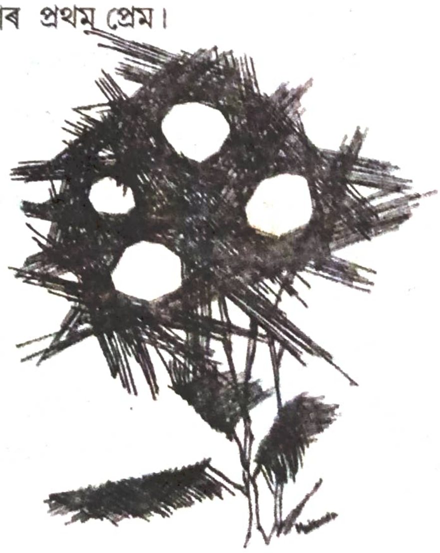

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

প্ৰতীক্ষা

শ্ৰীবেঞ্জামিন কামান
স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণী
(চিভিল)

তুমি
মোৰ বাবে লৈ আহা
শীতৰ এটি হাড়কপোৱা নিশা,
মোক দেখিলেই
আতঁৰতে তুমি
বসন্তৰ সুবাসবোৰ লুকুৱাই ৰাখা,
কাৰণ—
তুমিতো নাজানা
শীতৰ নিশাটো মই লব পাৰো বসন্তৰ সুবাস।

তথাপি তুমি আহিবা
এৰি যাবা এচাটি অমাৱস্যা,
আৰু মই
তাত চটিয়াই যাম
এটি এটিকৈ পোহৰকণা,
পোহৰকণাবোৰ ঘুৰি ফুৰিব
অন্ধকাৰৰ ৰাজপথত
আৰু
মই তাতে বিচাৰি পাম বসন্তৰ সুবাস।

তথাপি তুমি আহিবা
কেতিয়াবা হয়তো ভুলতে লৈ আহা
এটি মিঠা বসন্তৰ সুবাস।

কৃত্ৰিম মানুহ

তোমাৰেই নহয় জানো সেই কৃত্ৰিম পৰিচয়?
যাৰ বাবে দৈনন্দিন ইমান হাঁহাকাৰ।
কেতিয়াবা ৰাজনৈতিক নেতাৰ আসনত,
কেতিয়াবা ভোটবিচাৰি যোজা জনতাৰ কাষত,
কেতিয়াবা আধাৰশিলা স্থাপন কৰি,
কেতিয়াবা সাহাৰ্য্যকাৰীৰ ভাৱত।

তোমাৰেই নহয় জানো সেই কৃত্ৰিম পৰিচয়?
যাৰ পুত্ৰই প্ৰকৃত অভিভাবকৰ আৰ্হি নাপাই
আজি হাঁহকাৰ কৰিছে।
অবশেষত পথভ্ৰষ্ট হৈছে।
উশৃঙ্খল যুবকৰ পদাঙ্ক অনুসৰণ কৰি
নিজক ধ্বংস কৰিছে।

তোমাৰেই নহয় জানো সেই কৃত্ৰিম পৰিচয়?
সতীপত্নীৰ, আদৰ্শ স্বামীৰ অভাৱত
খণ্ডৱ দাহৰ দৰে অন্তৰ
দাওঁ-দাওঁ কৈ জ্বলিছে।
ক্ষোভৰ বশৱৰ্তী হৈ কেতিয়াবা-
নিজক জলাঞ্জলি দিছে।

তোমাৰেই নহয় জানো সেই কৃত্ৰিম পৰিচয়?
জনমানসত সতীত্বৰ কথা কৈছা।
অথচ চেগ বুজি শতপুৰুষৰ কামনাৰ বাবে
নিজকে আগবঢ়াই দিছা।
তোমাৰ ভুৱা গৰ্ব-ও ৰূপ লাৱণ্যৰে
শতজনক আকৰ্ষিত কৰিছা।

তোমাৰেই নহয় জানো সেই কৃত্ৰিম পৰিচয়?
কৰ্মময় পৃথিৱীত কৰ্মসংস্কৃতিক পিঠি দি
পৰজীৱৰ দৰে শোষক ধাৰণ কৰিছা।
এমুঠি অন্নৰ বাবে শোণিত বোৱাইছা।
শত শত আশাৰ কলি ধূলিসাৎ কৰিছা।
হাতৰ কুঠাৰেৰে নিজ ভৰিত আঘাত কৰিছা।

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

পৰিচিত ছবি

দিগন্ত কুমাৰ গোস্বামী
৫ম ষাণ্মাসিক
মেকানিকেল

পুৱাই উঠি পদুলি মুখত
ডেকা গাভৰুৰ তেজৰ চিটিকনি
দেখি—
আজি মোৰ ভয় লগা নাই,

কাষৰ ঘৰৰ পৰা ভাঁহি অহা
ধৰ্ষিতা নাৰীৰ
আৰ্তনাদ
মোৰ এখন কানত পৰি
আনখনেদি ওলাই যায়,

ঘৰলৈ সোমাই অহা
হাড়ত ছাল লগা
ভিক্ষাৰীটোক দিবলৈ
মোৰ হাতত একো নাই,

এইয়া মোৰ পৰিচিত ছবি
ইয়াকে চাবলৈ মই
সাৰ পাই উঠিলো
পাহৰি পেলালো
জোনাক ৰাতি দেখা —
সপোন।

বিদ্যালয় সপ্তাহৰ কবিতা প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত কবিতা

প্ৰতীক্ষা

জীৱন কিশোৰ নাথ

তোমাৰ বাবে বৈ বৈ
কিমান যে সন্ধিয়া
পাৰ কৰি দিলো।
তথাপিতো তুমি নাহিলা।

তুমি বৰ নিষ্ঠুৰ
এবাৰ যে গুচি গ'লা
আৰু এবাৰো নাহিলা
মোৰ কাষলৈ।

মোৰ মনত আছে
তোমাৰ স'তে কটোৱা কুৰিটা বছৰ।
মোৰ মনত আছে
সেই কুৰিটা বছৰৰ এটা মুহূৰ্তও যে
আমি লগ এৰা নাছিলো।

মই জানো তুমি আৰু নাহিবা,
তথাপিও ভাবো তুমি আহিবা।
আজি প্ৰতীক্ষাই মোৰ অৱসৰ বিনোদন।
যেতিয়া তুমি মোৰ স'তে আছিলা,
মই ভবা নাছিলো যে
তুমি মোক এৰি যাবা বুলি।
কিন্তু আজি মই বুজিছো
তুমি পলাই ভালপোৱা
পলোৱাই তোমাৰ কাম,
সেয়ে মই প্ৰতীক্ষা কৰি ভালপাওঁ
প্ৰতীক্ষাই মোৰ কাম।

বাৰু কোৱাচোন
তোমাৰ বেয়া নালাগিছিলনে তেতিয়া,
যেতিয়া মোৰ তুমিবিহীন
কুৰিবছৰীয়া পিঞ্জৰাটো আগুৰি
সকলোৱে কান্দিছিল।

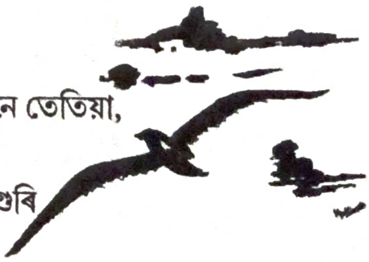

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

AECIAN : EDITORIAL BOARD

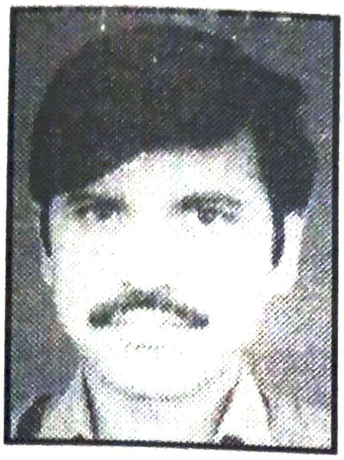

DR. KALI PRASAD SHARMA
PROF.-IN-CHARGE

NOT IN PICTURE

MR. SATYAJIT BHUYAN
MEMBER

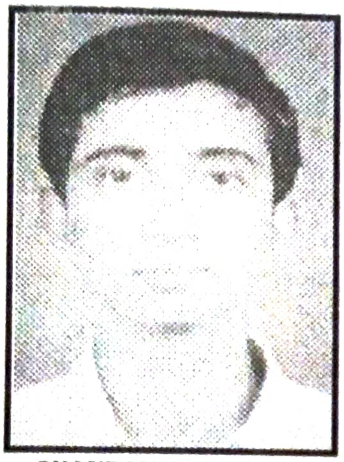

CHANDAN KUMAR DAS
EDITOR

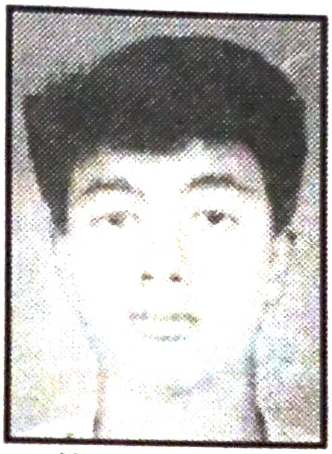

ANURAG SHARMA
MEMBER

EVA BORKAKOTY
MEMBER

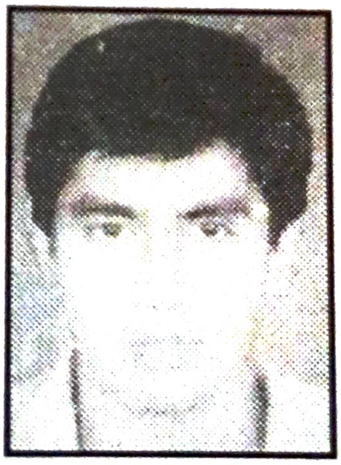

PRITOM BARUAH
MEMBER

Printed by VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

ASSAM ENGINEERING COLLEGE STUDENTS UNION 1998-99

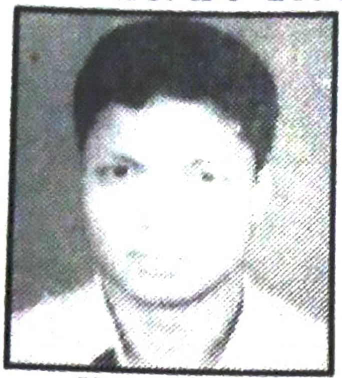
PRANJIT BHUYAN
GENERAL SECRETARY

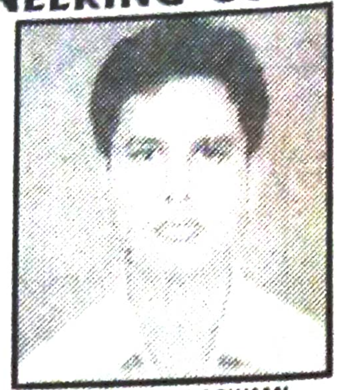
RAMANUJ GOSWAMI
ASTT. GENERAL SECRETARY

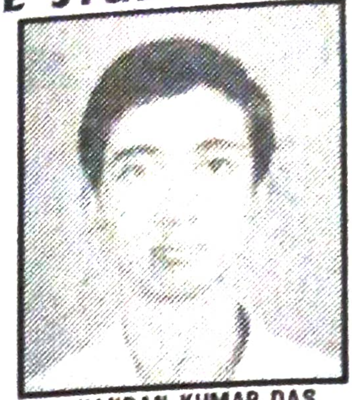
CHANDAN KUMAR DAS
MAGAZINE SECRETARY

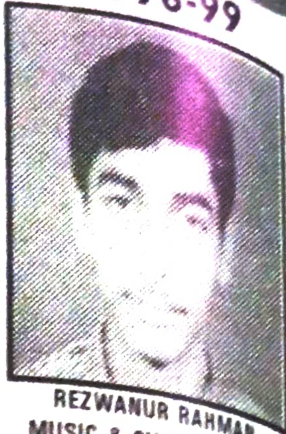
REZWANUR RAHMAN
MUSIC & CULTURAL SECY.

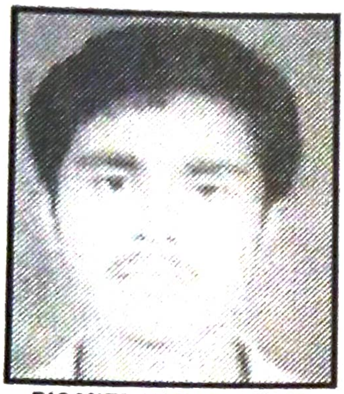
DIGANTA KUMAR BORAH
MINOR GAMES SECY.

MOUSUMI GOGOI
GIRLS' COMMON ROOM SECY.

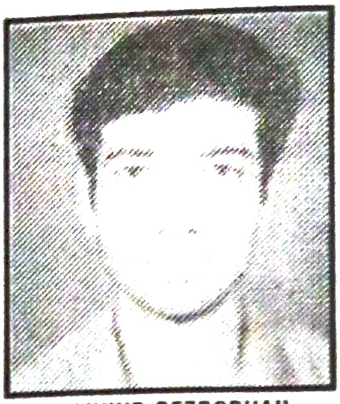
ANKUR BEZBORUAH
CRICKET SECRETARY

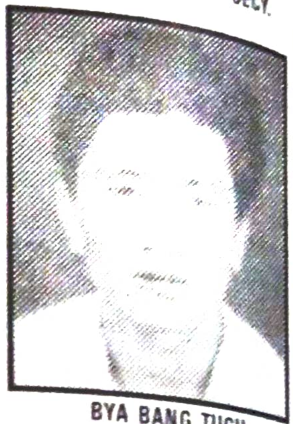
BYA BANG TUGU
FOOTBALL SECRETARY

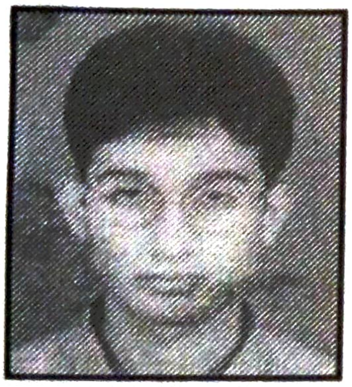
SANJIB HAZARIKA
HOCKEY SECRETARY

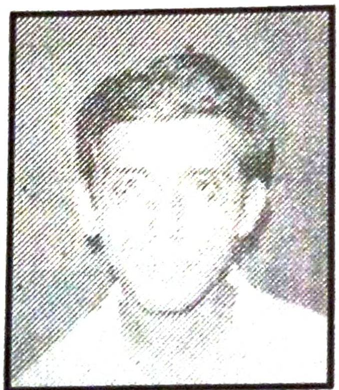
SARANGA PATOWARY
DEBATING & PUBLICITY SECY.

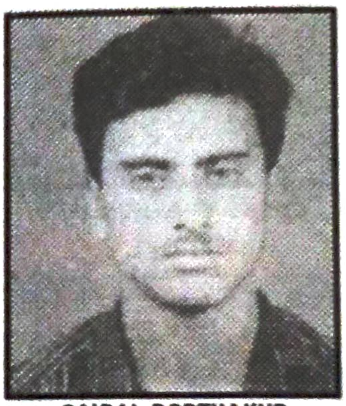
SAIBAL BORTHAKUR
TENNIS SECRETARY

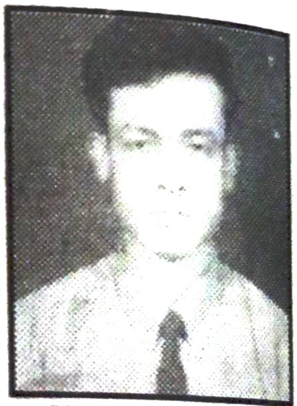
PURBAJYOTI BORDOLOI
GENERAL SPORTS SECRETARY

ABSENT IN PICTURE
NABA KUMAR KACHARI
WELFARE SECRETARY

RITUNJAN BORA
BOYS' COMMON ROOM SECY.

ABSENT IN PICTURE
SHIVA SHRESTA NEWAR
GYMNASIUM SECY.

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

IN THE SPOT LIGHT

Shining -- South African discipline, Australian professionalism, Indian flair and Pakistani zeal. Hostel -3 clinched the coveted inter-hostel cricket title.

Standing from left: Priyananda Mena, Ebon Dutta (best batsmen), Chabine Chetia, Bikram Borgogoi, Roopam Bora, Samrat Deb (C) (man of the series), Chandan Kumar Das (V.C), Abhijit Bhowmik
Sitting from Left: Parag Kr. Nath, Niraj Choudhury, Agniswar Mitra, Prasanta Sinha

Meet the best ***Bihu Husori*** **team of the year**

Hostel-5 clinched the title with their [illegible]

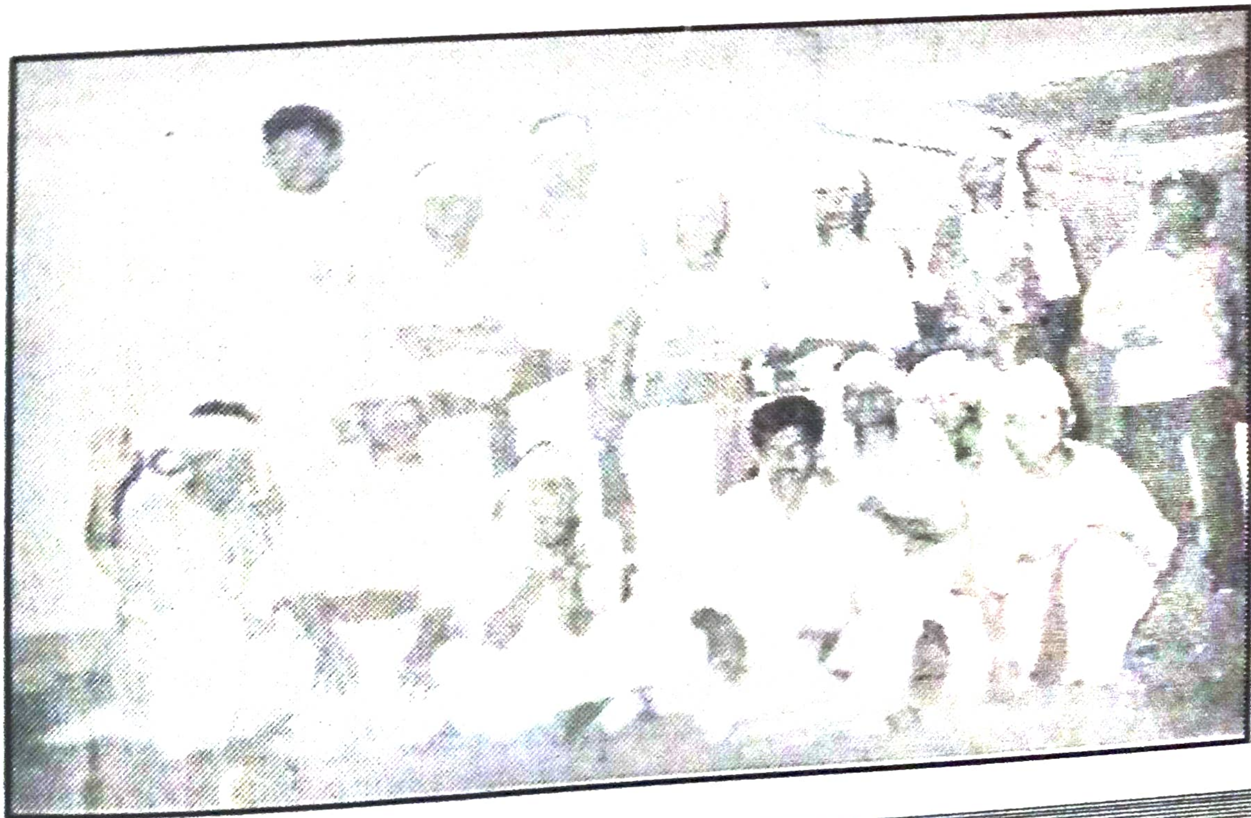

IN THE SPOT LIGHT

JAGAJIT DAS
FLEXED HIS MUSCLES TO BECOME MR. AEC

ARINDOM GOSWAMI
MELODY KING OF AEC. BEST SINGER OF THE YEAR

TRIDIP BARUAH
POWERED HIS WAY TO BECOME THE ARM WRESTLING 'OVER THE TOP'

NARAYAN TERON
HE CLEANED AND JERKED TO LIFT THE TITLE OF STRONGMAN OF AEC

HERAMBER DEURI
SPIKKED TO BECOME BEST VOLLEY BALL PLAYER OF THE YEAR

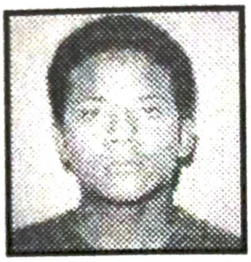

POHAR DUTTA
SERVED & VOLLYED TO LEAD HOSTEL-4 TO THE INTER HOSTEL TENNIS TITLE

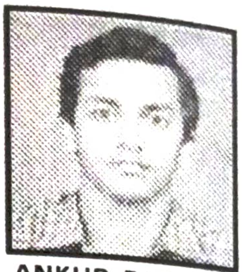

ANKUR BARUAH
SERVED AND SMASHED AND PLACED HOSTEL-5 AT THE TOP OF REST. HE LED HOSTEL-5 TO THE INTER-HOSTEL BADMINTON TITLE

TRIDIP GOSWAMI & AJANTA BORO
PAIRED TO WIN THE CARROM MIXED DOUBLES TITLE

ANOTHER FEATHER IN THE CAP !
HOSTEL-5 IN THEIR WAY TO CLINCH THE VOLLEY BALL TITLE

Printed by : VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH,

Tribute to Prof. N.Nag	P.C Baruah	60
Sir M.Visvesvaraya-Father of Indian Engineering	Er. M. Salah Ahmed Choudhury	61-62
Excerpts from the speech delivered by Pt. Jawaharlal Nehru in connection with the opening ceremony of Assam Engineering College		63-64
The First and Second Generation of ISDN System	Norton Roy	65-67
Cuba : A Living Revolution	Agniswar Mitra	68-69
The Heritage of the Art of Painting in Assam	Indra Kamal Kalita	70
Some reflection on Bussiness @ the speed of thought	Tapan Sharma	71-72
World Cup '99	Pritom Baruah	73-74
Paranoiac Love	Agniswar Mitra	75-81
Mario Puzo - Creator of the God Father	Trideep Changmai	81
	Ram Krishna Pradhan	
Random Rendezvous		82
Poetry		83-86
Secretarial Reports		87-94

a tribute ....

Professor Nabendu Nag

Prof. P.C. Baruah
Deptt. of Mechanical Engg.

It is very painful to write an obituary of a person with whom I worked for last 21years. Prof. Nabendu Nag of department of Mechanical Engineering, Assam Engineering College is no more with us. A person who was very hale and hearty till recently suddenly collapsed into a coma and after seven days in the ICU, Downtown Hospital he breathed his last on 14th October 1998.

Prof. Nag was born in Tripura just after India gained independence from British rule. He graduated from Tripura Engineering College and had varied experiences in many organisations. Finally he joined as a lecturer in Assam Engineering College in December, 1977. At that time we had very few teachers in the department and we had to take 17/18 classes per week. Most of the lecturers post were vacant as the government jobs were aplenty and medical profession was more attractive. Prof. Nag was a constant companion to all of us in the department and we were under the leadership of Prof. Padmapati and love and guidance from Late Prof. P.M Deka were like a close knit family. We used to have departmental lunches in every saturday and Prof. Nag and Prof. Deka who had a great taste for culinary habits were a treat to watch. Both of them have finally left us and I avidly remember those memorable moments with them.

Prof. Nag was not a conventional teacher. He used to teach students differently with innovative methods. As most of us like to do, he did not spoonfed any one with systematic teaching. Prof. Nag was also Workshop Superintendent where he devoloped many student projects. He was very helpful in nature and had confidence in him to guide anyone through ones problems and fabrication. Many aecians will remember him for his project guidance. He had a knack for doing things personally and non-conventional energy was his pet subject. He developed prototype of a wind mill and dish antenna which was a pioneering job.

Prof. Nag was better known in the campus for a different reason. His evening sojourn in Maligaon with his friends in a pharmacy led him to become a homeopath. Most of the people from the campus, nearby villages and from Guwahati visited him for his counselling and guidance free of cost. He has left behind a small family with wife and a son.

What strikes me most during this long association in the department, was his nature. He never discussed his personal problems in the department. In fact in death of Prof. Nag we have lost a genuine person so unconventional in the present society. All of us deeply mourn his untimely death and pray for eternal peace of his soul.

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-

Sir M. Visvesvaraya

'Father of Indian Engineering'

Er. M. Saleh Ahmed Choudhury
M.E IInd Semester

Sir Mokshagundam Visvesvaraya, Bharat Ratna, K.C.I.E., D.Sc., M.I.C.E., F.I.E the owering personality in the history of Indian Engineering and the Father of Indian Engineers was born at Muddenalli village in the Kolar istrict of Karnataka (erst-while Mysore State) n 15th September, 1864.

ir Visvesvaraya had to struggle hard in his arly days like many other great man. But by irtue of his sheer determination and hard ork, he took his Engineering Degree in 1883 rom the College of Sceince, Poona, and joined ombay PWD. and rose to the position of Chief ngineer against the prevelent chauvinistic ritish Policy towards native people. By ecoming Chief Engineer, he proved to the ritishers that native people are also at par ith them. On retirement, his services were quisitioned by the Maharaja of the erst-while ysore State, who appointed him as his Dewan inister) in November, 1912. In the mean time, had a stint in the state of Hyderabad, where was called upon to advice on the flood otection and sewarage work of the City of derabad, which he did commendably.

s Dewan in Mysore State he started planned elopment and all-round growth by virtue his innovative ideas and stupendous works. e myriad reforms he brought about in Mysore ing this period had brought him unstined claim and glory. He became a house hold name and pride of the nation. In 1915, he received the title of K.C.I.E., the first Indian to receive the title. In 1955, country's highest civilian award Bharat Ratna was awarded to him along with Pt. Jawaharlal Nehru.

Sir Visvesvaraya's brilliant feats in Engineering were too many and all cannot be written in this article. Krishnarajasagar Dam over the river Kaveri, near the famous Brindaban Garden, with its vast irrigation and power network is perhaps the most monumental creation of Sir Mokshagundam Visvesvaraya. His works in controlling flood in Hyderabad and later in Orissa add feather to his crown. The site of Mokameh Bridge over the river Ganga was designed by him at a very old age. Water supply and drainage schemes for cities like Bombay (now Mumbai) and Karachi were prepared by him. He introduced a successful irrigation system for the Deccan belt. He successfully repaired the defective dam at Kolhapur. His services were sought in foreign countries also.

Sir Visvesvsrya was also associated with innumerable organisations. He had been president of the Board of Indian Institute of Science, Bangalore, since its formative stage untill he relinquished this post in 1947. He was director of TISCO for 28 years.

He was the founder president of All India Manufacturers organisation for 13 years

continuously. He was the the chairman of the Economic Inquiry Committee in 1925 to go into the economic conditions and resources of the country. He was also member of the New Capital Inquiry Committee (1922) to advice on various aspects during formation of New Delhi as the Capital.

Sir Visvesvaraya played a vital role in his own way along with Mahatma Gandhi in shaping the destiny of India, though their approach were different. Sir Visvesvaraya worked for the reconstruction of India on modern lines. His motto was 'Industrialise or Perish'. For him automobile stood for speed, progress and prosperity. He was an ardent supporters of Swadeshi but in the mean time accepts the necessity of using imported modern technology which were not available in India.

There is a universally accepted statement that India is a land of villages, to Sir Visvesvaraya it appeared like a challanging statement and by introducing "Rural Industrialisation Project" he did an outstanding contribution for economic advancement of rural areas. The project makes out a list of mini industries and heavy or large scale industries are essential for sound economic development. He wanted

villagers themselves to construct inter vi communication roads, approch roads, after the repairs of tanks and chann desilting of tanks, planting trees on either of roads and attend to village sanitation similar simple works. Sir Visvesvaraya gave guidance of model villages and accordi model taluks were formed, taluks hand were issued giving particulars of popula cattle, agriculture and industry and sur carried out for developing potential villag dustries.

Sir Visvesvaraya was a practical man, warned that unless we adopt ourselves to shifting conditions, we would inexorabl left behind in the race of material prosp

To perpetuate the memory of this g engineer - statesman, the council of Institution of Engineers (India), an apex of Indian Engineers, decided to observe September each year as 'Engineers Day' evolved guidelines for celebrating the Accordingly every year a central them national importance is choosen and deliber at the various centres of Institution Engineers (India) in order to educate society in general and the Enginee fraternity in particular.

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWA

REPRINT FROM AECIAN 2nd EDITION 1957 - 58

Extracts from the speech delivered by Shri Jawaharlal Nehru, PrimeMinister of India in connection with the opening ceremony of Assam Engineering College, Guwahati, on the 16th January, 1958

"Well, you know how important Engineering in its various forms is to-day. This is more and more the world of the scientists and the engineers and I am glad that you have started this College, and infact you have rather delayed. I see that even after this college is functioning fully, producing graduates in various departments of Engineering will not meet the needs of Assam even, that applies to the whole of India. We are trying to produce trained engineers even in large numbers, but we are always short of the mark. I forget, I was reading somewhere that in the 3rd Five year plan, we will require five hundred thousand engineers, it is a very large number. At the present moment, there is the census, a very full census of engineers senior, junior etc. and I think, the figure of engineers in India of all types are 72 thousands. It seems that this is apparantly a large figure, but nevertheless, it is not enough even today and to reach the mark in the 3rd Five Year Plan, we want five hundred thousand engineers. You can imagine how difficult a task it is, for young men and women.

We talk about puting up Oil Plants, Steel Projects, River Valley Schemes, requiring not only large number of engineers, but highly trained engineers of experience. Now, there are all these big plants being put up in various parts of India and it takes several years to put up all the plants. A steel plant takes 5 or 6 years but the engineers that works in a steel plant will take 10 years in training. It takes more time to train human beings than putting up bricks and mortar structures and machinery. We talk now in India of all kinds of difficulties, foreign exchange, lack of external or internal resources and all that. But really, the most important thing is not money, it is human being and if we can get over difficulties about money, we cannot get over our difficulties about trained manpower. We surely have to train them. Therefore, the question of training people for the various important types of work in India is of high importance. I am glad in being opened this college here. I donot know much about this college as it is a new College. I see that it deals with Civil, Mechinical and Electrical Engg. and I suppose it will grow as it should, I think, we donot want good engineers only but good human beings and good citizens. So the engineers should be good citizens. A man who does a solid piece of work is more likely to be good citizen than a man who does not. Work is a most important factor in making a person a good citizen, that is if you have some function and you are interested in something, you can devote yourself and your mind and abilities to it, then it is easier for you to be fully satisfied. It is the person who does not do anything that becomes frustated. But it is desirable even in Engineering establishments to have some kind of cultural side, something which makes you easy and makes rather integrated human being. I commend this consideration to your Governing Body or whatever it is, because in the final analysis, it is not these Plants, Projects or Oil Refinery and all that built in India will

make India, but the human being we have in India will make India. We have in India a period of fairly rapid change. We have to give up old ways, adopt new ways. Now if we break too much of the old, then we get uprooted. If you remain with the old all the time then you cannot go ahead, then you simply remain static and stagnant. We have to find a middle way and yet not being completely up-rooted and we have to think all these problems in the larger perspective. If you want to know India of to-day, you cannot ignore what is happening in the world. We cannot understand India's problem fully unless we know what is happening in the world. You cannot deal with the problems of Assam unless you see them in the perspective of India. You cannot isolate, it is true. Probably many works in Assam have to be done like any other parts of India. Nevertheless, you and all of us must have this picture of India. I may injure your little finger but the little finger is not hurt, it is my whole body that suffers. I may get fever because of it, I may get pain because of it all over my body and therefore we must think of India as a living organic unity with great variety and certainly that variety has to be preserved to give richness to India's life and culture. Keep that in mind, then think of Assam. Here on the North-East Frontier of India touching great countries. Touching Burma and China and that part of the Chinese State which is Tibet. It is a border, it is a frontier State and a frontier State has always some special responsibilities. Because these border territories were jungle, mountaneous, rather inaccessible and accross the border all conditions were uncertain, nothing happened to the borders. Now conditions have changed. You know there are vital moving communities across your border, and on its side also. Therefore in a purely political sense, the importance of Assam has grown more.

Recently, we have discovered more oil in Assam and probably, we shall discover even more. Now, that is certainly an advantage to Assam and yet oil is a very dangerous and slippery thing. You know, there is more trouble in the world about oil than probably about most other things. All the countries in the western Asia have become the place of conflict and of jealousy and envy and all great powers are hovering over them. Why? Because they have oil. It is a dangerous thing to have oil and yet we cannot do without it in this world and therefore it is a good thing that Assam in India has oil and we hope to have more oil. But I hope that having oil, we shall try to keep avoid all these slipperiness and trickiness of oil because it has a bad reputation. Anyhow, it will only bring advantage to you fully if you have the people to work in it, trained people I mean. Merely, putting up a factory and a refinery and all that may please your mind, you may boast that you have a refinery, but if it is worked by other strangers, then, it is only physically in Assam otherwise somewhere else. That is why, it is necessary first to train our own people, only then we can advance. I suppose, in course of time this Engineering College will train Oil Engineers or whatever they are called I don't know. Because that is going to be a particular industry in Assam, which will undoubtly grow. Anyhow, I am happy to be associated to-day with this Opening Ceremony of this Assam Engineering College. Engineers are above all builders. We have got to build India, we have got to build Assam, and I hope the young men and women who go through this College will build well and truly."

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-

"THE FIRST AND SECOND GENERATION" of ISDN system

Notan Roy
6th SEM, E&T

What is ISDN in communication system?

The rapid advancements in computer and communication technologies have resulted in the increasing merger of the two feilds long lines of computing, switching and digital transmission. The same digital technologies are being used for data, voice and image transmission. All these, cupoled with increasing demand for efficent and timely collection, processing and dissemination of information, have led to the development of integrated systems that transmit and process all types of data. The ultimate goal of this evolution is something referred to as "Integrated Services Digital Network" (ISDN).

ISDN can be defined by the standardization of user interface and implementde as a set of digital switches and paths supporting a broad range of traffictypes and providing various value-added services.

To know about the latest generation of ISDN, first we have to know about the important services from ISDN. These are (a) Data transmission (b) to send information from the aeroplane if it has some defects, (c) video on demand,(d) Telephony with called ID display,(e) Remote electricity metering,(f) On line medical, burglar and smoker alarms that automatically call the hospital, police or fire department and give the location address.

*FIRST GENERATION OF **ISDN:*** It is known as Narrow band ISDN. Although ISDN is yet to achive the universal deployment hoped for, it is already it is already in its second generation. The first generation referred to as

***Fig:-1** An ISDN system used in home, small offices*

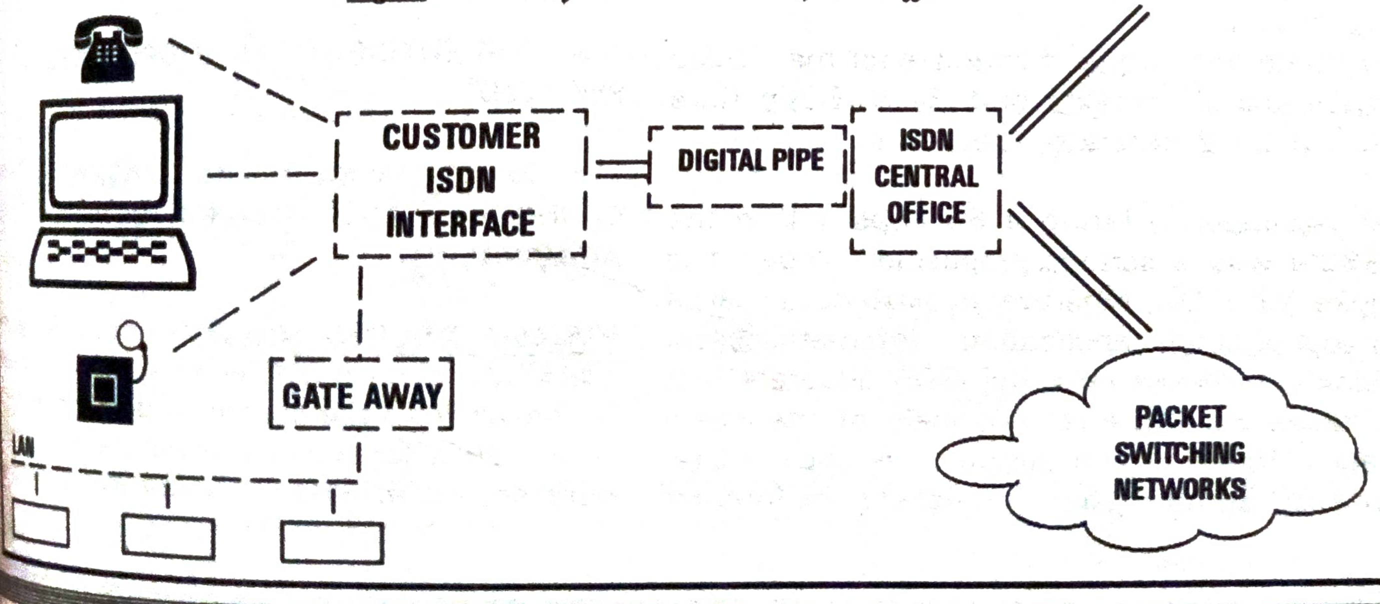

NARROWBAND ISDN (N-ISDN) is based on the use of a 64 kpbs channel as a basic unit of switching and has a circut-switching orientation.

The major contribution of N-ISDN is the introduction of the FRAME RELAY. When it was conceived CCITT standardized the following types of channels.

A) 4KH7 alalog telephony channel
B) 64 kbit per sec. digital PCM channel for voive or data
C) 8/16 kpbs digital channel
D) 16 kbps for "Out of Band" signaling (OOB)

The ISDN connections are offered as "DIGITAL PIPES" with only few permitted combinations like:

Basic rate :	2B+1D channels
Primary rate :	23B + 1D channels
Hybrid:	1A + 1C channels

Unfortunately the standardization process took years and the technology in the area moved very rapidly. Hence the system became obsolete by the time the standards came up.

For home, the largest demand is for the "Video On Demand" service and ISDN. Basic Rate lacks it by 2 orders of magnitude.

For business, offering a 64 kbps link in the 1980's was a serious proposition. Today it is a joke. Yet ISDN, wherever in existance is saved by just a single application - Internet access. Many companies now sell ISDN adopters that combine the 2B+1D channels of the Basic Rate "Pipe" into a single 144 kbps digital channel. So now users can access the Internet over a fully digital link, instead of a 28.8/3[illegible] kbps analog modem, gaining a factor of f[illegible] So N-ISDN is going to be here for the ne[illegible] few years, say.

THE SECOND GENERATION: The CCITT upo[illegible] realising that narrowband ISDN couldn'[illegible] handle the demand of the developing wor[illegible] came up with broadband ISDN(B-ISDN). [illegible] ISDN is basically a "digital virtual circuit" f[illegible] moving fixed-sized packets (cells) from sour[illegible] to destination at 100s of Mbps (155-52 Mb[illegible] actually) Since this data rate is even enoug[illegible] to satisfy HDTV requirement, it is likely [illegible] satisfy the bandwidth hogs - most[illegible] multimedia applications for at least a few year[illegible]

That a promising proposition for today's wor[illegible] - again factor of 2500 over N - ISDN but th[illegible] challenges are equally huge.

>> B-ISDN IS BASED ON ATM (ASYNCHRONOU[illegible] TRANSFER MODE) FUNDAMENTALLY A PACKE[illegible] SWITCH TECHNOLOGY.

>> B-ISDN CANNOT BE SENT OVER EXISTIN[illegible] TWISTED PAIR WIRING FOR ANY GREATER THAN FEW METERS.

>> THE ENTIRE LOCAL LOOPS HAVE TO [illegible] REPLACED.

>> SPACE DIVISION/TIME DIVISION SWITC[illegible] CANNOT BE USED AND HAVE TO BE REPLACED [illegible] ATM SWITCHES.

VIRTUAL CIRCUTS: In a virtual circut netwo[illegible] like ATM, when a ckt. is established, a rou[illegible] is chosen from the source to destination, a[illegible] all switches (or routers) along the way ma[illegible] table entries so they can route any packet [illegible]

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

that virtual ckt.

When a packet arrives, the switch inspect the packet leaser to find which virtual ckt. it belongs to. Then it looks up that virtual ckt. number in its tables to determine which output line to send the packet to.

" The fixed packet size makes switch more efficent".

SOME FEATURES OF ATM NETWORKS:

ATM HAS NO REQUIREMENT THAT CELLS RIGIDLY ALTERNATE AMONG THE VARIOUS SOURCES. CELL ARRIVES RANDOMLY FROM DIFFERENT SOURCES.

>> THE TRANSMISSION MEDIUM FOR ATM IS NORMALLY FIBER OBTICS ALTHOUGH COAX OR CATEGORY. 8 TWISTED PAIRS DO FOR LESS THAN 100 METERS.

>> ALL ATM LINKS ARE POINT-TO-POINT. EACH LINK IS EITHER BETWEEN A COMPUTER AND AN ATM SWITCH OR BETWEEN SWITCHES.

>> EACH LINK IS UNIDIRECTIONAL AND TO PARALLEL LINKS ARE REQUIRED FOR FULL DUPLEX OPERATION.

>> SINCE ATM IS PRIMARILY INTENDED FOR FIBER OPTICS TRANSMISSION MEDIUM WHICH IS VERY RELIABLE, ATM INCORPORATES VERY MINIMAL ERROR CHECKING AND IT IS RESTRICTED ONLY TO CHECKING HEADER ERROR.

This is also keeping in with the real time applications like HDTV, video where re-sending of corrupted packets is worse than just ignoring them.

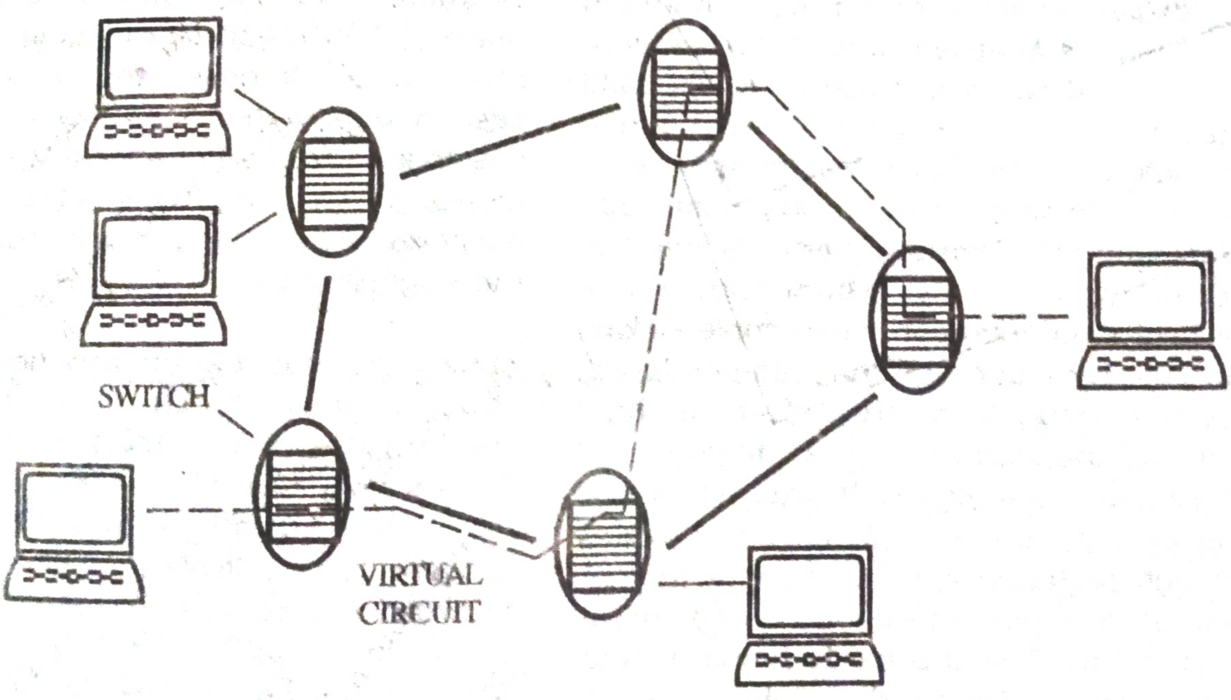

Fig:-2 Virtual circuits and connections within an ATM topology

CUBA : A LIVING REVOLUTION

Sumanta Nandi Purkaystha
8th Sem. (Elect.)

"More than three and a half centuries of Colonialisation and 60 years of hatefull Yankee neo-liberal domination began to be definitively annihilated on the first of January, and Cuba became from that time and forever a free country"

Even Gods overhead and devils in hell would not be in the faintest doubt about the credential of the speaker. Fidel Castro, the visionary President of Cuba, an idealistic and patriotic Zeolot has seen it all. The armed revolution, the birth of the nation, the prolonged repression by imperialist powers and many, many more. *Ab ova,* he always along with his comrades - in -arms was there always leading from the front with his head held high.

Castro along with Ernesto 'Che' Guevara and other revolutionaries had fought many a famous battles that led upto the revolution. Inspite of initial setback, Castro and his band liderated the country in three years, fighting the struggle from the Sierra Mastra mountains, when on New Year's Day, fourty years ago dictator Fulginio Baptista fled the capital. Unlike many, countries, which turn into a soccer field after liberation with people kicking around the very sprit of the independence, Cuba's real struggle started after her hard earned independence - the defence of socialism and sovereignty. It was like David fighting Goliath. Cuba up against the mighty U.S though particularly, it has been a triumph in face of overwhelming odds and an all powerful enemy. The U.S easily found another favourite enemy in the form of Cuba - the only country professing socialism in that region, that too 200 km. off her Florida coast and within one year of the revolution imposed a partial economic embargo on Cuba.

On January'61 Washington snapped all diplomatic relations with Havana. 'Che' Guevera, as assinged by Castro developed ties with the socialist world and other friendly nations. As President of the National Bank of Cuba, it was the far sight and vision of 'Che' which saved the nation from bankruptcy, when in early 1960 Washington froze all Cuban assets in U.S. Just after three days Cuba declared itself a socialist state, the U.S backed Bay of pigs invasion was lunched. About 1300 CIA backed Cuban counter revolutionaries tried to infiltrate through the southern Cuban coast. The Cuban leadership gave a befitting reply by killing 90 of them and arresting the rest. The unfolding of '62 saw the expulsion of Cuba from the Organisation of American State (OAS) which Washington initiated and then the U.S imposed total economic blockade on Cuba which continue till date. Cuba has no access to International Monetary Fund's money as well as that of other international agencies. Again the credit of honour goes to the mighty U.S.

Cuba's internationalism was never lost in its struggle for upliftment. It has always shown solidarity with the third world countries. Cuba's help towards the popular uprising in Africa has proved its positive international concern. 'Che' and his comrades helped Congo to crush the colonial powers. The presence of Cuban troops helped Angola defeat South Africa in the Battle of Cueto Cuinavale which accelerated the decolonisation process in the African Peninsula. The independence of Na-

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-

mibia and the birth of a multiracial South Africa owe a lot to the cuban leadership. In the last fourty years the positive impact made by a small country like Cuba on the international scene is highly commendable.

Backhome, the Cuban revolution has achived goals which even many developed countries can only dream of. The state ensures lifelong healthcare, free and universal education, generous social security benefits and free housing for its people. Despite the severe economic constraints and the collapse of the Soviet bloc, the Cuban people are not deprived of the fruits of the revolution. As a matter of fact, quality of health care in Cuba is comparable to that of the U.S, despite shortage of medicines caused by economic blockade. The U.S has exihibited utmost patience, perseverance and consistency in its effort to dominate Cuba. In recent Washington further tightened the economic blockade by the Toricelli and the Helms-Burton Laws. The latter of the two signed by President Bill Clinton in '96 seeks to penalise the companies investing in Cuba. The international community is now concerned, rather worried about the unilataral U.S action. Even within the U.S irrespective of parties there is a growing resentment about the rationale of the blockade. Last year, Clinton administration relaxed a few restrictions on Cuba and resumption of direct passenger charter flights followed suit. Washington has failed miserably in its effort to isolate Cuba diplomatically. Castro is hailed as a great statesman by the world over except in few Western capitals. He is percieved as a visionary, as the modern day Robin Hood, the defiant, ideological warrior against the imperialistc, oppressive powers.

The Cuban revolution is a glowing lesson on the face of the globe. The will power, conviction and patriotisim which the cubans have shown throughout the revolution which continues till today is breathtaking. The people around the world while lighting the exotic Havana Cigar never give a thought about the supreme struggle and sacrifice behind it. In todays Liberal Yankee world, the values, ideals professed by the likes of Cuban revolutionaries are very rare and suprisingly the people show little interest going through the vibrant, inspiring histories of such countries. Now news on the sexual exploits and perjury committed by Bill Clinton or sick soaps sell like hot cakes. Its time, before we enter the next millennium change our insipid taste and salute the burgeoning systems which have resisted the onslaught of the oppresive imperialistic powers those have always created inequality, misery and death.

" Nobody is or can be secure under a system which has turned the planet into giant Cassino" Castro said.

" For shyness is the protective fluid which our personalities are able to develop into natural shapes. Without this fluid the character becomes merely standerdized or imitative: it is within the tender velvet sheath of shyness that the full flower of idiosyncrasey is nurtured: it is from this sheath alone that it can eventually unfold itself.Coloured and undamaged. Let the shy understand, therefore, that their disability is not merely an inconviniance, but also a privilege. Let them regard their shyness as a gift rather than as affliction. Let them consider how intolerable are those of their contempories who are not also shy".

A DEFENCE OF SHYNESS

-HAROLD NICOLSON.

The heritage of the art of painting in Assam

Indra Kamal Kalita,
6th semester(Mechanical)

Assam can well be described as a land of painting. Apart from the innumerable varities of folk painting, we have different types of religious paintings in the great number of vaishnava monastries called "Sattras". In Assam there are quite a few specimens of illuminated manuscripts, and among these may be counted the manuscripts copies of the "Bhagavata Purana" utilised for the "Chitra Bhagavata".

Speaking generally about illustrated manuscripts in Assam someone writes,"The skill of a painter was generally requisitioned to decorate the labours of penmanship". The scribe was sometimes a painter himself, and if not, a regular painter supplemented the work of the transcriber by sketching appropriate picture on spaces left blank for the purpose. When pictures could not be inserted, illuminated images occasionally made up the deficiency. Many manuscripts contain pictures of the deadly sins, and of the incarnations according to the Hindu belief. The pictures are available in all combinations of colours, the most prominent of them being yellow and green. The formulae of the colours which were so fast, have been forgotten.

Strips of barks of "*Aguru*" tree werer used for the purpose of manuscripts. There was an eleborate process for making ready these strips for writing and painting. Another material on which writing and painting were done was "*tulapat*". Black ink used for writing and painting was of very fast colour, and was as deep as chinese black; it was waterproof and does not easily fade even after long exposure. The main ingredient of this ink was "*silikha*". A few fruits of this variety were kept under water in an earthen bowl for a few nights with a non porous basin below it. The water which turns black by that time percolates through the earthen bowl and drops into the non porous basin as very fine deep ink. Some add iron or iron sulphate, and other put in the blood of a variety of fish known as "*kuchiya*".

In Assam Vaishnavism inspired its adherents to make paintings. Sankardeva, the great leader of this movement in this part of the country, was a painter beside a poet, dramatist and musician. The manuscript copy of the Bhagavata-Puran was found in "Bali-sattra" may be considered as one of the early specimens of illuminated manuscripts in Assam. It is evident that these Bhagavata Paintings were done in some 'Vaishnava maths' of Assam, specially in "Bali-sattra", where the original manuscript was discovered. Painting was thus practised in the 'maths', where Vaishnava monks lived in seclusive groups with their abbots. In some "sattras" the visitors eye would even today catch with pleasure the sight of manual paintings and wood-carving of some beauty and with folk-art elements in them. These paintings done on door panels and jambs were to be seen in the houses particularly in the domestic temples of nobles and rich man also at a time. The "Barpeta sattra" prayer house which is called "Kirtan ghar" was decorated with many beautifully engraved and painted wooden panels, depicting scenes from religious works. Paintings were also provided on wooden posts and beams, book rests and raised trays and pleasure boats. Poor specimens of attempts at frescoes on the body of old brick buildings were also to be seen but most of these have decayed away.

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH,

SOME REFLECTIONS ON :

business @ the speed of thought by BILL GATES

COMPILED by-
Tapan Sarma
4th Sem.(Mech.)

Bill Gates the head of world's largest and most prosperous software company, Microsoft, narrows his focus & targets fellow chief executives and decision makers with a passionate, almost evangelical, message, "Learn to live with Internet and on the internet..... or be left by the wayside," through his new book " Business @ the speed of thought". The life on the much touted info. superhighway bears an uncanny resemblance to the speeding bus of the hollywood thriller 'Speed'. Halfway through his book, Gates approvingly quotes CEO of the leading US company "Lucent", who points out that life on today's cyber highway is very opposite of the conventional road wisdom, "Speed Kills". The new mantra is "You either move with speed or-die".

To survive in today's competitive world, Gates offer a solution he has been advocating for a year now, what he calls a "digital nervous system". Indeed the book explains how such a system can be made to work, with a number of telling case studies of major corporations which are already some way down the road. Gates sees a parallel between the organisations system and the human nervous system. If a company is to survive some of its systems must be ticking, like the heart. The trick according to Gates is to automate as many of these functions as possible and gain an edge over the competition in the process. He identifies three elements of bussiness where this can be done: the arena of customer/partner relationship which creates commerce, The interaction with employees and the process which makes up its core bussiness operations. Gates divides the rest of his book into packaged solutions in each of these three areas. The "paper less office" was one of those "any day now" phenomena that have been touted since 1970s but rarely practised. Why? Asks Gates. Gates in his book gives a frank appraisal of how Microsoft eliminated almost a thousand internal forms by making networking e-mail central to its operation. A good network within a company also allows management to tape its most valuable resources, its knowledge base.

The internet has emerged as the single most important tool in information technology. Gates suggests a hypothesis that, the Internet, rather than being a tool of "Big Biz", has in fact created Adam Smith's ideal market place. He calls this "friction free capitalism". But he sees a revolutionary change in buyer-seller relation beneth the hype about electronic commerce. Since now a buyer can get the knowledge about the best bargain simply by surfing the net. He draws conclusion that "Haggling will become effortlessly electronic." On the flip side of this sunny picture of online commerce, lies the endangered species called the middle-

men. He elaborates this woth an extended brokerage firms like Merril-Lynch. Merril-Lynch had to invest nearly a billion dollars to revamp totally the computer based info system that backed up its 15000 financial consultants due to development of the on line commerce.

Now the question may arise that, how much of this book is of direct relevance to the Indian enterpreneurs? Infact Gates seems to have assumed that these developments will take place in the American environment, where accessibility to the net is very easy. But sooner or later, the Internet, that great leveller will become as all pervasive here as in the "better wired" countries today. So one may atleast examine one's own corporate nervous system to see where a dose of the digital will help. The message elegantly delivered by the book is : do not be lulled into inaction.

"It would have been a perfect triumph for Michael Corleone except for an exhibition of hysteria by his sister Connie.

Connie had flown home with her mother, the children left in Vegas. She had restrained her widow's grief untill the limousine pulled into the mall. Then before she could be restrained by her mother, she ran across the cobbled street to Michael Corleone's house. She brust through the door and bound Michael and his wife Kay in the living room. Kay started to go to her, to comfort her and take her in her arms in a sisterly embrace but stopped short when Connie started screaming at her brother, screaming curses and reproaches. "You lousy bastard" she shriked. "You killed my husband. You waited untill our father died and nobody could stop you and you killed him. You killed him. You blamed him about Sonny, you always did, everybody did. But you never thought about me. You never gave a damn about me. What am I going to do now, what am I going to do?" She was wailling. Two of Michael's bodygaurds had come up behind her and waiting for orders from him. But he just stood there impassively and waited for his sister to finish".

THE GODFATHER
-MARIO PUZO

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

WORLD CUP '99 : THE INDIAN ODYSSEY

Pritom Baruah
8th Sem.(Mechnical)

Ever since the inception of shorter version of the game, the World Cup has been considered as the pinnacle of all cricketing events. Gradually oneday cricket is developing a language of its own, slowly the rebellious son is growing out of its conservative father's shadow. One cannot under estimate the game's capacity to disapprove experts as it tends to unfold in the most mysterious way. Cricket is extremely easy when examined by critics from out side the boundary. Up close it is an altogether different proposition.

Sixteen years ago, the world cup left the shores of England, to a new landscape where the game attains religious proportion. This year it again returned to its cradle ground and like the English travellers of the past it brought with it a whift of the lands it embraced on the way. There is not the slighest doubt that 1999 world cup has been the most hyped cricketing event ever, at least in India. As Mohammed Azharuddin and his men left the shores of the country it carried the wishes of trillions of cricket fanatics. Obviously when you expect a lot and do not perform, the disappointment is more and this event was no exception, for sometime now, the Indian cricketers have only been giving their fans tears and more tears. All their good deeds seems to be restricted to those commercial ads between the overs. What does one say of a team which refuse to learn from mistakes? Losing in Zimbabwe and NewZealand was dismissed as an aberration. So was the thrashing by Pakistanis at home. On paper the Indians were the most gifted, the most talanted and the most gracious of the lot in cricketing fraternity. What then was wrong with the team? Plenty actually, the team failed to realise the benefits of collective effort, too much emphasis is placed on individual brilliance and it is shocking that many a times basics are thrown to the winds. Apart from the technicalities, the team management, the selectors and Board conveniently ignored the warning signals because none was willing to bell the cat.

A year or so ago Bob Simpson was fascinated by the cultural charm between cricketing attitudes of the east and the west, the dashing Orientals on dainty feel, the strapping Aussies and robust Englishmen and those intense South-Africans to whom cricket is neither art nor profession, just a battle to be won. Simpson was the match referee in a match featuring India, early morning he saw Australia play South-Africa on television. Later he remarked '' Its amazing, the rules are same but the game is completely different. The Indians play the game in a fuedal pace. This was a gentleman's game complete with wristy aesthetic shots. But gentlemen donot scramble in dust to save a single. In the encounter featuring Australia, it was like serve and volley tennis . Third men went round the

VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

bend like he was doing zoom dash and dived for the ball as if his life hang there. This example illustrates the basic difference in cricketing attitudes of our players. It is not surprising that we create cult figures and do not seem to mind too much if the team fails as long as the "deity" performs. And individuals are rated by records they set. If cricket is a celebration for life, that is a huge strength, but if cricket is an exercise aimed at winning it is a huge drawback.

Time is a healer, but scars stay. Simplistic though such philosophical rhetoric is, to digest the disaster, which the seventh world cup was for India, is difficult. The Indians have never been known to do their homework on opposition and during the tournament there have been more than one instance to prove this point. An avalance of words preceded the world cup hailing India's potential, status and world class talent. The debate and dissection and a conscious deflection from the real problem will keep the interest alive till the Indians continue to face the competition marketed by promoters. Clearly the squad was not balanced enough to take the world cup in a high voltage drama. Competition that showed the tenacity and tempartment of teams like Australia, South-Africa or even Pakistan. What is world class tatent when it cannot perform at the time of need? Scoring 300 plus and imprinting world records against lowly graded teams cannot be spoken of in the same vein as Steve Waugh taking on South-Africa, a Klusner transforming the course of match or even a Shane Warne striking rythm at a crucial time. Are our stars over-rated, needlessly defied? The commercial sharks, masquandering as promoters of a national cause has time and again fooled the public.

The world cup disaster is a wake up call to device and dedicate a new format where it is not the captain alone who pay for perfidy of the others. By any stretch of my imagination I donot want to say that the Indian captain was inspirational or anything close to it and neither did he helped the cause with abso
lutely pathetic form. But for those who la
belled the Indian team as a team of "tigers"
lead by a "jackal", the point to ponder over
that perhaps the whole bunch of "tigers"
literally was still in hibernation in early part
English summer for the "jackal" to be le
alone to face the music. For, a captain cann
be squarely blamed for highly indisciplined
bowling or for that matter a captain cann
set a field for bad deliveries, neither can
be blamed for rash shots of the highly talent
bunch of individuals. The responsibility
such situation should be collective. Inste
of projecting solely on transparant strength
like Tendulkar, Dravid and Gunguly, it is ti
the BCCI do more to identify the grey are
and make amends, for cricket is a 110% te
game.

Now that the world cup is over, time is r
you carry out a post mortem. Looking at
system that produces our cricketers, one c
easily conclude that the inevitable g
between the domestic level and internatio
level is immense. It is the responsibility of
administrators of the game to bring that
within bridgable limits. In the words of for
new Zealand Skipper and one of the m
accomplished batsman Martin Crowe "
best teams learn to do simple things we
There is a large lesson there for the grea
truth in the world come in simple langu
At no stage in our cricket set up does any
care about simple things such as -

a) fielding, throwing at the stamps
b) running between wickets
c) disciplined bowling
d) playing at the gaps and rotating the s

And as we end up sacking coaches and
tains and dropping players but nobody
anything to kill the infection. It is high
that a professional set up is pressed int
tion so as to make changes at the gras
level rather at the top. Or else, the aspira
of millions of cricket crazy fans in the c
try to see their team at the top will con
to be a distant illusion.

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GU

SHORT STORY

Paranoiac Love

-Agniswar Mitra
8th Sem. Mechanical

*"Life is a ride just enjoy
Romance is too silly, a stuff"*

With this simple philosophy lived Saurav. Clad in denims, spending hours in front of the mirror consumed most of his day. It seemed he lived for his eyes only. Any girl, beautiful never escaped his eyes. In that respect he was damn secular. He never cared for caste, religion etc. He listened to anybody and everybody and in most cases belived them. His heart was untainted like his likeness for sweets. He had a world full of friends, sweets and fantasies where he lived happily.

But unfortunately time never lets anyone remain happy for long. And time never stops ticking.

He was never short of friends and in the college also because of his amiable, amicable nature he won a lot of friends. Unlike many of his friends he was quite friendly, rather very friendly with the girls of his batch. But in that aspect also he ceased to be serious and naturally he was taken very lightly. The sword of time ticked, spring and the monsoon followed the winter and the winter followed and time ran swiftly. Everything went fine. Life was fun and rigourous classes were like fun time.

The strange world has its strange ways. Many things happened which carries with them no reason. Some things are above argument. They just happen. You can never prevent them. Such an inevitable thing changes the course of a person's life. The same happened with Saurav. His falling in love was the most unexpected thing. But it happned. Saurav fell in love.

Saurav, exhausted after the day's classes retired to the hostel. His face was a mirror of tiredness. As usual with a pseudo-serious face, he told Avik and Chintu.

-You two come to my room. I have something to tell you.

With an assuring nod the two of them walked away.

-Surely the same old topic. Saurav must have seen a beautiful girl. He will say, the girl smiled at him.

Chintu murmured in a tone tainted with irritation. Like any other time Avik barked straightout.

- Can't you think anything a bit positively. He may have something serious today.

- Saurav and serious. I will stop breathing tomorrow.

The few words left chintu's lips with a sarcastic smile.

These three had been together since the time they entered the college. They had numerous friends. But the time came when they had to lessen their over-burden heart, they were always together. They had cried together in each other's sorrow and had laughed in unison in each other's happiness. Both these guys, Avik and Chintu were strange fellows. They were roommates but could not pass a single day without quarraling. They were best of friends but were very contrasting in nature. Avik was highly optimistic. He longed for the moon. Small irrelevent things cooled his heart. He could see bright flowers by looking towards a budding sappling. On the other hand Chintu loved to be cynical.The sight of the full moon filled his mind with the frightening darkness of a dark night. For him, the red rose seemed to be a lifeless red object among thorns. And Saurav was Saurav. For him, a hot, humid July noon was pleasant if someone had assured him so. A strange world full of strange people.

Avik and Chintu entered Saurav's room. They never knocked the door. That day was no exception. Saurav was resting on his pillow, with eyes staring at the ceiling. They felt some emptyness in his eyes. Some inner turmoil, some thoughts which he was desperate to express but could not find the words.

-Enough of thought, right. If we remember correctly, you told us to come. You have something to say.

Avik remarked.

Saurav smiled at them. It was a queer smile. They had never seen Saurav smiling that way. It was full of shyness. He smiled the way as if he wanted to mean something but was running short of words.

Chintu let out a cloud of smoke and told roughly

-If you have something to tell us then start. I don't like all these suspense.

Saurav started with a pause
-I think I love her. But till now I am not sure of that.

Saurav could not feel that his eyes were betraying his words. From his eyes the two easily found out that he was damn sure of that. When they parted after an hour they all had a smile imprinted on their faces.

On thier way back Avik said,

- Chintu, hope this time he is serious. May God help him.

- Serious ! I am sure he is a gone case. I have seen many cases like this. I can tell from his eyes, he is surely in love.
Chintu remarked with authority.
This guy has seen a lot.I will remain alive to here from him, one thing he does not know. Avik thought and let out measured smile.

After Avik and Chintu had left Saurav was again left alone in the emptiness of his room. He turned his eyes towards the empty bed beside him.

Kaushik is surely in some other room, reading

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

a novel or a magazine. Surely Azhar, Lara or CIA, Mossad. He is a happy lad, always miles away from girls- Saurav thought.

He tried to divert his mind by thinking this and that but everytime he was back to square one. Her innocent face seemed to appear from nowhere before his eyes. Her words ringed in his ears. All those moments were like fairy tale to him. This was a new experience for him. He remembered reading somewhere - 'Think not you can direct the course of love, for love if it find you worthy, direct your course.'

Am I worthy of it? - Saurav thought.

That afternoon Saurav had a dream. He was with her in a desolate, unknown land.They were strolling together. With hesitent steps they walked passed a beautiful orchard. She looked at him with eyes full of love. He felt her eyes were telling a tale full of promise, love and understanding. She walked up to a nearby tree and plucked a fruit. Saurav noticed, she walked lazily with a different kind of vigour, a different kind of magic. She turned and looked towards him. Though at a distance Saurav could see drops of tears leaving her eyes and flowing down her marble cheeks. Suddenly he became frightened and ran towards her. But before he could reach her, a cloud of smoke covered her like a veil and she was gone.

Saurav woke up with a shock. He was breathing fast and could feel perspiration on his forehead. He felt a bit tired.
- Hey man, You are in love. No doubt about it. Saurav said to himself and laughed.

As time flowed on like the virgin stream, Saurav felt he was drawn more into the quagmire of her love. He enjoyed every moment together with her, but always an uncanny feeling crept into his spine. One evening Saurav was sitting in his room. He had his lonliness as his company. He thought about the close, intimate moments with her. He remembered once they were sitting under the motherly shade of the Gulmohar which they all loved. They were having a usual gossip when one topic led to another and suddenly she said

-There is only one year left. After that everyone will go their own way. Four years of interwoven life, emotions, feelings but you are suddenly alone, strange,no. You know, Saurav, my parents have probably started searching a bridegroom for me.

The first remark took a little time to settle down. Saurav recovered from his thought and started slowly.

-You girls are very strange, I must confess. After this much education you suddenly submit to your parent's wish and that too often slaughtering your own will.Very strange.

-If you were yourself a girl,you would have understood.

She told the few words in a melancholy note.

All the time Saurav had fixed his eyes on hers. He sensed something unusual but couldn't understand it. He knew very well he would never get the better of her thoughts.
A knock on the door helped Saurav to return to reality. The mess boy entered to refill his bottle of water. Saurav turned to face the table clock. Time for dinner, he thought. He felt no urge for eating, no hunger but still pulled himself out of the bed reluctantly.

The next few weeks sailed smoothly. By that time the rest of the college was convinced that they were best of buddies and everyone thought, what next? Some even thought they were having an affair and threw funny remarks at them. At those times she acted like a sheild. She remained cool and calm and never behaved in a way that would make Saurav feel uneasy. She was the most supportive at those times

VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

of rumours. No one discussed but every one felt, Saurav had become a different man, more mature at times when he was least expected to be.

The long vacation was nearing and everyone was longing for that much beloved journey back home. When everyone was planning their vacation, Saurav's heart and mind were in great turmoil. But that time he kept his expressions under control. Even Avik and Chintu remained unaware about his inner turmoil.One cloudy humid evening, after their usual gossip with the rest of the group, the three of them retired to the hostel. Avik was thinking about himself and his love life which was itself in shambles. Chintu did notice the difference, he pondered.

Whats wrong with Saurav. He is not in his usual self. He is being a bit pessimistic. Perhaps he is trying to prepare himself for the worst.

Over dinner as usual everyone had their share of laughter and pranks. The only words Saurav uttered lasted for few seconds but was enough for Chintu to take stock of the dilemma that Saurav was facing. Unmindfully Avik asked Chintu,

- What did he say?

- He asked you and me to join him in his room after dinner
Chintu said in a whisper.

When Avik and Chintu entered the room, Saurav was pacing the room carrying a cricket bat. A wonderful coverdrive followed by a leg glance. They understood, Saurav was very tense and disturbed. He always did those stunts when he was tense. Chintu occupied the chair placing his legs on the bed. Avik laid back on the bed clutching to the velvet blanket. That was the only thing Avik liked in that room .No matter what season it was , he liked to creep under the coolness of the valvet. Avik glanced around and murmured under his breath,

-Nothing is permanent except change. The room has changed from worse to worst.

-Why don't you keep the room clean? Avik snapped.

Saurav was attempting a hookshot but stopped midway and looked towards Avik. Avik felt he was waiting for the opening sentense.

-Do hell with the room, my life has turned upside down. Saurav remarked half jokingly with a shyness which was rare in those smiling eyes.

-What is it now? Avik asked while lighting a cigarette.

-You know how much I love her.....

-One kilo, Chintu dropped in.

Throwing an irritated glace towards Chintu, Saurav resumed with a pause.

-I think its time, I should tell her my feelings. Tomorrow I will meet her and tell her everything. I understand, she may not share the same feelings but I can't hold it any more. Of late, I have realised, if it is someone, she is the only one. I am prepared for the worst but I cannot hang on like this......

During the time he spoke, except some odd smile or small grin, Saurav's face was like a block of rock,very still and very gloomy.

Chintu passed the cigarette onto Saurav and started

- Listen, she is no fool. She damn well knows you love her. So she need not has to think about it. I am sure she has prepared an answer for you already. My bet is, all she will say is that she has never thought about you that way. That she considered you as a very good, close friend and all those common bla bla etc., etc.

Printed by : VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, G

Avik was listening intently all the while. He left the bed, lighted a cigarette and sat beside Saurav. He placed his arm on Saurav's shoulder and said with feeling,

-You love her does not means that she also has to love you. If you are lucky, she will be yours. Otherwise, *yaar* no chance. Lets see, you may hit the jackpot tomorrow.

Avik remembered telling these words many instances before but felt that every moment has its own words. Saurav knew very well that he would never hit the jackpot, but was still clinging on to the great memories of those tiny moments. He remembered, someone told him once:

-If you cannot dream, you are no man.

-So you pray for me. Let see whats in store for me.

These were the last words from Saurav that night. They soon left Saurav and went to their room. On their way back Avik asked Chintu,

-Do you think she will say 'Yes'?

-No. I feel bad for him. Why should he has to fall in love, first of all. Frankly speaking, I don't see any hope. That was all Chintu said.

-It will be nice if she says yes but....
Avik murmured the incomplete line under his breath.

The classroom was hardly full. Many of the boys had already left for home. Avik tried to concentrate but could not. His mind repeatedly drifted to the events those were to take place shortly. Avik looked towards Chintu. He felt Chintu's condition was same like him. After another twenty minutes, which seemed like ages, the professor left. Everyone was busy wishing each other for the long vacation. She was in front of him. Avik wanted to say something but she turned around and was the one who spoke.

-Happy vacation and happy journey, Avik.
-Thank you, same to you.
Avik remarked with an impassive voice.

Avik went out of the classroom and with slow strides went towards the canteen. He was soon joined by Chintu. The two of them reached the canteen without a word being spoken. They took a corner table and waited for Saurav. Cigarettes burned and cups of tea emptied as they waited. After some minutes which they felt was too long Saurav appered. He walked as if he was drained of all enregies. He entered the canteen hesitantly as he approched their table, Avik ran out of words and just raised his hand towards Saurav. Saurav sat besides him and stared out of the wihdow. It was a blank stare. A stare which told a long tale of lost hope, broken heart and a mutilated human being. Avik gently patted his head as if they were soldiers meeting after a lost war. Saurav dropped his head and few words chocked out of his mouth.

-Sorry folks, I have failed.

-What did she say? Chintu bursted out.

-What you had told me yesterday. Exactly same.
Saurav could manage only a whisper.

-Didn't I tell you these. The same typical reply.
Chintu growled.
Love begets love, all bullshit. He thought out of his love for his friend.

Avik raised his eyes but could not relish the sight before him. Chintu was staring outside with a cigarette in his hand. Saurav's face could not be seen. His eyes were fixed on to the floor between his boots. Avik did not interrupt any of them. He knew he could not see eye to eye with Saurav at that very moment. He felt unusual moistness in his eyes.

VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

He got up and went towards the washbasin. He did not look up at the mirror. He could not master the courage to do it. He sprinkled some water on his face and returned to where Saurav and Chintu were sitting. All was same like it was a couple of minute ago. Only the cigarette had changed hands.

They paid the bill and left the canteen. Before going out Saurav threw a last glance towards the table where he had sat with her for long hours. He could only manage a sentence.

- She is not my cup of tea.

They silently left the canteen as silently as they had come in.

-So there you are. Avik said with a sigh.

It took him fifteen cigarettas and a lot of pain to narrate the tale he had witnessed himself. He always tried to forget all those but couldnot. How can you forget? Wiping out that part of his memory means he has to forget a part of his hostel life and also a part of Saurav and Chintu which is next to impossible. Avik fancied.

-What happned to Saurav after that? I have met him only once. Now I feel a strong urge to talk to him and Chintu. By the way, you remember everything as if everything happned yesterday.
Avik's wife remarked as they walked past the Gulmohar that everyone loved. She looked up to the high branches and said quitely
-How romantic.
-Everything went fine. The two of them never crossed each other's ways. Don't I tell you always, time heals the best. But the scar always remain. After all the first cut is the deepest.

Avik said nonchalantly, looking all the time towards the college clock tower, the clock still doesn't work. After all these years, a decade to be exact, he felt very nostalgic walking down the narrow road which used to be the lifeline of their college life. Why don't they all come to the college on the Foundation Day. It would have been a great reunion. Avik thought.

They walked passed the great banayan tree and the canteen. He could see the much familiar windows of the canteen. The place was humming with activities. He fixed up his mind to come here after sometime.

-Let's go to our hostel. You will see where we lived for four years and I will be able to brush up my fond memories.

Avik said and smiled as he pronounced the words 'our hostel' again. His wife did not utter a single word and continued to devour the sights around her. She was perhaps trying to visualise the way Avik, Chintu and Saurav lived.

As they took the winding path towards the hostel, the setting sun was looming large over the western horizon. The sky had turned into red. Nature's heart also bleeds, Avik thought. A cold breeze blew past them which made them shiver a little. There, on a distance they could see rays of light through the rows of high trees. Slowly they approched the entrance of the hostel but much to the suprise of his wife, Avik did not enter, they walked past the hostel and went to the nearest panshop.

-Sahab, a filter.
Avik said with a bit of apprehension, whether he will recognise him or not.

The man inside was facing the rear wall, perhaps checking something. He turned to face his customer and instantly a change came over his face. Avik's wife could see the suprise in his eyes and then followed by a wide grin.

-*Arre Bhaijaan,* when you have come?
Sahab said with a smile.

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

Yes, Sahab has recognised him. Avik has forgot the last time he felt like this but now he could feel a bit of moistness in his eyes as treasured memories came alive.

Avik was busy lighting the cigarette when he heard a very familiar voice behind.

-Sahab, a filter and a mithapatti mitha pan. Don't give lime and a little bit more gulkand.

Avik turned in a flash. He could not belive his eyes. Saurav was standing their smiling with those smiling eyes as if saying, suprised *eh*,. Avik tried hard but could not find any change. The same old Saurav with skintight jeans and designer T-shirt. After a few seconds of hesitation, both of them embraced each other. This time Avik did not try to resist the moistness of his eyes turn into drops of tears.

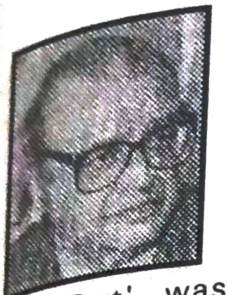

Mario Puzo - *the creator of the GODFATHER*

Tribute to the father of the 'God Father'

Trideep Changmai *8th Sem.(Mech.)*
Ram Krishna Pradhan *8th Sem.(Mech.)*

'A great actor playing A Great Part', was the comment on Marlon Brando when he played the role of Don Vito Corleone in the Oscar winning motion picture 'The Godfather'. The script of the film is from the greatest thriller novel of 20th century 'The Godfather'. When the Godfather was first published in 1969, it broke all the previous records in the market. The response was so enormous that it was termed a 'staggering triumph' by the Saturday Reveiw. The tremendous success of the Godfather led to the rising of a new star 'Mario Pujo'. So good was the novel that it was said that the second was far behind.

Mario Pujo was born in New york City to illustrate Italian immigrant parents in 1921. He served in world war II and studied writing at Columbia University and at the New School for Social Research. His first book, 'The Dark Arena' published in 1955 is considered the best novel written about postwar occupied Germany. His second novel, ''The Fortunate Pilgrim'' was called 'a small classic' by 'The New York Times'. 'The Godfather' is Mario Puzo's third novel. Some of his other novels are 'The Sicialian','The Last Don', 'The Fourth K' etc. But none compared to anywhere near 'The Godfather' - the definite novel about a sinister fraternity of crime. What makes Mario Puzo's 'Godfather' a class in itself is the depth in which it dives into the sea of underworld, spell it Mafia, and divulges its dark secrets. The 'law of Omerta', the 'Caporegimes', the garrot killings, the loyalties and betrayals, the 'Sicilian Families', the vendettas and the subtle threats - all this reveals the fascinating worlds of the American Mafioso and keeps the readers glued to the book. There was never and there is not any book which is even anywhere near this book on the underworld. Even the same author couldn't produce another novel anywhere near 'The Godfather'. Mario Puzo's last novel is 'Omerta' which is going to be published in July 2000.

On third July'99, the great novelist, creator of the 'Godfather' passed away at the age of 78 years (1921-1999). His demise came as a shock for his admirers across the globe. Mario Puzo one of the greatest novelists of the modern era, leaves behind his unparalled works for the coming generations to cherish.

VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

EDITOR's CHOICE

RANDOM RENDEZVOUS

'When primitive man forced the animal kingdom, he killed every beast and bird he co either for food or in self defence. When he grew in sophistication and in control of environment, he tamed certain animals, but used them for work or as dependable supply. Another increase in sophistication and he kept some as pet or companion, but the small and pleasent ones.

Nowadays in our pride of mastery and in our complete self confidence as lord of the pla we can afford to be completely generous. We establish zoos for even the dangerous anim and treat them kindly and well. We set up hunting seasons, protect the young, refuse allow unlimited killing.When we find that some animals are in danger of extinction, we get upset and do our level best to save them. (Of course our hand is still against organi that endanger us. I donot suppose anyone would raise a finger to prevent the extinction the tubercle bacillus).

This is also true on the human level. When Europeans first entered the North Ameri continent, they wiped out such Indians as they could reach. Now the desendent of Europeans keep the descendants of such Indian tribes as survived on reservation and fe paternalistic responsibility for them. And by and large, it has gone out of fashion to tr wipe out "primitive people".

-FACT & FA

ISAAC ASI

"He realised that he had decieved himself; it was no self sacrifice that had driven hi think of marrying, but the desire for a wife and have love; and now that it all seemed t through his fingers he was seized with despair. He wanted all that more than anything i world. What did he care for Spain and its cities, Cardova, Toledo, Leon, what to him the pagodas of Burma and the lagoon of South Sea Islands? America was here and n seemed to him that all his life he had followed the ideals that other people, by their wri or words, had installed into him, and never the desires of his own heart. Always his c had been swayed by what he thought he should do and never by what he wanted wi whole soul to do. He put all that aside now with a gesture of impatience. He had always in the future, and the present always, always had slipped through his fingers ideals? He thought of his desire to make a design, intricate and beautiful, out of the m meaningless facts of life: had he not seen also the simplest pattern,that in which a mar born, worked, married, had children and died, was likewise the most perfect? It mig that to surrender to happiness was to accept defeat, but it was better than many victor

OF HUMAN BOND

-W. SOMERSET MAUG

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GU

POETRY

BARRIER

Dhruva Aryal
8th Semester Mechanical

Where excess happiness prevails for some,
While many others have none ;
Really life seems cruel for the downs.
Many are denied brightness of light,
But elsewhere night dances with light.
Riches are in love with their wealth;
Dreaming, building castles in the air.
While the poors go helpless;
Concern about the meal,
Yea, in this world only resides
Both heaven and hell.
Many are denied brightness of light,
But elsewhere night dances with light.
Somebody longs to die;
Fed up with unfulfilled desire,
Somebody asks for a life,
Showing anxious to live a life.
Somebody has the day for enjoying,
While many others, day for mourning.
Many are denied brightness of light,
But elsewhere night dances with light.

If I Were

- Lalboi Khaute
8th semester
Electronics & Telecommunication

Were I, if had born of fame philosopher,
Would mystery be trace of the dotted stars,
And simple the destiny to the simple soul,
Lessen much of man's many a fault.

Were I, if had born a fact finder;
The whys' of the things would I tender;
To making of plain leaves, would gather
granary of knowledges
And add man to welcome the priviledges

Were I, had born with aired authority
Would rule between double-parallel lines;
The rusts and diamonds to equality,
My judgement would all appraised.

Were I born of celebrated musician
Would I hum lovely songs of Divine;
Make those burdens and tears find console,
And all sickness and grief be sold.

Were I born of Milton in me
Would pages the lifes' drama in volumes;
Of those sorrow; joy ; grief and happiness,
Till all knows life - fullness

But I was born just me, me
To follow the path of a stream;
And flow on straights and curves,
Only to join the fate I deserve.

VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

POETRY

The Sunshine

Prakash Kr. Deka
8th Sem. (Mech)

I've lost
Lost the sunshine
The sunshine of the east
Baby belive me
Please forgive me
And say,
I love thee...
Baby
Please help me, show
The way to the sunshine
The sunshine of the east
Oh dear! where is the sunshine.
Oh why cannot I see
Nothin' but the sea?
Baby, take me back
Back to the sunshine
The golden sunshine
The sunshine of the east
Baby belive me
Please forgive me
And say
I love thee....

FEARS WITHIN

Raj Kishore Baruah
4th Semester, Mechanical

Friend, you have given me joy
Joy unlimited, joy profound
Shared my happiness with you
Shared my sorrows
Shared all!
But I can't share my life
No I can't

Friend, friendship gives you the right
Right to correct me
Yes, correct me -
But please don't, please don't
It hurts
It hurts somewhere deep
Too deep for any salve to reach.

Somethings are wrong,
Some acts are wrong
But some are also destiny
They happen because they are preordained
So please don't, don't correct me
Aware, aware of my faults
Aware of my wrong doing
But I haven't given you the key
The key to the chamber of fear
Where resides my fears and faults
So please don't
Please don't break the door

You can't understand
So please don't try to right the wrong
Perhaps the wrong is right
Maybe it is !!
-But deep down I know
I know it is wrong
Yet the knowledge hurts
So please don't hurt me more
You don't understand
You can't understand
Friend-
Because I haven't given you the key

(Winner of the 1st prize in college week wall magazine competition)

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

POETRY

Illuminating the cell of neglect

RAKTIM DATTA
8th SEM (ELECTRICAL)

Far from the society,
Marrooned - in a dungeon,
Where only darkness prevails.
Exhausted of their energy, miserably
Awaiting their impending death
The only way to escape the tragic life.

Shakespeare describes -
" Is second childishness and more oblivion
sans teeth, sans eye, san everything........
Aptly called "second childishness"
Yearing far that bit of love and warmth
they have shared, sacrificed for ages.

Numerous number of them
Head sad, lonely, lives of neglect and rejection
How callous, how inexorable are we!
That mankind is consequently cursed,
With stress and gloom separated from
Their deserved honour and affection.

The moment you approch them -
Visualize a nightmare -
Heart-rending narration -
(Wrenches you, obliging your rolling tears)
Of how they were outcast and abhored
By their very own flesh and blood.

Unfortunate enough!
To be abused and finally deserted.
At that stroke of time, when
Psycologically disturbed and helpless.
Solitary and disabled
Failing to endure their destined fate

Let we the teens and adults
Discover a new meaning in life
By merely, showering on all the aged
Love, gratitude, care and warmth
And renovate the old age homes
From a hell, into a paradise

POETRY

Middle Class

Ramyendu Datta
8th Sem; Electronics &Telecommunication

We teach people
the last word in politics;
just need the niche
for a magisterial speak

We never mandicate -
may get bribed,
In this costly world

With a pungent lecture
and tantalizing writings
We turn people stagnant
Just like the sphinx.

Oue motto is to embarass
them all, for a thing or two.
That they deed right
and we couldn't do.

Our sun rises with
bargaining at the market
Drape others in new colours
And whimper before bureaucrat.

Life for us, is a
total dilemma.
We are potential achievers-
Know the role, don't know the drama

With a reminiscent yesterday
We are busy people, making
a future in lieu of today.

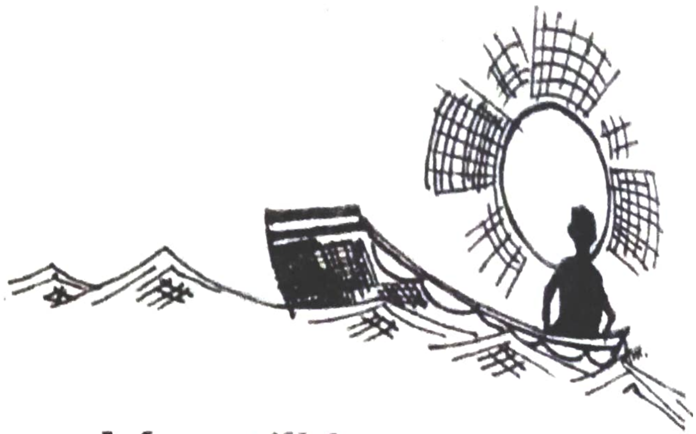

May still be green

Samrat Deb
8th Sem. (Mech)

Away far away
Away in the ocean
It still feels
Feels that there's
Still a piece
Piece of green
It's not just blue
It's not just surf
There still may be green
A little green
Away in the ocean
Like sunshine
After dark night
Please show me
Show me the path
The path to the green
Save me from aqua
Aqua that is blue
Only blue....

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH,

SECRETARIAL REPORT

GENERAL SECRETARY

At the very outset, I pay my rich tributes to our beloved and respected Prof. N.Nag sir, whom we lost on 14th October 1998 and also to the brave soldiers of our nation who have laid down their lives in Kargil war for our tomorrow.

Prior to placing my secretarial report, I thank all my AECIAN friends for giving me the verdict to serve the college as the General Secretary of the students' union. I also thank our magazine secy. Chandan for publishing this magazine by paintakingly raising funds through advertisemants etc. as sufficent funds were not available from the college.

Through in this report, it tried to make an assesment of the successes and failures of the union body and I myself, I place the final duty of making assessment of how I executed my duties on my AECIAN friends.

As the General Secretary, I had to organise the Freshmen's Social, 1998-99 and College Week 1998-99. I regret to say that both the events did not pass on smoothly. In Freshmen Social it was some students who caused damage to the auditorium and in College Week, it was a misunderstanding that led the girls to opt out of some events. I hope suchkind of unwanted situations will not happen in future.

Although our college is a premier institution of technical education in the North-East, it is plauged by many problems, mainly due to lack of financial aids. Along with Dr. M.M Das, DTE, Govt. Of Assam and Dr. P.C Mahanta, Principal AEC, I attended a meeting with the Education Minister, Govt. of Assam to discuss various problems of the College. In the meeting, it was proposed to setup an advisory board, like in REC, Silchar for AEC and JEC with members from the concerned colleges, other premier institutes, education deptt. officials and industries. It was also proposed to officials and industries. It was also proposed to setup a seperate fund for arranging Campus interviews, with fees from students, taken at the time of first admission into the college. The issue of huge pending dues for AEC to ASEB was also raised. We also got a promise from the power minister in this very meeting that the power supply to AEC will not be cut off, but a few days later, power supply to AEC was cut off. It was the pressurization of our students at ASEB headquarters that ensured restoration of power supply. It was dicided to pay the pending dues in installments.

During my tenure, Dr. M.M Singh, MP, R.S visited the college to inaugurate the newly constructed gymnasiam hall, which was constructed with fund provided by him from M.P's Local Area Development Plan (LADP). A memorandum was also submitted to him asking for an additional grant of Rs. 2.00 lacs. for purchasing gymnasium equipments.

As you all know, during my tenure, three new branches were opened in AEC without any infrastructural facilities. I met the education minister and submitted a memorendum to him, asking to take necessery steps to induct faculty members,

SECRETARIAL REPORT

laboratories and books etc. for these new branches and also take necessery steps regarding other problems. Although he promised us to look into the matters at the earliset, nothing has been done yet. I hope the new union will take further steps in this regard.

Also I made a requset to Dr. Arun Kr. Sarma, M.P, R.S. to grant an amount of Rs.25.00 lacs from MP's LADP towards the construction of a electronics laboratory building in our college. I hope, he will respond positively to the request.

During my tenure as general Secretary, our college took part in the Inter College Youth Festival under Gauhati University and G.U Inter College Football Tournaments. Also with little funds available some departments organised local educational tours.

I take this oppurtunity to thank our Principal Dr. P.C Mahanta, ex-principal Dr. A.C Sarmah, Prof. Z.U Ahmed (H.O.D, CE & ex principal in-charge) Mr. A.N Bezbaruah, Asst. Prof. in C.E, Dr. B.C Bhuyan, Deptt. of chemistry and other faculty members without whose valuable suggestions. It would have been possible to carriout my duties. I also thank office staff members and my union body members for their help and co-operation during my tenure.

In this context, my special thanks goes to Prakash(Pai), Nilutpal, Abhijit, Pritam, Hirakanta, Deepam, Rezwanur, Samrat (Sepan), Chandan, Agni (Mundu), Diganta (Gambhir), Debajit da (ex-G.S), Partha(Keru), Alakesh (Alu), Nabajit, Kaustava, Dip (Jonky Panoi), my sister Pingya, Bobita, Mousumi, Bindia and Eva and all other well wishers and last but not least, all the boarders of hostel 4.

Wishing the very best to all.

Pranjit Bhuyan

Asst.GEN.SECRETARY

It has been a privilage for me to have served as the Assistant General Secretary, of Assam Engineering College Students' Union . Before placing the secretarial report, I extend my heartful gratitude to all AECIAN friends for giving me the oppurtunity to serve the prestigious college. I do not know how far I have been successful in pertaining to my duties but I reaffirm that it was to the best of my capabilities.

As AGS, I was entrusted with the duties to look after the bus service and to organise festivals. During my tenure the bus services were quite smooth though we are exempted from govt. subsidy.

Being a convenor and secretary of the festival commitee, it was my utmost duty to organise the festivals to everyone's satisfaction. The festivals Saraswati Puja and Biswakarma Puja were celebrated with great enthusiasm. There was an overwhelming response from both stubents and teachers. Also on the requset of the Christian Association of AEC a sum of Rs. 3,000/- was released from the festival fund for p

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

Christmas celebrations. That too was celebrated in a great manner.

In the last months of my tenure, our college was suffering from the scarcity of water and power supply. I tried my best to solve the problems but no permanent solution could be taken about the power supply.

Before concluding, I offer my heart-felt thanks to Hon'ble Principal and President of AECSU, Dr. P.C Mahanta, treasurer Dr. B.C Bhuyan, Prof. R.K Sarma for their guidence in performing various duties. My special thanks goes to Deepam Da who was the Joint Secy. of both the Puja Committees for helping me in all directions. I would like to make a special mention of Wasim, Tempoo, Diganta Da, Chandan, T.K, Gori, Santa, Uttam, Rupam, Gullu, Tridip, Pratyush, Meghalim, Ritumoni, Rovinder, Aparajita, Archana, Gayatri, Asha and Mousumi for their help during my tenure.

LONG LIVE AECSU, "JOI AAI AXOM"

RAMANUJ GOSWAMI

CULTURAL SECRETARY

At the begining I would like to thank all the AECIAN friends for giving me this oppurtunity to serve as a cultural secretary of the prestigious institution for the session 1998-99. I tried my level best to discharge my duties.

The session, in general saw active perticipation of the students in various activities, also the events which fell under the perview of my portfolio could hold the cultural of freshman social successfully. In college week, hostel 8 was declared the best cultural hostel and Arindam Goswami (6th sem. Mech.) was declared the best singer of the college for the session 1998-99 and Herembar Deori was declared as best *Dhulia* in Bihu.

Although, I tried to participate in the Inter College youth festival but due to some unavoidable circumstances it could not be done, so it is my firm request to the next secretary to see into this matter.

I would like to convey my sincere gratitude to Prof.-in-charge ARUP KR. SARMA for his help and moral support and also grateful to Prof. B.C Bhuyan.

At last,its my dear friends Utpal, Priyesh, Diganta, Narayan, Rahul, Pranjit, Chandan, Mousumi, Eva and others, without whose help I would not have carried out my duties successfully.

LONG LIVE AECSU.

REZWANUR RAHMAN

VANNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

SECRETARIAL REPORT

GIRLS' COMMON ROOM SECY.

Prior to placing my secretarial Report, I offer my heartiest thanks and sincere grati-tude to all my friends and well wishers for inspiring me and helping me through out my tenure as Girls' Common room Secy. I convey my special thanks to Eva, Bina, Panchami, Payel, Sutapa, Bijaylakshmi, Pingya, Daphi, Babita, Pahap, Alaka, Lopamudra, Barsha, Pallavi and others. I had great pleasure in carrying out the activi-ties and at same time ask you to forgive me for any lapse on my part. I along with my friends engaged ourselves whole heartedly in organising the college week. Un-der my section I organised the various girls' common room games. These were table tennis, carrom, chinese checker and chess. I also organised salad decoration, cook-ing competition, flower decoration, embroidery, knitting and weaving competitions.

Before concluding my report, I once again thank each and every friend of mine for their encouragement and much needed support. Last but not the least I want to thank my prof-incharge Prof. Ms Indira Gogoi Baruah whose guidance and support helped me to run my tenure smoothly and successfully.

With thanks and regards

Mousumi Gogoi

MINOR GAMES SECRETARY

At the very outset I convey my sincere gratitude and and heartful thanks to all my AECIAN friends for giving me the great priviledge to serve them as their Minor GAmes Secretary for the session 1998-99. I tried my utmost to serve my duties, but it is now left to them how far I was successful in my endevour.

During my tenure in the college week under Minor Games Section two events namely Badminton and Volley ball are included. The students showed superb performance at different events in the college week. I congratulate them all. In the volleyball college competition Hostel-5 bagged the championship trophy by stunning down Hostel-6 in an exiting final match. Herambar Deuri has been awarded the volleyball player of the tournament. In the badminton section in the boys events, Hostel-5 won the championship trophy by defeating Hostel-4.

In Badminton at Girls section only two girls namely Bhargavi and Ravindar were filed their name. But due to absence of the third competetent the events were cancelled. I thank both of them for coming to play.

A lot of innovative ideas struck my mind which I tried to introduce some new events like cycle race, boating etc. But due to lack of financial assistance and also for poor financial assistance and also for poor response form students my ideas could not achived much success. I therefore appeal to the concerned authority to upgrade the fund for this portfolio.

At last my sincere gratitude goes to our principal Dr. P.C Mahanta, Prof. in charge

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

Mr. A Bora and Mr. A. Khan for their valuable guidance. I also like to avail this oppurtunity to thank all my AECIAN friends particularly 'MACH FILE' 'LOO FILE' and Subh, Rupam, Machu, Susu, Pallu etc. My special thanks goes to Pranjit and Rahman for their all time help. I wish the newly elected AECSU for their grand success.

"LONG LIVE AECSU"

Diganta Kr. Borah

DEBATING & PUBLICITY SECY.

It has been a great pleasure serving as the Debating and Publicity secretary for the session 1998-99

Now a days beside studies, quiz, group discussion, debating etc. have become indespensible for students. Unfortunately proper attention in not given to these fields. In our own college the scope of these competition are limited due to the lack of adequate fund. Moreover only a few students,of our college are interested in these competitions. So, I request the Aecian friends to pay more attention in these fields.

During my tenure I tried my best to fulfill all the responsibilities entrusted on me, that is by organising competitions - Debating competitions,recitations, Antakshari competitions, Dumb charred competitions and by sending our college teams to take part in different All Assam basis competitions.

At last I take the oppurtunity to extend my sincere gratitude and thanks to Prof.-in-charge Prof. Kalynee Goswami, Prof. Mrs S.Hannan, Minakshi Kakati, Satyajeet Bhuyan for their guidance and help. I also convey my thanks to fellow AECIANS - Srimanta, Chandan Da, Chandrika,Upasana Ba, Shankaneel da, Arindam, Barsha, Ravindra, Pallavi, Santanu Da, for their help and co-operation.

Thanking you

Saranga Patowary

CRICKET SECRETARY

Before summing up my annual report, I would like to offer my hearty thanks to all AECIANS for not only giving me the oppurtunity to serve as Cricketing Secy., for the session '98-99 but also extending their co-operation in discharging my responsibilities.

During the college week, there was an amazing co-opetation and tremendous performance shown by the participants and the records are as follows :-

VARMALA, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI-5

Champion (H-3)

Squad:- Samrat (C), Chandan, Agnishwar, Rupam, Ebon, Abhijit, Priyananda, Prasanta, Bikram, Sabin, Neeraj, Parag, Arindam, Kaustubh

Runner's up (H-4)

Squad:- Prakash (C), Sankar, Hemanta, Amarjit, Bargava, Pritom, Arup, Kranti, Bijoy, Partha, Pranjal, Kamaljyoti, Dip, Jamei.

Man of the series

Samrat Dev (C) (H-3)

Best Batsman

Ebon Dutta (H-3)

Best Bowler

Shankar Talukdar (H-4)

At last I extend heartful thanks to Sandip, Ajay, Lachit, Anurag Da, Prakash Da, Sahid Da & all the first semesters, I would like to thank my teacher-in-charge Sri Ashok Barua whose advice and action helped me to run my tenure smoothly and successfully.

With thanks and regards

Ankur Bezbaruah

HOCKEY SECRETARY

At the very outset, I convey my heartful gratitude to all AECIAN friends for giving me the oppurtunity to serve as hockey secretary.

During the college week 1998-99, all hockey matches passed off smoothly. In the final match Hostel 7 beat Hostel 2 to lift 'Late Bijon Kar' Memorial Trophy.

At last I thank Prof.-in-charge Sri Pranab Kr. Sarma Sir, and my friends Samar, Biswa and Gautam fro their valuable help.

Thanking you

Sanjib Hazarika

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

FOOTBALL SECRETARY

At the very outset of my annual report I take this momentous opportunity to thank all AECIANs who have given me a wonderful moment to serve them as football secretary for the year 1998-99. And in fully been satisfied with every individuals whom I met on my way to discharging duties bestowed upon me .In my section have left nothing unturned till the last minute to render my service for the cause of student community and college as a whole. I've coducted inter-hostel football competition in a grand way and also led our college team for the inter-college football competition conducted at Nehru Studium where we lost at the quater final stage. I felt that it was all possible through a sincere and enthusiastic co-operation from my fellow students whom I really appriciate.

I am thankful to my Prof. in-charge P.K. Adhyapak, Prof. B.C Bhuyan and Mr. A. Khan for their needful co-operation throughout my tenure. Also I do convey my special thanks to those who have rendered their helping hand for the success of football section.

LONG LIVE AECSU, LONG LIVE AEC FOOTBALL TEAM.

Thanking you
Byabang Tugu

BOYs' COMMON ROOM SECY.

At the very outset, I would like to avail this oppurtunity to thank all my AECIAN friends for giving me a chance to serve this prestigious college as the Boys' Common room secterary. Under this post I was entrusted with the responsibility to hold the following events during the college week '98 - Table Tennis, Carrom, Bridge and chess. As expected a large number of competitors came forward to take part in the various events and it turned out to be a very healthy competition played in the best of sportmanship spirit. In this regard I would like to take this oppurtunity to thank my friends - Palash, Ifti, Joydeep, Pankaj, Ronel, Pranta, Kamal and others whose names I may have inadvertendly missed for their continuous help during these events. In the Table -tennis Inter-hostel championship final Hostel-4 defeated Hostel-6 to come out victorious.

I would also like to thank my Prof-incharge Dr. P.K Goswami and treasurer of AECSU, Dr. B.C Bhuyan for their support and encouragement.

Lastly, I conclude my report hoping that all my AECIAN friends were satisfied with my effortsduring my tenure and at the same time aplogize for any unseen lapse on my part in fulfilling my responsibilities.
Thanking you

Ritunjan Bora.

SECRETARIAL REPORT

GENERAL SPORTS SECRETARY

At the very begining, I deem it to be great priviledge for me to have served as General sports Secy. of AECSU. Before going to speak out on the activities of my tenure, I would like to express my gratitude to all my aecian friends for their helping hand and co-operation in carrying out my responsibilities. I donot know to what extent I have been successful in pertaining my duties, but I belive that it was to the best of my capabilities.

In our college, running,long jump, high jump, discus, shotput, javelin and marathon all are included in my section.The tornament was a tremandous success and I am deeply indebted to all players, refrees, organiseing comittee, supporters and especially to Mr. Tugu who was declared the best athlete.

Before concluding, I would like to extend my sincere gratitude and thanks to my Prof.-in-charge Lect. B. Deka, Treasurer Dr.B.C Bhuyan and rest of AECIAN friends especially Wasim, Subon, Jyotismoy, Ramanuj, Noton, Jyotish, Mrinal, Altaf, Singh, Miloo and all those who helped me indirectly or directly in conducting the college week under this section.

Thanking y

Purbajyoti Bordol

TENNIS SECRETARY

It was an honour for me to have been able to serve my institution and fellow AECIA in my capacity as the tennis secretary of AECSU for the session 1998-99. I take t oppurtunity to thank all Aecians for the faith they endowed on me.

Tennis in India, has taken great strides in recent years. Although, it has a very l following in AEC, as the level of participation clearly indicated. But the presence individual talents like Pohar Dutta and Ruplim Bora has made the college we tournament a great success. The all important Inter-Hostel Championship tie w clinched by Hostel-4, who narrowly edged out Hostel-5 in cracker of a game.

Before concluding, I extend heartful thanks to my doubles partner Bedanta (Rounak), team mates Gopi DA (Topi), Prijesh Da (Priye) and close friends Kaus (Mia), Sanjeev (Gori), Raj (Saal Kishore) Tridib (T.K), Anthony (Sera), Abijit (Bhan Sukhda (Thups) and many others for their invaluable help.

With warm regards

Saibal Borth

Printed by : VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWA

Cartoon Zone

PRAKASH DAS
(8TH SEM.)
ELECTRICAL

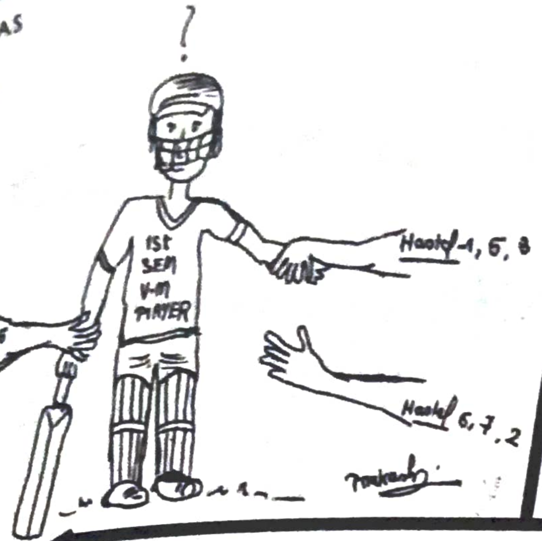

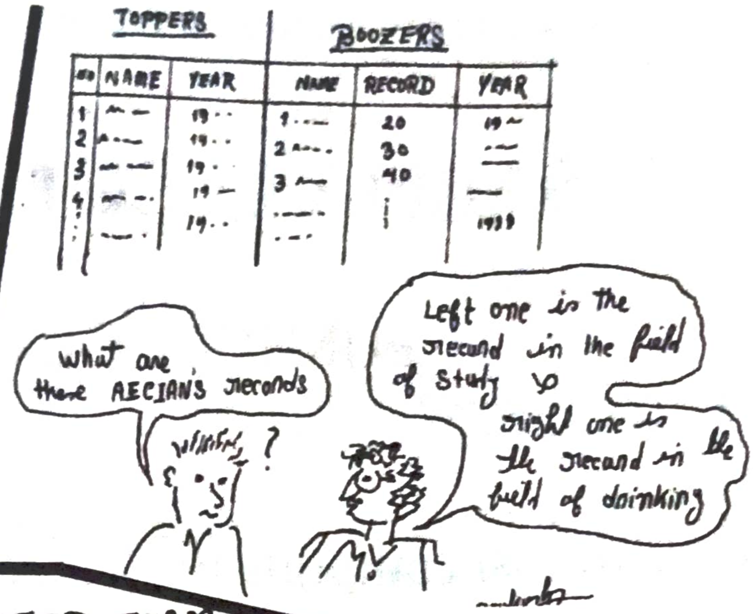

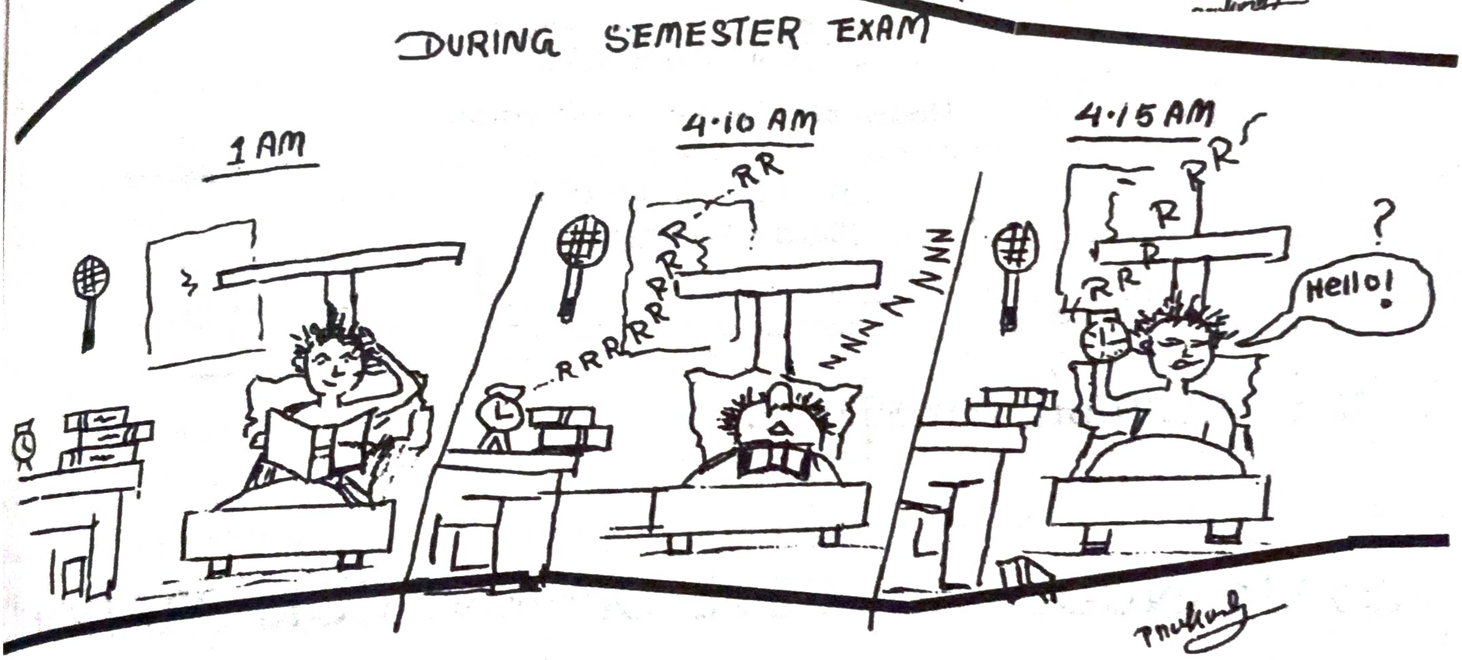

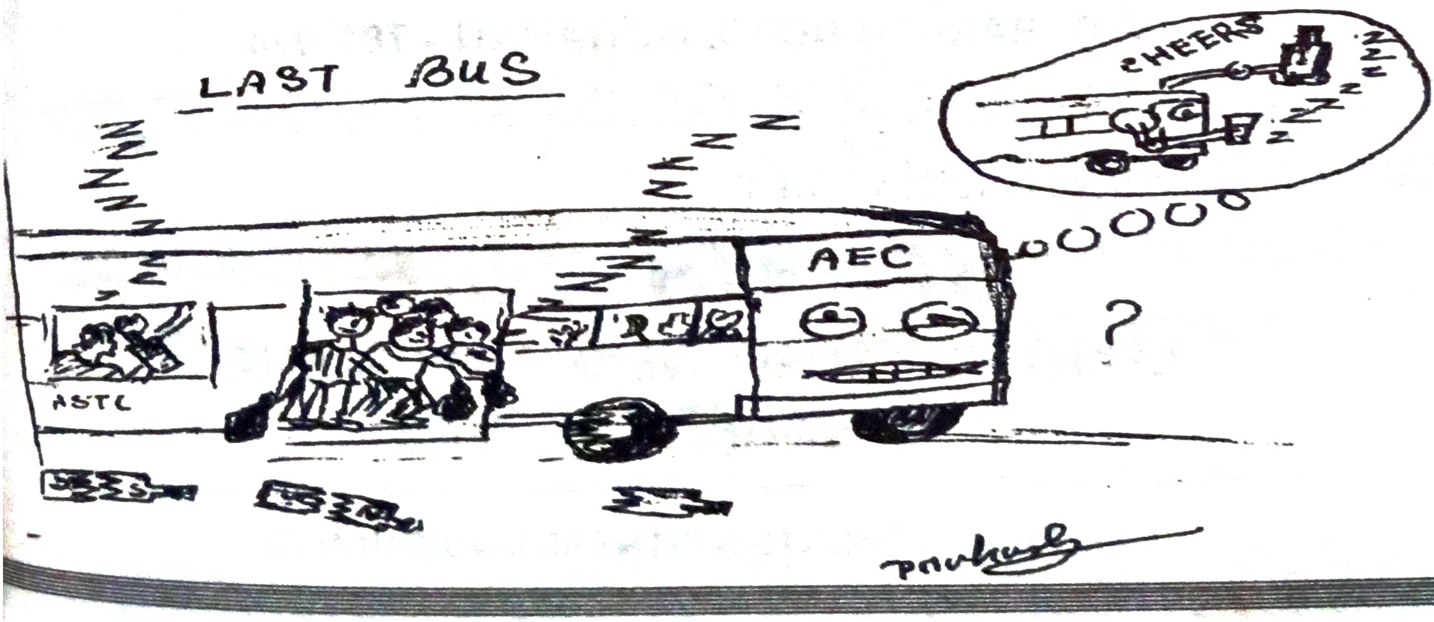

VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

With best compliments from:

SARMA ELECTRICAL STORES

SILPUKHURI, GUWAHATI - 781 003

With best compliments from:

DIGITAL ANALOG

House of: Computer Education

Lakhtakia - Guwahati-9
(Besides Ram Mandir)

With best compliments from:

ASSAM INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION

R.G. BARUAH ROAD, GUWAHATI - 781 024

With best compliments from:

SPORTS CARE

LAKHTOKIA ROAD, NEAR HARI SABHA,
GUWAHATI -781001

DEALS IN : SPORTS & FITNESS EQUIPMENTS

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

MIIT

COMPUTER EDUCATION

Top Floor, Bata Building, Maligaon Chariali, Guwahati - 12

A leading software training centre organised by a group of Engineers (EX-AECIAN) which can offer software courses desired by any Engineering and Research Personals.

Our software courses available for Engineering and Research Personals are :

Windows - 98	C	C++	Fortran	Basic	Foxpro
Oracle with Developer 2000				Visual Basic	Visual C++
MS-Office	AutoCAD		3D Home architecture		

Our specially designed courses for Engineers are :-

DIPLOMA IN COMPUTER FOR ENGINEERING APPLICATION (DCEA)

DIPLOMA IN ADVANCE SOFTWARE TECHNOLOGY (DAST)

DIPLOMA IN CAD (DCAD)

ASSAM GAS COMPANY LTD

(A GOVT OF ASSAM UNDERTAKING)

DULIAJAN - 786602, DIST. DIBRUGARH, ASSAM

OUR MOTTO

TO PROMOTE BUSINESS WITH GAINFUL USE OF NATURAL GAS AND PROVIDE AN ECO-FRIENDLY INDUSTRIAL ENVIRONMENT

WE OFFER

MULTIFACETED SERVICE TO

- TEA SECTOR
- FERTILISERS AND PETROCHEMICALS
- POWER
- COMMERCIAL AND DOMESTIC SECTOR

OUR FUTURE PROJECTS

- BRICK AND CERAMIC PRODUCTS
- PIPED NATURAL GAS SUPPLY TO TEA AND TOWN SECTOR
- COMMERCIALISATION OF CNG AS VEHICLE-FUEL IN UPPER ASSAM
- PARTICIPATING IN MAKING PIPELINE TO INTERCONNECT ALL THE INPUT AND OUTPUT GAS LINES OF THE PROPOSED GAS CRACKER TO BE SET UP IN ASSAM
- 500 T.P.D METHANOL PLANT IN JOINT SECTOR

DULIAJAN - 786 602, DIBRUGARH, ASSAM; TEL : 0374 - 72556/7/8, FAX : 0374 - 72557

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

NSIC NSIC

THE NATIONAL SMALL INDUSTRIES CORPORATION LIMITED
(A GOVT. OF INDIA ENTERPRISE)

for

Support, Substenance & Growth of Small industries

Hire Purchase & Leasing of Machinery

Raw Material Assistance

Bill Discounting

Export

Enterprise Building Programme

Technology Upgradation & Search for New Technology

Technical Training, Consultancy & Common Facility Sevices

Tender Participation on behalf of SSI Unit

Exposure of Standart Products in National & International Exhibition and more........

For details please contact:

The Regional Manager
The National Small Industries Corporation Limited,
D.S. Mansion, R.G. Baruah Road,
Guwahati - 5
Phone : 562251
Fax : 0361-562480

With Best Compliments from :

Get the power to stay ahead in :

* **UNIX (Incl. Unix Administration)**
* **C Programming**
* **OOP C++ (using Visual Compiler)**
* **Oracle 8.0 (with Dev./2000)**
* **Oracle DBA**
* **Visual Basic 6.0**
* **Powerbulider**
* **Windows NT**

(Courses offered in separate modules with project guidance too.)

STG

Guwahati Center :
Rajbari Path, Ganeshguri ,Guwahati -5
Ph # 560320/ 569637
Email : mspl@gw1.vsnl.net.in

Computer Education for the Next Generation

Research Engineers

RESEARCH ENGINEERS PVT. LTD.
...... *a reputation you can build upon.*

ENGINEERING SERVICES

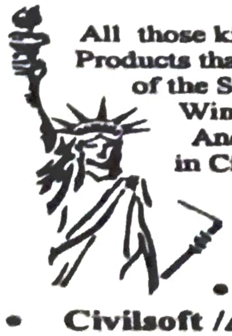

All those kingpin Engineering Software Products that hold acclaim to Restoration work of the Statue Of Liberty, Redesigning of Wimbledon's Centre Court, ... And so many other structural Works in Civil & Mechanical Engineering.

- **STAAD / Pro**
- **STAAD Pro Core**
- **STAAD III**
- **ADL Pipe**
- **Civilsoft /AutoCivil**

An opportunity to learn them here, ...
In your own city !

Care for a career in the media??

(Given the fact that Companies like Warner Bros., Disney, Fox, use RE for Animation and Special Effects)

- *3D Animation*
- *Cartoon Animation*
- *Linear & Non-Linear Editing*
- *Digital Audio Researching*
- *Corporate Presentations*
- *Web Page Designing*
- *Multimedia Services*
- *Special Effects of TV Commercials*

And learn from none other than the REAL developers from RE, Cal.

For details please contact:
RESEARCH ENGINEERS, Rajbari Path, G. S. Road, Ganeshguri, Guwahati –781005
Phone # 564167, EMAIL – mspl@gw1.vsnl.net.in

Printed by: VAISHALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

EDUSOFT

DISCOVER
THE
NEW MILLENNIUM
WITH
OUR
COMPUTER
EDUCATION

NEAR ASSAM TRIBUNE, CHANDMARI, GUWAHATI.

With best compliments from:

MEGHMALLAR ESTATES
&
SERVICES PVT. LTD.
GUWAHATI

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI

With best compliments from:

M/s HIRA ELECTRICAL

PANBAZAR, GUWAHATI - 781 001

DEALS IN ALL KINDS OF ELECTRICAL GOODS

With best compliments from:

KHELA GHAR

KAMARPATTY ROAD, GUWAHATI - 781 001

COMPUTER TRAINING FROM

COMPUSION TECHNOLOGIES

AMTRON AUTHORISED COMPUTER TRAINING CENTRE

Assam Electronics Development Corporation
(a Govt. of Assam undertaking)

- Certificate Course in Computer Application
- Diploma in Computer Application

- Diploma in Computer Aided Design (AutoCAD14/2000, 3D Studio Max)

Also Offering :
Oracle 8.0 with Developer2000 on Windows NT (3 months)
Visual Basic, C & C++ with OOPS, UNIX, Java

Our Advantages
Govt. Recognised Qualifications
Standardised and Updated Syllabus equivalent to DOAECC
All Northeast India Level Examination conducted by AEDC
Handled by a group of Engineers, Computer Professionals & Architects

For Further Details / Enquiries Contact :
1st FLOOR, MAHILA SILPANUSTHAN BLDG, M.C. ROAD,
BAROWARI, UZANBAZAR, GUWAHATI-781003,
Ph : (0361) 524426, 632721 E-MAIL : compusign@hotmail.com

FIRST INSTITUTE ACCREDITED FOR AMTRON COMPUTER COUSES IN THE NORTHEAST INDIA

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH

With best compliments from:

NORTH EASTERN TUBES LTD.

GUWAHATI

MFG. OF M.S. BLACK & G.I.PIPES

With best compliments from:

A WELL WISHER

বহুমুখী ব্যৱহাৰৰ অন্যতম উপহাৰ 'ক্লীন এঞ্জেল'

মনোমুগ্ধকাৰী সুগন্ধ, স্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশ আৰু পৰিষ্কাৰৰ বাবে – 'ক্লীন এঞ্জেল'

Clean Angel

চিত্ৰনেলা আৰু নেমুৰে তৈয়াৰী

আপোনাৰ পৰিয়ালৰ বাবে

১। বীজাণুনাশক, পৰিষ্কাৰক আৰু দুৰ্গন্ধনাশক।

২। পোক-পৰুৱা, পইতাচোৰা, মহ-মাখি প্ৰতিৰোধক।

৩। কটা, জ্বলা-পোৰাত আৰামদায়ক।

৪। কাপোৰত ব্যৱহাৰ কৰিলে দুৰ্গন্ধ নাশ আৰু পৰিষ্কাৰ হয়।

৫। বাত-বিষ, খজুৱতি, ঘামচি দূৰ হয়।

৬। পোহনীয়া জীৱ-জন্তুৰ বাবে সুফলদায়ক।

অসম চৰকাৰৰ স্বাস্থ্য বিভাগৰদ্বাৰা স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত।

ক্লীন এঞ্জেল — সকলো কামতে উপযোগী

Mfg by : NORTH EASTERN ESSENTIAL OILS

A. T. Road, Rly. Gate No. 1

Maligaon, Guwahati – 781011

☎ 570284, 570157 (O), 541214 (R)

What we do not build is as important as what we do.

We do not inherit the earth from our parents, it is said. We merely borrowed it from our children. Which is why when many see the need for steel and concrete, the Housing and Urban Development Corporation sees the need for parks and green belts, the need to ensure proper sanitation, transportation and more.

All to ensure that development happens in a manner in which the needs of the coming generations are never compromised.

By developing appropriate, sustainable technologies, HUDCO provides funds and expertise for all major infrastructure projects across the country- from meeting the needs of the cyclone-and earthquake-affected, to the develpoment of complete human settlement.

HUDCO's commitment to the needs of the future continues.
As much for what needs to be developed, as for what needs to be left untouched.

hudco
Building Assets. for the Nation.

* Projects worth over Rs.28,000 crores, across 1,706 cities and thousands of villages, towards:
68 lac homes.41 lac sanitation units. 4.8 lac residential plots. 606 urban infrastructure projects. 553 building centres.
For more details on HUDCO's activities, write to: The Housing and Urban Development Corporation Ltd., HUDCO Bhavan, India Habitat Centre, Lodhi Road, New Delhi -110 003
Or visit:www.hudcoindia.com

With Best Compliments From

Swastika Enterprise

FRANK

We Deal in

HIGH PREASURE CLEANING SYSTEM
FOR TEA MANUFACTURERS AND OTHER INDUSTRIES

To clean your C.T.C/C.F.M/Fermenting bed thoroughly with Cold and Hot water jet, and for other industrial cleaning and usages, now available at your service, new high pressure cleaners with new dimensions which are :-

Very easy to maintain
Mobile
No extra skill required to operate

OTHER FEATURES :-

Reasonable Price
Multipurpose Use : Can be used as cleaner, sprayer, steam generator at different temperature.
Different Range : Different nozzles can be used to get flat, round and precious jet, pressure regulator to control pressure, 10 mt. outlet hose to get variable distance.
Easy to Run : Mains connection 220v/1ph input or for some machine 440v/3ph input

Above all supportive after sale service will provide guarantee of the performance of the machine.

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

Multipl... Media Centre

A.T. Road, ...
Near Police Point, ...umukh
...9

Xerox, (50/60 Paisa), Computer Typing,
Electronic Typing, Lamination,
Binding (Hard & Spiral), E.Mail etc.
are done here.

Specialist for : **Project & Thesis Typing.**

NOBODY KNOWS WHEN IDEAS ARE BORN
BUT WE DECIDE WHEN THESE WILL TAKE SHAPE.

APOL - A PHILOSOPHY .... A REALITY.

: FOR BUSINESS DETAILS :

ASSAM POLYESTER COOPERATIVE SOCIETY LTD.,
KRISHNANAGAR ROAD, CHANDMARI, GUWAHATI - 3

Ph: 551770, 551970 Fax : 0361-552372

MILL : VILLAGE TULASIBARI, SUB - DIVISION, RANGIA,
DIST. KAMRUP (ASSAM)
Ph: 40514 (03621)

Printed by: VARNALI, G.M.C. ROAD, BHANGAGARH, GUWAHATI - 5

Editor : Sandip Kumar Sarma